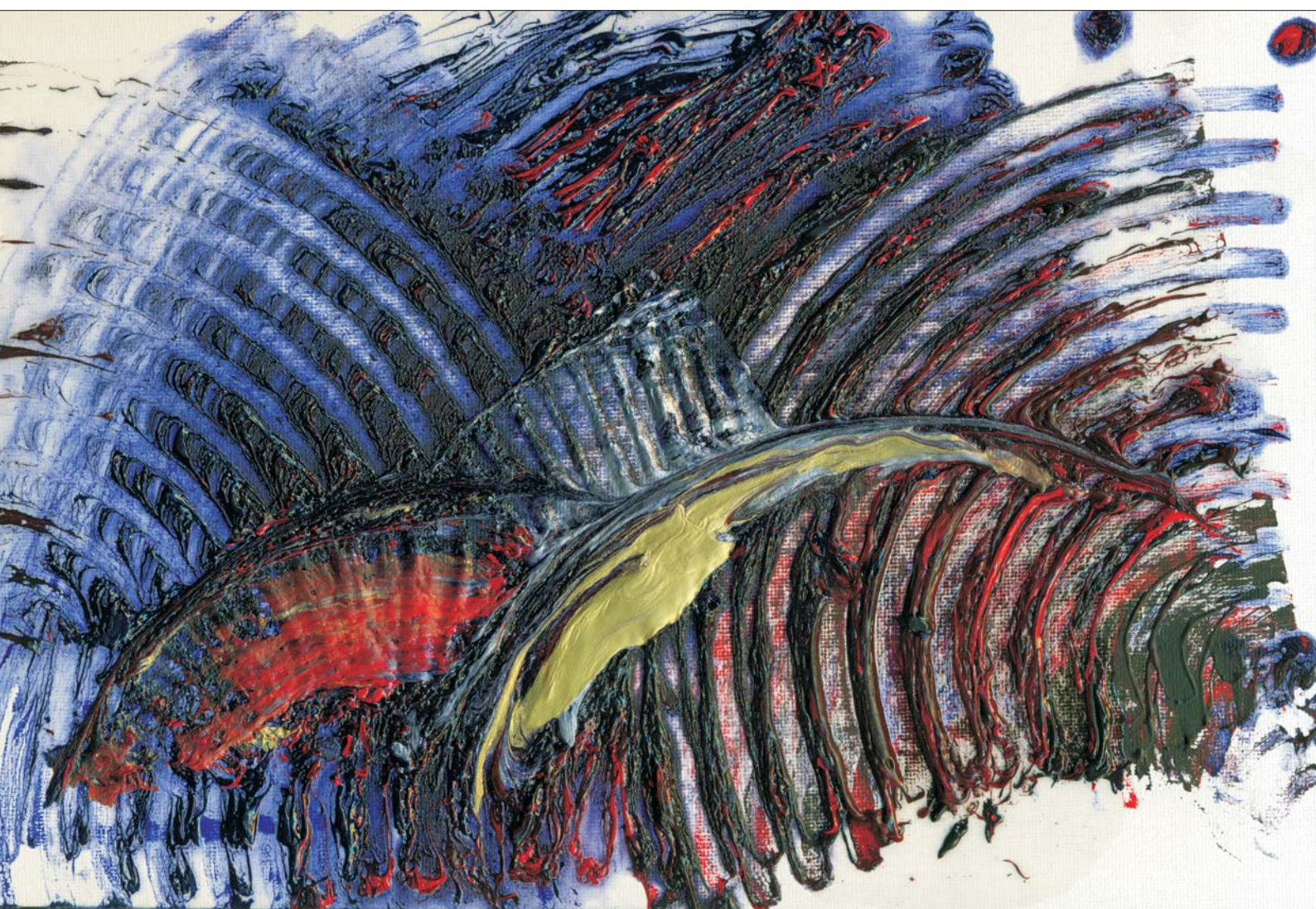

LUDMILA FADEJEVA
OĻEGS KRASNOPJOROVŠ

PĒTĪJUMS
2 / 2015

LATVIJAS DARBA TIRGUS PĀRMAIŅAS 2008.–2013. GADĀ: UZŅĒMUMU APTAUJAS REZULTĀTI

SATURS

KOPSAVILKUMS	3
NETEHNISKS KOPSAVILKUMS	4
1. IEVADS	5
2. EKONOMISKAIS UN INSTITUCIONĀLAIS RAKSTUROJUMS	7
3. APTAUJA	9
3.1. Izlase	9
3.2. Datu atbilstības pārbaude un izlases aprakstošā statistika	11
4. VISPĀRINĀTS SAKĀRTOTS LOGITA (GOLOGIT) MODELIS	12
5. DARBA TIRGUS UN ATALGOJUMA PĀRMAIŅAS	13
5.1. Šoku avoti un apmērs	13
5.1.1. Preču un pakalpojumu kopējā pieprasījuma pārmaiņas	13
5.1.2. Iekšzemes un ārējā pieprasījuma salīdzinājums un cenas	14
5.1.3. Pircēju maksātspēja un izejvielu pieejamība	15
5.1.4. Kredītu pieejamība un nosacījumi	15
5.2. Darbaspēka izmaksu korekciju metodes (algas, nodarbinātība un darba nedēļas ilgums)	16
5.2.1. Pamatalgas un piemaksas	16
5.2.2. Nodarbinātība un darba nedēļas ilgums	17
5.2.3. Darba ražīgums un peļņas norma	17
5.3. Atalgojuma pārmaiņas	18
5.3.1. Algu veidošanas mehānisms	19
5.3.2. Pamatalgu un piemaksu pārmaiņas	19
5.4. Jauni darbinieki, darbā pieņemšanas šķēršļi un algas	22
5.5. Nodarbinātības pārmaiņas	23
6. CENU PĀRMAIŅAS	25
6.1. Cenu veidošanas mehānisms	25
6.2. Cenu pārmaiņu biežums	27
7. SECINĀJUMI	29
PIELIKUMS	31
Tabulu saraksts	31
Attēlu saraksts	127
LITERATŪRA	182

SAĪSINĀJUMI

ADIT – Atalgojuma dinamikas izpētes tīkls (<i>Wage Dynamics Network; WDN</i>)
AMECO – EK makroekonomisko rādītāju datubāze
ASV – Amerikas Savienotās Valstis
COICOP – Apvienoto Nāciju Organizācijas patēriņa klasifikācija (<i>Classification of Individual Consumption According to Purpose</i>)
CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
ECB – Eiropas Centrālā banka
ECBS – Eiropas Centrālo banku sistēma
EK – Eiropas Komisija
ES – Eiropas Savienība
ES28 – valstis, kuras pašlaik ietilpst ES
IKP – iekšzemes kopprodukts
NACE 2. red. – Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas 2. versija
OECD – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)

KOPSAVILKUMS

Šajā pētījumā analizēti uzņēmumu aptaujas dati, kas par Latviju iegūti Eirosistēmas Atalgojuma dinamikas izpētes tīkla (ADIT) darbības ietvaros. Aptauja veikta par darbaspēka izmaksu pārmaiņu stratēģiju divos laika periodos – 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā – ar mērķi noteikt dažādu uzņēmumu algu, nodarbinātības un cenu korekciju kanālus krīzes laikā un pēckrīzes periodā. Rezultāti rāda, ka 2008.–2009. gadā vairāk nekā pusi no visiem uzņēmumiem skāra pieprasījuma sarukums un stingrāki kredītu nosacījumi, kas īpaši spēcīgi ietekmēja neeksportējošus uzņēmumus. Atšķirībā no vidējās algas oficiālās statistikas datiem pētījuma rezultāti uzrāda būtiskas pamatalgu un piemaksu korekcijas. Trešdaļa uzņēmumu samazināja nodarbinātību vai būtiski mainīja darbaspēka struktūru, īpaši bieži – pārtraucot jaunu darbinieku pieņemšanu un samazinot pastāvīgo darbinieku skaitu. Lai gan kredītu nosacījumi joprojām bija stingri, 2010.–2013. gadā uzlabojās pieprasījums. Šajā periodā darba stundu skaita samazināšana un jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana joprojām bija būtiski darbaspēka izmaksu korekcijas avoti. Pieprasījuma uzlabošanās atspoguļojās pamatalgas kāpumā biežāk nekā piemaksu pieaugumā.

Atslēgvārdi: uzņēmumu aptaujas dati, algu pārmaiņas, nodarbinātības pārmaiņas, cenu veidošana

JEL kodi: J31, J38, J24, D22, C25

Autori izsaka pateicību anonīmam recenzentam no ADIT par sniegtajiem lieliskajiem komentāriem, kas palīdzēja uzlabot pētījumu. Pētījumā pausts autoru – Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes darbinieku – viedoklis, un tas ne vienmēr atspoguļo Latvijas Bankas oficiālo viedokli. Autori uzņemas atbildību par iespējamām pieļautajām kļūdām un neprecizitātēm. E-pasta adreses: Ludmila.Fadejeva@bank.lv, Olegs.Krasnopjorovs@bank.lv.

NETEHNISKS KOPSAVILKUMS

Pētījumā aplūkoti uzņēmumu aptaujas rezultāti par darbaspēka izmaksu korekciju stratēģiju Latvijā krīzes laikā (2008.–2009. gadā) un pēckrīzes periodā (2010.–2013. gadā). Aptaujas mērķis bija iegūt detalizētu informāciju par atalgojuma, nodarbinātības un cenu pārmaiņām uzņēmumos dažādos ekonomiskos un finanšu apstākļos. Uzņēmumu rīcību varēja ietekmēt vairāki faktori, piemēram, nodarbināto skaits, darbības nozare, īpašumtiesību veids, eksporta devums ieņēmumos, kā arī pieprasījuma un kredītu pieejamības pārmaiņas. Detalizēta informācija par katru uzņēmumu (jeb mikrolīmeņa dati) ļauj izziņāt faktorus, kas nosaka uzņēmuma stratēģiju atalgojuma, nodarbinātības un cenu korekciju jomā dažādos ekonomiskās attīstības cikla periodos. Atšķirībā no makrolīmeņa datiem mikrolīmeņa dati ļauj veikt padziļinātu nodarbinātības un algu strukturālo pārmaiņu analīzi.

Šo aptauju izstrādāja ADIT – 25 ES valstu centrālo banku pētniecības tīkls, kura darbību koordinē ECB. Aptaujas Latvijas daļu veica tirgus un sociālo pētījumu aģentūra FACTUM, 2014. gada vasarā apkopojot 557 uzņēmumu sniegtās atbildes uz aptaujas jautājumiem. Izlasē tika iekļauti līdz 2011. gadam dibināti uzņēmumi, kuros 2013. gada beigās bija nodarbināts vismaz 10 darbinieku. Aptaujas rezultātu apkopošanā tika izmantoti divi svaru tipi tā, lai aptaujas rezultāti atspoguļotu uzņēmumu ģenerālkopu (uzņēmumu skaita svāri) un darba ņēmēju ģenerālkopu (nodarbinātības svāri).

Aptaujas rezultāti liecina, ka Latviju 2008.–2009. gadā skāra nozīmīgs negatīvs pieprasījuma šoks, savukārt finanšu resursu un izejvielu pieejamība tika ietekmēta mazāk. Turklāt negatīvs pieprasījuma šoks galvenokārt bija iekšzemes un atspoguļoja ekonomikas pārkaršanu līdz 2008. gadam; savukārt tai sekojošo tautsaimniecības atveseļošanas galvenokārt noteica eksporta izaugsme. Lai gan 2010.–2013. gadā pieprasījums nostiprinājās diezgan strauji, finanšu nosacījumi uzlabojās tikai pakāpeniski, un kreditēšanas ierobežojumi 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā kavēja attīstību aptuveni pusei uzņēmumu.

Darbaspēka izmaksu korekciju kanālu analīze Latvijā rāda, ka krīzes laikā uzņēmumi samazināja darbaspēka izmaksas, galvenokārt pazeminot pamatalgu un piemaksas, samazinot strādājošo skaitu un – mazāk – arī vidējo darba nedēļas ilgumu. Pamatalgu un piemaksu samazināšanas stratēģija tika īpaši bieži izmantota 2008.–2009. gadā. Savukārt atalgojuma iesaldēšanas stratēģija tika plaši izmantota 2010. un 2011. gadā. Pētījumā īpaši uzsvērts, ka pretstatā vidējās algas oficiālās statistikas datu liecībām atalgojuma kritums Latvijā bija būtisks darbaspēka izmaksu pārmaiņu noteicošais faktors. Krīzes laikā nodarbināto skaita samazināšana notika trešdaļā uzņēmumu, visbiežāk pārtraucot jaunu darbinieku pieņemšanu un samazinot pastāvīgo darbinieku skaitu. Vairākumam uzņēmumu kopš 2008. gada pastiprinājās konkurence. Tā kopā ar biežākām darbaspēka izmaksu korekcijām noteica biežākas ražotāju cenu pārmaiņas. Kopumā šis pētījums apstiprina Latvijas darba tirgus elastīgumu. Elastīgas algas, nodarbinātība un cenas bija izšķirošas tautsaimniecības korekciju savlaicīgam, tādējādi radot straujas ekonomiskās atveseļošanās priekšnoteikumus.

1. IEVADS

Latvija, neraugoties uz būtiskām ekonomiskās attīstības cikla svārstībām, saglabāja fiksēto valūtas kursu. Iekšējās korekcijas stratēģijas īstenošana ļāva Latvijas tautsaimniecībai atjaunot konkurētspēju un atgriezties pie stabilas ekonomiskās izaugsmes. Tomēr konkurētspējas atjaunošanas kanāli vēl nav pilnīgi noskaidroti. Makroekonomiskie dati atklāj, ka vienības darbaspēka izmaksu pārmaiņu pamatā bija vērienīgs darba ražīguma kāpums, bet privātajā sektorā strādājošo vidējā alga par pilnas slodzes darbu gandrīz nemainījās, radot bažas par algu neelastību lejupejošā virzienā (O. Blanšārs (*O. Blanchard*), M. Grifitss (*M. Griffiths*) un B. Grīss (*B. Gruss*) (6) un P. Krugmens (*P. Krugman*) (13)). Tomēr makroekonomisko rādītāju vidējos lielumus var ietekmēt strukturālas pārmaiņas. Piemēram, uzņēmumiem krīzes laikā paturot darbā augsti kvalificētus speciālistus, gan vidējās algas, gan vidējā darba ražīguma rādītāji ir nobīdīti uz augšu (O. Krasnopjorovs (11)). Tāpēc algu, cenu un nodarbinātības pārmaiņu izpētē izšķiroša nozīme ir mikrolīmeņa datu izmantošanai.

Šajā pētījumā sniegti uzņēmumu aptaujas rezultāti, kas skaidro uzņēmumu īstenoto darbaspēka izmaksu korekciju stratēģiju krīzes laikā (2008.–2009. gadā) un pēckrīzes periodā (2010.–2013. gadā) Latvijā. Aptauju izstrādāja ADIT – 25 ES valstu centrālo banku pētniecības tīkls, kura darbību koordinē ECB, un tā tika veikta 2014. gada vasarā. Aptaujas mērķis bija iegūt detalizētu informāciju par algu, nodarbinātības un cenu pārmaiņām uzņēmumos dažādos ekonomiskos un finanšu apstākļos. Turklāt aptauja ietver uzņēmumu sniegto informāciju par uzņēmuma lielumu, darbības nozari, īpašumtiesībām, struktūru, eksporta daļu, konkurences līmeni, nodarbināto struktūru, kā arī uzņēmējdarbības vides institucionālajām iezīmēm. Tādējādi iegūtā datu kopa ļauj padziļināti pētīt dažādu uzņēmumu tipu dažādos ekonomiskās attīstības cikla periodos izmantotās stratēģijas.

Šā pētījuma mērķis ir sniegt Latvijas aptaujas daļas rezultātu kopas pārskatu. Pētījumu plānots turpināt, veicot arī starptautiskus salīdzinājumus.

Starptautiski saskaņotā aptaujas anketa sastāv no piecām daļām, kas veltītas uzņēmuma raksturojumam, kā arī ekonomiskās vides (pieprasījums un kredītu nosacījumi), nodarbinātības, algu un cenu pārmaiņām. Īpaša vērība veltīta uzņēmumu finanšu nosacījumiem, kā arī algu un cenu veidošanas mehānismiem.

Latvijas darbaspēka izmaksu pārmaiņu kanālu analīze liecina par algu un nodarbinātības elastīgumu pēdējā ekonomiskās attīstības cikla laikā. Vairāk nekā pusi uzņēmumu ietekmēja pieprasījuma vājināšanās un kredītu nosacījumu pasliktināšanās 2008.–2009. gadā, kas īpaši spēcīgi skāra neeksportējošos uzņēmumus. Šoka ietekmē tika būtiski koriģēts pamatalgu un piemaksu lielums (algu samazināšanu īstenoja aptuveni trešdaļa uzņēmumu). Pamatalgas vidējais samazināšanas lielums bija 20%. Trešdaļa uzņēmumu būtiski samazināja nodarbinātību vai mainīja tās struktūru. Plaši tika izmantota jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana un pastāvīgi strādājošo skaita samazināšana. Lai gan kredītu nosacījumi joprojām bija stingri, 2010.–2013. gadā uzlabojās pieprasījums. Šajā periodā darba stundu skaita samazināšana, atalgojuma iesaldēšana un jaunu darbinieku nepieņemšana joprojām bija plaši izmantoti darbaspēka izmaksu ierobežošanas pasākumi. Pieprasījuma apstākļu uzlabošanās atspoguļojās pamatalgas kāpumā aptuveni 70% uzņēmumu, savukārt piemaksas tika palielinātas

salīdzinoši retāk (40% uzņēmumu). Atspoguļojot darbaspēka izmaksu daudz biežākās pārmaiņas, pieauga arī cenu pārmaiņu biežums. Konkurences spiediens pastiprinājās gan krīzes laikā, gan arī pēckrīzes periodā.

Pētījums strukturēts šādi. Pārskats par Latvijas tautsaimniecības attīstību 2008.–2013. gadā un darba tirgus institūcijām sniegts 2. nodaļā. Aptaujā izmantotā izlase raksturota un datu atbilstības pārbaude veikta 3. nodaļā. 4. nodaļa veltīta vispārējā sakārtotā logita modeļa (GOLOGIT) metodoloģijai. Pētījuma empīriskie rezultāti sniegti nākamajās divās nodaļās, 5. nodaļu veltot darbaspēka izmaksu pārmaiņu stratēģijām un 6. nodaļu – ražotāju cenu veidošanas mehānismam. Secinājumi sniegti 7. nodaļā.

2. EKONOMISKAIS UN INSTITUCIONĀLAIS RAKSTUROJUMS

Iepriekšējā 10 gadu periodā Latvijas tautsaimniecībā bija vērojamas būtiskas cikliskās svārstības. Trīs gadus pēc kārtas (2004., 2005. un 2006. gadā) Latvijas IKP pieauguma temps bija visstraujākais ES. Piecu gadu laikā līdz 2007. gadam Latvija par trešdaļu bija samazinājusi savu ienākumu atšķirību no ES vidējā ienākumu līmeņa. Tik ātra ienākumu tuvināšanās ES vidējam līmenim radīja iespaidu, ka Latvija var sasniegt ES ienākumu vidējo līmeni pat vienas paaudzes laikā. Zemo procentu likmju ietekmē (pēc pievienošanās ES 2004. gadā un valūtas kursa piesaistes eiro kopš 2005. gada) Latvijas mājsaimniecību rīcība bija procikliska un izveidojās t.s. nekustamā īpašuma cenu burbulis. Ekonomikas pārkaršanu, t.i., straujāku izaugsmi, nekā to spēj nodrošināt tautsaimniecības fundamentālie faktori, vēl vairāk pastiprināja procikliski ekspansīvā fiskālā politika, ES fondu līdzekļu ieplūdes un emigrācija. Laikā, kad bezdarbs saruka zem tā dabiskā līmeņa un uzņēmēji uzskatīja darbaspēka trūkumu par galveno šķērslī uzņēmējdarbībai, reālās algas visās tautsaimniecības nozarēs pieauga straujāk nekā darba ražīgums, patēriņa cenu inflācija paaugstinājās un pieprasījuma noteiktā ekonomiskā izaugsme radīja pārmērīgi augstu tekošā konta deficītu. 2007. gadā faktiskās un potenciālās izlaides starpība (*output gap*) Latvijā pārsniedza 11% no IKP ((1); 2015. gada marts) un bija starp augstākajiem rādītājiem ES.

1. tabula

Galvenie makroekonomiskie rādītāji (Latvija, 2002–2014)

Rādītājs	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Reālais IKP (gada pieaugums, %)	7.2	8.6	8.9	10.2	11.6	9.8	-3.2
IKP uz vienu iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes (ES28 = 100)	41	45	48	51	55	60	60
Bezdarba līmenis (%)	12.5	11.6	11.7	10.0	7.0	6.1	7.7
Inflācija (patēriņa cenas, %)	1.9	2.9	6.2	6.7	6.5	10.1	15.4
Rādītājs	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Reālais IKP (gada pieaugums, %)	-14.2	-2.9	5.0	4.8	4.2	2.4	
IKP uz vienu iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes (ES28 = 100)	53	53	57	60	64	NA	
Bezdarba līmenis (%)	17.5	19.5	16.2	15.0	11.9	10.8	
Inflācija (patēriņa cenas, %)	3.5	-1.1	4.4	2.3	0.0	0.6	

Avoti: CSP un Eurostat dati.

Sākoties pasaules finanšu krīzei, krasi izpaudās iekšējā nesabalansētība, plīstot iekšzemes nekustamā īpašuma cenu burbulim. Globālā pieprasījuma vājināšanās savukārt negatīvi ietekmēja eksporta iespējas. Šis faktoru kopums noteica ekonomiskās lejupslīdes dziļumu, kad 2008.–2010. gadā Latvijas IKP saruka par 20% (lielākais sarukums ES).

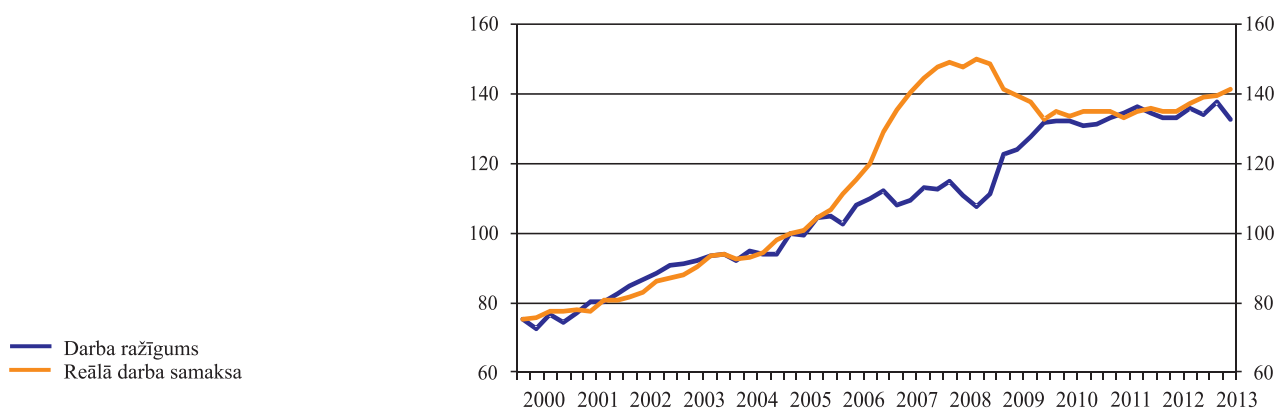
No 6% līmeņa 2007. gadā bezdarbs strauji pieauga līdz vairāk nekā 20% 2010. gada sākumā, kas tolaik bija augstākais rādītājs ES un izraisīja jaunu emigrācijas vilni. Sabiedrības izpratne par ekonomiskās attīstības nenoturību īsajā uzplaukuma periodā noteica vispārējo saprotošo attieksmi pret lieliem algu samazinājumiem, kas savukārt palīdzēja atjaunoties konkurētspējai. Vienlaikus Latvijas patēriņa cenu lielais elastīgums ļāva vājākā pieprasījuma un zemāku pasaules pārtikas un enerģijas cenu ietekmei izpausties krasā inflācijas sarukumā. Stabilā ekonomiskā izaugsme no

2011. gada līdz 2013. gadam (4–5% gadā) veicināja faktiskās un potenciālās izlaides starpības samazināšanos un to, ka bezdarba līmenis atkal bija tuvs ES vidējam un Latvijas dabiskajam (augstam) rādītājam.

Latvija ir viens no retajiem piemēriem, kad valstij izdevies atjaunot konkurētspēju, saglabājot fiksēto valūtas kursu un izmantojot iekšējo korekciju stratēģiju. Tomēr jautājums par to, kuri korekciju kanāli bijuši galvenie, joprojām ir atklāts. Piemēram, vai algu un darba ražīguma līdzsvars atjaunojās strauja darba ražīguma kāpuma dēļ, kā liecina makrolīmeņa dati, vidējai algai privātajā sektorā gandrīz nesamazinoties, vai arī augstu kvalificēto darbinieku īpatsvara kāpums novirzīja uz augšu vidējās algas un darba ražīguma vidējo lielumu (O. Krasnopjorovs (11)). ADIT aptaujas datiem ir potenciāls izskaidrot uzņēmumu īstenotās krīzes pārvarēšanas stratēģijas un sniegt atbildi uz šo jautājumu.

1. attēls

Reālā stundas darba samaksa un darba ražīgums (indekss; 2005. gada 1. cet. = 100; sezonāli izlīdzināti dati)

Latvijas darba tirgus ir diezgan elastīgs, un krīžu laikā tam raksturīgas straujas atalgojuma, nodarbinātības un darba nedēļas ilguma pārmaiņas. Latvijas darba aizsardzības tiesību akti (DATA) salīdzinājumā ar OECD standartiem ir samērā stingri (14). Tomēr tas sniedz maz informācijas par to, kā praksē tiek risināti darba strīdi. Kā uzskata O. Krasnopjorovs (12), Latvijā stingri DATA var nenozīmēt labi aizsargātas darbvietas un neelastīgu darba tirgu. Piemēram, Darba likums aizliedz darba devējam izbeigt darba attiecības ar arodbiedrības biedru bez attiecīgās organizācijas iepriekš sniegtas piekrišanas; gadījumā, ja arodbiedrības piekrišana nav panākta, darbinieku var atlaist tikai ar tiesas lēmumu. Tomēr, ņemot vērā, ka arodbiedrību izplatība Latvijā, īpaši privātajā sektorā, ir viena no zemākajām Eiropā, šis nosacījums gandrīz nepastiprina faktisko darba aizsardzību.

Pēdējo gadu laikā Latvijā vairākkārt paaugstināta minimālā alga. 2008. gadā to palielināja par trešdaļu, 2009. gadā – par 12.5%, 2011. gadā – par 11.1%, bet 2014. un 2015. gadā – par 12.5%. Tomēr minimālās algas paaugstināšanai nav lielas ietekmes uz vidējo algu Latvijā. Lai gan tā nosaka minimālo stundas samaksas likmi (un pilna laika darba mēneša atalgojumu), kas obligāti jāievēro visās nozarēs, reģionos un attiecībā uz visiem amatiem, maz ticams, ka tās paaugstināšanas dēļ varētu rasties nozīmīgi kropļojumi. Piemēram, lai gan no 2008. gada janvāra minimālā alga tika paaugstināta par trešdaļu, tas atspoguļoja 2007. gada vidējās algas celšānu par 32%. Tādējādi minimālās un vidējās algas attiecība, kas pēdējos gados nedaudz palielinājās (no 33% 2008. gadā līdz 40% 2013. gadā), tikai

kompensēja iepriekš novēroto lejupvērsto tendenci (38% 2004. gadā) un joprojām ir zema salīdzinājumā ar citām ES valstīm.

Pārmaiņas skāra arī bezdarbnieka pabalsta apjomu un izmaksas ilgumu, kas varēja mainīt motivāciju iegūt reģistrēta bezdarbnieka statusu, nozīmīgi neietekmējot reālo bezdarba līmeni (darba meklētāju īpatsvaru). Sabiedrisko darbu programma "Darba praktizēšana ar stipendiju" sniedza bezdarbniekiem iespēju piedalīties zemas kvalifikācijas darbos sabiedriskajās iestādēs un ilga divus gadus (sākot ar 2009. gada 4. ceturksni).

Kolektīvie darba līgumi Latvijā ir salīdzinoši reti. Saskaņā ar Eiropas līdzdalības indeksa (*Employment Protection Index 2.0*) datiem tikai 16% nodarbināto ir arodbiedrību biedri un 20% nodarbinātajiem ir kolektīvie darba līgumi.

3. APTAUJA

Kopš Eirosistēmas ADIT darbības sākuma 2006. gada jūlijā veiktas divas aptauju kārtas. 2014. gadā sākās ADIT aptauju trešā kārtā, kas veltīta algu, darbaspēka un cenu pārmaiņām Eiropā (Latvija ADIT aptaujā piedalījās pirmo reizi). Starptautiski saskaņotā aptaujas anketa aptver laikposmu no 2010. gada līdz 2013. gadam, kam vairākumā ES valstu bija raksturīga ekonomiskā lejupslīde. Dažās valstīs ekonomiskā lejupslīde sākās agrāk, tāpēc tās (Bulgārija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Luksemburga un Polija) pagarināja aptaujas periodu, iekļaujot tajā 2008. un 2009. gadu.

Šo jaunāko aptauju ADIT ietvaros 2014. gadā veica 25 ES valstu¹ centrālās bankas. Aptaujas mērķis bija izpētīt darba tirgus pārmaiņu kanālus krīzes laikā no uzņēmumu puses. Īpaša vērība veltīta uzņēmumu finanšu nosacījumiem, kā arī algu un cenu veidošanas mehānismiem.

Aptaujas anketa sniegta P1. tabulā pielikumā. Anketa sastāv no piecām daļām, kas veltītas uzņēmuma raksturojumam, kā arī ekonomiskās vides, nodarbinātības, algu un cenu pārmaiņām. Vairākas valstis izmantoja iespēju iekļaut papildu jautājumu blokus. Latvijas aptaujā iekļauti papildu jautājumi par minimālo algu un ar darba rezultātiem saistītu prēmiju izmaksu strādājošajiem ar dažādām prasmēm.

3.1. Izlase

ADIT aptauju Latvijā 2014. gada vasarā veica tirgus un sociālo pētījumu aģentūra FACTUM. Aptauja notika elektroniski, uzaicinājumu tajā piedalīties un papildu paziņojumus izsakot pa tālruni. Saņemot atbildes no 27% respondentu, tika izveidota galaizlase no 557 uzņēmumiem. Izlases veidošanas stratēģijas pamatā bija vienādas varbūtības princips, dalījums četrās kategorijās pēc darbinieku skaita un 10 nozarēs atbilstoši NACE 2. red. klasifikācijai. Tika aptaujāti līdz 2011. gadam dibināti uzņēmumi ar vismaz 10 darbiniekiem. Iegūtā datu kopa analizēta, uzņēmumus pēc darbinieku skaita dalot četrās kategorijās (10–19, 20–49, 50–199 un vairāk nekā 200 darbinieku) un pēc darbības veida – piecās nozaru grupās (apstrādes rūpniecība

¹ Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehijas Republika, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Īrija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Ungārija un Vācija.

(C), būvniecība (F), tirdzniecība (G), citi uzņēmējdarbības pakalpojumi (H, I, J, L, M un N) un finanšu un apdrošināšanas darbības (K)).

Izmantoti divi svaru veidi: 1) uzņēmumu skaita svāri (wb), kas atspoguļo uzņēmumu ģenerālkopu, un 2) nodarbinātības svāri (wl), kas atspoguļo darba ņēmēju ģenerālkopu. Abi svāri veidoti NACE 2. red. divciparu kodu līmenī.

Uzņēmumu skaita svāri wb nodrošina visiem uzņēmumiem vienādu varbūtību tikt iekļautiem izlasē. Svarus veido, uzņēmumu skaitu kopskaitā (N_h) dalot ar uzņēmumu skaitu esošajā izlasē (n_h) attiecīgajam dalījumam (h) NACE 2. red. divciparu kodu sektorā ($wb = N_h/n_h$). Savukārt nodarbinātības svārus wl konstruē, izmantojot vidējo uzņēmuma lielumu izlasē (l_h/n_h), lai aprēķinātu nodarbināto skaitu ($N_h(l_h/n_h)$) un pēc tam to dalītu ar uzņēmumu skaitu izlasē ($wl = (N_h(l_h/n_h))/n_h$).

Iegūtās un ar svāriem koriģētās izlases struktūra sniegta 2. tabulā. Pirmās četras slejas raksturo uzņēmumu izlasi un ģenerālkopu, pārējās trīs – nodarbinātības struktūru. Uzņēmumu izlase un ģenerālkopas struktūra uzbūves ziņā ir ļoti līdzīga. Izlasē nedaudz vairāk pārstāvēti tirdzniecības uzņēmumi, bet mazāk – būvniecības uzņēmumi. Uzņēmumu dalījumā pēc lieluma vērojama lielāka atšķirība. Izlasē mazāk pārstāvēti mazi uzņēmumi, bet vairāk – lieli uzņēmumi (sastāvs tika koriģēts ar uzņēmumu skaita svāriem wb un nodarbinātības svāriem wl).

2. tabula

Izlases struktūra tautsaimniecības nozaru un uzņēmuma lieluma dalījumā

	Uzņēmumu skaits				Nodarbinātība		
	Izlase		wb*	Ģenerāl- kopa** (komerc- uzņēmumi)	Izlase	wl*	Ģenerālkopa (t.sk. uzņēmumi ar mazāk nekā 10 darbiniekiem)
	Skaits	%	%	%	%	%	%
Apstrādes rūpniecība	100	18	17	18	22	21	23
Būvniecība	69	12	14	14	11	11	12
Tirdzniecība	173	31	29	29	14	19	24
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	203	36	37	37	48	43	37
Finanšu un apdrošināšanas darbības	12	2	3	2	5	6	5
Kopā	557	100	100	100	100	100	100
10–19	264	47	51		9	19	
20–49	144	26	30	81	12	14	
50–199	118	21	15		29	31	
200–..	31	6	4	19	51	37	
Kopā	557	100	100	100	100	100	

Piezīme: wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

* Svērtā izlase un ģenerālkopas struktūra atšķiras, jo izlasē nav dažu apakšsektoru.

** Oficiālā statistika par uzņēmumu lielumu/sektoru grupām izmanto nedaudz atšķirīgas lieluma grupas (10–49, 50–249, 250–..), tāpēc sniedzam ģenerālkopas sadalījumu divās grupās – 10–49 un 50–..

3.2. Datu atbilstības pārbaude un izlases aprakstošā statistika

Pirms pētīt uzņēmumu stratēģijas, kas ļāva Latvijas tautsaimniecībai atjaunot konkurētspēju iekšējo korekciju ceļā, lietderīgi iegūtos datus aplūkot sīkāk un izlasē iekļauto uzņēmumu raksturlielumus salīdzināt ar CSP oficiālo statistiku un *Lursoft* datubāzes informāciju par Latvijas uzņēmumiem.

Vairākums aptaujā iekļauto uzņēmumu (95%) dibināti līdz 2008. gadam (izlasē nav pēc 2011. gada dibinātu uzņēmumu), tāpēc gandrīz visi varēja sniegt atbildes uz jautājumiem par atalgojuma, nodarbinātības un cenu pārmaiņām krīzes laikā (2008.–2009. gadā) un pēckrīzes periodā (2010.–2013. gadā). *Lursoft* datubāze liecina, ka līdz 2008. gadam dibināto uzņēmumu daļa līdz 2011. gadam dibināto uzņēmumu kopskaitā ir 73%. Tādējādi šā pētījuma izlasē mazāk pārstāvēti jaunāki uzņēmumi.

Tā kā šajā pētījumā noteikts uzņēmumu minimālais lielums (10 darbinieku), ļoti mazu uzņēmumu segments nav aptverts. Taču, tā kā uzņēmumi ar mazāk nekā 10 strādājošajiem veido tikai 14% no kopējās nodarbinātības², pētījuma rezultāti tomēr aptver lielāko darba tirgus daļu. Interpretējot iegūtos rezultātus, nedrīkst aizmirst pētījumā iekļauto uzņēmumu struktūru.

Aptuveni 18% no svērtās uzņēmumu izlases ir uzņēmumi, kas ietilpst uzņēmumu grupā (sk. P3. tabulu), un tas atbilst CSP 2012. gada datiem (uzņēmumu grupas veido aptuveni 15% no uzņēmumu kopskaita). Mazāk nekā puse grupās ietilpstošo izlases uzņēmumu (44%) ir ārvalstu uzņēmumi, bet 38% – mātes uzņēmumi (sk. P4. tabulu). Tas tikai nedaudz pārsniedz CSP oficiālo ārvalstu uzņēmumu grupu rādītāju (33.5%) kopējā uzņēmumu skaitā 2012. gadā.

2013. gada beigās 96% izlasē iekļauto uzņēmumu darbiniekiem bija beztermiņa darba līgumi, un tas atbilst oficiālās statistikas datiem. Saskaņā ar izlases svērtajiem datiem par nodarbinātības struktūru vairākumam darbinieku (85%) bija beztermiņa pilna laika darba līgumi (sk. P5. tabulu), un šis rādītājs ir nedaudz zemāks par CSP vērtējumu (91%). 2013. gada beigās tikai viens no izlases deviņiem pastāvīgajiem strādājošajiem veica nepilna laika darbu, bet pagaidu un aģentūru darbinieku skaits veidoja attiecīgi 4% un 1.5% no kopējā darbaspēka. Lielajos uzņēmumos un finanšu un apdrošināšanas darbībās pagaidu strādājošo bija vairāk, bet nepilnu laiku strādājošo – mazāk (sk. P5. tabulu). Aģentūru darbinieku bija salīdzinoši vairāk citu uzņēmējdarbības pakalpojumu jomā, bet mazāk – lielajos uzņēmumos.

Fiziskā un intelektuālā darba veicēju daļa ar uzņēmumu skaitu svērtajā izlasē precīzi atbilst CSP novērtējumam – attiecīgi 57% un 43% – 2013. gadā. Tomēr apakšgrupu līmenī zemāk kvalificētu fiziskā darba veicēju daļa izlasē ir nedaudz zem oficiālā 15% līmeņa (11.8%), atspoguļojot to, ka izlasē salīdzinoši maz pārstāvēti būvniecības uzņēmumi. Aptuveni trešdaļa visu darbinieku (33%) ir augsti kvalificēti fiziskā darba veicēji; vairāk to ir apstrādes rūpniecībā un būvniecībā (sk. P6. tabulu). Runājot par augstāk kvalificētu un zemāk kvalificētu intelektuālā darba veicēju grupām, katra veido aptuveni ceturto daļu no visa darbinieku skaita. Pirmā grupa vairāk raksturīga finanšu un apdrošināšanas darbībām, bet otrā – tirdzniecības nozarei.

² Autoru novērtējums balstīts uz *Lursoft* datubāzes 2012. gada datiem (<http://blog.lursoft.lv/2013/05/30/lursoft-petijums-mikro-un-mazie-uznemumi-latvijas-ekonomika-ienem-aizvien-nozimigakulomu/>).

Saskaņā ar izlases datiem puse darbinieku pie esošā darba devēja strādājusi vairāk nekā piecus gadus, bet trešdaļa – no viena līdz pieciem gadiem. Darbinieku ar lielu darba stāžu daļa ir lielāka mazos uzņēmumos, kā arī apstrādes rūpniecības un būvniecības uzņēmumos (sk. P7. tabulu).

ADIT aptauja apstiprina, ka Latvijā ir maz kolektīvo darba līgumu. Tikai 2% darbinieku strādā uzņēmumos ar ārpus uzņēmuma noslēgto darba koplīgumu, bet 17% ir koplīgums, kas noslēgts uzņēmuma ietvaros (sk. P8. tabulu un P34. att.). Kolektīvie līgumi ir vairāk izplatīti lielajos uzņēmumos. 6% no lielajiem uzņēmumiem ir saistošs ārpus uzņēmuma noslēgts algu līmeni regulējošs darba koplīgums, un 34% no uzņēmumiem šāds līgums ir noslēgts uzņēmuma ietvaros. Uzņēmuma ietvaros noslēgts darba koplīgums ir raksturīgs iekšzemes īpašniekiem piederošos uzņēmumos, īpaši finanšu un apdrošināšanas darbību nozarē un citu uzņēmējdarbības pakalpojumu jomā, mazāk – tirdzniecībā. Algu regulējošs darba koplīgums uzņēmuma iekšienē visbiežāk tiek pārskatīts reizi gadā (40%; sk. P9. tabulu).

Atbilstoši uzņēmumu skaita svāriem vidējā ieņēmumu daļa no uzņēmuma galvenā produkta vai pakalpojuma pārdošanas ārējos tirgos veido aptuveni 20% (sk. P10. tabulu). Lielākā eksporta aktivitāte vērojama apstrādes rūpniecībā (aptuveni 42% no kopējiem ieņēmumiem), un tas atbilst CSP veiktajam nozaru produkcijas izlaides un eksporta datu novērtējumam (ņemot vērā reeksportu – nedaudz zem 60%).

2013. gada sākumā aptuveni 17% strādājošo saņēma algu, kas ir vienāda ar minimālo vai zemāka par to (CSP Darbaspēka apsekojuma dati). Izlasē iekļautajos uzņēmumos minimālo algu saņēma 15% darbinieku (atbilstoši nodarbinātības svāriem). Atšķirības starp izlases un oficiālās statistikas datiem galvenokārt nosaka tas, ka izlasē nav iekļauti uzņēmumi, kuros nodarbināts mazāk nekā 10 darbinieku. Tomēr pat esošā izlase liecina, ka minimālā alga ir vairāk izplatīta mazajos uzņēmumos (sk. P63. tabulu). Vismazākais minimālās algas saņēmēju īpatsvars ir finanšu un apdrošināšanas darbībās, atspoguļojot augstu vidējo algu šajā nozarē.

Kopumā datu atbilstības pārbaude liecina, ka no aptaujas datubāzes iegūtā informācija atbilst oficiālās statistikas datiem, un tāpēc pētījuma rezultātus var attiecināt uz visiem Latvijas uzņēmumiem (atbilstoši attiecīgajam lielumam un darbības nozarei).

4. VISPĀRINĀTS SAKĀRTOTAIS LOGITA (GOLOGIT) MODELIS

Vairākums aptaujas datubāzē apkopoto atbilžu ir sakārtotie (jeb secīgie) kategoriskie mainīgie (*ordered categorical variables*) (piemēram, 1 = nozīmīgs samazinājums, 2 = samazinājums, 3 = nemainīgs, 4 = pieaugums, 5 = nozīmīgs pieaugums) vai binārie mainīgie (piemēram, 1 = svarīgs, 0 = nesvarīgs; sk. P1. tabulu). Šajā pētījumā izmantoti gan kvalitatīvi, gan kvantitatīvi analīzes paņēmieni. Mainīgo apkopošanai kopsavilkuma tabulās (*cross-tabulations*) seko loģistisku regresiju rezultāti³. Tādējādi var definēt faktorus, kas noteica uzņēmumu rīcību.

Sakārtota (secīga) atkarīga mainīgā analizē izmanto vispārinātu sakārtotu logitu regresiju (*generalised ordered logit regression*). Modeļi var izteikt šādi:

³ Tabulas un attēli pielikumā.

$$P(Y_i > j) = g(X\beta_j) = \frac{\exp(\alpha_j + X_i\beta_j)}{1 + \{\exp(\alpha_j + X_i\beta_j)\}}, j = 1, 2, \dots, M - 1 \quad [1],$$

kur M ir secīga atkarīga mainīgā kategoriju skaits. Ja $M = 2$, modelis ir vienāds ar loģistiskās regresijas modeli. Koeficientu novērtējums un interpretācija sakārtotā loģistiskā modelī veikta līdzīgi vienkāršam logita modelim tādā ziņā, ka izvēlēta j kategorija tiek pretnostatīta visām pārējām grupām, piemēram, ja $M = 5$ un $j = 3$, atsaucies grupu veido no $j = 1, 2, 4, 5$.

Vispārinātais sakārtotais logita modelis atšķiras no parastā sakārtotā logita modeļa galvenokārt ar to, ka tajā atcelts pieņēmums, ka skaidrojošo mainīgo ietekme ir vienāda visos sakārtota izskaidrota mainīgā (*ordered explained variable*) līmeņos, t.i., β ir vienāds visiem j . STATA funkcija, ko izstrādāja R. Viljamss (*R. Williams*) (15)⁴, ļauj saglabāt sakārtota mainīgā visu līmeņu vienādas β vērtības vienlaikus ar atšķirīgām izvēlēto j 's vērtībām. β vērtību vienādības pārbaudē izmantota automātiska atpakaļejoša pakāpeniska atlases procedūra (*backward stepwise selection procedure*) ar 0.05 nozīmības līmeni. Regresijas skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

5. DARBA TIRGUS UN ATALGOJUMA PĀRMAIŅAS

Šajā nodaļā aplūkoti galvenie šoku avoti un Latvijas uzņēmumos īstenotās darbaspēka izmaksu samazināšanas stratēģijas. Aptaujas rezultāti sniegti pielikumā. Salīdzinošās tabulas un attēli rāda aptaujas dalībnieku – uzņēmumu – svērtās atbildes par diviem konkrētiem laika periodiem – 2008.–2009. gadu un 2010.–2013. gadu. Tiek uzsvērts, ka atšķirībā no vidējās algas oficiālās statistikas datiem gan algas apjoms, gan algas pārmaiņu biežums būtiski mainījās laika gaitā.

5.1. Šoku avoti un apmērs

Aptaujā iesaistītajiem uzņēmumiem bija jāsniedz atbildes par triju veidu šokiem – pieprasījuma pēc precēm un pakalpojumiem šoku, kredīta pieejamības (caur ierastajiem finansēšanas kanāliem) šoku un izejvielu pieejamības (no ierastajiem piegādātājiem) šoku. Saskaņā ar ADIT aptaujas datiem 2008.–2009. gadā Latvija pieredzēja būtisku negatīvu pieprasījuma šoku, bet kredītu pieejamība un izejvielu piegādes ķēdes mainījās visai maz. Turklāt negatīvais pieprasījuma šoks pārsvarā atspoguļoja iekšzemes ekonomikas pārkaršanu tieši pirms pirmā ADIT aptaujas perioda, bet tam sekojošo tautsaimniecības atveseļošanas galvenokārt noteica eksporta pieaugums. Neraugoties uz samērā straujo pieprasījuma kāpumu 2010.–2013. gadā, kredītu nosacījumi uzlabojās lēni, un pusei no visiem uzņēmumiem kreditēšanas ierobežojumi bija saistoši abos minētajos periodos.

5.1.1. Preču un pakalpojumu kopējā pieprasījuma pārmaiņas

2008. gada globālā finanšu krīze kopā ar nekustamā īpašuma cenu burbuļa plīšanu 2008.–2009. gadā izraisīja visaptverošu Latvijas ekonomisko lejupslīdi, kuru vēl vairāk pastiprināja iepriekšējos ekonomikas pārkaršanas gados veidojusies iekšējā nesabalansētība. Šajā periodā pieprasījuma sarukums pēc precēm un pakalpojumiem bija vairāk nekā pusei uzņēmumu (sk. P11. tabulu un P1. att.), no kuriem vairāk

⁴ STATA GOLOGIT2 komanda.

nekā 28% uzskatīja to par nozīmīgu. Negatīvais pieprasījuma šoks nebija vienāds visai tautsaimniecībai. Īpaši 2010.–2013. gadā lielāks eksporta īpatsvars ieņēmumos ne tikai samazināja pieprasījuma krituma iespēju, bet arī paaugstināja pieprasījuma kāpuma varbūtību. Savukārt būvniecības uzņēmumus pieprasījuma sarukums skāra biežāk (sk. P13. tabulu un P2. un P3. att.).

Lai gan globālais pieprasījums samazinājās un Latvijas galvenajās tirdzniecības partnervalstīs bija recesija, spēcīgā konkurētspējas atjaunošanās (īpaši darbaspēka izmaksu sarukums) palīdzēja Latvijas uzņēmumiem palielināt savu tirgus daļu citu valstu importā; turklāt lielais pieprasījuma samazinājums lika meklēt jaunus noieta tirgus. To apstiprina tas, ka 2010.–2013. gadā par pieprasījuma kāpumu sniedza ziņas gandrīz divas trešdaļas uzņēmumu (sk. P11. tabulu), biežāk – lielleksportējošie uzņēmumi: būtiskās ekonomikas pārkaršanas pirmskrīzes periodā dēļ iekšzemes pieprasījuma uzlabošanās bija gausa. 2010.–2013. gada pieprasījuma apstākļu pārmaiņu analīze liecina, ka šajā periodā produkcijas pieprasījuma pieaugums novērots 68% uzņēmumu, kas 2008.–2009. gadā bija snieguši ziņas par sava galvenā produkta vai pakalpojuma pieprasījuma sarukumu (sk. P12. tabulu). Savukārt tikai 23% šādu uzņēmumu aptaujā atbildēja, ka pieprasījums joprojām turpina samazināties.

5.1.2. Iekšzemes un ārējā pieprasījuma salīdzinājums un cenas

Sīkāk analizējot ārējā un iekšējā pieprasījuma pārmaiņu ietekmi uz uzņēmumiem, var secināt, ka ārējā tirgū pieprasījums un cenas vidēji bija stabilākas (sk. P15. tabulu un P17. att.). Piemēram, attiecīgi 60% un 50% uzņēmumu (divas reizes vairāk salīdzinājumā ar iekšzemes pieprasījumu) uzskata, ka ārējais pieprasījums pēc to galvenā produkta vai pakalpojuma 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā nemainījās. To uzņēmumu daļa, kuri sniedza ziņas par sava galvenā produkta vai pakalpojuma cenas stabilitāti ārējā tirgū, ir līdzīga (aptuveni 62%) un divas reizes lielāka par attiecīgo daļu iekšzemes tirgū. Pieprasījuma svārstīgums cenās pilnībā neatspoguļojās, un to uzņēmumu daļa, kuru cenas ļoti palielinājās vai samazinājās, vidēji bija divas reizes mazāka par atbilstošo to uzņēmumu daļu, kurus ietekmēja pieprasījuma pārmaiņas.

Loģistiskās regresijas rezultāti rāda, ka lielo uzņēmumu produkcijas pieprasījuma kāpums (gan iekšējā, gan ārējā tirgū; īpaši 2010.–2013. gadā) bija straujāks (sk. P16. tabulu un P18. un P19. att.). Iekšzemes pieprasījuma sarukums 2008.–2009. gadā bija vairāk raksturīgs būvniecības uzņēmumiem. Savukārt ārējā pieprasījuma kāpums 2010.–2013. gadā bija vairāk raksturīgs apstrādes rūpniecības nozarei, pat salīdzinot pēc eksporta īpatsvara ieņēmumos.

Abos periodos bija vērojama pozitīva sakarība starp cenu un pieprasījuma pārmaiņām gan iekšējā, gan ārējā tirgū (sk. P17. tabulu). Konkurence iekšzemes tirgū veicināja cenu pārmaiņu varbūtību iekšzemes tirgū abos periodos, bet konkurence ārējā tirgū – cenu pazemināšanos ārējā tirgū tikai 2010.–2013. gadā. 2008.–2009. gadā būvniecības uzņēmumiem novērota lielāka cenu samazināšanās varbūtība iekšzemes tirgū un mazāka cenu kāpuma varbūtība ārējā tirgū. Meitas uzņēmumiem abos periodos bija mazāka cenu sarukuma varbūtība.

5.1.3. Pircēju maksātspēja un izejvielu pieejamība

Pircēju maksātspēja pasliktinājās vienlaikus ar pieprasījuma kritumu 2008.–2009. gadā un vēlāk atjaunojās. Puse aptaujā iekļauto uzņēmumu nesniedza ziņas par pārmaiņām nevienā no periodiem (sk. P11. tabulu un P1. att.). Vērojama nozīmīga pozitīva sakarība starp pircēju maksātspēju un pieprasījumu pēc precēm un pakalpojumiem (sk. P14. tabulu).

Globālā ekonomiskā krīze nemainīja pieeju ierastajiem izejvielu piegādātājiem aptuveni divām trešdaļām Latvijas uzņēmumu. Ekonomisko krīzi izraisīja pieprasījuma puses faktori, savukārt izejvielu piegādes ķēdes mainījās visai maz (sk. P11. tabulu). Zīmīgi, ka Latvijas rezidentu īpašumā esošajiem uzņēmumiem bija lielākas izredzes uz uzlabotām piegādēm 2010.–2013. gadā. Tomēr izejvielu pieejamība var daļēji norādīt uz paša uzņēmuma spēju veikt maksājumus (uzņēmumiem ar vāju maksātspēju var būt ierobežotas izejvielu piegādes), atspoguļojot ciešo pozitīvo sakarību starp izejvielu pieejamību un pieprasījumu pēc uzņēmuma produkcijas (sk. P14. tabulu).

5.1.4. Kredītu pieejamība un nosacījumi

2008.–2009. gada krīze ne tikai negatīvi ietekmēja pieprasījuma dinamiku tautsaimniecībā, bet arī pasliktināja uzņēmumiem kredītu pieejamību. Lai gan 2010.–2013. gadā pieprasījums atjaunojās samērā strauji, kredītu nosacījumu uzlabošanās bija neliela. Saskaņā ar Latvijas Bankas "Finanšu Stabilitātes Pārskatu" kopš 2008. gada beigām aizdevumu apjoms rezidentiem bija sarucis vidēji par 8% gadā (10). Līdz 2015. gada februārim salīdzinājumā ar 2008. gada beigām iekšzemes kredītportfelis bija samazinājies par 8.4 mljrd. eiro jeb 40%.

Saskaņā ar banku veiktās kreditēšanas apsekojumu (9) kredītu nosacījumi Latvijā 2008. gadā kļuva ievērojami stingrāki un kopš tā laika gandrīz nav mainījušies. ADIT aptaujas rezultāti apstiprina, ka Latvijas uzņēmumi darbojas stingru kredītu nosacījumu vidē. Neraugoties uz pieprasījuma uzlabojumiem, kredītu ierobežojumi bija saistoši pusei uzņēmumu gan 2008.–2009., gan 2010.–2013. gadā (sk. P18. un P19. tabulu un P5. att.). Aptuveni 10% uzņēmumu uzskatīja kredītu nepieejamību (apgrozāmā kapitāla un jaunu investīciju finansēšanai vai parāda pārfinansēšanai) vai pārāk stingrus kredītu nosacījumus par ļoti būtiskiem šķēršļiem.

Gandrīz pusei uzņēmumu apgrozāmā kapitāla finansējuma problēma bija ļoti nozīmīga katrā periodā (kopumā abos periodos – 42% uzņēmumu). Nepietiekami kredītresursi jaunu investīciju finansēšanai vai parāda pārfinansēšanai bija svarīgs faktors attiecīgi 40% un 30% uzņēmumu. Šķiet, ka apstrādes rūpniecības uzņēmumiem abos periodos kredītu ierobežojumi bija vairāk saistoši (lai finansētu apgrozāmo kapitālu un jaunas investīcijas, kā arī lai pārfinansētu parādu 2008.–2009. gadā; sk. P20. un P21. tabulu un P6. un P7. att.). Lieliem uzņēmumiem kredītu nosacījumi bija vairāk saistoši 2008.–2009. gadā, bet meitas uzņēmumu kredītu nosacījumi apgrozāmā kapitāla finansēšanai un parāda pārfinansēšanai īpaši 2010.–2013. gadā nebija tik stingri. Nebija vērojama eksporta īpatsvara nozīmīga ietekme uz kredītu pieejamību vai kredītu nosacījumiem.

2008.–2009. gadā lielākam skaitam uzņēmumu kredītu pieejamība nevis uzlabojās, bet pasliktinājās, savukārt 2010.–2013. gadā norises bija pretējas. Tikmēr pieci no

sešiem uzņēmumiem, kas uzskatīja, ka 2008.–2009. gadā kredītu pieejamība nebija mainījusies, to pašu minēja arī par otro periodu (sk. P11. tabulu).

Uzņēmumos ar apjomīgāku pieprasījuma sarukumu bija vērojama arī būtiskāka kredītu nosacījumu pastiprināšanās (sk. P20. un P21. tabulu un P8. att.). Iespējams, ka nepietiekams pieprasījums pasliktināja finanšu rādītājus, kas savukārt samazināja kredītresursu pieejamību. 2010.–2013. gadā kredītu pieejamības pārmaiņas bija labvēlīgākas lielajiem uzņēmumiem.

5.2. Darbaspēka izmaksu korekciju metodes (algas, nodarbinātība un darba nedēļas ilgums)

Tautsaimniecības atveseļošanas 2010.–2013. gadā galvenokārt noteica eksports, atspoguļojot būtisku konkurētspējas uzlabošanās 2008.–2009. gadā veikto darbaspēka izmaksu samazinājumu un 2010.–2013. gada produktivitātes kāpumu. Uzņēmumu izmaksu analīze komponentu dalījumā liecina, ka finansēšanas izmaksas gadu gaitā daudz nemainījās, bet izejvielu izmaksas palielinājās gan krīzes laikā, gan arī pēc tās. Tādējādi tieši darbaspēka izmaksu korekcijas noteica kopējo izmaksu sarukumu un to ciklisko raksturu (sk. P22. tabulu un P9. att.).

2008.–2009. gadā kopējās izmaksas nedaudz saruka, bet pēc tam palielinājās. Lai gan 2008.–2009. gadā uzņēmumi tikpat bieži palielināja kopējās izmaksas kā samazināja, uzņēmumu daļa ar būtiski sarūkošu kopējo izmaksu apjomu bija ievērojami lielāka par uzņēmumu daļu ar būtisku izmaksu kāpumu. Turpretī 2010.–2013. gadā aptuveni divas trešdaļas uzņēmumu paaugstināja kopējo izmaksu apjomu.

Pastāv cieša korelācija starp darbaspēka izmaksu pārmaiņām un pieprasījuma pārmaiņām (uzņēmumi, kuru produkcijas pieprasījums kļuva vājāks, izmaksas drīzāk samazināja, un otrādi; sk. P23. tabulu un P12. att.). 2008.–2009. gadā darbaspēka izmaksas biežāk samazināja (salīdzinot pēc pieprasījuma pārmaiņām) būvniecības uzņēmumi, lieli uzņēmumi un mātes uzņēmumi. Savukārt 2010.–2013. gadā darbaspēka un finansējuma izmaksas būtiski samazinājās finanšu un apdrošināšanas darbību nozarē (sk. P24. tabulu un P10. un P11. att.). Darbaspēka izmaksu sarukumu apstiprina CSP uzņēmumu apsekojuma dati: būvniecībā un finanšu un apdrošināšanas darbību nozarē kopš 2007. gada vidus novērota negatīvāka nodarbinātības dinamika. Savukārt finansēšanas izmaksas finanšu un apdrošināšanas darbību nozarē varētu būt pazeminājušās, sākoties ļoti zemu procentu likmju periodam.

5.2.1. Pamatalgas un piemaksas

Zema kolektīvo darba līgumu izplatība (pamatā atalgojums tiek noteikts katram darbiniekam individuāli) un pārāk straujš atalgojuma kāpums līdz 2008. gadam bija pamatā ievērojama atalgojuma elastībai Latvijā nesenās krīzes laikā. Saskaņā ar aptaujas rezultātiem darbinieku algas samazināja aptuveni 33% uzņēmumu. Aptuveni tāda pati uzņēmumu daļa samazināja pastāvīgo darbinieku skaitu (sk. P25. tabulu un P13. att.). Tādējādi algas un nodarbinātības samazināšana bija galvenie darbaspēka izmaksu korekcijas faktori.

2008.–2009. gadā pamatalgas un piemaksu samazināšana bija vienlīdz iespējama. Šajā periodā uzņēmumi pazemināja pamatalgu vai gabaldarba samaksu 32% darbinieku un piemaksas – 37% darbinieku. Ņemot vērā pieprasījuma pārmaiņas,

pamatalga visvairāk samazinājās būvniecības nozarē (sk. P26. tabulu un P14. un P15. att.). Savukārt piemaksu sarukums bija biežāk vērojams lielajos uzņēmumos, mātes uzņēmumos, Latvijas rezidentiem piederošos uzņēmumos, kā arī finanšu un apdrošināšanas darbību nozarē.

2010.–2013. gadā uzlabojoties ārējam un iekšzemes pieprasījumam, vairāk nekā 70% uzņēmumu paaugstināja savu darbinieku pamatalgas un 40% uzņēmumu – piemaksu apjomu. Pamatalgas kāpums biežāk novērots apstrādes rūpniecībā, savukārt finanšu un apdrošināšanas darbībās retāk tika paaugstinātas piemaksas (sk. P26. tabulu). 2010.–2013. gadā pamatalgas vai piemaksu samazināšana joprojām bija aktuāla tikai 12% uzņēmumu galvenokārt vājas pieprasījuma dinamikas dēļ (sk. P16. att.).

Algu korekciju sīkāks apraksts sniegts 5.3. apakšnodaļā.

5.2.2. Nodarbinātība un darba nedēļas ilgums

2008.–2009. gadā pastāvīgo darbinieku skaitu samazināja divas reizes biežāk nekā pagaidu vai uz noteiktu laiku algotu darbinieku skaitu (attiecīgi 31% un 15%; sk. P25. tabulu un P13. att.). Šāds secinājums atbilst darbaspēka plūsmu analīzei I. Braukšas un L. Fadejevas pētījumā (7). Vairāk nekā 70% uzņēmumu nekoriģēja to darbinieku skaitu, kam bija līgums uz noteiktu laiku, daļēji tāpēc, ka šāda veida darba līgumu īpatsvars bija samērā mazs (2013. gada beigās – aptuveni 4%; pēckrīzes periodā to izplatība kļuva lielāka).

Loģistiskās regresijas rezultāti liecina, ka 2008.–2009. gadā, pat ņemot vērā pieprasījuma pārmaiņas, pastāvīgo darbinieku skaita samazināšana visbiežāk notika būvniecības nozarē. Savukārt varbūtība palielināt pagaidu darbinieku skaitu bija mazāka finanšu un apdrošināšanas darbībās (sk. P27. tabulu un P14. un P15. att.).

2010.–2013. gadā 40% uzņēmumu palielināja pastāvīgo darbinieku skaitu un 17% – darbinieku skaitu ar darba līgumu uz noteiktu laiku; nodarbināto skaita pieauguma varbūtība bija lielāka uzņēmumos ar pozitīvu pieprasījuma dinamiku (sk. P27. tabulu un P16. att.). Svarīgi norādīt, ka to uzņēmumu īpatsvars, kuri sniedza ziņas par nodarbinātības kāpumu 2010.–2013. gadā, ir gandrīz divas reizes mazāks par to uzņēmumu īpatsvaru, kuros paaugstināja algas. Nodarbinātības pārmaiņas detalizētāk izklāstītas 5.5. apakšnodaļā.

Aptuveni 16% uzņēmumu 2008.–2009. gadā samazināja darba nedēļas ilgumu (75% uzņēmumu sniedza ziņas, ka vidējais darba nedēļas ilgums nav mainījies; sk. P25. un P8. tabulu). 2010.–2013. gadā 19% uzņēmumu paaugstināja vidējo darba nedēļas ilgumu. Tādējādi darba slodzes pārmaiņa bija viens no aizsargmehānismiem, kas krīzes laikā palīdzēja novērst vēl lielāku darbinieku atlaišanu. Finanšu un apdrošināšanas darbību nozare bija izņēmums – tajā saglabājās nemainīga darba slodze (sk. P28. tabulu un P14. un P15. att.).

5.2.3. Darba ražīgums un peļņas norma

Kopumā 50% uzņēmumu aptaujā atbildēja, ka 2008.–2009. gadā vidējais darba ražīguma līmenis (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām) nemainījās (sk. P29. tabulu un P20. att.). Apstrādes rūpniecībā un citos uzņēmējdarbības pakalpojumos to uzņēmumu skaits, kuros vidējais darba ražīguma līmenis pieauga,

bija lielāks par to uzņēmumu skaitu, kuros produktivitāte saruka. Savukārt būvniecībā, tirdzniecībā un finanšu un apdrošināšanas darbību nozarē sakarība bija pretēja (sk. P21. att.). Jāatzīmē, ka 2010.–2013. gadā darba ražīguma kāpums pārsniedza darbaspēka izmaksu pieaugumu gandrīz visās tautsaimniecības nozarēs (īpaši apstrādes rūpniecībā un finanšu un apdrošināšanas darbībās). Abos periodos uzņēmumos ar ārvalstu kapitālu vairāk bija vērojams darbaspēka izmaksas apsteidzošs darba ražīguma pieaugums (sk. P30. tabulu un P22. att.). Turklāt darba ražīguma un darbaspēka izmaksu dinamikas attiecība bija pozitīvi saistīta ar pieprasījuma pārmaiņām un kredītu pieejamību (sk. P23. att.).

2008.–2009. gadā 30% uzņēmumu saruka peļņas norma (rentabilitāte, to aprēķinot pēc cenu un kopējo izmaksu datiem; sk. P29. tabulu un P20. att.). 11% uzņēmumu peļņa saruka būtiski, savukārt būtisks peļņas pieaugums netika reģistrēts gandrīz nevienā uzņēmumā. Nepieciešamība samazināt peļņas normu vairāk bija jūtama uzņēmumos ar lielāku pieprasījuma un pircēju maksātspējas sarukumu (sk. P30. tabulu un P23. att.). Peļņas norma īpaši spēcīgi samazinājās būvniecībā, kā arī uz eksportu orientētajos un Latvijas rezidentu īpašumā esošajos uzņēmumos. Savukārt 2010.–2013. gadā peļņas norma paaugstinājās gandrīz visās tautsaimniecības nozarēs (būvniecības uzņēmumos – mazāk). Uzņēmumiem ar augošu pieprasījumu vai problemātisku piekļuvi kredītresursiem bija lielākas izredzes palielināt peļņas normu (sk. P30. tabulu). Pētījumā pārbaudīta arī algu pārmaiņu ietekme uz peļņas normu, ņemot vērā pieprasījuma dinamiku. Algu paaugstināšana pozitīvi saistīta ar rentabilitātes kāpumu abos periodos, tādējādi nav pierādījumu, ka uzņēmumi būtu paaugstinājuši peļņas normu, pazeminot darbinieku pamatalgu.

Ar darbaspēku nesaistīto izmaksu daļa kopējos izdevumos palielinājās abos periodos. 2008.–2009. gadā darbaspēka izmaksas saruka nozīmīgi, finansējuma izmaksas būtiski nemainījās, bet izejvielu izmaksas nedaudz pieauga. Savukārt 2010.–2013. gadā gan finansējuma, gan izejvielu izmaksu kāpums pārsniedza darbaspēka izmaksu pieaugumu (sk. P29. tabulu). Abos periodos ar darbaspēka izmaksām nesaistīto izdevumu kāpums salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām bija pozitīvi saistīts ar pieprasījumu un bija īpaši vērojams apstrādes rūpniecībā un finanšu un apdrošināšanas darbībās (sk. P31. tabulu un P21.–P23. att.).

5.3. Atalgojuma pārmaiņas

5.2. apakšnodaļā jau norādīts, ka saskaņā ar aptaujas rezultātiem darbaspēka izmaksu un kopējo izmaksu pārmaiņu sinhronizācija Latvijā ir ļoti nozīmīga. Algas un nodarbināto skaita samazinājums palīdz koriģēt uzņēmuma izmaksas strauji sarūkoša pieprasījuma un stingrāku kredītu nosacījumu periodā. Atbilstoši vispārpieņemtajai izpratnei par uzņēmumu bilances struktūru aptaujas rezultāti liecina, ka pamatalgas un piemaksas pirms nodokļu samaksas kopā ar mācību izdevumiem un iemaksām pensiju fondos 2013. gadā veidoja 36% no kopējām izmaksām. Kapitālietilpība nozaru dalījumā ir atšķirīga, tāpēc darbaspēka izmaksu īpatsvars ir zemāks apstrādes rūpniecībā, bet augstāks – finanšu un apdrošināšanas darbībās (sk. P44. tabulu).

5.3.1. Algu veidošanas mehānisms

Aptuveni trešdaļa uzņēmumu maina pamatalgas lielumu reizi gadā, bet pietā daļa – retāk nekā reizi divos gados (sk. P52. tabulu). Šāda proporcija īpaši nemainījās krīzes laikā un pēckrīzes periodā. Neliels samazinājums bija vērojams to uzņēmumu daļā, kuri mainīja pamatalgas biežāk nekā reizi gadā, un neliels palielinājums – to uzņēmumu daļā, kuru pamatalgas pārskatīja reizi divos gados vai retāk. Tomēr kopējā algu pārmaiņu biežuma dinamika saglabājās nemainīga. Uzņēmumiem ar stabilāku pieprasījumu bija raksturīgas retākas algu pārmaiņas. Būvniecības nozarē algas tiek mainītas biežāk: 10% strādājošo bija nodarbināti uzņēmumos, kuri pārskatīja pamatalgas lielumu biežāk nekā reizi gadā. Savukārt tirdzniecībā atalgojuma pārmaiņas notiek visretāk – 22% darbinieku 2010.–2013. gadā pamatalgas nemainījās vispār (sk. P37. un P38. att.).

To uzņēmumu daļa, kuri indeksēja pamatalgas atbilstoši inflācijai, kopš 2008.–2009. gada stabili sarūk. 2010.–2013. gadā tikai 24% strādājošo bija nodarbināti uzņēmumos, kas indeksēja pamatalgas atbilstoši inflācijai (gandrīz par 20 procentu punktiem mazāk nekā līdz 2008. gadam; sk. P51. tabulu). To tikai daļēji noteica zemāks inflācijas līmenis: to uzņēmumu daļa, kas neindeksēja algas zemās inflācijas dēļ, pieauga tikai nedaudz. Īpaši straujš algu indeksācijas izplatības kritums bija vērojams lielajos uzņēmumos (sk. P35. att.). Līdz 2008. gadam algu indeksācija atbilstoši inflācijai lielajos uzņēmumos bija izplatīta visvairāk (53% strādājošo). Turpretī 2010.–2013. gadā algu indeksācija tieši lielajos uzņēmumos notika visretāk (tikai 15% strādājošo). 2010.–2013. gadā algu indeksācija atbilstoši inflācijai bija mazāk vērojama finanšu un apdrošināšanas darbībās (straujš sarukums 2008.–2009. gadā).

Analizējot pamatalgas un inflācijas savstarpējās saistības varbūtību, pētījumā secināts, ka ar eksportu nesaistītajos uzņēmumos, kuros cenas nosaka pēc ekonomiskās situācijas (t.i., pēc izmaksu un peļņas pārmaiņām, neievērojot noteiktu cenu pārmaiņu biežumu), ir lielāka varbūtība, ka pamatalgas tiks indeksētas atbilstoši inflācijai (sk. P54. tabulu).

Interesanti atzīmēt, ka abos periodos algu indeksācija atbilstoši inflācijai pārsvarā vērojama uzņēmumos bez būtiskām pieprasījuma pārmaiņām (sk. P36. att.). Tas varētu liecināt, ka uzņēmumi bez pieprasījuma pārmaiņām lielāku vērību pievērš vispārējai ekonomiskajai situācijai un veic algu korekcijas atbilstoši inflācijai.

2013. gadā prēmijas un piemaksas individuālās vai uzņēmuma darbības rezultātu dēļ veidoja tikai 6% no atalgojuma kopapjoma (saskaņā ar nodarbinātības svāriem – 9%). Piemaksas bija plašāk izplatītas lielajos uzņēmumos, finanšu un apdrošināšanas darbībās un citu uzņēmējdarbības pakalpojumu nozarē (sk. P45. tabulu). Ar darba sniegumu saistītās piemaksas vairāk attiecās uz augstāk kvalificētiem fiziskā un intelektuālā darba veicējiem, bet zemākas kvalifikācijas fiziskā darba veicēji piemaksas saņem salīdzinoši retāk (sk. P46. tabulu).

5.3.2. Pamatalgu un piemaksu pārmaiņas

Kā jau norādīts 5.2. apakšnodaļā, algu pārmaiņas bija viens no diviem galvenajiem darbaspēka izmaksu korekciju kanāliem. Turklāt pamatalgas tika samazinātas tikpat bieži kā piemaksas. Krīzes laikā un pēckrīzes periodā uzņēmumi plaši izmantoja algas samazināšanas un iesaldēšanas stratēģiju.

Algu samazināšanas stratēģija īpaši plaši tika izmantota 2009. gadā (29% darbinieku strādāja uzņēmumos, kas izmantoja algu samazināšanas stratēģiju), kad spēcīgais pieprasījuma sarukums radīja nepieciešamību nozīmīgi samazināt darbaspēka izmaksas. Savukārt algu iesaldēšanas stratēģiju visvairāk izmantoja 2010. un 2011. gadā (attiecīgi 27% un 26%; sk. P53. tabulu un P39. att.). Abu stratēģiju izmantošana būtiski saruka 2012. un 2013. gadā, un to noteica stabilā ekonomiskā izaugsme. Šeit jāatzīmē, ka algu samazināšanas un iesaldēšanas stratēģijas neizmantošana vēl nenozīmē atalgojuma kāpumu.

Algu samazināšanas un iesaldēšanas stratēģiju biežāk izmantoja lielie uzņēmumi (sk. P39. att.). Piemēram, 2009. gadā 39% no lielo uzņēmumu darbiniekiem strādāja sabiedrībās, kas izmantoja algu samazināšanas stratēģiju, bet vēl 20% – sabiedrībās, kas iesaldēja algas (t.i., divas reizes vairāk nekā mazos uzņēmumos). Ar laiku šī atšķirība saruka. Loģistisku regresiju rezultāti (sk. P58. un P59. tabulu) liecina, ka algu iesaldēšanas elastība pret uzņēmuma lielumu ar laiku palielinājās, bet algu samazināšanas elastība – saruka. Tas skaidri norāda uz algu korekciju stratēģijas atšķirībām uzņēmumos ar dažādu darbinieku skaitu. Tāpēc pēc 2008.–2009. gada krīzes algu iesaldēšanas stratēģiju plašāk izmantoja lielos uzņēmumos, bet algu samazināšanas varbūtību pilnībā noteica pieprasījuma apstākļi.

Algu korekciju stratēģijas salīdzinājums dažādās nozarēs liecina, ka aplūkotajā periodā algu samazināšana un iesaldēšana bija mazāk raksturīga finanšu un apdrošināšanas darbību un citu uzņēmējdarbības pakalpojumu nozarei (izņemot 2013. gadu, kad algu samazināšanas izplatība finanšu un apdrošināšanas darbībās pieauga; sk. P39. att. un P59. tabulu).

Pēc 2011. gada darba ražīguma kāpums nozīmīgi un pozitīvi ietekmēja algas pieaugumu. P59. tabula rāda, ka algu samazināšanas un iesaldēšanas varbūtība sarūk līdz ar darba ražīguma kāpumu, liecinot, ka pēc krīzes darba ražīguma pieaugums bija strādājošajiem labvēlīgs.

Sākot ar 2010. gadu, algu iesaldēšanas un samazināšanas stratēģiju plašāk izmantoja Latvijas rezidenti piederošajos uzņēmumos (sk. P59. tabulu). Piemēram, 2012. un 2013. gadā algu iesaldēšana Latvijas rezidenti piederošajos uzņēmumos bija divas reizes biežāka (sk. P39. att.). Turklāt arī eksportējošie uzņēmumi bieži iesaldēja savu darbinieku pamatalgas (eksporta īpatsvara ieņēmumos ietekme bija statistiski nenozīmīga). 2010.–2013. gadā algu iesaldēšanu īstenojošu eksporta uzņēmumu daļa (izmantojot nodarbinātības svarus) aptuveni par 10 procentu punktiem pārsniedza attiecīgo neeksportējošo uzņēmumu daļu (sk. P39. att.).

Jāuzsver, ka līdz 2012. gadam uzņēmumi gan ar spēcīgi sarūkošu, gan strauji augošu pieprasījumu vienlīdz bieži mazināja un iesaldēja algas (sk. P40. att.). Tas nozīmē, ka krīzes laikā daži uzņēmumi savā labā izmantoja 2008.–2009. gada vispārējo tendenci samazināt algas un ierobežoja darbaspēka izmaksas, pat neraugoties uz labvēlīgiem pieprasījuma apstākļiem. Tomēr vēlākos gados situācija kardināli mainījās, un uzņēmumi ar strauji augošu pieprasījumu algu samazināšanu neīstenoja vispār, savukārt uzņēmumu vidū ar krasi sarūkošu pieprasījumu 2012. un 2013. gadā algu samazināšanas stratēģiju izmantoja attiecīgi 24% un 19% uzņēmumu (izmantojot nodarbinātības svarus).

Ja uzņēmums īstenoja algu iesaldēšanas stratēģiju, tā vidēji skāra 90% darbinieku (sk. P55. tabulu). Savukārt algu samazināšanas stratēģija vidēji skāra 60%

darbinieku; tomēr laika gaitā šī proporcija pakāpeniski saruka (sk. P56. tabulu). Ja uzņēmums samazināja konkrētā darbinieka algu, vidējais algas samazināšanas apjoms atkarībā no gada bija 16–26% amplitūdā. Mazos uzņēmumos algas kritums bija straujāks (sk. P57. tabulu), un tas aptvēra lielāku darbinieku daļu (sk. P56. tabulu).

Piemaksu pārmaiņas aplūkotas 5.2. apakšnodaļā. Tajā parādīts, ka abos periodos ar individuālo vai uzņēmuma darbību saistītās piemaksas un pamatalgas tika samazinātas vienādā daļā uzņēmumu (aptuveni 30% un 12% uzņēmumu attiecīgi 2008.–2009. un 2010.–2013. gadā; sk. P25. tabulu). Uzlabojoties pieprasījuma apstākļiem, aptuveni 40% uzņēmumu paaugstināja piemaksu apjomu, tomēr šī uzņēmumu daļa bija mazāka par to uzņēmumu daļu, kurā paaugstināja pamatalgu (gandrīz 70%). Veiktās korekcijas atšķīrās atkarībā no darbinieku prasmju līmeņa (sk. P47. un P48. tabulu). Jāatzīmē, ka aptuveni 50% uzņēmumu saglabāja nemainīgu ar darba sniegumu saistīto piemaksu daļu abos periodos un visu veidu strādājošajiem.

Ar darba sniegumu saistīto piemaksu daļa 2008.–2009. gadā intelektuālā darba veicējiem salīdzinājumā ar fiziskā darba veicējiem samazinājās vairāk. Šī tendence bija vērojama visās nozarēs. Viens no trim gan augstāk kvalificētiem, gan zemāk kvalificētiem intelektuālā darba veicējiem izjuta piemaksu kritumu (sk. P47. tabulu). Finanšu un apdrošināšanas darbībās piemaksu samazinājums skāra 70% darbinieku, t.i., gandrīz divas reizes vairāk strādājošo nekā apstrādes rūpniecībā. Mazākais skaits darbinieku, kurus skāra piemaksu samazinājums, bija tirdzniecībā – aptuveni 15%.

2010.–2013. gadā ar darba sniegumu saistīto piemaksu palielināšana attiecās aptuveni uz 30% nodarbināto (no kuriem nedaudz mazāk bija zemas kvalifikācijas fiziskā darba veicēju; sk. P48. tabulu). Piemaksu apjoms paaugstinājās vairāk nekā 40% citu uzņēmējdarbības pakalpojumu nozarē strādājošajiem. Atbilstoši secinājumiem par pamatalgas pazemināšanu finanšu un apdrošināšanas darbību uzņēmumi piemaksas samazināja aptuveni 40% darbinieku, vienlaikus tās palielinot 30% strādājošo. Tāpēc kopējā piemaksu dinamika finanšu un apdrošināšanas darbībās nav skaidra. Apstrādes rūpniecībā un būvniecībā ar darba sniegumu saistītās piemaksas tika paaugstinātas vairāk nekā trešdaļai augstāk kvalificētu fiziskā darba veicēju (citām darbinieku kategorijām – mazāk), un to izskaidro ierobežotais augstāk kvalificētu fiziskā darba veicēju piedāvājums šajās nozarēs. Savukārt tirdzniecībā piemaksu palielināšana attiecās uz lielāku intelektuālā darba veicēju daļu nekā uz fiziskā darba veicējiem. Citos uzņēmējdarbības pakalpojumos piemaksu pieaugums līdzīgi skāra visu prasmju līmeņu darbiniekus.

Tā kā pieprasījuma dinamika nosaka piemaksu pārmaiņas, varbūtība, ka piemaksas samazināsies, lielāka bija uzņēmumos, kas cietuši no negatīva pieprasījuma šoka, un otrādi (sk. P49. un P50. tabulu). Ar darbības rezultātiem saistīto piemaksu daļa īpaši saruka lielākos uzņēmumos (ar augstāku elastību 2008.–2009. gadā), un tas atbilst par pamatalgu iegūtajiem rezultātiem. Interesanti, ka piemaksu sarukums augstāk kvalificētiem intelektuālā darba veicējiem 2008.–2009. gadā bija īpaši spēcīgs uzņēmumos ar lielu šādu darbinieku īpatsvaru. Citos laikposmos un darbinieku kategorijās līdzīga aina novērota attiecībā uz piemaksām – iespējams, tāpēc, ka piemaksu sarukums bija vienāds visām darbinieku kategorijām, bet tās kāpuma varbūtība bija lielāka uzņēmumos ar lielāku attiecīgo darbinieku īpatsvaru.

5.4. Jauni darbinieki, darbā pieņemšanas šķēršļi un algas

Nepietiekams kvalificēta darbaspēka piedāvājums un augsts algu līmenis bija galvenie šķēršļi, kas 2013. gada beigās kavēja jaunu darbinieku pieņemšanu darbā (šie faktori nebija nozīmīgi tikai 7–9% uzņēmumu; sk. P40. tabulu un P31. att.). Nepietiekamu kvalificēta darbaspēka piedāvājumu un augsto algu līmeni par ļoti svarīgiem faktoriem uzskatīja attiecīgi 41% un 24% uzņēmumu. Nepietiekamu kvalificēta darbaspēka piedāvājumu par ļoti nozīmīgu šķērslī biežāk minēja lielie uzņēmumi (sk. P32. att.). Nepietiekams kvalificēta darbaspēka piedāvājums biežāk novērots apstrādes rūpniecības uzņēmumos. Savukārt citu uzņēmējdarbības pakalpojumu jomas uzņēmumi retāk uzskatīja, ka algu līmenis ir augsts (sk. P41.–P43. tabulu un P32. un P33. att.).

Ekonomiskā nenoteiktība, kredītu pieejamība un augsti algas nodokļi bija svarīgi pieciem no sešiem uzņēmumiem (aptuveni 40% uzņēmumu uzskatīja, ka augstie algas nodokļi ir ļoti nozīmīgs šķērslis jaunu darbinieku pieņemšanai). Uz šiem trim faktoriem biežāk norādīja mazie uzņēmumi (sk. P32. att.). Pieņemot darbā jaunus darbiniekus, uzņēmumiem nedaudz svarīgāki bija ar atlaišanu (81%), nevis darbā pieņemšanu (76%) saistītie izdevumi. Finanšu jomā abi šie faktori bija svarīgāki, bet tirdzniecībā un citos uzņēmējdarbības pakalpojumos – mazsvarīgāki (sk. P32. att.).

Kopumā jaunpieņemto darbinieku algas parasti bija zemākas nekā iepriekš strādājošo darbinieku atalgojums (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju; sk. P60. tabulu un P41. att.). Piemēram, uz zemāku algu jauniem darbiniekiem gan līdz 2008. gadam, gan 2008.–2009. gadā norādīja aptuveni 25% uzņēmumu (salīdzinājumam – 3–4% uzņēmumu uzskatīja, ka tā bija augstāka). Tomēr 2010.–2013. gadā situācija mainījās: to uzņēmumu daļa, kuri minēja, ka jauno darbinieku alga ir augstāka, pieauga līdz 10%.

Salīdzinājumā ar eksportā neiesaistītajiem uzņēmumiem eksportējošie uzņēmumi biežāk maksāja zemāku algu jaunajiem darbiniekiem gan līdz 2008. gadam, gan 2008.–2009. gadā (sk. P41. att.). Visbiežāk jaunajiem darbiniekiem zemāku algu maksāja apstrādes rūpniecības uzņēmumos. Pat 2010.–2013. gadā aptuveni 40% apstrādes rūpniecības uzņēmumu (izmantojot nodarbinātības svarus) minēja, ka salīdzinājumā ar iepriekš strādājošajiem darbiniekiem darbā jaunpieņemtajiem maksā zemāku algu. Vienlaikus jauno darbinieku atalgojums finanšu un apdrošināšanas darbībās bieži bija augstāks, un 29% uzņēmumu jaunajiem darbiniekiem noteica to pieredzei un kvalifikācijai neatbilstoši augstu atalgojumu. Uzņēmumos ar nozīmīgu pieprasījuma kāpumu jauno darbinieku algas 2010.–2013. gadā biežāk bija gan lielākas, gan mazākas nekā iepriekš strādājošajiem darbiniekiem (sk. P42. att.).

Salīdzinot līdzvērtīgas pieredzes un kvalifikācijas jaunu darbinieku un jau strādājošu darbinieku algas darbinieku kvalifikācijas līmeņa izteiksmē, aptuveni 75% uzņēmumu norāda, ka abu grupu algas bija līdzīgas visos kvalifikācijas līmeņos, bet vairāk nekā 20% uzņēmumu – ka algas attiecīgi bija zemākas (sk. P61. tabulu). Interesanti atzīmēt, ka, izmantojot nodarbinātības svarus, atbilžu sadalījums par 2010.–2013. gadu intelektuālā darba veicējiem izlīdzinās, un uzņēmumu daļa, kas norāda, ka jauno darbinieku algas ir augstākas, ir vienāda ar uzņēmumu daļu, kas norāda, ka algas ir zemākas. Tomēr salīdzinoši to uzņēmumu daļa, kas min jauno darbinieku zemākas algas, saruka tikai nedaudz. Tas liecina, ka lielos uzņēmumos

algu diskriminācija attiecībā uz jaunpieņemtajiem fiziskā darba veicējiem salīdzinājumā ar intelektuālā darba veicējiem 2010.–2013. gadā bija nedaudz lielāka.

Aplūkotajā periodā jaunu darbinieku un jau strādājošu darbinieku algu starpībai varētu būt raksturīgs vājš procikliskums (sk. P62. tabulu). Aptuveni 12% uzņēmumu uzskatīja, ka 2008.–2009. gadā algu starpība samazinājās, un aptuveni 20% norādīja uz mērenu kāpumu šajā periodā (zemu kvalificēto fiziskā darba veicēju grupā – 14%). Tomēr lielākā daļa uzņēmumu atbilžu liecināja, ka ekonomiskās attīstības cikla laikā algu starpība nemainījās.

5.5. Nodarbinātības pārmaiņas

2008.–2009. gadā vairāk nekā trešdaļa uzņēmumu būtiski samazināja darbinieku skaitu vai mainīja to struktūru; 30% no šiem uzņēmumiem būtisku nodarbinātības samazināšanu vai struktūras maiņu turpināja arī 2010.–2013. gadā (sk. P32. tabulu), kad kopumā ceturtajai daļai visu uzņēmumu nācās veikt darbaspēka korekcijas. Nodarbināto skaitu 2008.–2009. gadā visbiežāk samazināja apstrādes rūpniecības un būvniecības uzņēmumi, kā arī lielie uzņēmumi (sk. P33. tabulu un P24. att.), iespējams, atspoguļojot straujāku pieprasījuma sarukumu šajos uzņēmumos. Finanšu un apdrošināšanas darbību uzņēmumi veica būtiskas nodarbinātības korekcijas 2010.–2013. gadā. Darbinieku skaita samazināšanas varbūtība abos periodos bija lielāka uzņēmumos ar sarūkošu pieprasījumu un bez piekļuves kredītresursiem (sk. P33. tabulu un P26. att.). Eksportējošiem un neeksportējošiem uzņēmumiem nodarbinātības korekcijas varbūtība bija līdzīga.

Plašāk izplatīti darbaspēka resursus samazinoši pasākumi 2008.–2009. gadā bija jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana, darbinieku atlaišana un darba nedēļas ilguma samazināšana (sk. P34. tabulu un P27. att.). Īpaši bieži tika izmantota jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana. 2008.–2009. gadā to izmantoja vairāk nekā 80% no uzņēmumiem, kuri samazināja darbaspēka resursu. Loģistiskās regresijas rezultāti liecina, ka jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana tika biežāk izmantota lielos uzņēmumos, kā arī spēcīgu pieprasījuma šoku gadījumā (sk. P35. tabulu un P28. un P29. att.).

Otrs plašāk izmantotais darbaspēka resursu samazināšanas veids 2008.–2009. gadā bija darbinieku atlaišana (darba devēja uzteikums), ko īstenoja divas trešdaļas uzņēmumu, kas samazināja darbinieku skaitu vai mainīja to struktūru (sk. P35. tabulu un P28. un P29. att.). Darba devēja uzteikuma varbūtība bija lielāka Latvijas rezidentiem piederošajos, eksportējošos un grupās ietilpstošos uzņēmumos ar pieprasījuma kāpumu. Tas, ka pat uzņēmumos ar augošu pieprasījumu tika izmantots darba devēja uzteikums, norāda uz izmantoto iespēju uzlabot nodarbinātības struktūru, atlaižot nevajadzīgus darbiniekus, lai, iespējams, aizstātu viņus ar labākiem kandidātiem. Līdzīga tendence vērojama algu korekciju jomā, kur uzņēmumi pazemināja atalgojumu pat tad, ja pieprasījums pēc to produkcijas palielinājās, tādējādi savā labā izmantojot tā laika darba tirgus situāciju.

Lielais to uzņēmumu skaits, kuri īstenoja darba devēja uzteikumu, varētu atspoguļot zemu kolektīvo darba līgumu izplatību, samērā stingrajā DATA vidē darba nosacījumus visbiežāk apspriežot ar katru darbinieku individuāli. Piemēram, daži uzņēmumi, iespējams, atlaida darbiniekus t.s. amatpārkāpumu dēļ vai panāca viņu aiziešanu pēc paša vēlēšanās, lai nebūtu jāmaksā atlaišanas pabalsts (saskaņā ar Darba likumu 1–4 mēnešu algas apjomā atkarībā no darba stāža). Tas varētu liecināt

arī par uzņēmumu izvairīšanos ievērot īpašus noteikumus kolektīvās atlaišanas gadījumā (kolektīvās atlaišanas paziņojums 45–60 dienu iepriekš un konsultācijas ar darbinieku pārstāvjiem, Nodarbinātības valsts aģentūru un pašvaldībām). Turklāt to varēja daļēji noteikt arī aptaujāto uzņēmumu izdzīvošanas nobīde, jo tie uzņēmumi, kuri krīzes laikā bankrotēja (un tādējādi netika aptaujāti), kolektīvo atlaišanu izmantoja biežāk.

2008.–2009. gadā darba nedēļas ilguma samazināšanu izmantoja divas trešdaļas darbaspēka korekcijas īstenojošu uzņēmumu, un tas apstiprina darba nedēļas ilguma elastīgumu. Darba laika samazināšana bija plašāk izplatīta apstrādes rūpniecībā un būvniecībā, kā arī lielajos uzņēmumos, bet mazāk raksturīga pakalpojumu jomā, kur darba laiks vairāk atkarīgs no klientu plūsmas (sk. P35. tabulu). Piemēram, finanšu un apdrošināšanas darbībās to neizmantoja gandrīz nemaz, un tā nebija raksturīga vairāk kā pusei tirdzniecības uzņēmumu (sk. P28. att.).

Darba līgumu 2008.–2009. gadā neatjaunoja 30% uzņēmumu atbilstoši uzņēmumu skaita svāriem (un 46% uzņēmumu atbilstoši nodarbinātības svāriem), kas veica darbaspēka korekcijas. Atšķirība starp rādītājiem atbilstoši dažādiem svāriem liecina, ka šo paņēmieni biežāk izmantoja lielie uzņēmumi. Līgumu neatjaunošanas varbūtība bija augstāka lielos uzņēmumos, būvniecībā un finanšu un apdrošināšanas darbībās, kā arī uzņēmumos ar kredītu piekļuves problēmām (sk. P35. tabulu un P28. un P29. att.).

Priekšlaicīgu pensionēšanos izmantoja ceturtdaļa uzņēmumu (no tiem, kas veica darbaspēka korekcijas). Tomēr tautsaimniecības nozaru dalījumā rezultāti atšķiras. No uzņēmumiem, kuri veica darbaspēka korekcijas, priekšlaicīgu pensionēšanos izmantoja 30–40% tirdzniecības un citu uzņēmējdarbības pakalpojumu jomas uzņēmumu, kā arī gandrīz 20% uzņēmumu apstrādes rūpniecībā un būvniecībā, bet gandrīz nemaz – finanšu un apdrošināšanas darbībās (sk. P28. att.). Lielie uzņēmumi tiecās to izmantot biežāk nekā mazie uzņēmumi (attiecīgi 35% un 20%). Ņemot vērā pieprasījuma dinamiku, priekšlaicīgas pensionēšanās izmantošanas varbūtība bija mazāka eksportējošos uzņēmumos un mātes uzņēmumos (sk. P36. tabulu). No visiem eksportējošajiem uzņēmumiem ar darbaspēka korekcijām 30% uzņēmumu izmantoja priekšlaicīgu pensionēšanos, bet attiecīgais rādītājs ar eksportu nesaistītiem uzņēmumiem bija divas reizes lielāks.

Aģentūru darbinieku skaita samazināšanu izmantoja mazāk par 20% uzņēmumu, kas veica darbaspēka korekcijas. Šīs stratēģijas izmantošanas varbūtība bija lielāka eksportējošajos uzņēmumos, būvniecībā un finanšu un apdrošināšanas darbībās, kā arī meitas uzņēmumos (sk. P36. tabulu un P28. un P29. att.). Savukārt apstrādes rūpniecībā šo metodi izmantoja tikai nedaudz.

Visbeidzot, kolektīvo atlaišanu plaši neizmantoja zemās kolektīvo darba līgumu izplatības un izdzīvošanas nobīdes ietekmes dēļ. 2008.–2009. gadā metode tika izmantota tikai 10% uzņēmumu galvenokārt apstrādes rūpniecībā, tirdzniecībā un citos uzņēmējdarbības pakalpojumos.

2010.–2013. gadā tautsaimniecības atveseļošanās mazināja nepieciešamību veikt darbaspēka korekcijas. Tomēr katrs ceturtais uzņēmums turpināja veikt darbaspēka korekcijas (sk. P32. tabulu). Salīdzinājumā ar 2008.–2009. gadu nedaudz mainījās izmantoto korekciju struktūra (sk. P34. tabulu un P27. att.). Jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana vēl arvien tika plaši lietota: to izmantoja vairāk nekā 70%

uzņēmumu, kas veica darbaspēka korekcijas; visbiežāk – lielāki uzņēmumi un uzņēmumi ar sarūkošu pieprasījumu (sk. P35. tabulu un P28. un P29. att.). Darba nedēļas ilgumu samazināja 53% uzņēmumu, bet darba devēja uzteikums (individuālā atlaišana) 2010.–2013. gadā bija izmantots 37% uzņēmumu. Darba nedēļas ilguma samazināšana bija biežāk sastopama apstrādes rūpniecībā, mātes uzņēmumos un uzņēmumos ar sarūkošu pieprasījumu (sk. P35. tabulu). Savukārt darba devēja uzteikumu (individuālo atlaišanu) biežāk izmantoja meitas uzņēmumi, kā arī uzņēmumi ar mazu eksporta daļu ieņēmumos un pieprasījuma problēmām.

Darbaspēka korekciju veikšanas sarežģītība 2008.–2009. gadā būtiski nemainījās. Liels skaits uzņēmumu uzskatīja, ka 2008.–2009. gadā salīdzinājumā ar laiku līdz 2008. gadam netika novērotas lielas pārmaiņas saistībā ar darbinieku atlaišanu ekonomisku vai disciplināru iemeslu dēļ, darba laika korekcijām, darbinieku rotāciju, jau esošo darbinieku algām, jaunu darbinieku pieņemšanu darbā un sākumalgas pazemināšanu (sk. P37. tabulu un P30. att.). Tomēr daži uzņēmumi uzskatīja, ka 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar 2008.–2009. gadu darbaspēka korekciju īstenošana kļuva sarežģītāka. Viens no trim uzņēmumiem norādīja, ka kļuvis grūtāk pieņemt darbā jaunus darbiniekus vai mainīt jau esošo darbinieku algas. Varbūtība, ka šo pasākumu īstenošana bija kļuvusi problemātiskāka, bija lielāka Latvijas rezidentiem piederošajos uzņēmumos, eksporta jomā aktīvākos uzņēmumos, finanšu un apdrošināšanas darbībās un uzņēmumos ar kredītu pieejamības problēmām (sk. P38. un P39. tabulu). Tā kā būtiskas tiesību aktu pārmaiņas netika ieviestas, šādi rezultāti liek domāt, ka, pazeminoties bezdarba līmenim, uzņēmējiem arvien grūtāk bija atrast atbilstošus darbiniekus. Tomēr šis secinājums var arī atspoguļot darbinieku augošo nevēlēšanos samierināties ar algu samazinājumu ekonomiskās situācijas uzlabošanās apstākļos.

6. CENU PĀRMAIŅAS

Cenu un algu elastīguma pakāpe ir galvenais, kas nosaka dažādu šoku ietekmi uz tautsaimniecību. Turklāt cenu (un algu) elastīgums daļēji nosaka, cik ilgā laikā pēc šoka inflācija un reālie ekonomiskie rādītāji atgriezīsies potenciālajā līmenī (jo lielāks elastīgums, jo ātrāka būs konverģence uz līdzsvaru). Aptaujas rezultāti ļauj secināt, ka Latvijā ir elastīgs algu veidošanas mehānisms (sk. 5. nodaļu). Reaģējot uz 2008.–2009. gada pieprasījuma un finanšu nosacījumu šoku, darba devēji spēja nekavējoties koriģēt darbinieku skaitu un algas. Darbaspēka izmaksu samazinājums ļāva uzņēmumiem pazemināt galvenā produkta vai pakalpojuma cenu un atjaunot konkurētspēju ārējos tirgos.

6.1. Cenu veidošanas mehānisms

Izmantojot mikrolīmeņa datus, Latvijas Bankas speciālisti pēdējos gados veikuši vairākus pētījumus par cenu veidošanas mehānismu Latvijā, pamatojoties uz COICOP atsevišķu produktu cenu nomenklatūru (K. Beņkovskis un L. Fadejeva (2), K. Beņkovskis, K. Kalnbērziņa un L. Fadejeva (3) un K. Beņkovskis, L. Fadejeva un K. Kalnbērziņa (4)). ADIT aptauja sniedz lielisku iespēju vēlreiz pārbaudīt cenu veidošanas mehānisma īpašības no uzņēmumu pozīcijām un analizēt algu un cenu savstarpējo iedarbību.

Saskaņā ar K. Beņkovska un līdzautoru paustajiem viedokļiem (3; 4) patēriņa cenu veidošana Latvijā ir atkarīga gan no ekonomiskās situācijas (*state-dependent*), gan

no noteiktā cenu pārmaiņu biežuma (*time-dependent*). Pakalpojumu cenas parasti mainās atbilstoši noteiktam biežumam, savukārt preču cenas galvenokārt mainās ekonomiskās situācijas ietekmē (cenu pārmaiņas nosaka pieprasījuma un/vai izmaksu pārmaiņas). ADIT aptaujas rezultāti liecina, ka pieci no sešiem uzņēmumiem maina savu galvenā produkta cenu vienmēr, kad mainās izmaksu un/vai pieprasījuma apstākļi, bet pārējie koriģē cenas atbilstoši noteiktam biežumam (sk. P79. tabulu un P52. un P53. att.). Cenu pārmaiņas atbilstoši noteiktam biežumam ir nedaudz vairāk raksturīgas lielajiem uzņēmumiem, tirdzniecības un citu uzņēmējdarbības pakalpojumu uzņēmumiem, kā arī grupās ietilpstošiem uzņēmumiem.

Iepriekšējos pētījumos par cenu pārmaiņu biežumu secināts, ka 2003.–2012. gadā Latvijā katru mēnesi vidēji tika mainīti 24.7% patēriņa preču cenu, t.i., vidējais cenu noturības periods bija aptuveni četri mēneši (K. Beņkovskis un L. Fadejeva (2)). Tas liecina par samērā lielu cenu elastīgumu, kas pārsniedz attiecīgo līmeni eiro zonas valstīs (10.0–23.0% atsevišķās valstīs un 15.8% vidēji eiro zonā; E. Dins (*E. Dhyne*), L. H. Alvares (*L. J. Alvarez*), E. Lebiāns (*H. Le Bihan*) u.c. (8)); un ir aptuveni atbilstošs cenu elastīgumam ASV (24.8%; M. Bilss (*M. Bils*) un P. Dž. Klenovs (*P. J. Klenow*) (5)).

Aprēķinot vidējo cenu pārmaiņu biežumu, izmantojot ADIT aptaujas datus, iegūst aptuveni 9 mēnešu periodu uzņēmumiem ar noteikto cenu maiņu biežumu un 12 mēnešu periodu uzņēmumiem, kuriem cenas ir atkarīgas no ekonomiskās situācijas. Novērtējuma atšķirības var skaidrot ar to, ka ADIT sniedz datus par ražotāju, nevis patēriņa cenu pārmaiņu biežumu. Turklāt šā pētījuma izlasē nav iekļauti ļoti mazi uzņēmumi ar iespējami biežām cenu pārmaiņām. Aptaujā arī aplūkots tikai galvenā produkta vai pakalpojuma cenu pārmaiņu biežums, un visa produktu klāsta ignorēšana samazina precizitāti, tādējādi, iespējams, sniedzot neprecīzu novērtējumu.

Savu cenu periodiskai korekcijai 2013. gadā uzņēmumi visplašāk izmantoja gada intervālu (22%; sk. P80. tabulu un P54. att.). Zīmīgi, ka uzņēmumi, kas izmanto stāvokļa noteiktu cenu veidošanas mehānismu, cenu korekcijas veic retāk (37% uzņēmumu maina cenas biežāk nekā reizi gadā salīdzinājumā ar 45% uzņēmumu, kas izmanto laika noteiktu cenu veidošanas mehānismu). Lai gan lielākā daļa uzņēmumu apgalvo, ka maina cenas tikai atbilstoši pieprasījuma vai citu izmaksu pārmaiņām, abās grupās tika plaši izmantots cenu pārmaiņu biežums, kas vienāds ar vienu gadu (aptuveni 20% uzņēmumu).

2013. gadā uzņēmumi izmantoja trīs galvenos cenu veidošanas mehānismus – cenu noteica atbilstoši galvenā konkurenta cenu veidošanas modelim, par cenu tika panākta vienošanās ar atsevišķiem klientiem un cenas tika administratīvi regulētas, tāpēc tās nevarēja noteikt patstāvīgi. Aptuveni ceturtdaļa iekšzemes vai ārējā tirgū darbojošos uzņēmumu nevar noteikt cenas patstāvīgi (sk. P70. un P71. tabulu un P43. un P44. att.). Aptuveni 30% uzņēmumu balstās uz galvenā konkurenta noteikto cenu (ārējā tirgū – nedaudz mazāk), bet aptuveni 23% uzņēmumu iekšzemes tirgū par cenu vienojas individuāli ar klientu (ārējā tirgū – aptuveni 27%). Visbeidzot, tikai 18% uzņēmumu iekšzemes tirgū un 12% uzņēmumu ārējā tirgū veido cenas pilnībā atbilstoši izmaksām un pašu noteiktajai peļņas normai. Ar dažādiem svariem aprēķinātie rezultāti būtiski atšķiras nozaru dalījumā. No vienas puses, izmantojot nodarbinātības svarus, lielāka uzmanība pievērsta regulētu cenu veidošanai gan

iekšzemes tirgū, gan ārējā tirgū, atspoguļojot šāda cenu veidošanas mehānisma nozīmi lielajos uzņēmumos. No otras puses, uzņēmumu skaita svaros lielāka nozīme ir cenu veidošanai, vienojoties ar individuālu klientu vai pamatojoties uz galvenā konkurenta cenu.

Cenu veidošanas mehānisma izvēli galvenokārt nosaka tirgus konkurences līmenis. Saskaņā ar aptauju Latvijas uzņēmumu konkurences līmenis ārējā tirgū un iekšzemes tirgū ir kopumā līdzīgs (sk. P75. un P76. tabulu un P48. un P49. att.). Tomēr rezultāti nav viendabīgi nozaru dalījumā. Piemēram, finanšu un apdrošināšanas darbībās 60% uzņēmumu sniedza ziņas, ka iekšzemes tirgus konkurence ir ļoti sīva (īpaši starp mazajiem uzņēmumiem; salīdzinājumā ar 28% ārējā tirgū). Savukārt par apstrādes rūpniecību un citiem uzņēmējdarbības pakalpojumiem var secināt pretējo. 5.1. apakšnodalā sniegtā analīze attiecībā uz iekšzemes un ārējā tirgus pieprasījuma pārmaiņu ietekmi uz uzņēmumu liecina, ka konkurences līmenis ir pozitīvi saistīts ar cenu pārmaiņu varbūtību.

Novērtējot konkurences spiediena pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar stāvokli līdz 2008. gadam, uzņēmumi atzinuši, ka tas abos periodos pastiprinājies (sk. P77. tabulu un P50. un P51. att.). 2008.–2009. gadā uzņēmumiem ar sarūkošu pieprasījumu bija lielāka varbūtība izjust arvien spēcīgāku konkurences spiedienu iekšzemes tirgū (sk. P78. tabulu) – tas norāda uz papildu pūliņiem saglabāt uzņēmuma darbības potenciālu krīzes apstākļos. Finanšu un apdrošināšanas darbību uzņēmumiem 2010.–2013. gadā bija mazākas izredzes pieredzēt konkurences spiediena vājināšanos iekšzemes tirgū un 2008.–2009. gadā – ārējā tirgū. Konkurences līmenis pozitīvi saistīts ar konkurences spiediena pārmaiņām, tādējādi varbūtība uzņēmumiem, kas *a priori* darbojas konkurējoša tirgus apstākļos, saskarties ar konkurences līmeņa vēl spēcīgāku kāpumu ir lielāka. Svarīgi atzīmēt, ka EK Uzņēmumu un patērētāju apsekojuma rezultāti rāda: Latvijas uzņēmumu skatījumā kopējās konkurētspējas pozīcijas 2008.–2009. gadā nedaudz pasliktinājās, bet 2010.–2013. gadā – uzlabojās. Tāpēc, neraugoties uz vispārēju konkurences spiediena kāpumu (saskaņā ar ADIT aptauju), Latvijas uzņēmumiem pēc krīzes tomēr izdevās uzlabot savu konkurētspēju (saskaņā ar EK Uzņēmumu un patērētāju apsekojumu).

6.2. Cenu veidošanas biežuma pārmaiņas

2010.–2013. gadā cenas tika mainītas biežāk nekā līdz 2008. gadam, un tas atbilst K. Beņkovska un L. Fadejevas secinājumiem (2), ka kopš 2003. gada cenu pārmaiņu biežums nepārtraukti pieaug (vidēji no 20% līdz 27%). Aptuveni 25% no eksportējošajiem uzņēmumiem un 29% no neeksportējošajiem uzņēmumiem atzīst, ka salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam 2010.–2013. gadā cenas mainītas biežāk, un tikai 7% un 8% no attiecīgajiem uzņēmumiem apgalvo, ka cenas tika mainītas retāk (sk. P72. tabulu). Cenu pārmaiņu biežums būtiski paātrinājās finanšu un apdrošināšanas darbību uzņēmumos, bet apstrādes rūpniecībā – tikai nedaudz. Cenu korekciju biežums palielinājās arī iekšzemes un neeksportējošajos uzņēmumos (sk. P45. un P46. att.).

Biežākas cenu pārmaiņas 2010.–2013. gadā galvenokārt noteica biežākas darbaspēka un citu izmaksu pārmaiņas (sk. P73. tabulu un P47. att.). Biežākas darbaspēka izmaksu pārmaiņas īpaši svarīgas bija apstrādes rūpniecībā, citos uzņēmējdarbības pakalpojumos un būvniecībā. Par otru svarīgāko cenu pārmaiņu

biežuma noteicēju tiek minēts galvenā konkurenta cenu pārmaiņu biežuma pieaugums. Kopā ar svārstīgu pieprasījumu tas bija galvenais faktors finanšu un apdrošināšanas darbībās. Spēcīgā konkurence uzņēmuma galvenā produkta tirgū bija svarīga būvniecībā un citu uzņēmējdarbības pakalpojumu jomā, mazāk – pārējās nozarēs.

Retākas cenu pārmaiņas 2010.–2013. gadā galvenokārt noteica vājāka konkurence uzņēmumu galvenā produkta tirgū (sk. P74. tabulu). Šo faktoru kā galveno min tirdzniecības un citu uzņēmējdarbības pakalpojumu uzņēmumi. Būvniecības uzņēmumi spēja samazināt savu cenu pārmaiņu biežumu galvenokārt citu izmaksu retāku pārmaiņu dēļ. Savukārt apstrādes rūpniecības uzņēmumu atkarība no darbaspēka izmaksu pārmaiņām bija lielāka.

7. SECINĀJUMI

Šajā pētījumā analizēti uzņēmumu līmenī veiktas aptaujas dati par darbaspēka izmaksu pārmaiņu stratēģiju Latvijā 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (krīzes laikā un pēckrīzes periodā), kas tika savākti Eirosistēmas ADIT darbības ietvaros. Aptauja tika veikta 2014. gada vasarā, apkopojot 557 uzņēmumu sniegtās atbildes uz jautājumiem. Aptaujā bija ietverti jautājumi par algas, nodarbinātības un cenu pārmaiņām, kā arī uzņēmumiem raksturīgu informāciju.

Darbaspēka pārmaiņu kanālu analīze liecina, ka Latvijā krīzes laikā uzņēmumi samazināja darbaspēka izmaksas, galvenokārt pazeminot pamatalgu un piemaksas, samazinot pastāvīgo un pagaidu darbinieku skaitu un – mazāk – samazinot darba nedēļas ilgumu. Atšķirībā no vidējās algas oficiālās statistikas datiem pētījuma rezultāti rāda būtiskas pamatalgu un piemaksu pārmaiņas. Turklāt pamatalga tika samazināta tikpat bieži kā piemaksas. Piemēram, 2009. gadā gandrīz 30% darbinieku algas tika samazinātas vidēji par 18%. Arī 2010. un 2011. gadā plaši tika īstenota algu iesaldēšanas stratēģija. Algu iesaldēšanas stratēģija tika biežāk izmantota lielajos uzņēmumos, bet vidējais procentuālais algas samazinājuma apjoms bija lielāks mazajos uzņēmumos. Pieprasījuma un darba ražīguma uzlabošanās pēc 2010. gada (neraugoties uz joprojām stingriem kredītu nosacījumiem) veicināja pamatalgas kāpumu 70% uzņēmumu, bet piemaksu paaugstināšana notika 40% uzņēmumu.

Plaši tika veikta arī darbinieku skaita samazināšana. Trešdaļa visu uzņēmumu būtiski samazināja darbinieku skaitu vai mainīja nodarbinātības struktūru krīzes laikā, bet 30% no tiem nācās turpināt šo procesu arī pēc 2010. gada. 2008.–2009. gada krīze visvairāk skāra apstrādes rūpniecību un būvniecību, savukārt finanšu un apdrošināšanas darbību jomā būtiskākās darbaspēka korekcijas notika 2010.–2013. gadā. Jaunu darbinieku pieņemšanas darbā pārtraukšana un pastāvīgo darbinieku skaita samazināšana bija plašāk izmantotās metodes. Pēc 2010. gada darba nedēļas ilguma samazināšana un jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana joprojām bija svarīgi darbaspēka izmaksu samazināšanas pasākumi.

Interesanti atzīmēt, ka krīzes laikā vairāki uzņēmumi ar augošu pieprasījumu samazināja darbaspēka izmaksas, gan atlaižot darbiniekus, gan samazinot algas, ko var skaidrot ar nepieciešamību veikt darbaspēka struktūras pārmaiņas un labuma gūšanu no vispārējās darba tirgus situācijas.

Saskaņā ar uzņēmumu sniegtajām atbildēm darbaspēka korekciju veikšanas sarežģītības pakāpe 2008.–2009. gadā būtiski nemainījās. Tomēr daži uzņēmumi uzskatīja, ka 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar 2008.–2009. gadu veikt darbaspēka korekcijas bija grūtāk, īpaši pieņemt darbā jaunus darbiniekus un koriģēt jau esošo darbinieku algas. Tā kā būtiskas tiesību aktu pārmaiņas netika ieviestas, šādi rezultāti varētu liecināt, ka uzņēmējiem, sarūkot bezdarba līmenim, arvien grūtāk bija atrast piemērotus darbiniekus.

Runājot par jauniem darbiniekiem, pētījumā norādīts, ka to pieņemšanas darbā galvenais šķērslis 2013. gadā bija nepietiekams kvalificēta darbaspēka piedāvājums (īpaši apstrādes rūpniecībā). Kopumā jauno darbinieku algas bija zemākas nekā jau strādājošajiem darbiniekiem ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju. Šī tendence vairāk bija vērojama apstrādes rūpniecībā; savukārt finanšu un apdrošināšanas darbībās situācija bija pretēja. Pēc krīzes to uzņēmumu skaits, kuri jaunajiem

darbiniekiem maksāja mazākas algas, saruka. Savukārt jauno un jau esošo darbinieku algu starpība nedaudz palielinājās, norādot uz vāju procikliskumu.

Cenām veltītā pētījuma nodaļa rāda, ka vairākums uzņēmumu maina sava galvenā produkta cenu vienmēr, kad mainās izmaksas un/vai pieprasījuma apstākļi. Trešdaļa uzņēmumu nosaka cenas atbilstoši sava galvenā konkurenta cenu veidošanas stratēģijai, bet piektā daļa – individuāli vienojoties ar klientiem. Pēc 2008. gada gan konkurences līmenis, gan cenu maiņas biežums vairākumam uzņēmumu palielinājās. Kā biežākas cenu maiņas galveno iemeslu uzņēmumi min darbaspēka izmaksu biežākas korekcijas. Pētījumā veiktā analīze arī liecina, ka cenu pārmaiņu varbūtība ir pozitīvi atkarīga no tirgus konkurences līmeņa. Turklāt uzņēmumi ar sarūkošu pieprasījumu vairāk saskārās ar konkurences spiediena pastiprināšanos, kas prasa papildu izdzīvošanas centienus.

Kopumā pētījums apstiprina Latvijas darba tirgus elastīgumu. Elastīgām algām, nodarbinātībai un cenām bija izšķiroša loma nepieciešamu un savlaicīgu tautsaimniecības pārmaiņu īstenošanā, tādējādi radot tautsaimniecības atveseļošanās priekšnoteikumus.

PIELIKUMS**Tabulu saraksts**

P1. ADIT aptauja – Latvijas variants	36
P2. Regresijas skaidrojošie mainīgie	43
P3. Uzņēmumu struktūras un īpašumtiesību raksturojums (2013. gada beigās; %)	44
P4. Uzņēmumu, kas ietilpst uzņēmumu grupā, autonomijas raksturojums (2013. gada beigās; %)	45
P5. Vidējais darbinieku skaits un dažādu (darba) līguma veidu īpatsvars nozaru un uzņēmuma lieluma dalījumā (2013. gada beigās; %)	46
P6. Darbinieku sadalījums pēc prasmēm uzņēmuma lieluma un nozaru dalījumā (2013. gada beigās; %)	47
P7. Darbinieku struktūra pēc darba stāža; uzņēmuma lieluma un nozaru dalījumā (2013. gada beigās; %)	48
P8. Kolektīvo darba līgumu izplatība (2013. gadā; %)	49
P9. Kolektīvo darba līgumu maiņas biežums (kolektīvu darba līgumu esamības gadījumā; %)	49
P10. Ieņēmumu daļa no uzņēmuma galvenā produkta, darbības vai pakalpojuma, kas 2013. gadā iegūta iekšzemes un ārējā tirgū (%)	50
P11. Pieprasījuma, kredītu pieejamības, pircēju maksātspējas un izejvielu pieejamības pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)	50
P12. Pieprasījuma, kredītu pieejamības, pircēju maksātspējas un izejvielu pieejamības 2010.–2013. gada pārmaiņu salīdzinājums ar 2008.–2009. gada pārmaiņām (rindas – 2008.–2009. gads; %)	51
P13. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka pieprasījums pēc uzņēmuma galvenā produkta un kredītu pieejamība samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	52
P14. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumā izejvielu pieejamība un pircēju maksātspēja samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	54
P15. Pieprasījuma pēc uzņēmuma galvenā produkta un tā cenas pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)	56
P16. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma iekšzemes un ārējais pieprasījums samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	57
P17. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma galvenā produkta cena iekšzemes un ārējā tirgū samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	59
P18. Uzņēmumu finanšu situācija 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)	61
P19. Uzņēmumu kredīta pieejamības pārmaiņas 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar 2008.–2009. gadu (rindas – 2008.–2009. gadā; %)	62
P20. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumam bija problēmas ar kredītu apgrozāmo līdzekļu un investīciju finansēšanai (logita modeļa marginālie efekti)	63
P21. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumam bija problēmas ar parāda refinansēšanu (logita modeļa marginālie efekti)	64
P22. Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)	65

P23. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma kopējās izmaksas un darbaspēka izmaksas samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	66
P24. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma finansējuma izmaksas un izejvielu izmaksas samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	68
P25. Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)	70
P26. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumā pamatalgas un piemaksas samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	71
P27. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma pastāvīgo un pagaidu darbinieku skaits samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	73
P28. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka darbinieku skaits ar uzņēmuma līgumu un darba stundu skaits uz vienu nodarbināto uzņēmumā samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	75
P29. Darba ražīguma, cenu (salīdzinājumā ar kopējām izmaksām) un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu (salīdzinājumā ar kopējām izmaksām) pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti; %)	77
P30. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumā darba ražīgums un cenas samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	78
P31. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka ar darbaspēku nesaistītās izmaksas (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām) samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	80
P32. Nepieciešamība ievērojami samazināt nodarbināto skaitu vai mainīt nodarbinātības struktūru 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (C33a; %)	81
P33. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmums ievērojami samazināja nodarbināto skaitu vai mainīja nodarbinātības struktūru 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa regresijas koeficienti un marginālie efekti)	82
P34. Cik nozīmīgi bija pasākumi, kurus uzņēmums izmantoja darbinieku skaita samazināšanai vai nodarbinātības struktūras maiņai, kad tas bija visvairāk nepieciešams 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (uzņēmumiem, kas samazināja nodarbinātību vai mainīja nodarbinātības struktūru; %)	83
P35. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka tika piemērota individuālā atļaušana, darba stundu samazinājums, līgumu nepagarināšana un jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti) uzņēmumiem, kas samazināja nodarbināto skaitu vai mainīja nodarbinātības struktūru	84
P36. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka tika piemērota priekšlaicīga pensionēšanās vai darbinieku skaita ar uzņēmuma līgumu samazināšana 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti) uzņēmumiem, kas samazināja nodarbināto skaitu vai mainīja nodarbinātības struktūru	85

P37. Uzņēmumu vērtējums par to, vai darbaspēka korekcijas darbības tiem kļuva vieglāk paveicamas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%)	86
P38. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka veikt darba algas un darba laika korekciju kļuva vieglāk vai grūtāk 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	87
P39. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka pieņemt darbā jaunus darbiniekus un samazināt viņu algas kļuva vieglāk vai grūtāk 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	89
P40. Šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai pastāvīgā darbā ar līgumu uz nenoteiktu laiku (%)	91
P41. Faktori, kas izskaidro, cik svarīgi bija šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai pastāvīgā darbā ar līgumu uz nenoteiktu laiku 2013. gada beigās (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	92
P42. Faktori, kas izskaidro, cik svarīgi bija šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai pastāvīgā darbā ar līgumu uz nenoteiktu laiku 2013. gada beigās (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	94
P43. Faktori, kas izskaidro, cik svarīgi bija šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai pastāvīgā darbā ar līgumu uz nenoteiktu laiku 2013. gada beigās (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	96
P44. Darbaspēka izmaksu īpatsvars uzņēmuma kopējās izmaksās 2013. gadā uzņēmumu lieluma un nozaru dalījumā (%)	98
P45. Ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītu prēmiju un piemaksu īpatsvars kopējās atalgojuma izmaksās 2013. gadā uzņēmumu lieluma un nozaru dalījumā (%)	98
P46. Ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītu prēmiju un piemaksu īpatsvars kopējās atalgojuma izmaksās 2013. gadā darbinieku iemaņu dalījumā (%)	99
P47. Pārmaiņas kopējās atalgojuma izmaksās ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītu prēmiju un piemaksu dēļ 2008.–2009. gadā darbinieku iemaņu dalījumā (wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati; %)	100
P48. Pārmaiņas kopējās atalgojuma izmaksās ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītu prēmiju un piemaksu dēļ 2010.–2013. gadā darbinieku iemaņu dalījumā (wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, %)	101
P49. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka piemaksas intelektuālā darba veicējiem samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar atbilstošo situāciju attiecīgi līdz 2008. gadam un 2010. gadam (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	102
P50. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka piemaksas fiziskā darba veicējiem samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar atbilstošo situāciju attiecīgi līdz 2008. gadam un 2010. gadam (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	104
P51. Uzņēmumu daļa, kuros pamatalga indeksēta pēc inflācijas (%)	106
P52. Cik bieži parasti notiek pamatalgas maiņa (uzņēmuma galvenās profesiju grupas darbiniekiem; %)	106
P53. Uzņēmumu daļa, kuros attiecīgajā gadā pamatalgas tika iesaldētas vai samazinātas (%)	106

P54. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka pamatalgas ir piesaistītas pie inflācijas (logita modeļa marginālie efekti)	107
P55. Darbinieku īpatsvars ar iesaldētām algām, ja uzņēmums attiecīgajā gadā iesaldēja algas (%)	107
P56. Darbinieku īpatsvars ar samazinātām algām, ja uzņēmums attiecīgajā gadā samazināja algas (%)	108
P57. Vidējais algas samazinājums, ja uzņēmums attiecīgajā gadā samazināja algas (%)	108
P58. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka darbaspēka izmaksas tika koriģētas, samazinot vai iesaldējot pamatalgu attiecīgajā gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	109
P59. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka darbaspēka izmaksas tika koriģētas, samazinot vai iesaldējot pamatalgu attiecīgajā gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	111
P60. Kāda bija jaunpieņemtā darbinieka alga salīdzinājumā ar jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algu līdz 2008. gadam, 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)?	112
P61. Kāda bija jaunpieņemtā darbinieka alga salīdzinājumā ar jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algu dažādās profesiju grupās (%)?	113
P62. Kā 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā mainījās jaunpieņemtā un jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algas starpība dažādās profesiju grupās salīdzinājumā ar atbilstošu situāciju attiecīgi līdz 2008. gadam un 2010. gadam (%)	113
P63. Vidējais minimālās algas saņēmēju īpatsvars uzņēmumā pirms un pēc minimālās algas palielināšanas 2014. gada 1. janvārī (%)	114
P64. Vai minimālās algas palielināšana 2014. gada 1. janvārī radīja nepieciešamību palielināt pamatalgu vai piemaksas tiem uzņēmuma darbiniekiem, kuri pelna vairāk par minimālo algu? (NC410; %)	114
P65. Darbinieku īpatsvars uzņēmumā, kuru pamatalga un/vai piemaksas pieauga, palielinoties minimālās algas līmenim (neatkarīgi no darbinieku algas līdz 2014. gada 1. janvārim; %; ja uzņēmums atbildēja "Jā" uz NC410)	115
P66. Uzņēmuma darbaspēka izmaksu (pamatalgas un piemaksu) kāpums, palielinoties minimālās algas līmenim (%; ja uzņēmums atbildēja "Jā" uz NC410)	115
P67. Cik svarīgi bija pēc minimālās algas palielināšanas 2014. gada 1. janvārī veiktie darbaspēka izmaksu korekcijas pasākumi (%)	116
P68. Darbinieku īpatsvars, ko uzņēmums varētu pieņemt darbā, ja minimālās algas līmenis 2014. gada 1. janvārī būtu palicis nemainīgs (285 eiro, nevis 320 eiro; %) (Jautājums tika uzdots, ja atbilde uz LV413 a un b bija "Svarīgi" vai "Ļoti svarīgi".)	116
P69. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumā tika veikts attiecīgs pasākums, reaģējot uz minimālās algas palielināšanu (logita modeļa marginālie efekti)	117
P70. Uzņēmumu cenu veidošanās mehānisms galvenajam produktam vai pakalpojumam iekšzemes tirgū 2013. gadā (%)	119
P71. Uzņēmumu cenu veidošanās mehānisms galvenajam produktam vai pakalpojumam ārējā tirgū 2013. gadā (%)	120
P72. Cenu pārmaiņu biežums 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam (%)	121

P73. BIEŽĀKAS cenu noteikšanas faktoru mediānais reitings 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam (%)	121
P74. NC53b – RETĀKAS cenu noteikšanas faktoru mediānais reitings 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam (%)	122
P75. NC54a – Konkurences līmenis Jūsu uzņēmuma galvenajam produktam vai pakalpojumam iekšzemes tirgū 2013. gadā (%)	122
P76. Konkurences līmenis Jūsu uzņēmuma galvenajam produktam vai pakalpojumam ārējā tirgū 2013. gadā (%)	123
P77. Kā mainījās konkurence uzņēmuma galvenā produkta vai pakalpojuma tirgū 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju līdz 2008. gadam (%)	123
P78. Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka konkurence uzņēmuma galvenā produkta vai pakalpojuma iekšzemes un ārējā tirgū samazināsies, pieaugs vai saglabāsies nemainīga 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju līdz 2008. gadam (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)	124
P79. Cenu veidošanās mehānisms 2013. gadā (%)	126
P80. Cenas pārmaiņu biežums 2013. gadā (%)	126

P1. tabula

ADIT aptauja – Latvijas variants

C/NC/ CS*	Jautājums/ Nr.	Jautājums	Atbildes
1	2	3	4
C1. Informācija par uzņēmumu			
C	Nozare	Darbības nozare 2013. gadā (NACE2)	1 = Apstrādes rūpniecība, 3 = Būvniecība, 4 = Tirdzniecība, 5 = Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi, 6 = Finanšu un apdrošināšanas darbības
C	Struktūra	Uzņēmuma struktūra 2013. gada beigās	1 = Autonomi uzņēmums, 2 = Uzņēmums ietilpst uzņēmumu grupā
C	Īpašumtiesības	Uzņēmuma īpašumtiesības 2013. gada beigās	1 = Galvenokārt iekšzemes, 2 = Galvenokārt ārvalstu
C	Autonomija	Uzņēmuma autonomijas pakāpe 2013. gada beigās	1 = Mātes uzņēmums, 2 = Filiāle/meitas uzņēmums, 3 = Cits
C2. Ekonomiskās vides pārmaiņas			
C		Lūdzu, norādiet pārmaiņas Jūsu uzņēmuma darbībā 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju pirms tam!	
	C21a	Pieprasījums pēc uzņēmuma produkta vai pakalpojuma	1 = Nozīmīgs samazinājums,
	C21b	Jūsu produkta vai pakalpojuma pieprasījuma svārstīgums	2 = Mērens samazinājums, 3 = Nemainīgs, 4 = Mērens pieaugums, 5 = Nozīmīgs pieaugums
	C21c	Pieklūve ārpusuzņēmuma finansējumam (pa ierastajiem finansējuma kanāliem)	
	C21d	Pircēju spēja veikt maksājumus laikus (atbilstoši līgumsaistībām)	
	C21e	Iespēja nodrošināt izejvielu pietiekamību sadarbībā ar ierastajiem piegādātājiem	
C		Lūdzu, tiem darbības aspektiem, kuri Jūsu uzņēmumu 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā nozīmīgi ietekmēja (pozitīvi vai negatīvi), norādiet, vai šī ietekme bija īslaicīga, vidēja termiņa vai ilgstoša!	
	C22a	Pieprasījums pēc uzņēmuma produkta vai pakalpojuma	1 = Īslaicīga, 2 = Vidēja termiņa,
	C22b	Jūsu produkta vai pakalpojuma pieprasījuma svārstīgums	3 = Ilgstoša
	C22c	Pieklūve ārpusuzņēmuma finansējumam (pa ierastajiem finansējuma kanāliem)	
	C22d	Pircēju spēja veikt maksājumus laikus (atbilstoši līgumsaistībām)	
	C22e	Iespēja nodrošināt izejvielu pietiekamību sadarbībā ar ierastajiem piegādātājiem	
C		Lūdzu, atzīmējiet, vai, finansējot Jūsu uzņēmuma darbību 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā, Jūs sastapāties ar turpmāk norādītajām situācijām? <i>Piezīme. Kredīts šeit nozīmē ne tikai banku, bet jebkāda veida kredītu.</i>	
	C23a	Apgrozāmo līdzekļu kredīts nebija pieejams	1 = Nesvarīga (nebija aktuāla),
	C23b	Investīciju kredīts nebija pieejams	2 = Mazsvarīga, 3 = Svarīga,
	C23c	Parāda refinansēšanas kredīts nebija pieejams	4 = Ļoti svarīga
	C23d	Apgrozāmo līdzekļu kredīts bija pieejams, bet nosacījumi (procentu likme un noteikumi) bija ļoti neizdevīgi	
	C23e	Investīciju kredīts bija pieejams, bet nosacījumi (procentu likme un noteikumi) bija ļoti neizdevīgi	
	C23f	Parāda refinansēšanas kredīts bija pieejams, bet nosacījumi (procentu likme un noteikumi) bija ļoti neizdevīgi	

P1. tabula (turpinājums)

1	2	3	4
C		Lūdzu, norādiet pārmaiņas saimnieciskās darbības izdevumu komponentos (kopējās izmaksas) 2008.–2009. un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju pirms tam!	
	C24a	Kopējās izmaksas	1 = Nozīmīgs samazinājums, 2 = Mērens samazinājums, 3 = Nemainīgs, 4 = Mērens pieaugums, 5 = Nozīmīgs pieaugums
	C24b	Darbaspēka izmaksas	
	C24c	Finansējuma izmaksas	
	C24d	Izejvielu izmaksas	
	C24e	Citas izmaksas	
C		Lūdzu, norādiet darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju pirms tam!	
	C25a	Pamatalga vai gabaldarba samaksa	1 = Nozīmīgs samazinājums, 2 = Mērens samazinājums, 3 = Nemainīgs, 4 = Mērens pieaugums, 5 = Nozīmīgs pieaugums
	C25b	Mainīgi algas komponenti (piemaksas, prēmijas u.c.)	
	C25c	Pastāvīgo darbinieku skaits (darba līgumi uz nenoteiktu laiku)	
	C25d	Pagaidu darbinieku skaits (darba līgumi uz noteiktu/fiksētu laiku)	
	C25e	Darbinieku skaits ar uzņēmuma līgumu, autora līgumu, prakses līgumu u.c. līgumiem (nav Jūsu uzņēmuma darbinieki)	
	C25f	Darba stundu skaits uz vienu nodarbināto	
	C25g	Citi darba samaksas komponenti	
C		Kā mainījās Jūsu galvenā produkta vai pakalpojuma cena un pieprasījums pēc tā 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju pirms tam?	
	C26a	Iekšzemes pieprasījums pēc Jūsu galvenā produkta vai pakalpojuma	1 = Nozīmīgs samazinājums, 2 = Mērens samazinājums, 3 = Nemainīgs, 4 = Mērens pieaugums, 5 = Nozīmīgs pieaugums
	C26b	Ārējais pieprasījums pēc Jūsu galvenā produkta vai pakalpojuma	
	C26c	Jūsu galvenā produkta vai pakalpojuma cena iekšzemes tirgū	
	C26d	Jūsu galvenā produkta vai pakalpojuma cena ārējā tirgū	
C		Lūdzu, norādiet, vai notikušas pārmaiņas Jūsu uzņēmuma darbību raksturojošos rādītājos 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju pirms tam!	
	C27a	Vidējā produktivitāte uz vienu nodarbināto (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām uz vienu nodarbināto)	1 = Nozīmīgs samazinājums, 2 = Mērens samazinājums, 3 = Nemainīgs, 4 = Mērens pieaugums, 5 = Nozīmīgs pieaugums
	C27b	Galvenā produkta/pakalpojuma cenas (salīdzinājumā ar kopējām izmaksām)	
	C27c	Citas (ar darbaspēku nesaistītas) izmaksas (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām)	
C3. Nodarbināto skaita pārmaiņas			
C		Lūdzu, norādiet, cik daudz algoto darbinieku strādāja Jūsu uzņēmumā 2013. gada beigās!	
	C31a	Kopējais algoto darbinieku skaits	(C31a = C31b + C31c + C31d) Darbinieku skaits
	C31b	No tiem: pastāvīgie darbinieki, kas strādā pilnu darba laiku	
	C31c	pastāvīgie darbinieki, kas strādā nepilnu darba laiku	
	C31d	pagaidu darbinieki (līgums uz noteiktu laiku)	
	C31e	cilvēku skaits ar uzņēmuma līgumu, autora līgumu, prakses līgumu u.c. līgumiem (nav Jūsu uzņēmuma darbinieki)	

P1. tabula (turpinājums)

1	2	3	4
C		Lūdzu, norādiet algoto darbinieku sadalījumu pa profesiju grupām un stāžu 2013. gada beigās!	
	C32a	<i>Profesiju grupas</i> Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 1, 2, 3)	(C32a + C32b + C32c + C32d = 100%)
	C32b	Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 4 un 5)	%
	C32c	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas (ISCO: 7 un 8)	
	C32d	Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas (ISCO: 9)	
	C32e	<i>Darba stāžs</i> Mazāks par 1 gadu	(C32e + C32f + C32g = 100%)
	C32f	1–5 gadi	%
	C32g	Vairāk par 5 gadiem	
C		Lūdzu, norādiet, vai pēdējo 5 gadu laikā (2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā) Jūsu uzņēmums bija spiests ievērojami samazināt nodarbināto skaitu vai mainīt nodarbinātības struktūru!	
	C33a		0 = Nē, 1 = Jā
C		Ja atbilde uz C33a – jā Lūdzu, atzīmējiet, cik būtiskas bija turpmāk minētās darbības Jūsu uzņēmumā nodarbināto skaita samazināšanai (2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā)!	
	C33b1	Kolektīvā atlaišana	1 = Netika izmantota, 2 = Maza nozīme, 3 = Vidēja nozīme, 4 = Liela nozīme
	C33b2	Darba devēja uzteikums (sakarā ar darbinieku skaita samazināšanu)	
	C33b5	Darba stundu samazinājums (ieskaitot virsstundu samazinājumu)	
	C33b6	Beidzoties termiņam, noteikta laika līgumi netika pagarināti	
	C33b7	Priekšlaicīga pensionēšanās	
	C33b8	Jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana vai samazināšana	
	C33b9	Darbinieku skaita ar uzņēmuma līgumu, autora līgumu, prakses līgumu u.c. līgumiem samazināšana	
C		Lūdzu, atzīmējiet, vai, Jūsprāt, minētās darbības kļuvušas vieglāk paveicamas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar atbilstošo situāciju līdz 2008. un 2010. gadam!	
	C34a	Kolektīvā atlaišana ekonomisko iemeslu dēļ	1 = Daudz vieglāk, 2 = Nedaudz vieglāk, 3 = Nedaudz grūtāk, 4 = Daudz grūtāk
	C34b	Individuālā atlaišana ekonomisko iemeslu dēļ	
	C34c	Individuālā atlaišana disciplināro iemeslu dēļ	
	C34e	Jaunu darbinieku pieņemšana darbā (ar darbinieku pieņemšanu darbā saistītas izmaksas)	
	C34f	Darba laika korekcijas	
	C34g	Darbinieku pārvietošana no vienas uzņēmējdarbības vietas uz citu	
	C34h	Darbinieku pārvietošana no viena amata uz citu	
	C34i	Mainīt algas līmeni uzņēmuma darbiniekiem	
	C34j	Jaunpieņemto darbinieku algas samazināšana	

P1. tabula (turpinājums)

1	2	3	4
C		Lūdzu, izvērtējiet šādu situāciju: Jūsu uzņēmumam nepieciešams jauns darbinieks 2013. gada beigās, bet Jūs kādu apsvērumu dēļ izdomājat pagaidām jaunu darbinieku nepieņemt. Atzīmējiet, vai norādītie argumenti, Jūsaprāt, ir svarīgi, pieņemot šādu lēmumu!	
	C35a	Ekonomiskās situācijas nenoteiktība	1 = Nav svarīgs, 2 = Mazsvarīgs, 3 = Svarīgs, 4 = Ļoti svarīgs
	C35b	Nepietiekams darba pretendentu skaits ar nepieciešamām iemaņām	
	C35c	Kredītu nepieejamība	
	C35d	Izmaksas saistībā ar darbinieku atlaišanu	
	C35e	Izmaksas saistībā ar darbinieku pieņemšanu darbā	
	C35f	Augsti algas nodokļi	
	C35g	Augsts algu līmenis	
	C35h	Nenoteiktība darba tiesību aktos	
	C35i	Citas ar darbaspēku saistītas izmaksas	
	C35j	Cits	
C4. Darba algas pārmaiņas			
C	C41	Lūdzu, norādiet, kādu daļu no Jūsu uzņēmuma kopējām izmaksām 2013. gadā veidoja darbaspēka izmaksas (algas, prēmijas, sociālā nodokļa iemaksas, mācības, apdrošināšana, pensiju fondu izmaksas u.c.)!	
C	C42	Lūdzu, norādiet, kādu daļu no kopējām atalgojuma izmaksām 2013. gadā veidoja ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītas prēmijas, piemaksas!	
CS		Lūdzu, norādiet, kādu daļu no kopējām gada atalgojuma izmaksām 2013. gadā dažādās profesiju grupās veidoja prēmijas, piemaksas (aptuveni)!	
	LV42a	<i>Profesiju grupas</i> Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 1, 2, 3)	%
	LV42b	Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 4 un 5)	
	LV42c	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas (ISCO: 7 un 8)	
	LV42d	Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas (ISCO: 9)	
C		Lūdzu, norādiet, vai 2013. gadā Jūsu uzņēmumam bija saistošs algu līmeni regulējošs darba koplīgums?	
	C43 1	Uzņēmuma līmenī noslēgti koplīgumi	1 = Nē, tāds darba koplīgums neeksistē, 2 = Nē, tādi koplīgumi eksistē, bet nav saistoši mūsu uzņēmumam, 3 = Jā, darba koplīgums ir spēkā
	C43 3	Ārpus uzņēmuma noslēgti koplīgumi	
NC	NC43 2	Darbinieku daļa, uz kuriem attiecas uzņēmuma līmenī noslēgts algu līmeni regulējošs koplīgums	%
NC	NC43 4	Darbinieku daļa, uz kuriem attiecas valsts līmenī noslēgts algu līmeni regulējošs koplīgums	%
C	C43b	Lūdzu, norādiet, kāda Jūsu uzņēmuma darbinieku daļa 2013. gadā ir parakstījusi jebkāda veida algu līmeni regulējošu koplīgumu (%)!	
C		Cik bieži Jūsu uzņēmumā notiek koplīgumā noteikta atalgojuma pārskatīšana?	
	C44		1 = Biežāk nekā vienu reizi gadā, 2 = Vienu reizi gadā, 3 = Vienu reizi 1–2 gados, 4 = Vienu reizi divos gados, 5 = Retāk nekā vienu reizi divos gados, 6 = Nekad

P1. tabula (turpinājums)

1	2	3	4
C		Lūdzu, norādiet, vai inflācijas līmeņa pārmaiņas ietekmēja pamatalgu Jūsu uzņēmumā līdz 2008. gadam, 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā? <i>Pamatalga – darba atlīdzība, atskaitot prēmijas, virsstundas u.c.</i>	
	C45	Līdz 2008. gadam	1 = Jā, inflācija ietekmēja algas, 2 = Nē, inflācija neietekmēja algas, 3 = Inflācijas līmenis bija pārāk zems, tāpēc algas netika mainītas, 4 = Algas nav formāli piesaistītas inflācijai
	C45	2008.–2009. gadā	
	C45	2010.–2013. gadā	
C		Cik bieži parasti notiek pamatalgu līmeņa maiņa Jūsu uzņēmumā?	
	C46	Līdz 2008. gadam	1 = Biežāk nekā vienu reizi gadā, 2 = Vienu reizi gadā, 3 = Vienu reizi 1–2 gados, 4 = Vienu reizi divos gados, 5 = Retāk nekā vienu reizi divos gados, 6 = Nekad
	C46	2008.–2009. gadā	
	C46	2010.–2013. gadā	
CS		Lūdzu, norādiet, kā mainījās mainīgā atalgojuma daļa (prēmijas, piemaksas) dažādās profesiju grupās 2008. un 2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju līdz 2008. un 2010. gadam!	
	LV46ba	Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 1, 2, 3)	1 = Nozīmīgs samazinājums, 2 = Mērens samazinājums, 3 = Nemainīga, 4 = Mērens pieaugums, 5 = Nozīmīgs pieaugums
	LV46bb	Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 4 un 5)	
	LV46bc	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas (ISCO: 7 un 8)	
	LV46bd	Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas (ISCO: 9)	
C		Vai Jūsu uzņēmumā 2008.–2013. gadā algas tika iesaldētas vai samazinātas (lūdzu, norādiet, kurā gadā)?	
	C47a	Jā, algas tika iesaldētas 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013. gadā	0 = Nē, 1 = Jā Darbinieku daļa, kuru algas tika iesaldētas (%)
	C47b	Jā, algas tika samazinātas 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013. gadā	
	C47c	Algas netika samazinātas vai iesaldētas 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013. gadā	0 = Neattiecas, 1 = Attiecas
NC		Lūdzu, norādiet, kāda bija jaunpieņemtā darbinieka alga salīdzinājumā ar jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algu Jūsu uzņēmumā!	
	NC48ax	Līdz 2008. gadam	1 = Daudz zemāka, 2 = Zemāka, 3 = Aptuveni vienāda, 4 = Augstāka, 5 = Daudz augstāka
	NC48bx	2008.–2009. gadā	
	NC48b	2010.–2013. gadā	
CS		Lūdzu, norādiet, kāda bija jaunpieņemtā darbinieka alga salīdzinājumā ar jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algu Jūsu uzņēmumā dažādās profesiju grupās 2008. un 2009. gadā un 2010.–2013. gadā!	
	LV48aa	Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 1, 2, 3)	1 = Daudz zemāka, 2 = Zemāka, 3 = Aptuveni vienāda, 4 = Augstāka, 5 = Daudz augstāka
	LV48ab	Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 4 un 5)	
	LV48ac	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas (ISCO: 7 un 8)	
	LV48ad	Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas (ISCO: 9)	

P1. tabula (turpinājums)

1	2	3	4
CS		Lūdzu, norādiet, kā 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā mainījās jaunpieņemtā un jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algu līmeņa starpība dažādās profesiju grupās salīdzinājumā ar atbilstošo situāciju attiecīgi līdz 2008. gadam un 2010. gadam!	
	LV48ba	Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 1, 2, 3)	1 = Nozīmīgs samazinājums,
	LV48bb	Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs (ISCO: 4 un 5)	2 = Mērens samazinājums,
	LV48bc	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas (ISCO: 7 un 8)	3 = Nemainīga,
	LV48bd	Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas (ISCO: 9)	4 = Mērens palielinājums,
			5 = Nozīmīgs palielinājums
NC		Lūdzu, norādiet, kāda Jūsu uzņēmuma darbinieku daļa (%) saņēma minimālo algu pirms un pēc minimālās algas pārmaiņām ar 2014. gada 1. janvāri!	
	NC49a	Darbinieku daļa, kas saņēma minimālo algu <i>līdz</i> 2014. gada 1. janvārim	%
	NC49b	Darbinieku daļa, kas saņēma minimālo algu <i>pēc</i> 2014. gada 1. janvāra	
NC		Lūdzu, norādiet, vai minimālās algas pārmaiņas ar 2014. gada 1. janvāri izraisīja nepieciešamību palielināt fiksēto vai mainīgo algas daļu (pamatālga, prēmijas, bonusi u.c.) tiem darbiniekiem Jūsu uzņēmumā, kuri pelna vairāk par minimālo algu?	
	NC4 10		0 = Nezinu (Nav atbildes), 1 = Jā, 2 = Nē
NC		Lūdzu, norādiet to darbinieku īpatsvaru Jūsu uzņēmumā, kuru fiksētā un/vai mainīgā algas daļa tika ietekmēta, mainoties minimālās algas līmenim ar 2014. gada 1. janvāri. Lūdzu, norādiet kopējo to darbinieku īpatsvaru, kurus ietekmēja minimālās algas pārmaiņas neatkarīgi no darbinieku darba algas līmeņa!	
	NC4 11		1 = 0–20%, 2 = 20–40%, 3 = 40–60%, 4 = 60–80%, 5 = 80–100%, 6 = Nezinu (Nav atbildes)
NC		Lūdzu, norādiet, kā mainījās Jūsu uzņēmuma darbaspēka izmaksas (algas, prēmijas, bonusi, sociālās iemaksas, mācību izmaksas u.c.), ar 2014. gada 1. janvāri mainoties minimālās algas līmenim. Lūdzu, norādiet procentuālās pārmaiņas!	
	NC4 12		1 = Mazāk nekā 3%, 2 = 3–5%, 3 = 5–11%, 4 = Vairāk nekā 11%, 5 = Nezinu (Nav atbildes)
NC		Lūdzu, norādiet ar 2014. gada 1. janvāri notikušā minimālās algas palielinājuma ietekmi uz Jūsu uzņēmuma darbību!	
	NC4 13a	Mums vajadzēja atlaist darbiniekus	1 = Nesvarīgs, 2 = Mazsvarīgs,
	NC4 13b	Mēs varējām pieņemt darbā mazāk darbinieku	3 = Svarīgs, 4 = Ļoti svarīgs
	NC4 13c	Mums vajadzēja palielināt cenas	5 = Nezinu (Nav atbildes)
	NC4 13d	Mums vajadzēja samazināt ar darbaspēku nesaistītās izmaksas	
	NC4 13e	Mums vajadzēja palielināt arī to darbinieku algas, kuri pelnīja vairāk par noteikto minimālās algas līmeni	
	NC4 13f	Mēs palielinājām produktivitāti (izlaidi uz vienu nodarbināto)	
	NC4 13g	Cits	
NC		Lūdzu, norādiet, par cik darbiniekiem Jūsu uzņēmums pašlaik palielinātu nodarbināto skaitu, ja minimālās algas līmenis 2014. gada 1. janvārī būtu palicis nemainīgs (285 eiro, nevis 320 eiro)! <i>Lūdzu, norādiet skaitlisko vērtību (darbinieku skaitu)!</i>	
	NC4 14		[skaits] Nezinu (Nav atbildes)

P1. tabula (turpinājums)

1	2	3	4
C5. Cenu veidošanās mehānisms un cenu pārmaiņas			
NC		Lūdzu, norādiet, kā tika veidota Jūsu uzņēmuma galvenā produkta vai pakalpojuma cena iekšzemes un (vai) ārējos tirgos 2013. gadā!	
	NC51a	Iekšzemes tirgus	1 = Jūsu uzņēmums nevar noteikt cenu autonomi, jo cena ir regulēta, 2 = Jūsu uzņēmums nevar noteikt cenu autonomi, jo cenu nosaka mātes uzņēmums vai saistīto uzņēmumu grupa, 3 = Jūsu uzņēmums nevar noteikt cenu autonomi, jo cenu nosaka pircējs(i), 4 = Cena noteikta, ievērojot galveno konkurentu cenu, 5 = Cena noteikta atbilstoši peļņas normai un izmaksu pārmaiņām, 6 = Cena noteikta, vienojoties ar pircēju
	NC51b	Ārējais tirgus	
NC		Lūdzu, norādiet, kāda ieņēmumu daļa no Jūsu uzņēmuma galvenā produkta vai pakalpojuma 2013. gadā iegūta iekšzemes vai ārējā tirgū!	
	NC52a	Iekšzemes tirgus	%
	NC52b	Ārējais tirgus	
NC		Lūdzu, norādiet, vai 2010.–2013. gadā cenu noteikšanas biežums galvenajam produktam vai pakalpojumam ir mainījies salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam!	
	NC53		0 = Nē, 1 = Jā, cenas mainījās biežāk nekā līdz 2008. gadam, 2 = Jā, cenas mainījās retāk nekā līdz 2008. gadam
NC		Ja Jūsu produkta vai pakalpojuma cena 2010.–2013. gadā mainījās biežāk nekā līdz 2008. gadam: Lūdzu, sakārtojiet norādītos faktorus pēc to svarīguma (no 5 līdz 1), izskaidrojot biežāku cenu maiņu (5 – svarīgākais faktors, 4 – mazāk svarīgs faktors utt.)	
	NC53a 1	Pieprasījums svārstījās vairāk	1, 2, 3, 4, 5. 0 = Nav viedokļa
	NC53a 2	Darbspēka izmaksas mainījās biežāk	
	NC53a 3	Ar darbspēku nesaistītās izmaksas svārstījās vairāk	
	NC53a 4	Lielāka konkurence (galvenajam produktam vai pakalpojumam)	
	NC53a 5	Konkurentu cena tika mainīta biežāk	
NC		Ja Jūsu produkta vai pakalpojuma cena 2010.–2013. gadā mainījās retāk nekā līdz 2008. gadam: Lūdzu, sakārtojiet norādītos faktorus pēc to svarīguma (no 5 līdz 1), izskaidrojot retāku cenu maiņu (5 – svarīgākais faktors, 4 – mazāk svarīgs faktors utt.)	
	NC53b 1	Pieprasījums svārstījās mazāk	1, 2, 3, 4, 5. 0 = Nav viedokļa
	NC53b 2	Darbspēka izmaksas mainījās mazāk	
	NC53b 3	Ar darbspēku nesaistītās izmaksas svārstījās mazāk	
	NC53b 4	Vājāka konkurence (galvenajam produktam vai pakalpojumam)	
	NC53b 5	Konkurentu cena tika mainīta retāk	
NC		Kā Jūs raksturotu konkurences līmeni Jūsu uzņēmuma galvenajam produktam vai pakalpojumam iekšzemes un ārējā tirgū 2013. gada beigās?	
	NC54a	Iekšzemes tirgus	1 = Vāja, 2 = Mērena, 3 = Liela, 4 = Ļoti liela, 5 = Nav
	NC54b	Ārējais tirgus	

P1. tabula (turpinājums)

1	2	3	4
NC	NC55a NC55b	Lūdzu, atzīmējiet, kā mainījās konkurence Jūsu uzņēmuma galvenā produkta vai pakalpojuma tirgū 2008. un 2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar atbilstošu situāciju līdz 2008. gadam! Iekšzemes tirgus Ārējais tirgus	1 = Stiprs konkurences sarukums, 2 = Mērens konkurences sarukums, 3 = Nav pārmaiņu, 4 = Mērens konkurences palielinājums, 5 = Būtiski lielāka konkurence, 6 = Nav konkurentu
NC	NC56a NC56b	Lūdzu, atzīmējiet, cik bieži mainīta cena Jūsu uzņēmuma galvenajam produktam vai pakalpojumam 2013. gadā! Cena tiek mainīta regulāri (neatkarīgi no ekonomiskās situācijas) Cena tiek mainīta ekonomisku iemeslu dēļ	1 = Katru dienu, 2 = Katru nedēļu, 3 = Katru mēnesi, 4 = Katru ceturksni, 5 = Katru pusgadu, 6 = Vienu reizi gadā, 7 = Aptuveni vienu reizi divos gados, 8 = Retāk nekā vienu reizi divos gados, 9 = Nekad, 10 = Nezinu (Nav atbildes), 11 = Biežāk nekā vienu reizi gadā (Nav konkrētāk noteikts)

* C – pamatjautājumi (core questions), NC – papildjautājumi (non-core questions), LV – Latvijas specifiskie jautājumi.

P2. tabula

Regresijas skaidrojošie mainīgie

Regresijas mainīgā nosaukums	Skaidrojums	Aptaujas jautājuma numurs
Nodarbinātība, ln	Uzņēmuma darbinieku skaita (2013. gada beigās) naturāllogarītms	Lielums
Apstrādes rūpniecība, D	Fiktīvais mainīgais ir 1, ja uzņēmums 2013. gadā darbojas attiecīgajā nozarē	Nozare
Būvniecība, D	Ārējā tirgū iegūto ieņēmumu daļa 2013. gadā (1 = 100%)	NC52
Apdrošināšanas darbības, D	Ir 1, ja uzņēmumam 2013. gada beigās bija galvenokārt ārvalstu īpašnieki	Īpašumtiesības
Eksporta daļa	Ir 1, ja mātes uzņēmums (2013. gada beigās)	Autonomija
Galvenokārt ārvalstu, D	Ir 1, ja filiāle vai meitas uzņēmums	Autonomija
Mātes uzņēmums, D	Pieprasījuma pārmaiņas	C21a
Filiāle/meitas uzņēmums, D	Pieprasījuma pārmaiņas	C26a, C26b
Pieprasījums	Konkurences līmenis – no "1 – Vāja" līdz "4 – Ļoti liela"	NC54a, NC54b
Iekšzemes/ārējais pieprasījums	Ir 1, ja uzņēmums atbildēja, ka kredīts nebija pieejams (norādot jebkuru situācijas svarīguma pakāpi – mazsvarīga, svarīga, ļoti svarīga)	C23a, C23b, C23c
Iekšzemes/ārējā konkurence	Darba ražīguma pārmaiņas	C27a
Kredīts nav pieejams, D		
Ražīgums		

Piezīme. D – fiktīvais mainīgais.

P3. tabula

Uzņēmumu struktūras un īpašumtiesību raksturojums (2013. gada beigās; %)

	Autonoms uzņēmums	Uzņēmums ietilpst uzņēmumu grupā	Kopā	Autonoms uzņēmums	Uzņēmums ietilpst uzņēmumu grupā	Kopā
	wb			wl		
Lielums						
10–19	88.1	11.9	100.0	88.4	11.6	100.0
20–49	85.3	14.7	100.0	86.0	14.0	100.0
50–199	64.3	35.7	100.0	64.4	35.6	100.0
200–..	46.8	53.2	100.0	45.6	54.4	100.0
Kopā	82.0	18.0	100.0	65.0	35.0	100.0
Nozare						
Apstrādes rūpniecība	85.0	15.0	100.0	81.6	18.4	100.0
Būvniecība	87.7	12.3	100.0	74.8	25.2	100.0
Tirdzniecība	78.4	21.6	100.0	64.7	35.3	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	83.0	17.0	100.0	58.3	41.7	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	58.2	41.8	100.0	40.2	59.8	100.0
Kopā	82.0	18.0	100.0	65.0	35.0	100.0
Īpašumtiesību statuss						
Galvenokārt iekšzemes	96.0	55.7	88.8	96.3	76.8	89.5
Galvenokārt ārvalstu	4.0	44.3	11.2	3.7	23.2	10.5
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	440	117	557	440	117	557

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P4. tabula

Uzņēmumu, kas ietilpst uzņēmumu grupā, autonomijas raksturojums (2013. gada beigās; %)

	Mātes uzņē- mums	Filiāle/ meitas uzņē- mums	Cits	Nezinu (Nav atbildes)	Kopā	Mātes uzņē- mums	Filiāle/ meitas uzņē- mums	Cits	Nezinu (Nav atbildes)	Kopā
	wb					wl				
Lielums										
10–19	32.8	51.2	6.1	9.9	100.0	32.5	53.5	6.6	7.4	100.0
20–49	50.8	43.7	5.5	0.0	100.0	54.2	38.2	7.5	0.0	100.0
50–199	26.4	64.5	9.1	0.0	100.0	26.2	65.2	8.6	0.0	100.0
200–..	55.9	34.3	9.8	0.0	100.0	66.7	30.1	3.1	0.0	100.0
Kopā	38.0	51.4	7.3	3.4	100.0	51.3	42.9	5.3	0.5	100.0
Nozare										
Apstrādes rūpniecība	50.5	36.9	12.5	0.0	100.0	51.5	42.2	6.3	0.0	100.0
Būvniecība	29.7	66.0	4.3	0.0	100.0	61.3	33.6	5.1	0.0	100.0
Tirdzniecība	34.2	63.8	2.0	0.0	100.0	21.9	76.0	2.1	0.0	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	39.3	45.5	5.6	9.6	100.0	58.9	36.8	3.3	1.0	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	35.2	24.0	40.7	0.0	100.0	64.3	18.9	16.8	0.0	100.0
Kopā	38.0	51.4	7.3	3.4	100.0	51.3	42.9	5.3	0.5	100.0
Novērojumu skaits	50	58	8	1	117	50	58	8	1	117

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P5. tabula

Vidējais darbinieku skaits un dažādu (darba) līguma veidu īpatsvars nozaru un uzņēmuma lieluma dalījumā (2013. gada beigās; %)

	Vidējais darbinieku skaits	Pilna darba laika līgumi uz nenoteiktu laiku (%)	Nepilna darba laika līgumi uz nenoteiktu laiku (%)	Pagaidu darba līgumi (uz noteiktu laiku) (%)	Kopā	Darbinieki ar uzņēmuma līgumu (%)
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
Apstrādes rūpniecība	244	89.1	8.6	2.3	100	0.8
Būvniecība	88	81.4	10.8	7.8	100	1.1
Tirdzniecība	114	84.1	12.3	3.5	100	1.5
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	413	84.2	12.9	2.9	100	1.8
Finanšu un apdrošināšanas darbības	344	84.6	3.6	11.8	100	0.5
Kopā	277	85.0	10.9	4.1	100	1.4
Lielums						
10–19	13	77.5	20.7	1.9	100	2.6
20–49	31	79.5	17.5	2.9	100	2.9
50–199	95	86.9	9.5	3.6	100	1.2
200–..	655	89.3	4.7	6.0	100	0.3
Kopā	277	85.0	10.9	4.1	100	1.4
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
Apstrādes rūpniecība	61	81.4	17.0	1.7	100	0.7
Būvniecība	34	78.2	16.0	5.8	100	1.7
Tirdzniecība	33	83.5	15.2	1.3	100	2.3
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	51	77.0	20.2	2.8	100	4.5
Finanšu un apdrošināšanas darbības	139	82.1	9.9	8.0	100	1.1
Kopā	47	79.9	17.3	2.7	100	2.7
Lielums						
10–19	12	77.5	20.7	1.8	100	2.9
20–49	30	79.7	17.2	3.0	100	3.5
50–199	92	87.1	9.2	3.7	100	1.1
200–..	442	85.6	6.2	8.2	100	0.3
Kopā	47	79.9	17.3	2.7	100	2.7

Piezīme. Darbinieki ar uzņēmuma līgumu nav uzņēmuma darbinieki, tāpēc viņu īpatsvaru nosaka, attiecinot darbinieku ar uzņēmuma līgumu skaitu pret uzņēmuma darbinieku kopskaitu.

P6. tabula

Darbinieku sadalījums pēc prasmēm uzņēmuma lieluma un nozaru dalījumā (2013. gada beigās; %)

	Intelektuāls		Fizisks darbs		Kopā
	administratīvais un augstākās kvalifikācijas darbs (%)	vidējās kvalifikācijas darbs (%)	kas prasa speciālas iemaņas (%)	kas neprasa speciālas iemaņas (%)	
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Apstrādes rūpniecība	16.5	16.6	49.8	17.1	100
Būvniecība	23.4	15.5	48.9	12.1	100
Tirdzniecība	30.3	40.6	20.0	9.1	100
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	33.9	28.3	26.2	11.6	100
Finanšu un apdrošināšanas darbības	41.3	48.4	2.8	7.6	100
Kopā	28.6	28.7	30.9	11.8	100
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Lielums					
10–19	33.7	32.0	25.9	8.4	100
20–49	23.4	23.5	37.8	15.2	100
50–199	20.4	29.1	35.3	15.2	100
200–..	32.7	21.9	28.4	17.0	100
Kopā	28.6	28.7	30.9	11.8	100
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Apstrādes rūpniecība	14.7	15.2	57.3	12.8	100
Būvniecība	21.0	13.9	49.5	15.7	100
Tirdzniecība	27.7	45.7	17.1	9.4	100
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	30.7	24.3	29.0	16.0	100
Finanšu un apdrošināšanas darbības	63.8	23.7	0.8	11.8	100
Kopā	28.2	25.6	32.6	13.6	100
Lielums					
10–19	33.4	30.4	27.8	8.4	100
20–49	22.7	22.7	39.8	14.8	100
50–199	19.8	29.3	36.5	14.4	100
200–..	34.6	21.1	29.2	15.1	100
Kopā	28.2	25.6	32.6	13.6	100

P7. tabula

Darbinieku struktūra pēc darba stāža; uzņēmuma lieluma un nozaru dalījumā (2013. gada beigās; %)

	Stāžs			Kopā
	Mazāks par 1 gadu (%)	1–5 gadi (%)	Vairāk par 5 gadiem (%)	
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati				
Apstrādes rūpniecība	10.2	32.6	57.1	100
Būvniecība	12.5	30.0	57.5	100
Tirdzniecība	9.9	29.4	60.7	100
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	11.3	34.0	54.7	100
Finanšu un apdrošināšanas darbības	13.2	31.9	54.9	100
Kopā	10.9	31.8	57.3	100
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati				
Lielums				
10–19	8.9	28.9	62.3	100
20–49	11.7	32.3	55.9	100
50–199	15.1	38.0	47.0	100
200–..	15.4	42.3	42.2	100
Kopā	10.9	31.8	57.3	100
Apstrādes rūpniecība	10.7	32.4	56.9	100
Būvniecība	13.9	30.0	56.1	100
Tirdzniecība	14.2	40.7	45.1	100
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	14.2	37.7	48.2	100
Finanšu un apdrošināšanas darbības	14.3	35.2	50.5	100
Kopā	13.4	36.2	50.4	100
Lielums				
10–19	9.3	28.8	61.9	100
20–49	12.0	32.1	55.9	100
50–199	15.3	38.5	46.3	100
200–..	14.5	39.5	46.0	100
Kopā	13.4	36.2	50.4	100

P8. tabula

Kolektīvo darba līgumu izplatība (2013. gadā; %)

	Ārpus uzņēmuma noslēgti koplīgumi		Uzņēmuma līmenī noslēgti koplīgumi	
	wb	wl	wb	wl
Nē, darba koplīgums neeksistē	95.3	93.5	90.0	76.7
Nē, darba koplīgumi eksistē, bet nav saistoši mūsu uzņēmumam	3.7	3.4	5.3	6.0
Jā, tāds darba koplīgums ir spēkā	0.5	2.3	4.2	16.5
Nezinu (Nav atbildes)	0.5	0.8	0.5	0.8
Kopā	100	100	100	100
Novērojumu skaits	557	557	557	557
Darbinieku daļa, uz kuriem attiecas šis koplīgums (ja tādi ir)	80.0	86.0	98.0	95.8

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P9. tabula

Kolektīvo darba līgumu maiņas biežums (kolektīvu darba līgumu esamības gadījumā; %)

	Uzņēmuma līmenī noslēgtu koplīgumu pārmaiņas	
	wb	wl
Biežāk nekā vienu reizi gadā	6.2	6.9
Vienu reizi gadā	36.0	40.6
Vienu reizi 1–2 gados	15.3	16.5
Vienu reizi divos gados	0.8	6.4
Retāk nekā vienu reizi divos gados	31.3	18.1
Nekad	10.4	11.4
Kopā	100	100
Novērojumu skaits	32	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P10. tabula

Ieņēmumu daļa no uzņēmuma galvenā produkta, darbības vai pakalpojuma, kas 2013. gadā iegūta iekšzemes un ārējā tirgū (%)

	wb – uzņēmumu skaita svāri		wl – nodarbinātības svāri	
	Iekšzemes tirgus	Ārējais tirgus	Iekšzemes tirgus	Ārējais tirgus
Lielums				
10–19	84.6	15.4	83.0	17.0
20–49	75.9	24.1	74.8	25.2
50–199	79.2	20.8	78.6	21.4
200–..	58.6	41.4	61.9	38.1
Kopā	80.1	19.9	72.7	27.3
Nozare				
Apstrādes rūpniecība	58.5	41.5	38.3	61.7
Būvniecība	92.8	7.2	95.0	5.0
Tirdzniecība	85.8	14.2	79.4	20.6
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	80.6	19.4	83.8	16.2
Finanšu un apdrošināšanas darbības	82.4	17.6	66.0	34.0
Kopā	80.1	19.9	72.7	27.3

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P11. tabula

Pieprasījuma, kredītu pieejamības, pircēju maksātspējas un izejvielu pieejamības pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)

	Pieprasījums (C21a)				Kredītu pieejamība (C21c)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	28.3	21.3	11.0	7.4	11.8	10.5	8.1	4.1
Mērens samazinājums	25.3	28.8	17.6	14.4	8.3	12.1	6.2	7.0
Nemainīgs	18.2	18.8	15.1	14.0	67.7	63.6	60.4	56.6
Mērens pieaugums	21.1	23.5	45.2	46.7	9.0	10.3	21.0	22.8
Nozīmīgs pieaugums	7.1	7.6	11.1	17.4	3.2	3.5	4.3	9.5
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	532		556		398		414	

	Pircēju maksātspēja (C21d)				Izejvielu pieejamība (C21e)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	20.9	22.9	10.8	6.2	5.7	3.7	4.5	2.8
Mērens samazinājums	25.8	29.0	17.9	19.7	11.2	15.9	6.5	5.5
Nemainīgs	46.9	43.0	48.1	46.5	72.2	70.2	69.5	69.9
Mērens pieaugums	5.2	3.5	20.3	25.1	9.1	8.9	16.6	19.1
Nozīmīgs pieaugums	1.3	1.6	2.9	2.5	1.9	1.4	3.0	2.7
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	519		534		507		519	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P12. tabula

Pieprasījuma, kredītu pieejamības, pircēju maksātspējas un izejvielu pieejamības 2010.–2013. gada pārmaiņu salīdzinājums ar 2008.–2009. gada pārmaiņām (rindas – 2008.–2009. gads; %)

	2010–2013													
	Pieprasījums (C21a)							Kredītu pieejamība (C21c)						
	Samazinājums		Nemainīgs		Pieaugums		Kopā	Samazinājums		Nemainīgs		Pieaugums		Kopā
	wb	wl	wb	wl	wb	wl		wb	wl	wb	wl	wb	wl	
Samazinājums	22.8	18.0	9.1	6.9	68.2	75.1	100.0	33.1	16.8	13.5	5.6	53.5	77.6	100.0
Nemainīgs	30.1	22.6	38.9	49.0	31.0	28.4	100.0	3.9	2.5	84.8	84.3	11.3	13.2	100.0
Pieaugums	39.1	29.8	10.4	5.5	50.4	64.7	100.0	34.0	41.7	15.4	11.0	50.6	47.3	100.0
	Pircēju maksātspēja (C21d)							Izejvielu pieejamība (C21e)						
	Samazinājums		Nemainīgs		Pieaugums		Kopā	Samazinājums		Nemainīgs		Pieaugums		Kopā
	wb	wl	wb	wl	wb	wl		wb	wl	wb	wl	wb	wl	
	Samazinājums	35.5	33.9	21.4	17.3	43.0	48.8	100.0	22.8	12.2	25.6	33.9	51.6	53.5
Nemainīgs	17.5	14.2	78.7	82.3	3.7	3.5	100.0	4.7	3.1	89.8	90.6	5.5	6.3	100.0
Pieaugums	48.9	51.7	24.3	22.1	26.9	26.2	100.0	31.6	34.4	10.7	5.3	57.7	60.3	100.0

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināti ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

Skaidrojums. Atbilstoši uzņēmumu skaita svāriem 22.8% uzņēmumu, kas atbildēja, ka pieprasījums pēc to produkcijas 2008.–2009. gadā samazinājās, sniedza tādu pašu atbildi par 2010.–2013. gadu, savukārt 68.2% uzņēmumu 2010.–2013. gadā pieprasījums uzlabojās.

P13. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka pieprasījums pēc uzņēmuma galvenā produkta un kredītu pieejamība samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Pieprasījums (C21a)				Kredītu pieejamība (C21c)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	-0.026 (0.03)	-0.015 (0.04)	-0.060** (0.02)	-0.039* (0.02)	0.022 (0.02)	0.014 (0.03)	-0.024* (0.01)	-0.008 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	0.044 (0.07)	-0.066 (0.10)	-0.077 (0.05)	-0.010 (0.05)	-0.017 (0.03)	-0.128* (0.06)	0.025 (0.03)	-0.007 (0.03)
Būvniecība, D	0.076 (0.07)	-0.057 (0.09)	0.142* (0.07)	0.119 (0.06)	0.006 (0.05)	-0.045 (0.06)	-0.014 (0.03)	0.019 (0.03)
Eksporta daļa	-0.156 (0.09)	-0.001 (0.16)	-0.165* (0.07)	-0.315*** (0.09)	-0.028 (0.04)	0.090 (0.09)	-0.001 (0.04)	0.012 (0.04)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.079 (0.09)	0.087 (0.11)	-0.110 (0.06)	-0.079 (0.05)	-0.041 (0.03)	0.015 (0.08)	-0.042 (0.03)	-0.027 (0.02)
Mātes uzņēmums, D	-0.073 (0.10)	-0.006 (0.16)	0.027 (0.09)	0.192 (0.11)	0.059 (0.06)	-0.158* (0.07)	0.083 (0.06)	0.068 (0.06)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.067 (0.09)	0.165 (0.13)	-0.109 (0.06)	-0.085 (0.05)	-0.024 (0.03)	-0.154** (0.05)	0.055 (0.05)	0.102 (0.06)
Pieprasījums					-0.124*** (0.01)	-0.095*** (0.03)	-0.074*** (0.01)	-0.063*** (0.01)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	0.005 (0.01)	0.002 (0.01)	-0.015** (0.01)	-0.023 (0.01)	-0.041* (0.02)	-0.005 (0.01)	-0.019 (0.01)	-0.020 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.009 (0.02)	0.008 (0.01)	-0.023 (0.02)	-0.006 (0.03)	0.002 (0.00)	0.008 (0.04)	0.015 (0.02)	-0.017 (0.07)
Būvniecība, D	-0.106* (0.04)	0.007 (0.01)	-0.085* (0.04)	0.051* (0.02)	-0.001 (0.01)	0.013 (0.01)	-0.013 (0.03)	0.036 (0.04)
Eksporta daļa	0.030 (0.02)	0.000 (0.02)	-0.041* (0.02)	0.043 (0.09)	0.005 (0.01)	-0.036 (0.04)	-0.000 (0.03)	0.029 (0.10)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.018 (0.02)	-0.016 (0.02)	-0.037 (0.03)	-0.056 (0.04)	-0.002 (0.02)	-0.007 (0.04)	-0.054 (0.06)	-0.093 (0.10)
Mātes uzņēmums, D	0.011 (0.01)	0.001 (0.02)	0.006 (0.02)	0.072* (0.03)	-0.024 (0.03)	-0.002 (0.05)	0.017 (0.02)	0.090 (0.05)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.015 (0.02)	-0.036 (0.04)	-0.037 (0.03)	-0.059 (0.04)	0.001 (0.01)	-0.028 (0.05)	0.020 (0.01)	0.091* (0.04)
Pieprasījums					0.069*** (0.02)	0.038 (0.02)	-0.057** (0.02)	-0.151*** (0.04)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	530		553		396		412	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinājums*, *Nemainīgs* un *Pieaugums* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P13. tabula (turpinājums)

	Pieprasījums (C21a)				Kredītu pieejamība (C21c)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.021 (0.02)	0.013 (0.03)	0.075** (0.03)	0.062* (0.03)	0.019 (0.01)	-0.008 (0.02)	0.042* (0.02)	0.028 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.035 (0.05)	0.058 (0.09)	0.101 (0.07)	0.016 (0.08)	0.015 (0.03)	0.120 (0.08)	-0.039 (0.05)	0.024 (0.10)
Būvniecība, D	0.030 (0.07)	0.051 (0.09)	-0.057 (0.08)	-0.170* (0.08)	-0.004 (0.03)	0.032 (0.05)	0.027 (0.06)	-0.054 (0.07)
Eksporta daļa	0.127 (0.07)	0.001 (0.14)	0.206* (0.09)	0.272* (0.12)	0.022 (0.03)	-0.054 (0.06)	0.001 (0.07)	-0.042 (0.14)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.061 (0.06)	-0.070 (0.08)	0.147 (0.09)	0.136 (0.09)	0.043 (0.04)	-0.009 (0.04)	0.096 (0.09)	0.120 (0.12)
Mātes uzņēmums, D	0.062 (0.09)	0.005 (0.13)	-0.033 (0.10)	-0.263 (0.14)	-0.035 (0.03)	0.160 (0.10)	-0.100* (0.05)	-0.158 (0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.052 (0.07)	-0.129 (0.10)	0.146 (0.09)	0.144 (0.10)	0.023 (0.04)	0.182* (0.08)	-0.075 (0.06)	-0.193** (0.07)
Pieprasījums					0.055*** (0.01)	0.057*** (0.02)	0.131*** (0.02)	0.214*** (0.04)
Novērojumu skaits	530		553		396		412	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

Koeficientu interpretācija

Marginālais efekts parāda, cik lielā mērā mainās varbūtība, ka uzņēmums pieredzēs konkrēto notikumu (piemēram, pieprasījuma samazinājumu, pieaugumu vai nemainību), ja skaidrojošā mainīgā attiecīgā vērtība mainās par 1 vienību.

Skaidrojums (0.206*). Eksporta ieņēmumu īpatsvara uzņēmuma ieņēmumos pieaugums par 1% palielina varbūtību (par 0.206%), ka uzņēmums pieredzēs pieprasījuma pieaugumu.

P14. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumā izejvielu pieejamība un pircēju maksātspēja samazinās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Pircēju maksātspēja (C21d)				Izejvielu pieejamība (C21e)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.078**	0.064	0.023	0.015	0.021	0.038*	-0.014	0.005
	(0.03)	(0.04)	(0.02)	(0.02)	(0.01)	(0.02)	(0.01)	(0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	0.029	-0.012	-0.034	-0.078	-0.011	-0.055	-0.006	-0.020
	(0.08)	(0.10)	(0.05)	(0.06)	(0.03)	(0.06)	(0.02)	(0.02)
Būvniecība, D	0.025	-0.087	-0.058	0.004	0.084	0.045	-0.041**	0.003
	(0.08)	(0.12)	(0.05)	(0.08)	(0.05)	(0.05)	(0.02)	(0.03)
Eksporta daļa	-0.072	-0.047	-0.125	0.099	0.037	0.088	0.009	0.055
	(0.09)	(0.13)	(0.08)	(0.09)	(0.04)	(0.08)	(0.02)	(0.03)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.121	-0.294**	0.136	0.136	-0.079**	-0.047	0.060	0.059
	(0.10)	(0.10)	(0.08)	(0.10)	(0.03)	(0.05)	(0.04)	(0.04)
Mātes uzņēmums, D	0.087	-0.034	-0.097*	-0.196**	0.059	-0.144***	-0.023	-0.015
	(0.10)	(0.18)	(0.05)	(0.06)	(0.08)	(0.04)	(0.02)	(0.03)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.051	0.155	-0.118*	-0.140	0.090	0.140	-0.000	0.058
	(0.11)	(0.12)	(0.06)	(0.08)	(0.07)	(0.11)	(0.03)	(0.07)
Pieprasījums	-0.240***	-0.249***	-0.148***	-0.116***	-0.095***	-0.091***	-0.061***	-0.043***
	(0.03)	(0.04)	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.02)	(0.01)	(0.01)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.076**	-0.063	-0.007	-0.002	-0.009	-0.020	-0.014	0.008
	(0.03)	(0.04)	(0.01)	(0.00)	(0.01)	(0.01)	(0.01)	(0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.029	0.012	0.009	-0.005	0.004	0.023	-0.007	-0.041
	(0.08)	(0.10)	(0.01)	(0.02)	(0.01)	(0.02)	(0.02)	(0.06)
Būvniecība, D	-0.024	0.086	0.012	-0.000	-0.192**	-0.144*	-0.083	0.005
	(0.08)	(0.12)	(0.01)	(0.01)	(0.07)	(0.06)	(0.06)	(0.05)
Eksporta daļa	0.070	0.046	0.161*	-0.011	-0.017	-0.046	0.009	0.089
	(0.09)	(0.13)	(0.08)	(0.02)	(0.02)	(0.05)	(0.02)	(0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.161	0.323***	-0.065	-0.046	0.119***	0.018	0.015	0.036
	(0.10)	(0.10)	(0.05)	(0.05)	(0.03)	(0.01)	(0.01)	(0.02)
Mātes uzņēmums, D	-0.086	0.033	0.006	-0.089	-0.170	-0.040	-0.037	-0.030
	(0.10)	(0.18)	(0.02)	(0.06)	(0.09)	(0.08)	(0.06)	(0.07)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.060	-0.161	0.002	-0.043	-0.209*	-0.256*	-0.000	-0.336**
	(0.11)	(0.12)	(0.03)	(0.08)	(0.09)	(0.10)	(0.03)	(0.12)
Pieprasījums	0.236***	0.246***	-0.024	-0.101*	0.043**	0.048*	-0.059***	-0.068**
	(0.03)	(0.04)	(0.02)	(0.04)	(0.01)	(0.02)	(0.02)	(0.02)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	516		531		504		516	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – p<0.1, ** – p<0.05, *** – p<0.01.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P14. tabula (turpinājums)

	Pircēju maksātspēja (C21d)				Izejvielu pieejamība (C21e)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	-0.001*	-0.001	-0.016	-0.013	-0.011	-0.018**	0.028	-0.013
	(0.00)	(0.00)	(0.01)	(0.02)	(0.01)	(0.01)	(0.02)	(0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.000	0.000	0.025	0.084	0.006	0.032	0.013	0.062
	(0.00)	(0.00)	(0.04)	(0.07)	(0.02)	(0.04)	(0.04)	(0.08)
Būvniecība, D	-0.000	0.001	0.046	-0.003	0.108*	0.098*	0.123	-0.008
	(0.00)	(0.00)	(0.05)	(0.07)	(0.05)	(0.05)	(0.07)	(0.08)
Eksporta daļa	0.001	0.001	-0.035	-0.089	-0.020	-0.042	-0.018	-0.144
	(0.00)	(0.00)	(0.05)	(0.08)	(0.02)	(0.03)	(0.05)	(0.07)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.040***	-0.029**	-0.072*	-0.090	-0.040*	0.029	-0.075*	-0.095*
	(0.01)	(0.01)	(0.03)	(0.05)	(0.02)	(0.04)	(0.03)	(0.05)
Mātes uzņēmums, D	-0.001	0.000	0.092	0.285**	0.111	0.184	0.061	0.045
	(0.00)	(0.00)	(0.06)	(0.10)	(0.08)	(0.10)	(0.09)	(0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.009	0.006	0.116	0.183	0.119	0.116	0.001	0.279*
	(0.01)	(0.00)	(0.08)	(0.15)	(0.07)	(0.08)	(0.06)	(0.14)
Pieprasījums	0.004***	0.003***	0.173***	0.217***	0.052***	0.043***	0.120***	0.111***
	(0.00)	(0.00)	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.01)	(0.01)	(0.03)
Novērojumu skaits	516		531		504		516	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P15. tabula

Pieprasījuma pēc uzņēmuma galvenā produkta un tā cenas pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)

	Iekšzemes pieprasījums (C26a)				Ārējais pieprasījums (C26b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	25.7	18.7	9.3	6.3	10.7	8.3	5.1	3.9
Mērens samazinājums	22.4	25.6	13.9	11.1	14.6	16.4	5.6	4.5
Nemainīgs	28.7	34.3	22.3	29.1	61.7	58.1	51.7	43.7
Mērens pieaugums	20.6	19.2	46.4	44.5	9.2	13.1	27.7	34.5
Nozīmīgs pieaugums	2.6	2.1	8.1	8.9	3.8	4.1	9.9	13.5
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	528		540		405		415	

	Cena iekšzemes tirgū (C26c)				Cena ārējā tirgū (C26d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	12.5	10.5	5.0	3.6	7.5	5.9	2.4	1.6
Mērens samazinājums	17.8	14.4	9.1	7.7	12.1	10.5	7.7	5.3
Nemainīgs	41.2	45.2	31.6	35.3	61.8	57.4	50.3	51.1
Mērens pieaugums	27.6	29.3	50.7	51.3	18.1	26.1	36.9	37.1
Nozīmīgs pieaugums	0.9	0.7	3.7	2.0	0.5	0.2	2.7	4.9
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	523		537		392		400	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P16. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma iekšzemes un ārējais pieprasījums samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Iekšzemes pieprasījums (C26a)				Ārējais pieprasījums (C26b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	-0.052 (0.03)	-0.014 (0.03)	-0.057* (0.02)	-0.046*** (0.01)	-0.026 (0.03)	-0.034 (0.04)	-0.016 (0.01)	-0.023* (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	0.076 (0.07)	-0.021 (0.10)	-0.035 (0.04)	-0.014 (0.04)	0.058 (0.06)	0.047 (0.08)	-0.057** (0.02)	-0.053** (0.02)
Būvniecība, D	0.172* (0.07)	0.132 (0.09)	0.038 (0.06)	-0.012 (0.05)	-0.017 (0.08)	0.023 (0.08)	0.014 (0.03)	0.022 (0.03)
Eksporta daļa	-0.072 (0.08)	-0.055 (0.15)	-0.049 (0.05)	-0.097 (0.07)	0.193** (0.07)	0.227 (0.13)	0.048 (0.04)	0.064 (0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.032 (0.10)	0.042 (0.11)	-0.072 (0.05)	0.019 (0.06)	-0.079 (0.07)	0.009 (0.11)	0.012 (0.04)	-0.030 (0.02)
Mātes uzņēmums, D	0.094 (0.10)	0.108 (0.16)	-0.008 (0.07)	0.048 (0.08)	0.154 (0.11)	0.144 (0.19)	0.017 (0.06)	0.159 (0.12)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.110 (0.10)	0.145 (0.15)	-0.119** (0.04)	-0.124** (0.04)	0.122 (0.10)	0.127 (0.13)	-0.059** (0.02)	-0.055* (0.02)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	0.015 (0.01)	0.006 (0.01)	0.042 (0.02)	0.062* (0.03)	0.014 (0.01)	0.011 (0.01)	-0.024 (0.02)	-0.071 (0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.025 (0.03)	0.008 (0.04)	-0.017 (0.02)	-0.014 (0.05)	-0.034 (0.04)	-0.018 (0.04)	-0.122* (0.06)	-0.211* (0.09)
Būvniecība, D	-0.185*** (0.05)	-0.064 (0.05)	-0.112* (0.05)	-0.120* (0.05)	0.009 (0.04)	-0.009 (0.03)	0.019 (0.04)	0.056 (0.06)
Eksporta daļa	0.021 (0.02)	0.022 (0.06)	-0.022 (0.02)	-0.095 (0.07)	-0.416*** (0.05)	-0.480*** (0.07)	-0.533*** (0.08)	-0.461** (0.16)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.010 (0.03)	-0.018 (0.05)	-0.040 (0.03)	0.017 (0.05)	0.032 (0.02)	-0.003 (0.04)	0.016 (0.05)	-0.117 (0.10)
Mātes uzņēmums, D	-0.033 (0.04)	0.119 (0.15)	-0.003 (0.03)	0.040 (0.05)	-0.146 (0.08)	-0.069 (0.11)	-0.264** (0.09)	-0.184 (0.17)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.039 (0.04)	-0.070 (0.08)	-0.077* (0.04)	-0.175* (0.08)	-0.080 (0.07)	-0.062 (0.08)	-0.146 (0.08)	-0.243* (0.12)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	526		537		402		412	

P16. tabula (turpinājums)

	Iekšzemes pieprasījums (C26a)				Ārējais pieprasījums (C26b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.037*	0.008	0.016	–0.016	0.012	0.022	0.040	0.095*
	(0.02)	(0.02)	(0.03)	(0.03)	(0.01)	(0.03)	(0.03)	(0.05)
Apstrādes rūpniecība, D	–0.051	0.013	0.052	0.028	–0.024	–0.029	0.179*	0.263**
	(0.05)	(0.06)	(0.07)	(0.09)	(0.02)	(0.05)	(0.08)	(0.10)
Būvniecība, D	0.013	–0.068	0.074	0.133	0.008	–0.014	–0.033	–0.078
	(0.07)	(0.04)	(0.07)	(0.09)	(0.04)	(0.05)	(0.08)	(0.09)
Eksporta daļa	0.051	0.033	0.071	0.192	0.223***	0.253*	0.485***	0.397*
	(0.05)	(0.09)	(0.08)	(0.14)	(0.04)	(0.10)	(0.10)	(0.18)
Galvenokārt ārvalstu, D	–0.022	–0.024	0.111	–0.036	0.047	–0.006	–0.028	0.147
	(0.06)	(0.06)	(0.08)	(0.11)	(0.05)	(0.07)	(0.09)	(0.12)
Mātes uzņēmums, D	–0.061	–0.228***	0.011	–0.088	–0.008	–0.075	0.247*	0.025
	(0.06)	(0.05)	(0.10)	(0.13)	(0.04)	(0.09)	(0.11)	(0.19)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	–0.071	–0.075	0.195*	0.299**	–0.042	–0.066	0.205*	0.299*
	(0.06)	(0.07)	(0.08)	(0.11)	(0.03)	(0.06)	(0.10)	(0.14)
Novērojumu skaits	526		537		402		412	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P17. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma galvenā produkta cena iekšzemes un ārējā tirgū samazinās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logīta modeļa marginālie efekti)

	Cena iekšzemes tirgū (C26c)				Cena ārējā tirgū (C26d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	-0.005 (0.02)	-0.019 (0.02)	0.005 (0.01)	0.003 (0.01)	-0.022 (0.02)	-0.023 (0.01)	0.005 (0.01)	0.001 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.079* (0.04)	-0.023 (0.06)	-0.027 (0.02)	-0.006 (0.01)	-0.064 (0.04)	0.016 (0.04)	-0.021 (0.02)	-0.003 (0.02)
Būvniecība, D	0.190* (0.08)	0.175* (0.07)	0.018 (0.03)	0.037 (0.04)	-0.002 (0.09)	-0.012 (0.06)	0.057 (0.04)	0.024 (0.03)
Eksporta daļa	0.079 (0.06)	0.012 (0.12)	0.031 (0.03)	-0.038 (0.02)	0.145* (0.06)	0.097 (0.06)	0.066 (0.04)	0.039 (0.03)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.047 (0.08)	0.128 (0.10)	0.062 (0.04)	0.038 (0.04)	-0.026 (0.04)	-0.042 (0.03)	0.021 (0.03)	0.005 (0.03)
Mātes uzņēmums, D	0.115 (0.08)	0.025 (0.10)	-0.041* (0.02)	-0.014 (0.02)	0.033 (0.05)	0.010 (0.06)	-0.020 (0.02)	-0.003 (0.03)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.161*** (0.05)	-0.137* (0.07)	-0.051** (0.02)	-0.054** (0.02)	0.041 (0.05)	0.064 (0.06)	-0.039* (0.02)	-0.008 (0.02)
Iekšzemes pieprasījums	-0.213*** (0.02)	-0.165*** (0.03)	-0.087*** (0.01)	-0.051*** (0.01)				
Iekšzemes konkurence	0.024 (0.02)	0.017 (0.02)	0.014 (0.01)	0.021 (0.01)				
Ārējais pieprasījums					-0.127*** (0.02)	-0.128*** (0.03)	-0.063*** (0.01)	-0.045** (0.01)
Ārējā konkurence					0.011 (0.01)	-0.000 (0.01)	0.019** (0.01)	0.001 (0.01)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.001 (0.00)	-0.004 (0.01)	0.011 (0.02)	0.018 (0.03)	0.016 (0.01)	0.006 (0.00)	0.013 (0.02)	0.004 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.025 (0.02)	-0.006 (0.02)	-0.070 (0.05)	-0.031 (0.07)	0.077* (0.04)	-0.005 (0.01)	-0.065 (0.06)	-0.013 (0.09)
Būvniecība, D	-0.226** (0.08)	-0.190* (0.09)	0.037 (0.05)	0.133 (0.08)	0.169* (0.09)	0.227** (0.07)	0.089** (0.03)	0.074 (0.07)
Eksporta daļa	0.008 (0.01)	0.002 (0.02)	0.069 (0.06)	-0.190 (0.11)	-0.164** (0.06)	-0.188*** (0.05)	-0.330*** (0.09)	-0.641*** (0.14)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.001 (0.01)	-0.017 (0.04)	0.100* (0.05)	0.136 (0.09)	0.018 (0.03)	-0.004 (0.02)	0.044 (0.06)	0.018 (0.11)
Mātes uzņēmums, D	-0.019 (0.03)	0.003 (0.01)	-0.119 (0.06)	-0.076 (0.12)	-0.026 (0.04)	-0.003 (0.02)	-0.066 (0.09)	-0.011 (0.13)
Turpinājums (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	521		534		389		397	

P17. tabula (turpinājums)

	Cena iekšzemes tirgū (C26c)				Cena ārējā tirgū (C26d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.202** (0.08)	0.258** (0.08)	-0.155** (0.06)	0.040 (0.16)	-0.032 (0.04)	-0.031 (0.04)	-0.157 (0.08)	-0.035 (0.11)
Iekšzemes pieprasījums	0.053* (0.03)	-0.031 (0.03)	-0.110*** (0.03)	-0.147*** (0.04)				
Iekšzemes konkurence	-0.061** (0.02)	0.003 (0.01)	-0.054* (0.02)	-0.087** (0.03)				
Ārējais pieprasījums					0.094*** (0.02)	0.032 (0.04)	-0.164*** (0.04)	-0.181** (0.06)
Ārējā konkurence					-0.019 (0.01)	0.000 (0.00)	-0.055** (0.02)	0.002 (0.03)
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.006 (0.02)	0.022 (0.03)	-0.016 (0.03)	-0.021 (0.04)	0.006 (0.00)	0.017 (0.01)	-0.019 (0.03)	-0.004 (0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.104 (0.05)	0.029 (0.08)	0.098 (0.07)	0.037 (0.08)	-0.013 (0.01)	-0.011 (0.03)	0.086 (0.08)	0.016 (0.11)
Būvniecība, D	0.036 (0.08)	0.016 (0.07)	-0.055 (0.08)	-0.169 (0.12)	-0.168*** (0.02)	-0.215*** (0.05)	-0.145* (0.07)	-0.098 (0.11)
Eksporta daļa	-0.087 (0.06)	-0.014 (0.14)	-0.100 (0.08)	0.228 (0.12)	0.020 (0.02)	0.090 (0.05)	0.264* (0.11)	0.602*** (0.16)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.046 (0.07)	-0.111 (0.07)	-0.162 (0.08)	-0.174 (0.12)	0.008 (0.01)	0.046 (0.05)	-0.065 (0.09)	-0.023 (0.14)
Mātes uzņēmums, D	-0.097 (0.05)	-0.028 (0.11)	0.160* (0.08)	0.090 (0.13)	-0.007 (0.01)	-0.007 (0.04)	0.086 (0.11)	0.014 (0.16)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.041 (0.08)	-0.121 (0.07)	0.206** (0.07)	0.014 (0.16)	-0.009 (0.01)	-0.034 (0.03)	0.196* (0.10)	0.043 (0.14)
Iekšzemes pieprasījums	0.159*** (0.02)	0.196*** (0.03)	0.197*** (0.03)	0.197*** (0.04)				
Iekšzemes konkurence	0.038 (0.02)	-0.021 (0.02)	0.039 (0.02)	0.067* (0.03)				
Ārējais pieprasījums					0.033*** (0.01)	0.096*** (0.02)	0.227*** (0.04)	0.226*** (0.07)
Ārējā konkurence					0.008* (0.00)	0.000 (0.01)	0.035 (0.02)	-0.003 (0.03)
Novērojumu skaits	521		534		389		397	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* daļījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P18. tabula

Uzņēmumu finanšu situācija 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)

	Apgrozāmo līdzekļu kredīts nebija pieejams (C23a)				Neizdevīgi apgrozāmo līdzekļu kredīta nosacījumi (C23d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nesvarīgi (nebija aktuāli)	53.0	51.4	49.4	49.9	57.7	51.9	55.5	53.4
Mazsvarīgi	12.7	16.2	15.7	16.4	12.5	21.0	14.9	20.2
Svarīgi	24.6	23.2	25.3	25.7	20.2	17.4	18.6	17.5
Ļoti svarīgi	9.8	9.1	9.5	8.0	9.6	9.7	11.0	8.9
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	523		531		502		512	
	Investīciju kredīts nebija pieejams (C23b)				Neizdevīgi investīciju kredīta nosacījumi (C23e)			
Nesvarīgi (nebija aktuāli)	63.4	58.7	60.8	61.0	66.9	56.3	63.0	56.6
Mazsvarīgi	15.6	15.0	16.5	16.1	11.5	20.4	13.9	24.2
Svarīgi	14.1	16.3	15.9	17.6	12.7	12.0	14.1	11.7
Ļoti svarīgi	6.8	10.0	6.9	5.3	8.9	11.3	9.0	7.5
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	509		517		492		499	
	Parāda refinansēšanas kredīts nebija pieejams (C23c)				Neizdevīgi parāda refinansēšanas kredīta nosacījumi (C23f)			
Nesvarīgi (nebija aktuāli)	72.2	61.8	69.9	64.5	71.7	61.7	70.0	63.7
Mazsvarīgi	11.7	16.8	12.4	15.0	11.4	20.8	12.8	23.5
Svarīgi	10.2	11.2	11.3	15.1	9.3	7.7	9.8	7.3
Ļoti svarīgi	6.0	10.1	6.4	5.4	7.5	9.8	7.5	5.5
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	495		505		484		489	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P19. tabula

Uzņēmumu kredīta pieejamības pārmaiņas 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar 2008.–2009. gadu (rindas – 2008.–2009. gadā; %)

	2010–2013							
	Nesvarīgi (nebija aktuāli)		Mazsvarīgi		Svarīgi		Ļoti svarīgi	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Kredīts nebija pieejams:								
apgrozāmo līdzekļu finansēšanai (C23a)	88.4	91.5	73.8	49.9	68.8	61.1	50.9	42.0
investīciju finansēšanai (C23b)	93.9	96.1	76.9	77.6	76.6	80.7	61.8	36.1
parāda pārfinansēšanai (C23c)	95.5	95.6	78.3	69.5	76.5	81.9	59.6	32.0
Kredīta nosacījumi ļoti neizdevīgi:								
apgrozāmo līdzekļu finansēšanai (C23d)	93.3	96.2	76.8	74.2	64.4	63.2	68.9	63.1
investīciju finansēšanai (C23e)	93.4	95.3	83.5	90.1	71.7	74.2	68.6	49.1
parāda pārfinansēšanai (C23f)	96.7	98.4	86.8	91.4	76.0	70.9	71.8	44.5

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

Skaidrojums. 68.8% uzņēmumu, kas atbildēja, ka apgrozāmo līdzekļu kredīts nebija pieejams un sniedza atbildi "Svarīgi" 2008.–2009. gadā, sniedza tādu pašu atbildi par 2010.–2013. gadu.

P20. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumam bija problēmas ar kredītu apgrozāmo līdzekļu un investīciju finansēšanai (logīta modeļa marginālie efekti)

	Apgrozāmo līdzekļu kredīts nebija pieejams (C23a)				Neizdevīgi apgrozāmo līdzekļu kredīta nosacījumi (C23d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nodarbinātība, ln	0.062*	0.019	0.051	0.002	0.076**	0.076*	0.057*	0.054
	(0.03)	(0.03)	(0.03)	(0.04)	(0.03)	(0.04)	(0.03)	(0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.175*	0.159	0.141*	0.114	0.034	0.050	-0.003	-0.029
	(0.07)	(0.10)	(0.07)	(0.09)	(0.07)	(0.10)	(0.07)	(0.10)
Būvniecība, D	0.038	-0.019	0.026	0.065	0.028	0.011	0.030	0.009
	(0.08)	(0.08)	(0.07)	(0.10)	(0.08)	(0.09)	(0.08)	(0.09)
Eksporta daļa	-0.049	-0.132	-0.072	-0.159	0.043	-0.269	0.051	-0.221
	(0.09)	(0.14)	(0.08)	(0.14)	(0.09)	(0.15)	(0.08)	(0.15)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.034	-0.042	0.023	0.004	0.018	0.099	0.019	0.093
	(0.09)	(0.11)	(0.09)	(0.12)	(0.09)	(0.12)	(0.09)	(0.13)
Mātes uzņēmums, D	-0.012	-0.240	-0.091	-0.247	0.005	-0.227	-0.103	-0.248
	(0.09)	(0.13)	(0.09)	(0.14)	(0.10)	(0.14)	(0.09)	(0.13)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.072	-0.019	-0.144	-0.099	-0.127	-0.279*	-0.186*	-0.320**
	(0.09)	(0.14)	(0.09)	(0.15)	(0.08)	(0.13)	(0.08)	(0.11)
Pieprasījums	-0.043*	-0.079**	0.007	-0.014	-0.042*	-0.045	0.027	0.001
	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.04)

	Investīciju kredīts nebija pieejams (C23b)				Neizdevīgi investīciju kredīta nosacījumi (C23e)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nodarbinātība, ln	0.035	0.013	0.026	-0.010	0.068**	0.101**	0.031	0.055
	(0.03)	(0.04)	(0.03)	(0.03)	(0.03)	(0.04)	(0.03)	(0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.208**	0.200	0.203**	0.129	0.046	0.058	-0.006	-0.046
	(0.07)	(0.11)	(0.07)	(0.10)	(0.07)	(0.11)	(0.07)	(0.10)
Būvniecība, D	-0.007	-0.021	-0.014	0.019	-0.032	-0.041	-0.023	-0.025
	(0.07)	(0.09)	(0.07)	(0.09)	(0.07)	(0.10)	(0.07)	(0.09)
Eksporta daļa	-0.044	-0.113	0.004	0.026	0.016	-0.282	0.034	-0.237
	(0.08)	(0.16)	(0.08)	(0.14)	(0.08)	(0.17)	(0.08)	(0.16)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.021	-0.121	0.027	-0.052	0.008	-0.016	-0.009	-0.060
	(0.08)	(0.10)	(0.09)	(0.11)	(0.09)	(0.13)	(0.09)	(0.12)
Mātes uzņēmums, D	0.087	0.062	-0.072	-0.145	0.073	-0.034	0.024	-0.011
	(0.09)	(0.16)	(0.09)	(0.13)	(0.10)	(0.15)	(0.09)	(0.15)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.112	0.156	0.085	0.118	-0.060	-0.213	-0.040	-0.205
	(0.10)	(0.15)	(0.09)	(0.15)	(0.08)	(0.14)	(0.09)	(0.14)
Pieprasījums	-0.032	-0.026	0.009	-0.022	-0.030	-0.016	0.037	0.044
	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.04)

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Izskaidrots mainīgais: 0 – Nesvarīgi (nebija aktuāli), 1 – Svarīgi. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Nesvarīgi (nebija aktuāli)* un *Svarīgi* dalījumā. Pieprasījuma diapazons – no 1 – Nozīmīgs samazinājums līdz 5 – Nozīmīgs pieaugums.

P21. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumam bija problēmas ar parāda refinansēšanu (logita modeļa marginālie efekti)

	Parāda refinansēšanas kredīts nebija pieejams (C23c)				Neizdevīgi parāda refinansēšanas kredīta nosacījumi (C23f)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nodarbinātība, ln	0.081*** (0.02)	0.076 (0.04)	0.056* (0.02)	0.041 (0.04)	0.085*** (0.02)	0.095* (0.04)	0.061* (0.02)	0.058 (0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.090 (0.07)	0.142 (0.11)	0.087 (0.07)	0.072 (0.10)	0.009 (0.07)	0.027 (0.11)	-0.026 (0.07)	-0.055 (0.10)
Būvniecība, D	0.023 (0.07)	-0.009 (0.09)	0.047 (0.07)	0.149 (0.10)	-0.036 (0.06)	-0.076 (0.09)	-0.046 (0.07)	-0.083 (0.08)
Eksporta daļa	-0.054 (0.08)	-0.162 (0.16)	-0.024 (0.08)	-0.054 (0.15)	-0.026 (0.08)	-0.219 (0.17)	0.009 (0.08)	-0.199 (0.16)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.076 (0.07)	-0.149 (0.10)	-0.022 (0.09)	-0.096 (0.11)	0.059 (0.09)	0.039 (0.13)	0.076 (0.10)	0.022 (0.13)
Mātes uzņēmums, D	-0.022 (0.09)	-0.093 (0.17)	-0.111 (0.08)	-0.192 (0.13)	-0.018 (0.08)	-0.088 (0.15)	-0.080 (0.08)	-0.077 (0.14)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.087 (0.09)	0.089 (0.15)	0.038 (0.09)	0.017 (0.16)	-0.110 (0.07)	-0.259* (0.12)	-0.120 (0.08)	-0.281** (0.10)
Pieprasījums	-0.040* (0.02)	-0.069* (0.03)	0.019 (0.02)	0.006 (0.03)	-0.046** (0.02)	-0.044 (0.03)	0.012 (0.02)	0.063 (0.04)
Novērojumu skaits	492		502		481		486	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Izskaidrots mainīgais: 0 – Nesvarīgi (nebija aktuāli), 1 – Svarīgi. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Nesvarīgi (nebija aktuāli)* un *Svarīgi* dalījumā. Pieprasījuma diapazons – no 1 – Nozīmīgs samazinājums līdz 5 – Nozīmīgs pieaugums.

P22. tabula

Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)

	Kopējās izmaksas (C24a)				Darbaspēka izmaksas (C24b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	13.5	18.8	5.0	7.4	14.9	16.1	4.5	4.8
Mērens samazinājums	23.1	23.1	11.8	8.7	20.6	24.9	8.1	7.8
Nemainīgs	22.7	21.3	13.8	18.5	30.9	20.7	15.2	18.6
Mērens pieaugums	32.7	29.3	48.8	46.1	27.8	32.5	54.5	51.6
Nozīmīgs pieaugums	7.9	7.4	20.6	19.3	5.7	5.8	17.6	17.2
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	528		545		532		549	

	Finansējuma izmaksas (C24c)				Izejvielu izmaksas (C24d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	5.4	4.9	3.5	2.4	4.8	5.4	0.8	0.9
Mērens samazinājums	14.0	22.7	9.5	14.1	14.8	23.9	4.5	6.1
Nemainīgs	50.7	42.2	44.1	41.4	31.0	22.2	16.6	16.1
Mērens pieaugums	26.0	25.6	33.0	32.6	40.2	38.9	54.0	55.5
Nozīmīgs pieaugums	3.9	4.7	10.0	9.5	9.3	9.6	24.0	21.4
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	453		472		510		525	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P23. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma kopējās izmaksas un darbaspēka izmaksas samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Kopējās izmaksas (C24a)				Darbaspēka izmaksas (C24b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.025 (0.03)	0.043 (0.03)	-0.007 (0.02)	0.014 (0.02)	0.055* (0.03)	0.127*** (0.04)	0.003 (0.01)	0.010 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.079 (0.06)	-0.194* (0.08)	-0.004 (0.04)	-0.050 (0.04)	-0.046 (0.05)	-0.166* (0.07)	-0.038 (0.02)	-0.019 (0.02)
Būvniecība, D	0.152* (0.07)	0.093 (0.09)	0.060 (0.05)	0.028 (0.04)	0.217** (0.07)	0.211* (0.08)	0.015 (0.03)	-0.001 (0.01)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.325 (0.17)	0.504** (0.17)	0.148 (0.13)	0.238 (0.24)	0.337 (0.20)	0.154 (0.19)	0.229 (0.15)	0.500* (0.20)
Eksporta daļa	0.030 (0.07)	0.162 (0.14)	-0.023 (0.04)	-0.084 (0.08)	-0.062 (0.06)	0.088 (0.10)	-0.023 (0.03)	-0.019 (0.03)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.105 (0.08)	0.000 (0.10)	0.082 (0.07)	0.009 (0.06)	0.023 (0.08)	-0.081 (0.08)	-0.019 (0.03)	-0.026* (0.01)
Mātes uzņēmums, D	0.216* (0.09)	0.127 (0.14)	0.037 (0.06)	0.012 (0.08)	0.233* (0.10)	-0.034 (0.11)	-0.016 (0.03)	-0.029 (0.02)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.086 (0.09)	0.151 (0.14)	-0.066 (0.04)	-0.046 (0.06)	0.034 (0.07)	0.106 (0.10)	0.014 (0.04)	0.042 (0.03)
Pieprasījums	-0.219*** (0.02)	-0.272*** (0.04)	-0.082*** (0.01)	-0.073*** (0.02)	-0.216*** (0.02)	-0.240*** (0.03)	-0.069*** (0.01)	-0.052*** (0.01)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.038* (0.02)	-0.003 (0.01)	-0.006 (0.01)	0.015 (0.02)	-0.071*** (0.02)	-0.156*** (0.03)	0.004 (0.02)	0.043 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.020 (0.02)	-0.021 (0.03)	-0.003 (0.03)	-0.064 (0.06)	-0.007 (0.01)	-0.017 (0.02)	-0.065 (0.04)	-0.188* (0.07)
Būvniecība, D	-0.001 (0.01)	-0.014 (0.02)	0.041 (0.03)	0.029 (0.04)	-0.039 (0.03)	-0.038 (0.03)	0.023 (0.04)	-0.005 (0.06)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.068 (0.08)	-0.194 (0.11)	0.074* (0.03)	0.120*** (0.03)	-0.381* (0.15)	-0.022 (0.05)	0.157*** (0.03)	-0.183 (0.15)
Eksporta daļa	0.005 (0.01)	-0.011 (0.02)	-0.018 (0.03)	-0.096 (0.09)	-0.005 (0.01)	-0.001 (0.01)	-0.036 (0.05)	-0.082 (0.12)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.004 (0.01)	-0.000 (0.01)	0.053 (0.04)	0.010 (0.06)	0.001 (0.00)	-0.005 (0.01)	-0.032 (0.05)	-0.133 (0.07)
Mātes uzņēmums, D	-0.020 (0.03)	-0.019 (0.03)	0.026 (0.04)	0.013 (0.09)	-0.196** (0.06)	-0.000 (0.00)	-0.026 (0.05)	-0.141 (0.08)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.004 (0.01)	-0.028 (0.04)	-0.062 (0.05)	-0.209*** (0.06)	0.001 (0.00)	-0.010 (0.02)	0.022 (0.06)	0.149 (0.11)
Pieprasījums	0.078*** (0.02)	0.124** (0.04)	0.003 (0.01)	0.022 (0.02)	0.092*** (0.02)	0.004 (0.02)	-0.040** (0.01)	-0.071** (0.03)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	526		542		530		546	

P23. tabula (turpinājums)

	Kopējās izmaksas (C24a)				Darbaspēka izmaksas (C24b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.013 (0.03)	-0.040 (0.03)	0.013 (0.03)	-0.029 (0.04)	0.016 (0.02)	0.029 (0.04)	-0.007 (0.03)	-0.053 (0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.100 (0.08)	0.215* (0.10)	0.007 (0.07)	0.114 (0.10)	0.053 (0.07)	0.184* (0.09)	0.103 (0.06)	0.206* (0.08)
Būvniecība, D	-0.151* (0.06)	-0.079 (0.07)	-0.101 (0.07)	-0.057 (0.08)	-0.178*** (0.05)	-0.173** (0.06)	-0.038 (0.07)	0.007 (0.07)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.257** (0.09)	-0.310*** (0.07)	-0.222 (0.16)	-0.357 (0.24)	0.044 (0.21)	-0.131 (0.14)	-0.386* (0.16)	-0.317 (0.20)
Eksporta daļa	-0.034 (0.08)	-0.151 (0.13)	0.041 (0.08)	0.179 (0.17)	0.067 (0.07)	-0.087 (0.10)	0.059 (0.08)	0.101 (0.15)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.109 (0.07)	-0.000 (0.09)	-0.135 (0.10)	-0.019 (0.12)	-0.024 (0.08)	0.087 (0.09)	0.050 (0.08)	0.159* (0.08)
Mātes uzņēmums, D	-0.196** (0.06)	-0.107 (0.11)	-0.063 (0.09)	-0.025 (0.16)	-0.038 (0.08)	0.034 (0.12)	0.042 (0.08)	0.169 (0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.091 (0.08)	-0.124 (0.10)	0.128 (0.09)	0.255** (0.10)	-0.034 (0.07)	-0.096 (0.08)	-0.036 (0.10)	-0.191 (0.14)
Pieprasījums	0.141*** (0.02)	0.148*** (0.03)	0.079*** (0.02)	0.052 (0.04)	0.124*** (0.02)	0.237*** (0.03)	0.109*** (0.02)	0.123*** (0.03)
Novērojumu skaits	526		542		530		546	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P24. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma finansējuma izmaksas un izejvielu izmaksas samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Finansējuma izmaksas (C24c)				Izejvielu izmaksas (C24d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.042*	0.062*	-0.016	-0.009	0.022	0.116***	0.001	0.008
	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.02)	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.072*	-0.096	-0.024	-0.024	-0.002	-0.112*	-0.010	-0.029*
	(0.03)	(0.06)	(0.03)	(0.04)	(0.04)	(0.06)	(0.01)	(0.01)
Būvniecība, D	0.120	0.244	-0.020	-0.072*	0.039	0.039	-0.014	-0.019
	(0.07)	(0.15)	(0.03)	(0.03)	(0.05)	(0.07)	(0.01)	(0.01)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.016	0.005	0.473*	0.689***	0.168	-0.012	0.053	0.143
	(0.09)	(0.24)	(0.21)	(0.17)	(0.14)	(0.16)	(0.07)	(0.12)
Eksporta daļa	0.091	0.077	0.031	0.038	0.083	0.212*	-0.006	0.008
	(0.05)	(0.12)	(0.04)	(0.06)	(0.04)	(0.08)	(0.02)	(0.02)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.018	-0.165**	0.042	0.006	-0.101**	-0.223***	0.031	0.022
	(0.05)	(0.06)	(0.04)	(0.05)	(0.04)	(0.05)	(0.02)	(0.03)
Mātes uzņēmums, D	0.027	-0.024	0.053	-0.023	0.010	0.079	-0.028**	-0.021
	(0.06)	(0.13)	(0.05)	(0.06)	(0.05)	(0.11)	(0.01)	(0.02)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.041	0.290*	0.113	0.173	-0.001	0.081	-0.004	0.054
	(0.06)	(0.13)	(0.07)	(0.13)	(0.04)	(0.11)	(0.02)	(0.05)
Pieprasījums	-0.081***	-0.122***	-0.016	-0.029	-0.097***	-0.075***	-0.025***	-0.040***
	(0.01)	(0.03)	(0.01)	(0.02)	(0.01)	(0.02)	(0.01)	(0.01)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.062**	-0.072*	-0.019	0.008	-0.041	-0.138***	0.002	0.032
	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.02)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.072	-0.045	-0.032	0.024	-0.164**	-0.045	-0.035	-0.118*
	(0.04)	(0.04)	(0.04)	(0.04)	(0.05)	(0.03)	(0.05)	(0.06)
Būvniecība, D	-0.148	-0.244**	-0.026	0.071*	0.030	0.010	-0.048	-0.078
	(0.08)	(0.09)	(0.05)	(0.03)	(0.03)	(0.02)	(0.04)	(0.05)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.012	0.001	-0.045	-0.242	0.056**	-0.004	0.132	-0.310**
	(0.08)	(0.05)	(0.21)	(0.17)	(0.02)	(0.05)	(0.12)	(0.10)
Eksporta daļa	0.055	0.018	0.036	-0.038	0.076	0.062	-0.020	0.030
	(0.03)	(0.03)	(0.04)	(0.06)	(0.04)	(0.03)	(0.05)	(0.08)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.012	0.202*	0.036	-0.006	0.135	0.212*	0.089	0.074
	(0.04)	(0.10)	(0.03)	(0.05)	(0.08)	(0.10)	(0.06)	(0.08)
Mātes uzņēmums, D	0.012	-0.007	0.041	0.022	0.008	-0.237***	-0.105**	-0.085
	(0.02)	(0.04)	(0.02)	(0.06)	(0.04)	(0.07)	(0.04)	(0.08)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.017	-0.327***	0.057***	-0.172	-0.001	0.017	-0.014	-0.134*
	(0.02)	(0.09)	(0.02)	(0.13)	(0.04)	(0.02)	(0.06)	(0.06)
Pieprasījums	0.043*	0.063*	-0.018	0.028	0.035*	-0.022**	-0.005	-0.012
	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.02)	(0.02)	(0.01)	(0.01)	(0.02)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	451		469		508		522	

P24. tabula (turpinājums)

	Finansējuma izmaksas (C24c)				Izejvielu izmaksas (C24d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.020 (0.03)	0.011 (0.03)	0.035 (0.03)	0.000 (0.00)	0.019 (0.03)	0.022 (0.03)	-0.002 (0.03)	-0.040 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	0.144* (0.07)	0.142 (0.10)	0.055 (0.07)	0.000 (0.00)	0.166* (0.07)	0.157 (0.08)	0.045 (0.06)	0.147* (0.06)
Būvniecība, D	0.029 (0.08)	-0.001 (0.10)	0.046 (0.09)	0.001 (0.00)	-0.068 (0.08)	-0.049 (0.08)	0.062 (0.05)	0.097 (0.06)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.027 (0.17)	-0.006 (0.28)	-0.428*** (0.03)	-0.448*** (0.05)	-0.225 (0.13)	0.015 (0.21)	-0.185 (0.19)	0.167* (0.07)
Eksporta daļa	-0.146 (0.08)	-0.095 (0.14)	-0.068 (0.08)	-0.000 (0.00)	-0.159 (0.08)	-0.274* (0.11)	0.026 (0.07)	-0.037 (0.10)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.030 (0.08)	-0.037 (0.11)	-0.078 (0.07)	-0.000 (0.00)	-0.035 (0.08)	0.010 (0.11)	-0.120 (0.09)	-0.095 (0.11)
Mātes uzņēmums, D	-0.039 (0.08)	0.031 (0.17)	-0.094 (0.08)	0.000 (0.00)	-0.018 (0.09)	0.157 (0.11)	0.133** (0.05)	0.106 (0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.057 (0.07)	0.036 (0.11)	-0.170* (0.07)	-0.001* (0.00)	0.002 (0.09)	-0.098 (0.12)	0.018 (0.08)	0.080 (0.09)
Pieprasījums	0.039* (0.02)	0.059* (0.03)	0.034 (0.02)	0.000 (0.00)	0.062** (0.02)	0.097*** (0.03)	0.030 (0.02)	0.052* (0.02)
Novērojumu skaits	451		469		508		522	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P25. tabula

Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)

	Pamatalga (C25a)				Piemaksas (C25b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	12.1	8.9	4.8	2.6	14.9	20.9	8.0	7.6
Mērens samazinājums	21.3	23.5	7.3	7.7	14.4	16.0	4.5	3.3
Nemainīgs	33.3	36.3	17.1	20.4	54.3	44.2	48.5	40.3
Mērens pieaugums	28.9	27.3	61.7	60.4	14.5	17.6	35.4	42.3
Nozīmīgs pieaugums	4.4	3.9	9.1	8.9	1.9	1.2	3.7	6.5
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	535		550		509		526	
	Pastāvīgo darbinieku skaits (darba līgumi uz nenoteiktu laiku) (C25c)				Pagaidu darbinieku skaits (darba līgumi uz noteiktu/fiksētu laiku) (C25d)			
Nozīmīgs samazinājums	12.5	10.9	5.9	5.6	10.1	7.6	7.7	7.1
Mērens samazinājums	18.2	20.9	15.7	15.0	5.0	9.3	4.5	6.9
Nemainīgs	48.4	44.9	38.3	32.1	76.9	74.6	70.9	62.9
Mērens pieaugums	18.9	21.4	32.1	31.9	7.3	8.1	15.3	21.9
Nozīmīgs pieaugums	2.0	1.9	8.1	15.5	0.7	0.4	1.6	1.3
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	534		548		453		462	
	Darbinieku skaits ar uzņēmuma līgumu (C25e)				Darba nedēļas ilgums (C25f)			
Nozīmīgs samazinājums	7.8	9.9	7.7	11.0	6.5	3.9	2.7	1.6
Mērens samazinājums	2.3	2.4	4.1	2.7	9.5	11.1	7.0	5.4
Nemainīgs	84.8	83.9	75.2	69.3	75.2	77.5	70.8	75.0
Mērens pieaugums	4.5	3.6	11.6	16.5	7.9	7.2	16.6	15.7
Nozīmīgs pieaugums	0.7	0.2	1.4	0.6	0.9	0.4	2.8	2.3
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	413		423		522		535	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P26. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumā pamatalgas un piemaksas samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Pamatalga (C25a)				Piemaksas (C25b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.015 (0.02)	0.058 (0.03)	0.005 (0.01)	0.006 (0.00)	0.047* (0.02)	0.117*** (0.03)	0.005 (0.01)	-0.005 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	0.014 (0.06)	-0.018 (0.08)	-0.045** (0.02)	-0.025 (0.01)	-0.100 (0.06)	-0.056 (0.08)	-0.001 (0.02)	0.001 (0.03)
Būvniecība, D	0.268*** (0.07)	0.268** (0.09)	0.034 (0.03)	0.008 (0.01)	0.063 (0.06)	0.077 (0.09)	0.101 (0.06)	0.026 (0.04)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.115 (0.12)	-0.181* (0.08)	0.057 (0.08)	0.073 (0.07)	-0.055 (0.16)	0.307* (0.14)	0.044 (0.06)	0.354 (0.25)
Eksporta daļa	-0.034 (0.07)	0.180 (0.10)	0.010 (0.02)	0.003 (0.02)	0.113 (0.07)	-0.015 (0.12)	0.029 (0.03)	-0.065 (0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.009 (0.08)	-0.059 (0.07)	-0.033 (0.02)	-0.014 (0.01)	-0.136* (0.05)	-0.188** (0.07)	-0.064** (0.02)	-0.020 (0.03)
Mātes uzņēmums, D	0.148 (0.09)	-0.052 (0.11)	0.015 (0.04)	-0.020 (0.01)	0.247* (0.10)	0.037 (0.14)	-0.043 (0.02)	-0.017 (0.05)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.117 (0.07)	-0.086 (0.08)	0.073 (0.06)	0.067 (0.04)	0.055 (0.08)	0.140 (0.13)	0.003 (0.04)	-0.015 (0.04)
Pieprasījums	-0.181*** (0.02)	-0.173*** (0.03)	-0.066*** (0.01)	-0.042** (0.01)	-0.131*** (0.02)	-0.199*** (0.03)	-0.050*** (0.01)	-0.036** (0.01)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	0.001 (0.00)	-0.001 (0.01)	0.010 (0.02)	0.034 (0.03)	-0.081*** (0.02)	-0.134*** (0.04)	-0.074** (0.03)	-0.013 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	0.001 (0.00)	-0.000 (0.00)	-0.107* (0.04)	-0.163* (0.08)	0.149* (0.06)	0.028 (0.04)	-0.001 (0.04)	0.003 (0.08)
Būvniecība, D	-0.192** (0.07)	-0.238** (0.09)	0.063 (0.04)	0.043 (0.06)	-0.030 (0.04)	-0.046 (0.06)	-0.132 (0.07)	0.057 (0.06)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.046 (0.10)	-0.089 (0.08)	-0.146 (0.08)	0.257 (0.13)	0.015 (0.02)	-0.219 (0.11)	0.048 (0.04)	-0.147 (0.15)
Eksporta daļa	-0.003 (0.01)	-0.003 (0.03)	0.021 (0.05)	0.019 (0.12)	-0.046 (0.03)	0.312* (0.13)	0.046 (0.05)	0.320* (0.14)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.001 (0.01)	-0.006 (0.02)	-0.077 (0.05)	-0.092 (0.08)	0.011 (0.03)	0.045 (0.03)	-0.167* (0.08)	-0.059 (0.10)
Mātes uzņēmums, D	-0.022 (0.03)	-0.003 (0.02)	0.029 (0.07)	-0.134 (0.08)	-0.230** (0.08)	-0.020 (0.08)	-0.100 (0.07)	-0.409*** (0.08)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.181* (0.08)	-0.012 (0.03)	0.117 (0.07)	0.257* (0.11)	-0.027 (0.05)	-0.216* (0.09)	0.004 (0.06)	-0.042 (0.12)
Pieprasījums	0.038 (0.02)	0.003 (0.03)	-0.070*** (0.02)	-0.129*** (0.03)	0.053*** (0.01)	0.105*** (0.03)	-0.080*** (0.02)	-0.092** (0.03)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	533		547		506		523	

P26. tabula (turpinājums)

	Pamatalga vai gabaldarba samaksa (C25a)				Mainīgie algas komponenti (C25b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	-0.016 (0.02)	-0.056* (0.03)	-0.014 (0.03)	-0.040 (0.03)	0.034* (0.02)	0.017 (0.03)	0.069* (0.03)	0.018 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.015 (0.06)	0.018 (0.09)	0.152** (0.06)	0.188* (0.08)	-0.049 (0.03)	0.029 (0.04)	0.002 (0.07)	-0.004 (0.11)
Būvniecība, D	-0.076 (0.07)	-0.030 (0.08)	-0.097 (0.07)	-0.051 (0.08)	-0.032 (0.03)	-0.031 (0.03)	0.031 (0.08)	-0.083 (0.10)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.161 (0.21)	0.270 (0.15)	0.088 (0.13)	-0.330 (0.19)	0.040 (0.14)	-0.087** (0.03)	-0.092 (0.10)	-0.207 (0.18)
Eksporta daļa	0.037 (0.07)	-0.177 (0.10)	-0.031 (0.08)	-0.022 (0.14)	-0.067 (0.04)	-0.297** (0.10)	-0.075 (0.08)	-0.255 (0.15)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.010 (0.09)	0.065 (0.08)	0.110 (0.07)	0.106 (0.09)	0.125 (0.08)	0.143 (0.08)	0.231* (0.10)	0.079 (0.13)
Mātes uzņēmums, D	-0.126 (0.06)	0.055 (0.12)	-0.043 (0.10)	0.154 (0.09)	-0.017 (0.05)	-0.016 (0.06)	0.143 (0.10)	0.427*** (0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.065 (0.08)	0.098 (0.10)	-0.190 (0.12)	-0.324* (0.14)	-0.029 (0.04)	0.076 (0.09)	-0.007 (0.09)	0.056 (0.16)
Pieprasījums	0.143*** (0.02)	0.169*** (0.04)	0.136*** (0.02)	0.172*** (0.03)	0.078*** (0.01)	0.093*** (0.02)	0.130*** (0.02)	0.128** (0.04)
Novērojumu skaits	533		547		506		523	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P27. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmuma pastāvīgo un pagaidu darbinieku skaits samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Pastāvīgo darbinieku skaits (darba līgumi uz nenoteiktu laiku) (C25c)				Pagaidu darbinieku skaits (darba līgumi uz noteiktu/fiksētu laiku) (C25d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.038 (0.03)	0.044 (0.04)	-0.011 (0.02)	0.021 (0.02)	0.021 (0.02)	0.013 (0.02)	0.004 (0.01)	-0.007 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	0.033 (0.06)	0.305 (0.16)	-0.023 (0.03)	-0.039 (0.03)	0.007 (0.05)	-0.035 (0.04)	-0.021 (0.02)	-0.087*** (0.03)
Būvniecība, D	0.270*** (0.08)	0.286** (0.09)	0.138* (0.06)	0.002 (0.04)	0.142* (0.06)	0.059 (0.08)	0.132* (0.06)	0.021 (0.03)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.159** (0.06)	-0.023 (0.13)	-0.012 (0.07)	0.272 (0.29)	0.027 (0.10)	0.035 (0.15)	-0.001 (0.05)	-0.018 (0.05)
Eksporta daļa	-0.075 (0.06)	0.077 (0.13)	-0.098* (0.05)	-0.062 (0.06)	0.003 (0.05)	-0.004 (0.08)	0.009 (0.04)	-0.011 (0.03)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.123 (0.09)	0.058 (0.10)	0.013 (0.05)	0.035 (0.06)	-0.003 (0.05)	0.030 (0.08)	0.071 (0.06)	-0.020 (0.02)
Mātes uzņēmums, D	-0.003 (0.06)	-0.020 (0.13)	-0.029 (0.04)	-0.074 (0.05)	0.063 (0.06)	0.084 (0.10)	0.010 (0.04)	0.077 (0.06)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.000 (0.07)	-0.024 (0.09)	0.083 (0.07)	0.173 (0.15)	0.058 (0.07)	0.086 (0.10)	0.029 (0.07)	0.415* (0.17)
Pieprasījums	-0.175*** (0.02)	-0.142*** (0.04)	-0.126*** (0.01)	-0.132*** (0.02)	-0.054*** (0.01)	-0.074*** (0.02)	-0.054*** (0.01)	-0.041** (0.01)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.052* (0.02)	-0.009 (0.01)	-0.009 (0.01)	0.025 (0.02)	-0.013 (0.01)	-0.011 (0.02)	0.002 (0.00)	-0.012 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.008 (0.02)	-0.276* (0.12)	-0.021 (0.03)	-0.055 (0.06)	-0.004 (0.03)	0.031 (0.04)	-0.013 (0.02)	0.092 (0.08)
Būvniecība, D	-0.316*** (0.07)	-0.325*** (0.09)	-0.204** (0.08)	0.003 (0.05)	-0.210** (0.07)	-0.083 (0.07)	-0.285*** (0.08)	-0.235* (0.10)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.103 (0.13)	0.004 (0.02)	-0.010 (0.07)	-0.271 (0.18)	0.038 (0.10)	0.013 (0.15)	-0.000 (0.02)	-0.044 (0.17)
Eksporta daļa	0.014 (0.01)	-0.016 (0.03)	-0.076* (0.04)	-0.076 (0.07)	-0.002 (0.04)	0.029 (0.08)	0.004 (0.01)	-0.019 (0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.047 (0.05)	-0.017 (0.04)	0.009 (0.03)	0.035 (0.05)	0.002 (0.03)	-0.017 (0.08)	-0.003 (0.02)	-0.050 (0.08)
Mātes uzņēmums, D	0.001 (0.01)	0.004 (0.02)	-0.028 (0.05)	-0.123 (0.10)	-0.047 (0.05)	-0.078 (0.09)	0.003 (0.01)	0.048 (0.03)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.000 (0.01)	0.004 (0.01)	0.034** (0.01)	-0.244* (0.11)	-0.043 (0.06)	-0.157* (0.08)	0.005 (0.01)	-0.318* (0.13)
Pieprasījums	0.079*** (0.02)	0.029 (0.02)	-0.098*** (0.02)	-0.161*** (0.05)	0.035*** (0.01)	0.072*** (0.02)	-0.023 (0.01)	-0.070** (0.03)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	531		545		450		459	

P27. tabula (turpinājums)

	Pastāvīgo darbinieku skaits (darba līgumi uz nenoteiktu laiku) (C25c)				Pagaidu darbinieku skaits (darba līgumi uz noteiktu/fiksētu laiku) (C25d)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.014 (0.02)	-0.035 (0.03)	0.020 (0.03)	-0.046 (0.04)	-0.007 (0.01)	-0.001 (0.00)	-0.006 (0.02)	0.019 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.025 (0.04)	-0.029 (0.08)	0.044 (0.07)	0.094 (0.09)	-0.002 (0.02)	0.004 (0.01)	0.034 (0.04)	-0.005 (0.07)
Būvniecība, D	0.046 (0.06)	0.038 (0.08)	0.066 (0.08)	-0.005 (0.08)	0.068 (0.04)	0.024 (0.02)	0.153* (0.07)	0.215* (0.10)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.261 (0.18)	0.019 (0.12)	0.022 (0.14)	-0.002 (0.22)	-0.066*** (0.01)	-0.048*** (0.01)	0.001 (0.07)	0.062 (0.22)
Eksporta daļa	0.061 (0.05)	-0.061 (0.10)	0.174* (0.08)	0.138 (0.13)	-0.001 (0.02)	-0.024* (0.01)	-0.013 (0.05)	0.031 (0.08)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.076 (0.04)	-0.041 (0.07)	-0.022 (0.08)	-0.070 (0.12)	0.001 (0.02)	-0.013*** (0.00)	-0.069 (0.04)	0.070 (0.10)
Mātes uzņēmums, D	0.003 (0.05)	0.016 (0.11)	0.056 (0.10)	0.197 (0.15)	-0.016 (0.01)	-0.006 (0.00)	-0.014 (0.05)	-0.125* (0.06)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.000 (0.06)	0.020 (0.07)	-0.117 (0.07)	0.071 (0.17)	-0.015 (0.01)	0.071 (0.05)	-0.034 (0.06)	-0.096 (0.08)
Pieprasījums	0.096*** (0.01)	0.113* (0.05)	0.224*** (0.02)	0.294*** (0.05)	0.019*** (0.00)	0.002 (0.00)	0.077*** (0.01)	0.111*** (0.03)
Novērojumu skaits	531		545		450		459	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P28. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka darbinieku skaits ar uzņēmuma līgumu un darba stundu skaits uz vienu nodarbināto uzņēmumā samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Darbinieku skaits ar uzņēmuma līgumu (C25e)				Darba stundu skaits uz vienu nodarbināto (C25f)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.035** (0.01)	0.018 (0.01)	-0.004 (0.01)	0.001 (0.01)	0.003 (0.01)	0.012 (0.01)	-0.001 (0.01)	0.003 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.064* (0.03)	-0.059 (0.05)	-0.053* (0.02)	-0.031 (0.03)	0.036 (0.04)	-0.039 (0.03)	-0.015 (0.01)	0.001 (0.01)
Būvniecība, D	-0.006 (0.03)	0.002 (0.04)	0.011 (0.04)	-0.018 (0.03)	0.099 (0.06)	0.063 (0.04)	0.012 (0.02)	0.001 (0.01)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.002 (0.07)	0.268 (0.18)	0.084 (0.13)	0.592** (0.22)	-0.032 (0.08)	-0.076** (0.03)	0.011 (0.03)	-0.014 (0.03)
Eksporta daļa	-0.001 (0.06)	-0.100 (0.08)	0.012 (0.05)	-0.040 (0.05)	-0.007 (0.04)	0.073 (0.06)	0.015 (0.02)	0.015 (0.02)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.064 (0.06)	0.064 (0.08)	0.045 (0.05)	0.059 (0.06)	-0.033 (0.03)	-0.029 (0.03)	0.010 (0.03)	-0.007 (0.01)
Mātes uzņēmums, D	-0.034 (0.04)	-0.041 (0.06)	-0.040 (0.03)	0.092 (0.07)	0.043 (0.05)	-0.004 (0.04)	0.015 (0.03)	0.037 (0.04)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.062* (0.03)	-0.065 (0.03)	0.087 (0.08)	0.031 (0.06)	-0.042 (0.03)	-0.052* (0.03)	0.023 (0.03)	0.008 (0.02)
Pieprasījums	-0.029** (0.01)	-0.029** (0.01)	-0.039*** (0.01)	-0.053*** (0.01)	-0.090*** (0.01)	-0.080*** (0.02)	-0.056*** (0.01)	-0.038*** (0.01)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.029** (0.01)	-0.018 (0.01)	-0.000 (0.00)	0.001 (0.00)	-0.001 (0.01)	-0.010 (0.01)	-0.001 (0.01)	0.012 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	0.076* (0.03)	0.059 (0.05)	-0.028 (0.03)	-0.024 (0.03)	-0.020 (0.03)	0.030 (0.02)	-0.030 (0.04)	0.003 (0.04)
Būvniecība, D	0.005 (0.03)	-0.002 (0.04)	-0.000 (0.00)	-0.013 (0.03)	-0.067 (0.05)	-0.057 (0.04)	0.016 (0.02)	0.002 (0.04)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.002 (0.06)	-0.268 (0.18)	-0.031 (0.09)	-0.580*** (0.17)	0.115 (0.08)	0.140*** (0.03)	0.014 (0.03)	-0.069 (0.20)
Eksporta daļa	-0.025 (0.06)	0.100 (0.08)	0.001 (0.00)	-0.019 (0.03)	0.003 (0.02)	-0.061 (0.04)	0.024 (0.04)	0.052 (0.06)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.057 (0.05)	-0.064 (0.08)	-0.009 (0.02)	0.000 (0.02)	0.009 (0.01)	0.023 (0.02)	0.014 (0.03)	-0.028 (0.07)
Mātes uzņēmums, D	0.072 (0.04)	0.066 (0.06)	-0.020 (0.03)	-0.008 (0.04)	-0.025 (0.04)	0.003 (0.03)	0.019 (0.03)	0.065 (0.03)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.039*** (0.01)	0.065 (0.03)	-0.188* (0.08)	0.006 (0.01)	0.008 (0.01)	0.036 (0.02)	0.025 (0.02)	0.022 (0.05)
Pieprasījums	0.024** (0.01)	0.029** (0.01)	-0.002 (0.01)	-0.025 (0.02)	0.077*** (0.01)	0.075*** (0.02)	0.003 (0.02)	0.039 (0.03)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	410		420		519		532	

P28. tabula (turpinājums)

	Darbinieku skaits ar uzņēmuma līgumu (C25e)				Darba stundu skaits uz vienu nodarbināto (C25f)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	-0.006*	-0.000	0.004	-0.002	-0.002	-0.002	0.002	-0.015
	(0.00)	(0.00)	(0.01)	(0.01)	(0.01)	(0.00)	(0.02)	(0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.012	-0.000**	0.080	0.056	-0.016	0.009	0.045	-0.004
	(0.01)	(0.00)	(0.05)	(0.06)	(0.02)	(0.01)	(0.05)	(0.05)
Būvniecība, D	0.001	-0.000	-0.011	0.031	-0.033**	-0.006	-0.027	-0.003
	(0.01)	(0.00)	(0.04)	(0.06)	(0.01)	(0.01)	(0.05)	(0.05)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.000	0.000	-0.052	-0.012	-0.083***	-0.064***	-0.025	0.083
	(0.01)	(0.00)	(0.05)	(0.12)	(0.01)	(0.02)	(0.06)	(0.23)
Eksporta daļa	0.026*	0.000	-0.013	0.059	0.004	-0.012	-0.038	-0.067
	(0.01)	(0.00)	(0.05)	(0.08)	(0.02)	(0.02)	(0.06)	(0.08)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.007	-0.000	-0.037	-0.059	0.024	0.007	-0.024	0.035
	(0.01)	(0.00)	(0.03)	(0.05)	(0.03)	(0.01)	(0.07)	(0.08)
Mātes uzņēmums, D	-0.039***	-0.025*	0.060	-0.084*	-0.018	0.001	-0.034	-0.102
	(0.01)	(0.01)	(0.06)	(0.04)	(0.02)	(0.01)	(0.05)	(0.07)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.023	0.000	0.102	-0.038	0.034	0.017	-0.049	-0.029
	(0.02)	(0.00)	(0.09)	(0.06)	(0.03)	(0.02)	(0.05)	(0.07)
Pieprasījums	0.005*	0.000*	0.041***	0.077**	0.013	0.005	0.053**	-0.001
	(0.00)	(0.00)	(0.01)	(0.02)	(0.01)	(0.00)	(0.02)	(0.03)
Novērojumu skaits	410		420		519		532	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P29. tabula

Darba ražīguma, cenu (salīdzinājumā ar kopējām izmaksām) un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu (salīdzinājumā ar kopējām izmaksām) pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti; %)

	Darba ražīgums (C27a)			
	2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	7.8	8.8	5.7	2.7
Mērens samazinājums	14.9	12.6	8.4	7.5
Nemainīgs	54.9	53.0	38.9	38.4
Mērens pieaugums	21.2	24.9	42.2	44.0
Nozīmīgs pieaugums	1.2	0.7	4.9	7.4
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	514		501	
	Cenas (salīdzinājumā ar kopējām izmaksām) (C27b)			
Nozīmīgs samazinājums	10.7	10.1	5.2	3.2
Mērens samazinājums	19.7	18.6	10.8	9.6
Nemainīgs	45.2	44.7	33.2	32.3
Mērens pieaugums	23.1	25.7	47.0	49.9
Nozīmīgs pieaugums	1.3	0.9	3.8	5.0
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	512		500	
	Ar darbaspēku nesaistītas izmaksas (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām) (C27c)			
Nozīmīgs samazinājums	6.1	3.6	2.5	1.1
Mērens samazinājums	15.5	19.1	6.6	6.5
Nemainīgs	42.1	46.1	27.5	27.7
Mērens pieaugums	33.4	29.5	53.3	56.9
Nozīmīgs pieaugums	2.9	1.8	10.1	7.7
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	482		471	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P30. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumā darba ražīgums un cenas samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

1	Vidējā produktivitāte uz vienu nodarbināto (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām uz vienu nodarbināto; C27a)				Cenas (salīdzinājumā ar kopējām izmaksām; C27b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
2	3	4	5	6	7	8	9	
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.001 (0.02)	0.002 (0.01)	-0.004 (0.01)	0.004 (0.01)	0.000 (0.02)	0.004 (0.02)	0.001 (0.01)	-0.003 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.056 (0.03)	-0.047 (0.04)	-0.030 (0.02)	-0.034 (0.02)	-0.006 (0.05)	-0.073 (0.07)	-0.009 (0.03)	-0.004 (0.03)
Finanšu un apdrošī- nāšanas darbības, D	0.010 (0.08)	0.070 (0.11)	-0.057 (0.04)	-0.033 (0.04)	-0.003 (0.13)	-0.022 (0.12)	-0.020 (0.06)	0.043 (0.10)
Būvniecība, D	0.074 (0.06)	0.070 (0.06)	-0.010 (0.02)	-0.036 (0.02)	0.185 (0.10)	0.280 (0.20)	-0.027 (0.03)	0.122 (0.07)
Eksporta daļa	0.023 (0.05)	0.122 (0.08)	0.017 (0.03)	0.007 (0.03)	0.086 (0.06)	0.113 (0.11)	0.035 (0.04)	0.043 (0.04)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.093** (0.03)	-0.064 (0.03)	-0.041 (0.02)	-0.017 (0.03)	-0.173*** (0.04)	-0.054 (0.06)	0.004 (0.04)	-0.007 (0.04)
Mātes uzņēmums, D	0.115 (0.09)	-0.024 (0.06)	0.003 (0.03)	-0.021 (0.03)	0.068 (0.08)	-0.094 (0.08)	-0.009 (0.03)	-0.045 (0.03)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.066 (0.07)	-0.065 (0.04)	-0.014 (0.03)	-0.012 (0.03)	-0.044 (0.05)	-0.176** (0.06)	-0.026 (0.03)	-0.040 (0.03)
Pieprasījums	-0.125*** (0.02)	-0.123*** (0.02)	-0.080*** (0.01)	-0.055*** (0.01)	-0.137*** (0.02)	-0.099** (0.04)	-0.073*** (0.01)	-0.052*** (0.01)
Kredīts nav pieejams, D	0.007 (0.03)	0.037 (0.04)	-0.008 (0.02)	-0.003 (0.02)	-0.046 (0.03)	-0.081 (0.06)	-0.060** (0.02)	-0.054* (0.03)
Pamatalga					-0.131*** (0.03)	-0.150*** (0.04)	-0.054*** (0.01)	-0.035* (0.02)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	0.000 (0.00)	0.002 (0.01)	-0.009 (0.02)	0.010 (0.02)	-0.000 (0.00)	0.000 (0.00)	0.002 (0.02)	-0.006 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.019 (0.02)	-0.044 (0.05)	-0.076 (0.06)	-0.110 (0.07)	0.000 (0.00)	0.201** (0.07)	-0.014 (0.04)	-0.009 (0.06)
Finanšu un apdrošī- nāšanas darbības, D	0.001 (0.00)	0.015 (0.02)	-0.199 (0.24)	-0.119 (0.18)	0.000 (0.00)	-0.002 (0.02)	-0.033 (0.11)	-0.240* (0.09)
Būvniecība, D	-0.007 (0.02)	0.015 (0.02)	-0.023 (0.05)	-0.132 (0.09)	-0.247*** (0.07)	-0.258* (0.13)	-0.045 (0.05)	-0.121 (0.08)
Eksporta daļa	0.003 (0.01)	0.079 (0.04)	0.037 (0.06)	0.020 (0.09)	-0.002 (0.01)	-0.263** (0.09)	0.051 (0.05)	0.097 (0.09)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.060 (0.04)	-0.088 (0.08)	-0.116 (0.08)	-0.053 (0.09)	0.128 (0.07)	-0.009 (0.02)	0.005 (0.05)	-0.016 (0.08)
Mātes uzņēmums, D	-0.199* (0.08)	-0.301** (0.11)	0.005 (0.06)	-0.067 (0.11)	-0.013 (0.02)	-0.022 (0.05)	-0.014 (0.05)	-0.119 (0.10)

Turpinājums (nākamajā lpp.)

P30. tabula (turpinājums)

	Vidējā produktivitāte uz vienu nodarbināto (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām uz vienu nodarbināto; C27a)				Cenas (salīdzinājumā ar kopējām izmaksām; C27b)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.171*	-0.085	-0.033	-0.036	-0.005	0.269***	-0.044	-0.106
	(0.08)	(0.07)	(0.07)	(0.11)	(0.01)	(0.08)	(0.06)	(0.10)
Pieprasījums	0.071***	0.072*	-0.081**	-0.152***	0.105***	0.077*	0.008	-0.029
	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.04)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.001	0.025	-0.017	-0.008	0.002	0.001	-0.082**	-0.115*
	(0.00)	(0.03)	(0.03)	(0.06)	(0.01)	(0.02)	(0.03)	(0.05)
Pamatalga					0.004	-0.002	-0.078***	-0.078*
					(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.04)
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	-0.001	-0.004	0.013	-0.013	-0.000	-0.004	-0.003	0.009
	(0.02)	(0.02)	(0.03)	(0.03)	(0.02)	(0.02)	(0.03)	(0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.075	0.091	0.106	0.144	0.006	-0.127*	0.022	0.013
	(0.05)	(0.09)	(0.08)	(0.09)	(0.05)	(0.06)	(0.07)	(0.09)
Finanšu un apdroši- nāšanas darbības, D	-0.010	-0.084	0.256	0.153	0.003	0.024	0.054	0.196
	(0.08)	(0.10)	(0.28)	(0.21)	(0.13)	(0.13)	(0.17)	(0.16)
Būvniecība, D	-0.068	-0.085	0.033	0.168	0.062	-0.021	0.072	-0.001
	(0.04)	(0.05)	(0.07)	(0.11)	(0.08)	(0.11)	(0.08)	(0.10)
Eksporta daļa	-0.026	-0.201	-0.054	-0.028	-0.084	0.150	-0.086	-0.140
	(0.05)	(0.11)	(0.08)	(0.12)	(0.06)	(0.10)	(0.09)	(0.12)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.153*	0.152	0.158	0.071	0.046	0.063	-0.009	0.024
	(0.07)	(0.11)	(0.11)	(0.12)	(0.07)	(0.08)	(0.08)	(0.12)
Mātes uzņēmums, D	0.084	0.326*	-0.008	0.089	-0.056	0.117	0.024	0.163
	(0.09)	(0.14)	(0.09)	(0.14)	(0.05)	(0.12)	(0.09)	(0.13)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.105	0.149	0.048	0.048	0.049	-0.093	0.070	0.145
	(0.08)	(0.10)	(0.10)	(0.14)	(0.06)	(0.07)	(0.09)	(0.12)
Pieprasījums	0.054***	0.051	0.161***	0.207***	0.033	0.022	0.065**	0.081*
	(0.02)	(0.03)	(0.03)	(0.04)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.04)
Kredīts nav pieejams, D	-0.007	-0.061	0.025	0.011	0.044	0.079	0.142**	0.170*
	(0.03)	(0.06)	(0.05)	(0.08)	(0.03)	(0.05)	(0.05)	(0.08)
Pamatalga					0.127***	0.152***	0.132***	0.114*
					(0.02)	(0.04)	(0.03)	(0.05)
Novērojumu skaits	487		508		485		505	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P31. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka ar darbaspēku nesaistītās izmaksas (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām) samazinās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Citas (ar darbaspēku nesaistītās) izmaksas (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām; C27c)			
	2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl
Samazinās				
Nodarbinātība, ln	0.017 (0.02)	0.041* (0.02)	0.004 (0.01)	0.007 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.101*** (0.03)	-0.140* (0.06)	-0.032* (0.02)	-0.036* (0.01)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.069 (0.07)	-0.033 (0.08)	-0.046* (0.02)	-0.048** (0.02)
Būvniecība, D	0.098 (0.06)	0.242 (0.14)	0.019 (0.03)	0.027 (0.03)
Eksporta daļa	0.103 (0.06)	0.116 (0.10)	-0.003 (0.02)	0.010 (0.03)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.108** (0.04)	-0.013 (0.05)	0.048 (0.04)	0.026 (0.03)
Mātes uzņēmums, D	0.097 (0.08)	-0.078 (0.07)	-0.023 (0.02)	-0.037 (0.02)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.051 (0.04)	-0.077 (0.05)	-0.028 (0.02)	-0.036* (0.02)
Pieprasījums	-0.099*** (0.02)	-0.084*** (0.02)	-0.043*** (0.01)	-0.034*** (0.01)
Kredīts nav pieejams, D	0.056 (0.04)	-0.018 (0.05)	-0.040* (0.02)	-0.019 (0.02)
Nemainās				
Nodarbinātība, ln	0.011 (0.01)	0.012 (0.01)	0.011 (0.02)	0.027 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.105* (0.05)	-0.110 (0.07)	-0.098 (0.05)	-0.148* (0.07)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.073 (0.12)	-0.014 (0.05)	-0.168 (0.09)	-0.225* (0.10)
Būvniecība, D	-0.123 (0.07)	-0.211* (0.10)	0.046 (0.06)	0.083 (0.07)
Eksporta daļa	0.064 (0.04)	0.035 (0.03)	-0.008 (0.06)	0.034 (0.10)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.135 (0.08)	-0.004 (0.02)	0.103 (0.07)	0.081 (0.09)
Mātes uzņēmums, D	0.026* (0.01)	-0.041 (0.06)	-0.070 (0.07)	-0.150 (0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.045 (0.05)	-0.045 (0.05)	-0.088 (0.07)	-0.151 (0.09)
Pieprasījums	0.043* (0.02)	-0.025 (0.02)	0.010 (0.02)	0.006 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	-0.118* (0.05)	-0.005 (0.02)	-0.102** (0.03)	-0.068 (0.06)
Pieaug (nākamajā lpp.)				
Novērojumu skaits	469		480	

P31. tabula (turpinājums)

	Citas (ar darbaspēku nesaistītas) izmaksas (salīdzinājumā ar darbaspēka izmaksām uz vienu nodarbināto; C27c)			
	2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl
Pieaug				
Nodarbinātība, ln	-0.028 (0.03)	-0.053* (0.02)	-0.015 (0.03)	-0.034 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	0.206** (0.08)	0.250* (0.12)	0.130 (0.07)	0.183* (0.08)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.142 (0.19)	0.047 (0.13)	0.214* (0.10)	0.273** (0.10)
Būvniecība, D	0.025 (0.08)	-0.030 (0.10)	-0.065 (0.08)	-0.110 (0.10)
Eksporta daļa	-0.167 (0.09)	-0.151 (0.12)	0.011 (0.09)	-0.044 (0.12)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.028 (0.08)	0.017 (0.07)	-0.151 (0.11)	-0.107 (0.12)
Mātes uzņēmums, D	-0.123 (0.08)	0.119 (0.13)	0.093 (0.09)	0.187 (0.12)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.096 (0.09)	0.123 (0.10)	0.116 (0.09)	0.187 (0.10)
Pieprasījums	0.056** (0.02)	0.109*** (0.03)	0.034 (0.02)	0.028 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.062 (0.05)	0.023 (0.07)	0.142** (0.05)	0.087 (0.08)
Novērojumu skaits	469		480	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P32. tabula

Nepieciešamība ievērojami samazināt nodarbināto skaitu vai mainīt nodarbinātības struktūru 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (C33a; %)

	2008–2009		2010–2013		Uzņēmumu daļa, kas to atkārtoja 2010.–2013. gadā	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nē	64.4	62.3	75.6	74.4	79.0	83.3
Jā, mēs bijām spiesti samazināt nodarbināto skaitu vai mainīt nodarbinātības struktūru	35.6	37.7	24.4	25.6	29.4	38.6
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0		
Novērojumu skaits	548		557		548	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

Skaidrojums. 79.0% uzņēmumu, kas atbildēja, ka nebija nepieciešams samazināt nodarbināto skaitu vai mainīt nodarbinātības struktūru 2008.–2009. gadā, saskaņā ar uzņēmumu skaita svāriem sniedza tādu pašu atbildi 2010.–2013. gadā.

P33. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmums ievērojami samazināja nodarbināto skaitu vai mainīja nodarbinātības struktūru 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa regresijas koeficienti un marginālie efekti)

	Nepieciešamība ievērojami samazināt nodarbināto skaitu vai mainīt nodarbinātības struktūru (C33a)							
	Koeficienti				Marginālie efekti			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nodarbinātība, ln	0.289*	0.203	-0.069	0.337	0.063*	0.046	-0.011	0.059
	(0.13)	(0.15)	(0.16)	(0.21)	(0.03)	(0.04)	(0.03)	(0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.680*	1.144*	0.112	0.952	0.158*	0.272*	0.019	0.188
	(0.31)	(0.47)	(0.38)	(0.60)	(0.08)	(0.11)	(0.06)	(0.14)
Būvniecība, D	0.544	0.990*	0.800*	0.754	0.126	0.239*	0.153*	0.152
	(0.31)	(0.43)	(0.33)	(0.46)	(0.08)	(0.11)	(0.07)	(0.11)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-1.915*	-1.681	2.083**	1.736*	-0.264***	-0.273*	0.467**	0.387*
	(0.77)	(1.22)	(0.77)	(0.77)	(0.05)	(0.12)	(0.17)	(0.18)
Eksporta daļa	-0.408	-0.211	0.442	-0.386	-0.089	-0.048	0.073	-0.067
	(0.39)	(0.58)	(0.44)	(0.57)	(0.08)	(0.13)	(0.07)	(0.10)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.424	0.764	0.232	-0.057	0.097	0.183	0.040	-0.010
	(0.38)	(0.50)	(0.52)	(0.62)	(0.09)	(0.12)	(0.09)	(0.11)
Mātes uzņēmums, D	0.274	-0.802	-0.709	-0.917	0.062	-0.164	-0.096	-0.134
	(0.45)	(0.64)	(0.59)	(0.71)	(0.11)	(0.12)	(0.06)	(0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.219	-0.653	-0.266	-0.784	-0.046	-0.135	-0.041	-0.116
	(0.40)	(0.63)	(0.57)	(0.70)	(0.08)	(0.11)	(0.08)	(0.09)
Pieprasījums	-0.592***	-0.253	-0.690***	-0.534*	-0.129***	-0.057	-0.113***	-0.093**
	(0.11)	(0.16)	(0.11)	(0.23)	(0.02)	(0.04)	(0.02)	(0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.556*	0.339	0.758**	0.152	0.120*	0.076	0.123**	0.026
	(0.22)	(0.36)	(0.25)	(0.45)	(0.05)	(0.08)	(0.04)	(0.08)
Konstante	-0.527	-1.057	0.505	-0.956				
Novērojumu skaits	537		554					

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Atkarīgais mainīgais: 0 – nav nepieciešams koriģēt nodarbinātību, 1 – ievērojams nodarbinātības samazinājums. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P34. tabula

Cik nozīmīgi bija pasākumi, kurus uzņēmums izmantoja darbinieku skaita samazināšanai vai nodarbinātības struktūras maiņai, kad tas bija visvairāk nepieciešams 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (uzņēmumiem, kas samazināja nodarbinātību vai mainīja nodarbinātības struktūru; %)

	Kolektīvā atlaišana (C33b1)				Individuālā atlaišana (C33b2)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Netika izmantota	89.3	92.3	90.6	81.6	44.0	33.5	63.0	60.6
Maza nozīme	5.1	2.8	5.6	4.5	21.2	32.0	18.4	18.3
Vidēja nozīme	1.5	0.5	0.8	0.2	22.0	23.1	10.3	10.2
Liela nozīme	4.1	4.3	3.1	13.7	12.8	11.3	8.3	10.9
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	196		123		194		124	
	Darba stundu samazinājums (C33b5)				Līgumu nepagarināšana (C33b6)			
Netika izmantota	37.6	24.7	46.6	41.8	71.3	53.9	70.7	44.2
Maza nozīme	22.7	40.3	18.2	37.6	14.6	23.2	14.2	35.6
Vidēja nozīme	16.7	18.6	16.2	8.6	8.1	4.5	7.1	3.0
Liela nozīme	22.9	16.4	19.0	12.1	6.0	18.4	8.0	17.2
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	195		122		191		122	
	Priekšlaicīga pensionēšanās (C33b7)				Jaunu darbinieku nepieņemšana (C33b8)			
Netika izmantota	78.9	73.4	87.0	79.6	19.0	11.5	29.6	23.2
Maza nozīme	15.7	17.5	9.0	18.8	17.2	19.6	19.3	39.5
Vidēja nozīme	3.3	8.2	3.1	1.4	23.9	18.9	25.5	25.5
Liela nozīme	2.1	1.0	0.9	0.2	39.9	50.0	25.5	11.8
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	194		121		186		120	
	Darbinieku skaita ar uzņēmuma līgumu samazināšana (C33b9)							
Netika izmantota	82.3	75.3	80.8	55.0				
Maza nozīme	8.2	7.1	10.7	36.8				
Vidēja nozīme	5.3	3.6	1.6	5.0				
Liela nozīme	4.2	14.0	6.9	3.1				
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0				
Novērojumu skaits	185		118					

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P35. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka tika piemērota individuālā atļaišana, darba stundu samazinājums, līgumu nepagarināšana un jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti) uzņēmumiem, kas samazināja nodarbināto skaitu vai mainīja nodarbinātības struktūru

	Individuālā atļaišana (C33b2)				Darba stundu samazinājums (C33b5)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nodarbinātība, ln	0.073 (0.05)	0.035 (0.03)	0.052 (0.06)	0.032 (0.05)	0.075 (0.04)	0.108*** (0.02)	-0.000 (0.07)	0.059 (0.05)
Apstrādes rūpniecība, D	0.081 (0.12)	0.044 (0.07)	0.080 (0.18)	0.353 (0.20)	0.256** (0.09)	0.145 (0.09)	0.103 (0.18)	0.327* (0.16)
Būvniecība, D	0.094 (0.11)	0.088 (0.05)	-0.135 (0.11)	-0.090 (0.12)	0.209* (0.09)	0.137* (0.06)	-0.092 (0.13)	-0.071 (0.17)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.045 (0.49)	0.008 (0.28)	-0.077 (0.23)	0.058 (0.22)	-0.347 (0.35)	-0.798*** (0.04)	-0.577*** (0.07)	-0.336 (0.25)
Eksporta daļa	0.394* (0.19)	0.219* (0.11)	-0.498* (0.22)	-0.494* (0.24)	0.001 (0.16)	0.024 (0.13)	0.011 (0.23)	0.369 (0.27)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.363* (0.16)	-0.609*** (0.17)	0.054 (0.29)	0.006 (0.31)	-0.136 (0.15)	-0.326 (0.18)	0.222 (0.16)	0.200 (0.15)
Mātes uzņēmums, D	0.282* (0.12)	0.227*** (0.05)	0.256 (0.27)	0.171 (0.29)	0.106 (0.13)	-0.032 (0.14)	0.510*** (0.06)	0.107 (0.29)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.463*** (0.05)	0.264*** (0.05)	0.623*** (0.11)	0.722*** (0.09)	-0.186 (0.17)	-0.039 (0.14)	-0.187 (0.22)	-0.350 (0.22)
Pieprasījums	0.006 (0.03)	0.063** (0.02)	-0.078 (0.05)	-0.191** (0.06)	-0.035 (0.03)	-0.011 (0.03)	-0.050 (0.05)	-0.127* (0.06)
Kredīts nav pieejams, D	-0.069 (0.09)	0.028 (0.08)	0.158 (0.11)	-0.050 (0.14)	0.011 (0.09)	-0.010 (0.08)	0.148 (0.11)	-0.178 (0.14)
Novērojumu skaits	191		124		192		122	
	Līgumu nepagarināšana (C33b6)				Jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana (C33b8)			
Nodarbinātība, ln	0.110** (0.04)	0.145* (0.07)	0.109 (0.06)	0.365*** (0.09)	0.093* (0.04)	0.068*** (0.02)	-0.043 (0.06)	0.104* (0.05)
Apstrādes rūpniecība, D	0.039 (0.10)	0.030 (0.16)	0.023 (0.15)	-0.103 (0.26)	0.008 (0.09)	-0.023 (0.06)	-0.048 (0.20)	-0.188 (0.26)
Būvniecība, D	0.396** (0.13)	0.326** (0.12)	0.333** (0.13)	0.426*** (0.10)	0.050 (0.08)	0.038 (0.04)	0.054 (0.11)	0.059 (0.09)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.317 (0.25)	0.467*** (0.09)	0.103 (0.22)	0.257 (0.14)	0.126 (0.08)	0.088** (0.03)	0.089 (0.18)	-0.069 (0.20)
Eksporta daļa	0.020 (0.14)	0.128 (0.20)	-0.010 (0.17)	0.229 (0.31)	0.017 (0.11)	0.086 (0.07)	0.317 (0.22)	0.282 (0.24)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.131 (0.09)	0.047 (0.18)	0.026 (0.19)	0.123 (0.25)	-0.164 (0.14)	-0.082 (0.10)	0.160 (0.12)	0.136 (0.08)
Mātes uzņēmums, D	0.230 (0.16)	-0.109 (0.26)	0.066 (0.36)	-0.710*** (0.11)			0.130 (0.17)	-0.267 (0.35)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.058 (0.16)	0.008 (0.21)	-0.136 (0.12)	-0.172 (0.25)	-0.278 (0.18)	-0.258 (0.14)	-0.016 (0.20)	-0.305 (0.23)
Pieprasījums	0.021 (0.03)	0.079 (0.05)	-0.004 (0.04)	-0.035 (0.07)	-0.022 (0.02)	-0.030 (0.02)	-0.116** (0.04)	-0.034 (0.04)
Kredīts nav pieejams, D	0.193** (0.07)	0.106 (0.13)	0.115 (0.09)	0.048 (0.14)	0.069 (0.07)	0.021 (0.05)	0.082 (0.11)	0.037 (0.10)
Novērojumu skaits	188		122		165		120	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Netika piemērota* (0) un *Tika piemērota* (1) dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P36. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka tika piemērota priekšlaicīga pensionēšanās vai darbinieku skaita ar uzņēmuma līgumu samazināšana 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (vispārinātā sakārtotā logīta modeļa marginālie efekti) uzņēmumiem, kas samazināja nodarbināto skaitu vai mainīja nodarbinātības struktūru

	Priekšlaicīga pensionēšanās (C33b7)				Darbinieku skaita ar uzņēmuma līgumu samazināšana (C33b9)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nodarbinātība, ln	0.038 (0.03)	0.041 (0.03)	0.032 (0.03)	0.106* (0.04)	-0.002 (0.03)	-0.013 (0.03)	0.043 (0.06)	0.269** (0.09)
Apstrādes rūpniecība, D	0.151 (0.12)	0.118 (0.11)	0.173 (0.15)	0.266 (0.19)	-0.126* (0.05)	-0.010 (0.07)	0.097 (0.14)	0.336 (0.25)
Būvniecība, D	0.073 (0.10)	-0.078 (0.06)	-0.016 (0.07)	-0.102 (0.06)	0.225 (0.12)	0.423* (0.19)	0.244 (0.14)	0.205 (0.28)
Eksporta daļa	-0.199 (0.16)	-0.370* (0.17)	-0.266 (0.21)	-0.528* (0.21)	0.312** (0.10)	0.396*** (0.11)	0.164 (0.11)	0.253 (0.35)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.078 (0.12)	-0.132 (0.08)	0.272 (0.19)	0.100 (0.22)	-0.155* (0.06)	-0.263*** (0.06)	-0.137** (0.05)	-0.294 (0.15)
Mātes uzņēmums, D	-0.140** (0.05)	0.021 (0.11)	-0.098** (0.04)	-0.111 (0.07)	0.199 (0.15)	-0.085 (0.09)	0.133 (0.45)	-0.181 (0.31)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.031 (0.16)	0.083 (0.15)			0.234 (0.27)	0.766*** (0.14)	0.485** (0.18)	0.389 (0.20)
Pieprasījums	0.009 (0.02)	0.010 (0.03)	-0.036 (0.03)	-0.070 (0.05)	0.015 (0.02)	0.047* (0.02)	-0.057 (0.03)	0.024 (0.10)
Kredīts nav pieejams, D	0.105 (0.06)	0.174 (0.09)	0.088 (0.07)	0.094 (0.08)	0.058 (0.06)	-0.039 (0.07)	0.071 (0.08)	0.146 (0.21)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D					0.709*** (0.16)	0.788*** (0.09)	0.095 (0.23)	0.359 (0.23)
Novērojumu skaits	187		107		182		118	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Netika piemērota* (0) un *Tika piemērota* (1) dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P37. tabula

Uzņēmumu vērtējums par to, vai darbaspēka korekcijas darbības tiem kļuva vieglāk paveicamas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%)

	Atlaišana ekonomisko iemeslu dēļ (C34b)				Atlaišana disciplināro iemeslu dēļ (C34c)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Daudz vieglāk	3.9	2.6	1.5	0.5	4.3	2.5	2.7	2.2
Nedaudz vieglāk	8.3	5.5	6.8	6.7	5.3	5.7	4.8	4.0
Nav pārmaiņu	79.6	80.9	77.7	74.1	83.2	82.5	79.8	76.1
Nedaudz grūtāk	5.8	7.1	8.7	11.6	5.3	7.3	7.7	13.6
Daudz grūtāk	2.4	3.9	5.3	7.2	1.9	2.0	5.0	4.1
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	451		451		471		475	
	Jaunu darbinieku pieņemšana darbā (C34e)				Jaunpieņemto darbinieku algas samazināšana (C34j)			
Daudz vieglāk	4.4	4.3	1.9	1.2	3.0	2.4	2.4	4.1
Nedaudz vieglāk	11.2	12.0	9.2	7.4	10.5	9.9	7.7	4.1
Nav pārmaiņu	69.5	67.8	58.8	53.3	74.5	69.6	69.1	68.0
Nedaudz grūtāk	9.8	13.2	19.4	24.8	7.8	11.1	14.1	12.8
Daudz grūtāk	5.0	2.7	10.8	13.4	4.3	6.9	6.8	10.9
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	488		497		476		480	
	Darbinieku pārvietošana no vienas uzņēmējdarbības vietas uz citu (C34g)				Darbinieku pārvietošana no viena amata uz citu (C34h)			
Daudz vieglāk	1.3	0.8	0.9	0.4	2.2	1.8	1.5	0.7
Nedaudz vieglāk	3.7	7.6	3.0	3.1	6.6	9.1	6.2	5.3
Nav pārmaiņu	90.7	87.4	89.1	83.7	86.0	82.7	82.0	78.2
Nedaudz grūtāk	3.2	3.9	5.3	10.0	4.1	4.7	8.8	12.9
Daudz grūtāk	1.0	0.4	1.6	2.8	1.2	1.8	1.6	3.0
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	452		456		478		481	
	Darba laika korekcijas (C34f)				Mainīt algas līmeni uzņēmuma darbiniekiem (C34i)			
Daudz vieglāk	2.3	2.5	0.9	0.8	3.7	1.5	1.5	1.1
Nedaudz vieglāk	9.2	6.9	5.9	4.0	13.0	13.8	11.9	9.9
Nav pārmaiņu	78.9	79.9	75.5	74.7	63.8	58.7	56.5	54.3
Nedaudz grūtāk	8.1	8.7	14.0	14.6	14.0	16.0	19.8	17.8
Daudz grūtāk	1.4	2.0	3.7	5.9	5.5	9.9	10.3	16.8
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	486		490		499		504	
	Kolektīvā atlaišana (C34a)							
Daudz vieglāk	1.5	1.1	0.3	0.1				
Nedaudz vieglāk	2.2	3.2	1.4	4.3				
Nav pārmaiņu	93.4	93.5	91.8	89.1				
Nedaudz grūtāk	1.8	1.5	2.7	1.5				
Daudz grūtāk	1.1	0.7	3.8	5.1				
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0				
Novērojumu skaits	390		395					

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P38. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka veikt darba algas un darba laika korekciju kļuva vieglāk vai grūtāk 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Mainīt algas līmeni uzņēmuma darbiniekiem (C34i)				Darba laika korekcijas (C34f)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Vieglāk								
Nodarbinātība, ln	-0.009 (0.01)	-0.019 (0.01)	-0.003 (0.01)	-0.006 (0.01)	-0.001 (0.01)	-0.010 (0.01)	0.003 (0.01)	0.000 (0.00)
Apstrādes rūpniecība, D	0.072 (0.05)	0.047 (0.07)	0.020 (0.03)	0.042 (0.04)	0.080 (0.05)	0.015 (0.03)	0.033 (0.03)	-0.003 (0.00)
Būvniecība, D	0.037 (0.05)	0.006 (0.04)	-0.009 (0.03)	-0.001 (0.02)	0.030 (0.04)	0.018 (0.03)	-0.004 (0.01)	0.005 (0.00)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.222 (0.17)	0.580*** (0.16)	-0.049 (0.04)	0.038 (0.11)	0.023 (0.14)	-0.008 (0.07)	-0.056*** (0.01)	-0.033* (0.01)
Eksporta daļa	0.092 (0.05)	0.067 (0.07)	0.042 (0.04)	0.010 (0.05)	0.010 (0.03)	-0.059 (0.04)	0.012 (0.02)	0.007 (0.00)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.059 (0.06)	0.072 (0.07)	0.105 (0.07)	0.090 (0.06)	0.012 (0.03)	0.047 (0.06)	0.041 (0.02)	0.014 (0.01)
Mātes uzņēmums, D	0.108 (0.08)	0.049 (0.08)	-0.050* (0.02)	-0.044 (0.03)	0.056 (0.07)	-0.034 (0.04)	-0.031** (0.01)	-0.015* (0.01)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.015 (0.04)	-0.014 (0.06)	-0.010 (0.03)	-0.036 (0.03)	0.024 (0.03)	0.009 (0.03)	-0.004 (0.01)	-0.005 (0.00)
Pieprasījums	0.006 (0.01)	-0.019 (0.02)	-0.001 (0.01)	-0.017 (0.01)	-0.033** (0.01)	-0.006 (0.01)	-0.022*** (0.01)	-0.006** (0.00)
Kredīts nav pieejams, D	0.030 (0.04)	0.061 (0.04)	0.056 (0.03)	-0.023 (0.02)	0.096** (0.03)	0.095** (0.03)	0.012 (0.02)	0.003 (0.01)
Nav pārmaiņu								
Nodarbinātība, ln	0.000 (0.00)	-0.001 (0.00)	-0.004 (0.01)	-0.015 (0.02)	0.000 (0.00)	-0.002 (0.00)	0.007 (0.01)	0.006 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.016 (0.02)	-0.005 (0.02)	0.024 (0.03)	0.075 (0.06)	-0.028 (0.03)	0.002 (0.00)	-0.089 (0.05)	-0.056 (0.07)
Būvniecība, D	-0.006 (0.01)	0.000 (0.00)	-0.014 (0.04)	-0.003 (0.06)	-0.007 (0.02)	0.001 (0.01)	-0.011 (0.04)	0.051 (0.04)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.370* (0.17)	-0.784*** (0.07)	-0.118 (0.14)	-0.520*** (0.08)	-0.005 (0.05)	-0.003 (0.04)	-0.239 (0.17)	-0.509*** (0.15)
Eksporta daļa	-0.129* (0.06)	-0.247*** (0.07)	-0.156* (0.07)	-0.357** (0.11)	-0.000 (0.00)	0.157* (0.08)	0.029 (0.04)	0.098 (0.07)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.013 (0.02)	-0.016 (0.03)	-0.105 (0.07)	0.105** (0.04)	-0.001 (0.01)	-0.006 (0.03)	0.044** (0.02)	0.090* (0.04)
Mātes uzņēmums, D	-0.038 (0.05)	-0.006 (0.02)	-0.113 (0.06)	-0.142 (0.10)	-0.020 (0.04)	-0.025 (0.06)	-0.187* (0.09)	-0.035 (0.12)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.001 (0.01)	-0.002 (0.01)	-0.014 (0.05)	-0.111 (0.10)	-0.005 (0.01)	0.001 (0.00)	-0.010 (0.04)	-0.103 (0.12)
Pieprasījums	-0.000 (0.00)	0.064** (0.02)	-0.002 (0.01)	-0.041 (0.03)	0.058*** (0.01)	-0.001 (0.00)	0.060*** (0.02)	0.027 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	-0.097* (0.04)	-0.102* (0.05)	-0.152** (0.05)	-0.055 (0.06)	-0.126*** (0.04)	-0.155** (0.06)	-0.129*** (0.04)	-0.192** (0.06)
Grūtāk (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	481		494		478		487	

P38. tabula (turpinājums)

	Mainīt algas līmeni uzņēmuma darbiniekiem (C34j)				Darba laika korekcijas (C34f)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Grūtāk								
Nodarbinātība, ln	0.009 (0.01)	0.020 (0.01)	0.007 (0.02)	0.021 (0.03)	0.001 (0.01)	0.013 (0.01)	-0.010 (0.02)	-0.007 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.056 (0.03)	-0.042 (0.05)	-0.044 (0.05)	-0.117 (0.09)	-0.052* (0.02)	-0.017 (0.03)	0.057 (0.05)	0.059 (0.07)
Būvniecība, D	-0.031 (0.04)	-0.006 (0.04)	0.023 (0.07)	0.005 (0.08)	-0.024 (0.03)	-0.019 (0.03)	0.016 (0.06)	-0.056 (0.04)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.149 (0.15)	0.204 (0.17)	0.167 (0.18)	0.482*** (0.11)	-0.018 (0.09)	0.012 (0.11)	0.295 (0.17)	0.542*** (0.15)
Eksporta daļa	0.037 (0.05)	0.180* (0.09)	0.114 (0.08)	0.347** (0.13)	-0.009 (0.03)	-0.098 (0.07)	-0.042 (0.05)	-0.105 (0.07)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.046 (0.04)	-0.056 (0.05)	0.001 (0.07)	-0.194* (0.09)	-0.011 (0.03)	-0.041 (0.04)	-0.085** (0.03)	-0.104* (0.05)
Mātes uzņēmums, D	-0.069 (0.04)	-0.044 (0.06)	0.163* (0.08)	0.186 (0.13)	-0.036 (0.03)	0.059 (0.10)	0.218* (0.10)	0.050 (0.12)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.015 (0.05)	0.016 (0.07)	0.024 (0.08)	0.147 (0.13)	-0.019 (0.02)	-0.011 (0.04)	0.013 (0.05)	0.108 (0.13)
Pieprasījums	-0.006 (0.01)	-0.046* (0.02)	0.003 (0.02)	0.059 (0.04)	-0.025* (0.01)	0.007 (0.01)	-0.038* (0.02)	-0.022 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.067 (0.03)	0.041 (0.05)	0.095* (0.05)	0.078 (0.08)	0.030 (0.03)	0.061 (0.05)	0.117** (0.04)	0.189** (0.06)
Novērojumu skaits	481		494		478		487	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Vieglāk*, *Nav pārmaiņu* un *Grūtāk* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P39. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka pieņemt darbā jaunus darbiniekus un samazināt viņu algas kļūva vieglāk vai grūtāk 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Jaunu darbinieku pieņemšana darbā (C34e)				Jaunpieņemto darbinieku algas samazināšana (C34j)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Vieglāk								
Nodarbinātība, ln	-0.009 (0.01)	-0.019 (0.01)	-0.003 (0.01)	-0.006 (0.01)	-0.001 (0.01)	-0.010 (0.01)	0.003 (0.01)	0.000 (0.00)
Apstrādes rūpniecība, D	0.072 (0.05)	0.047 (0.07)	0.020 (0.03)	0.042 (0.04)	0.080 (0.05)	0.015 (0.03)	0.033 (0.03)	-0.003 (0.00)
Būvniecība, D	0.037 (0.05)	0.006 (0.04)	-0.009 (0.03)	-0.001 (0.02)	0.030 (0.04)	0.018 (0.03)	-0.004 (0.01)	0.005 (0.00)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.222 (0.17)	0.580*** (0.16)	-0.049 (0.04)	0.038 (0.11)	0.023 (0.14)	-0.008 (0.07)	-0.056*** (0.01)	-0.033* (0.01)
Eksporta daļa	0.092 (0.05)	0.067 (0.07)	0.042 (0.04)	0.010 (0.05)	0.010 (0.03)	-0.059 (0.04)	0.012 (0.02)	0.007 (0.00)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.059 (0.06)	0.072 (0.07)	0.105 (0.07)	0.090 (0.06)	0.012 (0.03)	0.047 (0.06)	0.041 (0.02)	0.014 (0.01)
Mātes uzņēmums, D	0.108 (0.08)	0.049 (0.08)	-0.050* (0.02)	-0.044 (0.03)	0.056 (0.07)	-0.034 (0.04)	-0.031** (0.01)	-0.015* (0.01)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.015 (0.04)	-0.014 (0.06)	-0.010 (0.03)	-0.036 (0.03)	0.024 (0.03)	0.009 (0.03)	-0.004 (0.01)	-0.005 (0.00)
Pieprasījums	0.006 (0.01)	-0.019 (0.02)	-0.001 (0.01)	-0.017 (0.01)	-0.033** (0.01)	-0.006 (0.01)	-0.022*** (0.01)	-0.006** (0.00)
Kredīts nav pieejams, D	0.030 (0.04)	0.061 (0.04)	0.056 (0.03)	-0.023 (0.02)	0.096** (0.03)	0.095** (0.03)	0.012 (0.02)	0.003 (0.01)
Nav pārmaiņu								
Nodarbinātība, ln	0.000 (0.00)	-0.001 (0.00)	-0.004 (0.01)	-0.015 (0.02)	0.000 (0.00)	-0.002 (0.00)	0.007 (0.01)	0.006 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.016 (0.02)	-0.005 (0.02)	0.024 (0.03)	0.075 (0.06)	-0.028 (0.03)	0.002 (0.00)	-0.089 (0.05)	-0.056 (0.07)
Būvniecība, D	-0.006 (0.01)	0.000 (0.00)	-0.014 (0.04)	-0.003 (0.06)	-0.007 (0.02)	0.001 (0.01)	-0.011 (0.04)	0.051 (0.04)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.370* (0.17)	-0.784*** (0.07)	-0.118 (0.14)	-0.520*** (0.08)	-0.005 (0.05)	-0.003 (0.04)	-0.239 (0.17)	-0.509*** (0.15)
Eksporta daļa	-0.129* (0.06)	-0.247*** (0.07)	-0.156* (0.07)	-0.357** (0.11)	-0.000 (0.00)	0.157* (0.08)	0.029 (0.04)	0.098 (0.07)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.013 (0.02)	-0.016 (0.03)	-0.105 (0.07)	0.105** (0.04)	-0.001 (0.01)	-0.006 (0.03)	0.044** (0.02)	0.090* (0.04)
Mātes uzņēmums, D	-0.038 (0.05)	-0.006 (0.02)	-0.113 (0.06)	-0.142 (0.10)	-0.020 (0.04)	-0.025 (0.06)	-0.187* (0.09)	-0.035 (0.12)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.001 (0.01)	-0.002 (0.01)	-0.014 (0.05)	-0.111 (0.10)	-0.005 (0.01)	0.001 (0.00)	-0.010 (0.04)	-0.103 (0.12)
Pieprasījums	-0.000 (0.00)	0.064** (0.02)	-0.002 (0.01)	-0.041 (0.03)	0.058*** (0.01)	-0.001 (0.00)	0.060*** (0.02)	0.027 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	-0.097* (0.04)	-0.102* (0.05)	-0.152** (0.05)	-0.055 (0.06)	-0.126*** (0.04)	-0.155** (0.06)	-0.129*** (0.04)	-0.192** (0.06)
Grūtāk (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	481		494		478		487	

P39. tabula (turpinājums)

	Jaunu darbinieku pieņemšana darbā (C34e)				Jaunpieņemto darbinieku algas samazināšana (C34j)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Grūtāk								
Nodarbinātība, ln	0.009 (0.01)	0.020 (0.01)	0.007 (0.02)	0.021 (0.03)	0.001 (0.01)	0.013 (0.01)	-0.010 (0.02)	-0.007 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.056 (0.03)	-0.042 (0.05)	-0.044 (0.05)	-0.117 (0.09)	-0.052* (0.02)	-0.017 (0.03)	0.057 (0.05)	0.059 (0.07)
Būvniecība, D	-0.031 (0.04)	-0.006 (0.04)	0.023 (0.07)	0.005 (0.08)	-0.024 (0.03)	-0.019 (0.03)	0.016 (0.06)	-0.056 (0.04)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.149 (0.15)	0.204 (0.17)	0.167 (0.18)	0.482*** (0.11)	-0.018 (0.09)	0.012 (0.11)	0.295 (0.17)	0.542*** (0.15)
Eksporta daļa	0.037 (0.05)	0.180* (0.09)	0.114 (0.08)	0.347** (0.13)	-0.009 (0.03)	-0.098 (0.07)	-0.042 (0.05)	-0.105 (0.07)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.046 (0.04)	-0.056 (0.05)	0.001 (0.07)	-0.194* (0.09)	-0.011 (0.03)	-0.041 (0.04)	-0.085** (0.03)	-0.104* (0.05)
Mātes uzņēmums, D	-0.069 (0.04)	-0.044 (0.06)	0.163* (0.08)	0.186 (0.13)	-0.036 (0.03)	0.059 (0.10)	0.218* (0.10)	0.050 (0.12)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.015 (0.05)	0.016 (0.07)	0.024 (0.08)	0.147 (0.13)	-0.019 (0.02)	-0.011 (0.04)	0.013 (0.05)	0.108 (0.13)
Pieprasījums	-0.006 (0.01)	-0.046* (0.02)	0.003 (0.02)	0.059 (0.04)	-0.025* (0.01)	0.007 (0.01)	-0.038* (0.02)	-0.022 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.067 (0.03)	0.041 (0.05)	0.095* (0.05)	0.078 (0.08)	0.030 (0.03)	0.061 (0.05)	0.117** (0.04)	0.189** (0.06)
Novērojumu skaits	481		494		478		487	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Vieglāk*, *Nav pārmaiņu* un *Grūtāk* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P40. tabula

Šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai pastāvīgā darbā ar līgumu uz nenoteiktu laiku (%)

	Ekonomiskās situācijas nenoteiktība (C35a)		Nepietiekams darba pretendentu skaits ar nepieciešamām iemaņām (C35b)		Finanšu līdzekļu nepieejamība (C35c)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nesvarīgi (nebija aktuāli)	10.6	15.9	8.8	6.0	12.9	16.3
Mazsvarīgi	12.3	19.6	8.0	9.1	19.7	20.4
Svarīgi	48.6	44.4	42.6	40.8	45.7	44.2
Ļoti svarīgi	28.4	20.2	40.6	44.0	21.8	19.1
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	524		521		514	
	Izmaksas saistībā ar darbinieku atlaišanu (C35d)		Izmaksas saistībā ar darbinieku pieņemšanu darbā (C35e)		Augsti algas nodokļi (C35f)	
Nesvarīgi (nebija aktuāli)	19.2	19.4	23.8	23.9	9.3	15.9
Mazsvarīgi	35.6	34.5	42.1	40.7	11.7	10.5
Svarīgi	35.6	38.0	28.2	29.3	38.1	41.1
Ļoti svarīgi	9.7	8.0	5.9	6.0	41.0	32.5
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	518		519		530	
	Augsts algu līmenis (C35g)		Nenoteiktība darba tiesību aktos (C35h)		Citas ar darbaspēku saistītas izmaksas (C35i)	
Nesvarīgi (nebija aktuāli)	6.8	7.8	17.3	19.2	20.0	21.9
Mazsvarīgi	12.9	16.2	29.8	37.2	30.5	37.2
Svarīgi	56.5	53.2	38.7	31.3	36.2	30.6
Ļoti svarīgi	23.8	22.8	14.3	12.3	13.3	10.3
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	505		485		451	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarīnāto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P41. tabula

Faktori, kas izskaidro, cik svarīgi bija šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai pastāvīgā darbā ar līgumu uz nenoteiktu laiku 2013. gada beigās (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Ekonomiskās situācijas nenoteiktība (C35a)		Nepietiekams darba pretendentu skaits ar nepieciešamām iemaņām (C35b)		Finanšu līdzekļu nepieejamība (C35c)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nesvarīgi (nebija aktuāli)						
Nodarbinātība, ln	0.022** (0.01)	0.030** (0.01)	-0.003 (0.01)	-0.010 (0.01)	0.018 (0.01)	0.011 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.037* (0.02)	-0.075** (0.03)	-0.024 (0.01)	-0.037* (0.02)	-0.030 (0.02)	-0.027 (0.04)
Būvniecība, D	-0.049** (0.02)	-0.076** (0.02)	-0.007 (0.02)	-0.013 (0.02)	-0.032 (0.02)	-0.040 (0.04)
Eksporta daļa	-0.000 (0.03)	0.014 (0.05)	0.030 (0.02)	0.022 (0.03)	0.017 (0.03)	-0.012 (0.07)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.041 (0.03)	0.032 (0.05)	-0.031 (0.02)	-0.001 (0.02)	0.046 (0.04)	0.062 (0.07)
Mātes uzņēmums, D	0.053 (0.05)	0.194 (0.13)	0.020 (0.03)	0.027 (0.04)	0.023 (0.04)	0.047 (0.12)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.026 (0.03)	0.134 (0.13)	-0.008 (0.03)	-0.020 (0.02)	-0.011 (0.03)	0.028 (0.09)
Pieprasījums	0.032*** (0.01)	0.028 (0.03)	-0.002 (0.01)	-0.002 (0.01)	0.022** (0.01)	0.030 (0.02)
Kredīts nav pieejams, D	-0.042* (0.02)	-0.027 (0.03)	-0.055* (0.03)	-0.017 (0.02)	-0.139*** (0.03)	-0.087 (0.05)
Mazsvarīgi						
Nodarbinātība, ln	0.022* (0.01)	0.038* (0.02)	-0.003 (0.01)	-0.014 (0.01)	0.023 (0.01)	0.009 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.040* (0.02)	-0.110* (0.06)	-0.022 (0.01)	-0.052* (0.02)	-0.041 (0.03)	-0.023 (0.04)
Būvniecība, D	-0.054** (0.02)	-0.122** (0.05)	-0.006 (0.02)	-0.019 (0.03)	-0.044 (0.03)	-0.036 (0.04)
Eksporta daļa	-0.000 (0.03)	0.019 (0.07)	0.025 (0.02)	0.030 (0.03)	0.022 (0.03)	-0.009 (0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.064 (0.06)	0.037 (0.05)	-0.029 (0.02)	-0.002 (0.03)	0.050 (0.03)	0.041 (0.04)
Mātes uzņēmums, D	0.046 (0.04)	-0.027 (0.13)	0.016 (0.02)	0.035 (0.05)	0.026 (0.04)	0.166 (0.14)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.028 (0.03)	-0.198** (0.07)	-0.007 (0.02)	-0.027 (0.03)	-0.014 (0.05)	0.021 (0.06)
Pieprasījums	0.032*** (0.01)	-0.028 (0.03)	-0.002 (0.01)	-0.002 (0.01)	0.028** (0.01)	0.024 (0.02)
Kredīts nav pieejams, D	-0.041* (0.02)	-0.034 (0.04)	0.031 (0.02)	-0.023 (0.02)	0.013 (0.04)	-0.066* (0.03)
Svarīgi (nākamajā lpp.)						
Novērojumu skaits	521		518		511	

P41. tabula (turpinājums)

	Ekonomiskās situācijas nenoteiktība (C35a)		Nepietiekams darba pretendentu skaits ar nepieciešamām iemaņām (C35b)		Finanšu līdzekļu nepieejamība (C35c)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Svarīgi						
Nodarbinātība, ln	0.007 (0.01)	-0.025 (0.01)	-0.004 (0.01)	-0.024 (0.02)	-0.010 (0.01)	-0.007 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.029 (0.02)	0.031 (0.02)	-0.042 (0.03)	-0.125 (0.07)	0.010 (0.01)	0.016 (0.02)
Būvniecība, D	-0.053 (0.04)	0.001 (0.04)	-0.011 (0.03)	-0.039 (0.06)	0.009 (0.01)	0.022 (0.02)
Eksporta daļa	-0.000 (0.01)	-0.012 (0.05)	0.041 (0.03)	0.053 (0.07)	-0.009 (0.01)	0.008 (0.04)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.120 (0.07)	-0.030 (0.05)	-0.062 (0.04)	-0.003 (0.06)	-0.033 (0.03)	-0.048 (0.06)
Mātes uzņēmums, D	-0.008 (0.03)	-0.286* (0.13)	0.021 (0.02)	0.049 (0.04)	-0.015 (0.03)	-0.300** (0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.018 (0.03)	-0.014 (0.14)	-0.012 (0.04)	-0.060 (0.09)	0.005 (0.01)	-0.020 (0.06)
Pieprasījums	0.010 (0.01)	0.057 (0.03)	-0.003 (0.01)	-0.004 (0.02)	-0.012* (0.01)	-0.020 (0.02)
Kredīts nav pieejams, D	-0.011 (0.01)	0.022 (0.03)	0.058 (0.05)	-0.041 (0.04)	0.037 (0.05)	0.058 (0.04)
Ļoti svarīgi						
Nodarbinātība, ln	-0.052** (0.02)	-0.043*** (0.01)	0.010 (0.02)	0.048 (0.03)	-0.031 (0.02)	-0.013 (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	0.106 (0.06)	0.153 (0.08)	0.088 (0.06)	0.214* (0.10)	0.061 (0.04)	0.033 (0.05)
Būvniecība, D	0.156* (0.07)	0.197* (0.09)	0.024 (0.07)	0.071 (0.10)	0.067 (0.05)	0.054 (0.07)
Eksporta daļa	0.001 (0.06)	-0.021 (0.08)	-0.096 (0.07)	-0.105 (0.12)	-0.030 (0.05)	0.013 (0.08)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.143* (0.06)	-0.040 (0.05)	0.122 (0.08)	0.007 (0.12)	-0.063 (0.04)	-0.056 (0.06)
Mātes uzņēmums, D	-0.091 (0.06)	0.119 (0.10)	-0.057 (0.07)	-0.112 (0.13)	-0.034 (0.05)	0.087 (0.15)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.071 (0.09)	0.078 (0.10)	0.026 (0.09)	0.107 (0.15)	0.020 (0.07)	-0.029 (0.08)
Pieprasījums	-0.073*** (0.02)	-0.056*** (0.02)	0.006 (0.02)	0.008 (0.04)	-0.038** (0.01)	-0.033 (0.02)
Kredīts nav pieejams, D	0.094** (0.04)	0.039 (0.05)	-0.033 (0.05)	0.081 (0.07)	0.090* (0.04)	0.096* (0.04)
Novērojumu skaits	521		518		511	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Izkaidrots mainīgais: 0 – Nesvarīgi (nebija aktuāli), 1 – Mazsvarīgi, 2 – Svarīgi, 3 – Ļoti svarīgi. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P42. tabula

Faktori, kas izskaidro, cik svarīgi bija šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai pastāvīgā darbā ar līgumu uz nenoteiktu laiku 2013. gada beigās (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Izmaksas saistībā ar darbinieku atlaišanu (C35d)		Izmaksas saistībā ar darbinieku pieņemšanu darbā (C35e)		Augsti algas nodokļi (C35f)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nesvarīgi (nebija aktuāli)						
Nodarbinātība, ln	0.000 (0.01)	-0.002 (0.02)	0.008 (0.02)	-0.004 (0.02)	0.008 (0.01)	0.096*** (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.022 (0.04)	-0.026 (0.05)	-0.011 (0.04)	0.021 (0.06)	-0.010 (0.02)	-0.031 (0.02)
Būvniecība, D	0.001 (0.04)	0.024 (0.05)	0.031 (0.05)	0.050 (0.06)	-0.017 (0.02)	0.029 (0.06)
Eksporta daļa	0.074 (0.04)	0.049 (0.07)	0.115* (0.05)	-0.002 (0.09)	0.007 (0.02)	-0.191*** (0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.001 (0.04)	0.008 (0.07)	-0.095* (0.04)	-0.072 (0.06)	0.025 (0.02)	-0.031 (0.03)
Mātes uzņēmums, D	0.009 (0.05)	0.048 (0.11)	-0.020 (0.06)	0.023 (0.10)	0.059 (0.03)	-0.046 (0.04)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.044 (0.05)	0.079 (0.12)	-0.001 (0.06)	0.058 (0.10)	0.060 (0.04)	0.036 (0.04)
Pieprasījums	0.035** (0.01)	0.042 (0.02)	0.020 (0.02)	0.053 (0.04)	0.013* (0.01)	0.115*** (0.02)
Kredīts nav pieejams, D	-0.082** (0.03)	-0.169** (0.06)	-0.129** (0.04)	-0.193** (0.07)	-0.073** (0.03)	0.011 (0.02)
Mazsvarīgi						
Nodarbinātība, ln	0.000 (0.01)	-0.002 (0.01)	0.002 (0.01)	-0.001 (0.01)	0.010 (0.01)	-0.108*** (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.015 (0.03)	-0.022 (0.04)	-0.003 (0.01)	0.006 (0.02)	-0.013 (0.02)	-0.036 (0.03)
Būvniecība, D	0.000 (0.03)	0.017 (0.03)	0.006 (0.01)	0.010 (0.01)	-0.021 (0.02)	-0.145** (0.05)
Eksporta daļa	0.048 (0.03)	0.037 (0.06)	0.031 (0.02)	-0.001 (0.03)	0.008 (0.02)	0.157* (0.07)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.001 (0.03)	0.006 (0.05)	-0.050 (0.03)	-0.038 (0.05)	0.029 (0.03)	0.201** (0.07)
Mātes uzņēmums, D	0.005 (0.03)	0.031 (0.05)	-0.007 (0.02)	0.007 (0.02)	0.060* (0.03)	0.202* (0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.023 (0.02)	-0.099 (0.09)	-0.000 (0.02)	0.012 (0.01)	0.062 (0.03)	0.037 (0.04)
Pieprasījums	0.023** (0.01)	0.032* (0.02)	-0.011 (0.02)	-0.062 (0.03)	0.015* (0.01)	-0.123*** (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	-0.050** (0.02)	0.085 (0.08)	0.098* (0.05)	0.171* (0.08)	0.027 (0.03)	0.013 (0.03)
Svarīgi (nākamajā lpp.)						
Novērojumu skaits	515		516		527	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Izkaidrots mainīgais: 0 – Nesvarīgi (nebija aktuāli), 1 – Mazsvarīgi, 2 – Svarīgi, 3 – Ļoti svarīgi. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P42. tabula (turpinājums)

	Izmaksas saistībā ar darbinieku atlaišanu (C35d)		Izmaksas saistībā ar darbinieku pieņemšanu darbā (C35e)		Augsti algas nodokļi (C35f)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Svarīgi						
Nodarbinātība, ln	-0.000 (0.02)	0.004 (0.02)	-0.008 (0.02)	0.004 (0.02)	0.009 (0.01)	0.042 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	0.024 (0.04)	0.038 (0.07)	0.012 (0.04)	-0.021 (0.06)	-0.013 (0.02)	-0.031 (0.03)
Būvniecība, D	-0.001 (0.05)	-0.033 (0.07)	-0.029 (0.05)	-0.048 (0.06)	-0.023 (0.03)	0.092 (0.08)
Eksporta daļa	-0.081 (0.05)	-0.069 (0.10)	-0.115* (0.05)	0.002 (0.10)	0.008 (0.02)	0.134 (0.12)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.002 (0.04)	-0.012 (0.09)	0.110* (0.05)	0.084 (0.08)	0.020 (0.01)	-0.027 (0.09)
Mātes uzņēmums, D	-0.010 (0.05)	-0.064 (0.13)	0.021 (0.06)	-0.024 (0.10)	0.024* (0.01)	0.126 (0.13)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.046 (0.05)	0.106 (0.14)	0.001 (0.06)	-0.056 (0.09)	0.026* (0.01)	0.009 (0.01)
Pieprasījums	-0.038** (0.01)	-0.059 (0.03)	0.012 (0.02)	0.032 (0.03)	0.014* (0.01)	0.005 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.088** (0.03)	0.103 (0.09)	0.059 (0.04)	0.053 (0.08)	0.022 (0.05)	0.007 (0.02)
Ļoti svarīgi						
Nodarbinātība, ln	-0.000 (0.01)	0.001 (0.01)	-0.002 (0.01)	0.001 (0.01)	-0.027 (0.02)	-0.031 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	0.013 (0.02)	0.010 (0.02)	0.003 (0.01)	-0.006 (0.02)	0.036 (0.06)	0.098 (0.08)
Būvniecība, D	-0.000 (0.02)	-0.008 (0.02)	-0.007 (0.01)	-0.012 (0.01)	0.061 (0.08)	0.025 (0.07)
Eksporta daļa	-0.041 (0.02)	-0.017 (0.03)	-0.030* (0.01)	0.001 (0.03)	-0.023 (0.06)	-0.100 (0.11)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.001 (0.02)	-0.003 (0.02)	0.035 (0.02)	0.027 (0.03)	-0.074 (0.06)	-0.143 (0.07)
Mātes uzņēmums, D	-0.005 (0.03)	-0.015 (0.03)	0.006 (0.02)	-0.006 (0.03)	-0.143* (0.06)	-0.282** (0.09)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.021 (0.02)	-0.086*** (0.02)	0.000 (0.02)	-0.014 (0.02)	-0.147* (0.07)	-0.083 (0.08)
Pieprasījums	-0.019** (0.01)	-0.015 (0.01)	-0.020** (0.01)	-0.024** (0.01)	-0.043* (0.02)	0.002 (0.02)
Kredīts nav pieejams, D	0.044** (0.02)	-0.019 (0.02)	-0.028 (0.02)	-0.031 (0.03)	0.023 (0.05)	-0.031 (0.06)
Novērojumu skaits	515		516		527	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Izskaidrots mainīgais: 0 – Nesvarīgi (nebija aktuāli), 1 – Mazsvarīgi, 2 – Svarīgi, 3 – Ļoti svarīgi. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P43. tabula

Faktori, kas izskaidro, cik svarīgi bija šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai pastāvīgā darbā ar līgumu uz nenoteiktu laiku 2013. gada beigās (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Augsts algu līmenis (C35g)		Nenoteiktība darba tiesību aktos (C35h)		Citas ar darbaspēku saistītas izmaksas (C35i)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nesvarīgi (nebija aktuāli)						
Nodarbinātība, ln	-0.005 (0.00)	0.002 (0.01)	0.002 (0.01)	0.022 (0.02)	0.030 (0.02)	0.041 (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	0.012 (0.01)	0.006 (0.02)	-0.082** (0.03)	-0.098* (0.05)	-0.066* (0.03)	-0.055 (0.06)
Būvniecība, D	0.002 (0.01)	-0.002 (0.06)	-0.012 (0.05)	-0.049 (0.05)	-0.040 (0.05)	-0.019 (0.07)
Eksporta daļa	0.009 (0.01)	0.024 (0.04)	0.034 (0.04)	0.004 (0.07)	0.016 (0.05)	-0.055 (0.09)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.011 (0.02)	0.027 (0.04)	-0.003 (0.04)	0.001 (0.07)	0.023 (0.05)	0.045 (0.09)
Mātes uzņēmums, D	0.037 (0.03)	0.168 (0.09)	0.019 (0.07)	-0.016 (0.11)	-0.014 (0.04)	-0.037 (0.08)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.088 (0.05)	0.148 (0.09)	0.042 (0.06)	0.047 (0.10)	0.007 (0.05)	0.028 (0.10)
Pieprasījums	0.007 (0.00)	-0.001 (.)	0.024 (0.01)	-0.002 (0.03)	0.024 (0.01)	-0.029 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	-0.086*** (0.02)	-0.002 (0.02)	-0.049 (0.03)	-0.009 (0.05)	-0.081* (0.03)	-0.037 (0.06)
Mazsvarīgi						
Nodarbinātība, ln	-0.011 (0.01)	0.004 (0.02)	0.001 (0.01)	0.014 (0.01)	0.017 (0.01)	0.018* (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	0.028 (0.03)	0.012 (0.04)	-0.081* (0.03)	-0.089 (0.06)	-0.048 (0.03)	-0.031 (0.04)
Būvniecība, D	0.004 (0.03)	-0.153** (0.05)	-0.010 (0.04)	-0.040 (0.05)	-0.027 (0.04)	-0.009 (0.04)
Eksporta daļa	0.022 (0.03)	-0.123 (0.10)	0.026 (0.03)	0.003 (0.04)	0.010 (0.03)	-0.025 (0.04)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.025 (0.03)	0.051 (0.06)	-0.003 (0.03)	0.001 (0.05)	0.012 (0.03)	0.015 (0.03)
Mātes uzņēmums, D	0.076 (0.05)	0.210** (0.08)	0.220* (0.09)	0.348** (0.12)	-0.008 (0.03)	-0.020 (0.05)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.012 (0.05)	0.008 (0.13)	0.027 (0.03)	0.023 (0.04)	0.004 (0.03)	0.011 (0.03)
Pieprasījums	0.017 (0.01)	-0.002 (0.02)	0.018 (0.01)	0.026 (0.03)	0.014 (0.01)	0.023 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	-0.029 (0.03)	-0.004 (0.04)	-0.037 (0.02)	-0.006 (0.03)	-0.045** (0.02)	-0.016 (0.02)
Svarīgi (nākamajā lpp.)						
Novērojumu skaits	502		482		448	

P43. tabula (turpinājums)

	Augsts algu līmenis (C35g)		Nenoteiktība darba tiesību aktos (C35h)		Citas ar darbaspēku saistītas izmaksas (C35i)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Svarīgi						
Nodarbinātība, ln	-0.002 (0.00)	-0.001 (0.00)	-0.002 (0.01)	-0.022 (0.02)	-0.026 (0.01)	-0.039* (0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	0.002 (0.00)	-0.002 (0.01)	0.069*** (0.02)	0.101* (0.04)	0.057* (0.03)	0.054 (0.06)
Būvniecība, D	0.001 (0.00)	0.226** (0.07)	0.011 (0.04)	0.052 (0.05)	0.034 (0.04)	0.018 (0.07)
Eksporta daļa	0.005 (0.01)	0.333** (0.12)	-0.032 (0.04)	-0.004 (0.07)	-0.014 (0.04)	0.052 (0.09)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.002 (0.00)	-0.020 (0.04)	0.003 (0.04)	-0.001 (0.07)	-0.020 (0.04)	-0.040 (0.08)
Mātes uzņēmums, D	-0.017 (0.03)	-0.186 (0.11)	-0.242*** (0.07)	-0.302*** (0.06)	0.012 (0.04)	0.036 (0.08)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.025 (0.08)	-0.186 (0.10)	-0.039 (0.06)	-0.045 (0.09)	-0.006 (0.05)	-0.026 (0.09)
Pieprasījums	0.004 (0.00)	0.000 (0.00)	-0.022 (0.01)	0.012 (0.02)	-0.021 (0.01)	0.029 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.064 (0.05)	0.001 (0.01)	0.045 (0.03)	0.009 (0.05)	0.070* (0.03)	0.035 (0.05)
Ļoti svarīgi						
Nodarbinātība, ln	0.018 (0.02)	-0.005 (0.02)	-0.001 (0.01)	-0.014 (0.01)	-0.021 (0.01)	-0.021* (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.042 (0.04)	-0.015 (0.06)	0.095* (0.04)	0.085 (0.06)	0.057 (0.03)	0.032 (0.04)
Būvniecība, D	-0.007 (0.04)	-0.071 (0.05)	0.011 (0.04)	0.038 (0.05)	0.032 (0.04)	0.010 (0.04)
Eksporta daļa	-0.036 (0.05)	-0.234* (0.11)	-0.029 (0.04)	-0.003 (0.04)	-0.012 (0.04)	0.027 (0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.038 (0.05)	-0.058 (0.06)	0.003 (0.04)	-0.001 (0.05)	-0.015 (0.03)	-0.020 (0.04)
Mātes uzņēmums, D	-0.095 (0.05)	-0.191*** (0.05)	0.003 (0.06)	-0.030 (0.06)	0.010 (0.03)	0.021 (0.05)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.051 (0.07)	0.030 (0.11)	-0.030 (0.04)	-0.026 (0.05)	-0.005 (0.04)	-0.013 (0.04)
Pieprasījums	-0.028 (0.01)	0.003 (0.02)	-0.020 (0.01)	-0.036* (0.02)	-0.017 (0.01)	-0.024* (0.01)
Kredīts nav pieejams, D	0.051 (0.04)	0.005 (0.05)	0.040 (0.02)	0.006 (0.03)	0.056* (0.02)	0.018 (0.03)
Novērojumu skaits	502		482		448	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – p<0.1, ** – p<0.05, *** – p<0.01.

Izkaidrots mainīgais: 0 – Nesvarīgi (nebija aktuāli), 1 – Mazsvarīgi, 2 – Svarīgi, 3 – Ļoti svarīgi. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P44. tabula

Darbaspēka izmaksu īpatsvars uzņēmuma kopējās izmaksās 2013. gadā uzņēmumu lieluma un nozaru dalījumā (%)

Lielums	Apstrādes rūpniecība	Būvniecība	Tirdzniecība	Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	Finanšu un apdrošināšanas darbības	Kopā
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
10–19	27.8	39.6	35.5	40.1	87.8	37.6
20–49	31.6	27.5	30.7	34.4	56.0	32.4
50–199	27.8	33.4	31.6	37.2	38.5	33.5
200–..	24.5	9.0	50.0	37.8	54.3	38.9
Kopā	27.2	32.7	37.4	37.6	53.6	36.1
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
10–19	28.3	39.0	35.4	41.8	88.5	38.5
20–49	30.4	27.6	30.9	34.5	56.5	32.0
50–199	25.3	33.3	31.7	37.6	39.4	33.0
200–..	29.2	10.6	50.0	48.8	53.4	44.1
Kopā	28.7	33.6	34.4	39.2	64.2	35.9

P45. tabula

Ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītu prēmiju un piemaksu īpatsvars kopējās atalgojuma izmaksās 2013. gadā uzņēmumu lieluma un nozaru dalījumā (%)

Lielums	Apstrādes rūpniecība	Būvniecība	Tirdzniecība	Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	Finanšu un apdrošināšanas darbības	Kopā
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
10–19	3.4	7.1	4.9	7.0	10.5	5.9
20–49	4.3	4.6	5.5	7.0	7.9	5.6
50–199	4.7	7.3	11.8	7.0	13.8	8.0
200–..	10.7	30.0	5.7	15.1	17.2	12.9
Kopā	7.0	7.2	7.7	10.0	16.1	9.1
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
10–19	3.8	7.3	4.8	6.8	10.4	5.9
20–49	4.6	4.3	5.5	6.8	7.9	5.6
50–199	4.3	6.9	12.1	6.4	14.8	7.9
200–..	12.6	30.0	6.0	13.6	14.0	11.8
Kopā	4.8	6.1	6.1	7.0	11.5	6.4

P46. tabula

Ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītu prēmiju un piemaksu īpatsvars kopējās atalgojuma izmaksās 2013. gadā darbinieku iemaņu dalījumā (%)

	Prēmiju īpatsvars kopējā atalgojumā	Intelektuāls		Fizisks darbs,	
		administratīvais un augstākās kvalifikācijas darbs	vidējās kvalifikācijas darbs	kas prasa speciālas iemaņas	kas neprasa speciālas iemaņas
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Apstrādes rūpniecība	7.0	6.0	5.8	7.2	5.1
Būvniecība	7.2	9.3	5.6	3.6	3.7
Tirdzniecība	7.7	4.5	4.3	5.5	2.7
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	10.0	9.7	11.4	13.4	12.2
Finanšu un apdrošināšanas darbības	16.1	4.8	2.9		0.6
Kopā	9.1	7.5	7.5	8.9	6.8
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Apstrādes rūpniecība	4.8	3.1	4.4	4.9	4.0
Būvniecība	6.1	5.8	3.7	4.1	3.9
Tirdzniecība	6.1	4.1	4.0	3.6	2.3
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	7.0	6.5	5.2	6.9	4.5
Finanšu un apdrošināšanas darbības	11.5	7.8	2.2		0.4
Kopā	6.4	5.1	4.4	5.1	3.7
Lielums					
10–19	5.9	4.1	3.5	3.1	2.9
20–49	5.6	5.5	4.7	5.9	4.2
50–199	7.9	5.5	5.0	6.6	2.5
200–..	11.8	9.6	8.3	10.6	10.4
Kopā	6.4	5.1	4.4	5.1	3.7

Piezīme. Visi uzņēmumi nesniedza datus par prēmiju īpatsvaru darbinieku iemaņu dalījumā, tāpēc var atšķirties vidējais prēmiju īpatsvars un prēmiju īpatsvars darbinieku iemaņu dalījumā.

P47. tabula

Pārmaiņas kopējās atalgojuma izmaksās ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītu prēmiju un piemaksu dēļ 2008.–2009. gadā darbinieku iemaņu dalījumā (wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati; %)

Lielums	Apstrādes rūpniecība	Būvniecība	Tirdzniecība	Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	Finanšu un apdrošināšanas darbības	Kopā	Novērojumu skaits
Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs							
Samazinājums	32.6	43.3	17.5	44.2	67.5	37.6	123
Nemainīgs	54.4	44.3	69.8	34.9	14.3	45.9	269
Pieaugums	13	12.4	12.7	20.9	18.2	16.4	62
Kopā	100	100	100	100	100	100	454
Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs							
Samazinājums	34.2	39.4	15.2	41.3	69.2	36	101
Nemainīgs	50.3	47.4	72.1	35	12.2	45.7	272
Pieaugums	15.5	13.2	12.7	23.7	18.6	18.2	63
Kopā	100	100	100	100	100	100	436
Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas							
Samazinājums	32.3	26	12.3	35.2	75.8	31.4	78
Nemainīgs	49.6	57.4	77.3	45.6	14.1	52.5	271
Pieaugums	18.1	16.5	10.4	19.1	10.1	16.1	59
Kopā	100	100	100	100	100	100	408
Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas							
Samazinājums	30.7	20.7	10.9	30.8	51.5	26.4	54
Nemainīgs	52.9	68.4	83.1	45.8	19.2	56.7	286
Pieaugums	16.3	10.9	6	23.3	29.3	16.9	41
Kopā	100	100	100	100	100	100	381

P48. tabula

Pārmaiņas kopējās atalgojuma izmaksās ar uzņēmuma vai darbinieka sniegumu saistītu prēmiju un piemaksu dēļ 2010.–2013. gadā darbinieku iemaņu dalījumā (wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, %)

Lielums	Apstrādes rūpniecība	Būvniecība	Tirdzniecība	Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	Finanšu un apdrošināšanas darbības	Kopā	Novērojumu skaits
Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs							
Samazinājums	24.6	24.4	12.8	19.5	31.7	20.5	64
Nemainīgs	50.2	44.8	63.9	39.3	18.6	45.9	256
Pieaugums	25.2	30.9	23.3	41.3	49.7	33.6	147
Kopā	100	100	100	100	100	100	467
Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs							
Samazinājums	23.4	29.5	11.4	18.4	32.4	20	58
Nemainīgs	49	44.2	63.9	38.9	16.8	45.3	247
Pieaugums	27.6	26.4	24.7	42.8	50.7	34.7	138
Kopā	100	100	100	100	100	100	443
Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas							
Samazinājums	25	14.8	5.8	9.2	38	14.4	37
Nemainīgs	43.4	47.9	77.4	45.3	14.1	49.9	249
Pieaugums	31.6	37.3	16.8	45.5	47.9	35.7	133
Kopā	100	100	100	100	100	100	419
Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas							
Samazinājums	25.9	10.8	7.1	6.2	51.5	13.8	30
Nemainīgs	48.8	60.9	85.7	52.6	19.2	58.2	284
Pieaugums	25.3	28.4	7.3	41.2	29.3	28	75
Kopā	100	100	100	100	100	100	389

P49. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka piemaksas intelektuālā darba veicējiem samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar atbilstošo situāciju attiecīgi līdz 2008. gadam un 2010. gadam (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs (LV46ba)				Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs (LV46bb)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.080** (0.03)	0.203*** (0.05)	0.038** (0.01)	0.052 (0.03)	0.069** (0.02)	0.187*** (0.04)	0.036* (0.02)	0.040 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.054 (0.05)	0.001 (0.12)	-0.001 (0.03)	0.093 (0.09)	-0.094* (0.04)	-0.011 (0.11)	-0.097** (0.03)	0.053 (0.08)
Būvniecība, D	0.105 (0.08)	0.173 (0.11)	-0.034 (0.03)	0.024 (0.08)	0.054 (0.07)	0.167 (0.12)	0.002 (0.04)	0.088 (0.11)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.095 (0.07)	0.050 (0.14)	0.027 (0.07)	0.294 (0.25)	0.039 (0.11)	0.319* (0.15)	0.005 (0.07)	0.240 (0.23)
Eksporta daļa	0.031 (0.06)	-0.003 (0.13)	-0.018 (0.04)	-0.066 (0.09)	0.030 (0.06)	0.053 (0.12)	-0.007 (0.04)	-0.024 (0.09)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.002 (0.06)	-0.190 (0.11)	-0.016 (0.03)	-0.076 (0.05)	0.067 (0.07)	-0.015 (0.09)	-0.034 (0.03)	-0.165** (0.05)
Pieprasījums	-0.095*** (0.02)	-0.100** (0.04)	-0.043*** (0.01)	-0.011 (0.03)	-0.074*** (0.01)	-0.066 (0.04)	-0.037** (0.01)	0.006 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.004 (0.04)	-0.104 (0.09)	0.008 (0.02)	-0.026 (0.06)	-0.009 (0.04)	-0.058 (0.09)	-0.017 (0.02)	-0.038 (0.06)
Attiecīgā darbinieku veida īpatsvars	0.004*** (0.00)	0.005** (0.00)	0.001 (0.00)	-0.001 (0.00)	-0.001 (0.00)	-0.001 (0.00)	-0.001* (0.00)	-0.001 (0.00)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.094*** (0.03)	-0.253*** (0.05)	-0.060*** (0.01)	-0.090* (0.04)	-0.094*** (0.02)	-0.248*** (0.05)	-0.064** (0.02)	-0.091* (0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.019 (0.01)	-0.000 (0.05)	-0.001 (0.03)	0.021 (0.02)	0.009 (0.02)	0.004 (0.04)	0.112 (0.07)	0.020 (0.02)
Būvniecība, D	-0.171* (0.08)	-0.088 (0.07)	-0.042 (0.05)	0.008 (0.02)	-0.168* (0.09)	-0.088 (0.08)	0.002 (0.04)	0.020 (0.02)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.013 (0.02)	-0.275 (0.15)	0.019 (0.03)	-0.362* (0.15)	-0.017 (0.06)	-0.409* (0.17)	0.004 (0.06)	-0.405* (0.16)
Eksporta daļa	-0.013 (0.03)	0.001 (0.05)	-0.017 (0.04)	-0.028 (0.04)	-0.010 (0.02)	-0.021 (0.05)	-0.008 (0.04)	-0.012 (0.04)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.001 (0.03)	0.281** (0.10)	-0.018 (0.04)	-0.056 (0.04)	-0.031 (0.04)	0.006 (0.03)	-0.046 (0.05)	0.080 (0.10)
Pieprasījums	0.041*** (0.01)	0.038** (0.01)	-0.040*** (0.01)	-0.005 (0.02)	0.026* (0.01)	-0.048 (0.03)	-0.037** (0.01)	0.003 (0.02)
Kredīts nav pieejams, D	-0.002 (0.02)	0.041 (0.04)	0.008 (0.02)	-0.011 (0.02)	0.003 (0.01)	0.023 (0.04)	-0.017 (0.02)	-0.019 (0.03)
Attiecīgā darbinieku veida īpatsvars	-0.003*** (0.00)	-0.008*** (0.00)	-0.003*** (0.00)	-0.000 (0.00)	-0.001 (0.00)	0.000 (0.00)	-0.001 (0.00)	-0.000 (0.00)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	452		464		434		441	

P49. tabula (turpinājums)

	Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs (LV46ba)				Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs (LV46bb)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.014 (0.02)	0.049 (0.04)	0.022 (0.02)	0.037 (0.03)	0.025 (0.02)	0.061 (0.04)	0.028 (0.02)	0.052 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	0.036 (0.03)	-0.000 (0.07)	0.002 (0.05)	-0.114 (0.09)	0.084 (0.05)	0.007 (0.07)	-0.015 (0.07)	-0.073 (0.10)
Būvniecība, D	0.066 (0.06)	-0.085 (0.05)	0.076 (0.08)	-0.033 (0.10)	0.114 (0.07)	-0.079 (0.05)	-0.003 (0.08)	-0.108 (0.11)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.082 (0.08)	0.225 (0.19)	-0.046 (0.11)	0.067 (0.19)	-0.022 (0.05)	0.090 (0.18)	-0.009 (0.13)	0.165 (0.22)
Eksporta daļa	-0.017 (0.04)	0.002 (0.08)	0.034 (0.08)	0.094 (0.12)	-0.020 (0.04)	-0.032 (0.08)	0.015 (0.08)	0.036 (0.13)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.001 (0.04)	-0.091 (0.07)	0.034 (0.07)	0.131 (0.09)	-0.036 (0.03)	0.009 (0.06)	0.080 (0.07)	0.086 (0.11)
Pieprasījums	0.054*** (0.01)	0.061* (0.03)	0.083*** (0.02)	0.015 (0.05)	0.048*** (0.01)	0.114*** (0.03)	0.074*** (0.02)	-0.009 (0.05)
Kredīts nav pieejams, D	-0.002 (0.02)	0.063 (0.05)	-0.016 (0.04)	0.037 (0.08)	0.006 (0.02)	0.035 (0.05)	0.034 (0.04)	0.057 (0.08)
Attiecīgā darbinieku veida īpatsvars	-0.000 (0.00)	0.003* (0.00)	0.003** (0.00)	0.002 (0.00)	0.002** (0.00)	0.001 (0.00)	0.002* (0.00)	0.001 (0.00)
Novērojumu skaits	452		464		434		441	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* daļījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P50. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka piemaksas fiziskā darba veicējiem samazinājās, pieauga vai nemainījās 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar atbilstošo situāciju attiecīgi līdz 2008. gadam un 2010. gadam (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas (LV46bc)				Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas (LV46bd)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	0.047*	0.135***	0.029*	-0.010	0.053**	0.161***	0.032**	0.032
	(0.02)	(0.04)	(0.01)	(0.01)	(0.02)	(0.05)	(0.01)	(0.02)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.071*	-0.033	0.007	0.072	-0.042	0.032	-0.018	0.165
	(0.03)	(0.09)	(0.03)	(0.08)	(0.03)	(0.10)	(0.01)	(0.10)
Būvniecība, D	0.051	0.060	0.101	0.017	0.027	0.115	-0.023	-0.011
	(0.07)	(0.09)	(0.06)	(0.05)	(0.05)	(0.10)	(0.01)	(0.04)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.182	0.360	0.008	0.279	-0.031	0.433*	-0.004	0.440
	(0.18)	(0.25)	(0.08)	(0.30)	(0.07)	(0.19)	(0.06)	(0.24)
Eksporta daļa	0.045	0.082	0.004	0.027	0.008	0.078	-0.009	0.019
	(0.06)	(0.12)	(0.03)	(0.08)	(0.05)	(0.11)	(0.02)	(0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.006	-0.082	-0.015	-0.033	0.008	-0.083	0.036	-0.075*
	(0.05)	(0.08)	(0.02)	(0.06)	(0.04)	(0.07)	(0.04)	(0.03)
Pieprasījums	-0.060***	-0.036	-0.027**	0.002	-0.053***	-0.067*	-0.033***	-0.010
	(0.01)	(0.04)	(0.01)	(0.03)	(0.01)	(0.03)	(0.01)	(0.02)
Kredīts nav pieejams, D	0.040	-0.034	-0.017	0.001	-0.002	-0.050	-0.013	0.011
	(0.04)	(0.08)	(0.02)	(0.05)	(0.03)	(0.08)	(0.01)	(0.03)
Attiecīgā darbinieku veida īpatsvars	0.001	0.001	-0.001**	-0.000	-0.001	0.001	0.000	-0.002**
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.058*	-0.146***	-0.055*	-0.009	-0.090***	-0.242***	-0.076***	-0.116**
	(0.02)	(0.04)	(0.02)	(0.02)	(0.02)	(0.05)	(0.02)	(0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.003	0.012	0.015	0.046	0.001	-0.006	-0.055	-0.205
	(0.02)	(0.03)	(0.05)	(0.03)	(0.01)	(0.03)	(0.05)	(0.11)
Būvniecība, D	-0.147*	-0.029	-0.189*	0.014	-0.009	-0.043	-0.078	-0.018
	(0.07)	(0.05)	(0.08)	(0.04)	(0.03)	(0.05)	(0.07)	(0.07)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.110	-0.243	0.016	-0.392**	-0.001	-0.761**	-0.011	-0.627**
	(0.15)	(0.21)	(0.14)	(0.13)	(0.03)	(0.25)	(0.15)	(0.22)
Eksporta daļa	-0.010	-0.034	0.010	0.026	-0.002	-0.011	-0.021	0.028
	(0.02)	(0.05)	(0.06)	(0.07)	(0.01)	(0.02)	(0.05)	(0.08)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.001	0.023	-0.040	-0.039	-0.002	-0.013	0.041*	0.223*
	(0.01)	(0.02)	(0.06)	(0.06)	(0.01)	(0.04)	(0.02)	(0.09)
Pieprasījums	0.013	-0.041	-0.059***	0.002	0.013	0.010	-0.004	-0.015
	(0.01)	(0.04)	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.02)	(0.02)	(0.03)
Kredīts nav pieejams, D	-0.100*	0.014	-0.036	0.001	0.000	0.008	-0.027	0.016
	(0.04)	(0.04)	(0.03)	(0.04)	(0.01)	(0.02)	(0.03)	(0.04)
Attiecīgā darbinieku veida īpatsvars	-0.002***	-0.000	-0.002*	-0.000	0.000	-0.004*	-0.002***	-0.003*
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	407		417		380		388	

P50. tabula (turpinājums)

	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas (LV46bc)				Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas (LV46bd)			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.011 (0.02)	0.010 (0.03)	0.026 (0.02)	0.019 (0.03)	0.037*** (0.01)	0.080 (0.04)	0.044* (0.02)	0.083* (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	0.074 (0.05)	0.021 (0.06)	-0.023 (0.07)	-0.118 (0.10)	0.041 (0.04)	-0.026 (0.07)	0.073 (0.06)	0.040 (0.10)
Būvniecība, D	0.096 (0.07)	-0.032 (0.04)	0.087 (0.09)	-0.031 (0.09)	-0.017 (0.03)	-0.072 (0.06)	0.101 (0.08)	0.028 (0.11)
Finanšu un apdrošī- nāšanas darbības, D	-0.072 (0.04)	-0.118** (0.05)	-0.024 (0.22)	0.113 (0.29)	0.032 (0.10)	0.328 (0.23)	0.015 (0.21)	0.187 (0.21)
Eksporta daļa	-0.035 (0.05)	-0.049 (0.07)	-0.014 (0.09)	-0.053 (0.15)	-0.006 (0.04)	-0.067 (0.10)	0.030 (0.08)	-0.048 (0.13)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.005 (0.04)	0.059 (0.07)	0.055 (0.08)	0.071 (0.12)	-0.006 (0.03)	0.096 (0.09)	-0.077 (0.05)	-0.148 (0.09)
Pieprasījums	0.047*** (0.01)	0.077** (0.03)	0.085*** (0.02)	-0.004 (0.06)	0.040*** (0.01)	0.057 (0.03)	0.037 (0.02)	0.025 (0.04)
Kredīts nav pieejams, D	0.060 (0.03)	0.020 (0.05)	0.053 (0.05)	-0.001 (0.09)	0.001 (0.02)	0.042 (0.06)	0.040 (0.04)	-0.027 (0.07)
Attiecīgā darbinieku veida īpatsvars	0.001* (0.00)	-0.000 (0.00)	0.003** (0.00)	0.000 (0.00)	0.001 (0.00)	0.002 (0.00)	0.002** (0.00)	0.005** (0.00)
Novērojumu skaits	407		417		380		388	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P51. tabula

Uzņēmumu daļa, kuros pamatalga indeksēta pēc inflācijas (%)

	Līdz 2008. gadam		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Jā	34.8	43.1	32.1	31.6	26.8	23.6
Nē	24.2	18.3	22.1	16.7	19.0	16.4
Inflācijas līmenis bija pārāk zems, tāpēc algas netika mainītas	6.9	3.7	7.7	6.8	7.3	8.3
Algas nav formāli piesaistītas inflācijai	34.1	35.0	38.1	44.9	46.9	51.7
Kopā	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	525		543		552	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P52. tabula

Cik bieži parasti notiek pamatalgas maiņa (uzņēmuma galvenās profesiju grupas darbiniekiem; %)

	Līdz 2008. gadam		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Biežāk nekā vienu reizi gadā	9.0	6.7	6.3	5.9	4.3	5.3
Vienu reizi gadā	35.5	42.5	32.2	32.3	32.2	31.2
Vienu reizi 1–2 gados	18.7	18.2	18.4	17.1	19.7	12.8
Vienu reizi divos gados	6.2	4.5	6.4	4.2	8.1	6.1
Retāk nekā vienu reizi divos gados	22.3	23.6	22.0	21.7	22.6	34.4
Nekad	8.4	4.4	14.8	18.7	13.0	10.2
Kopā	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	440		475		491	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P53. tabula

Uzņēmumu daļa, kuros attiecīgajā gadā pamatalgas tika iesaldētas vai samazinātas (%)

	2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Tika iesaldētas	8.3	14.1	11.4	15.5	14.6	27.0	13.4	25.6	10.4	20.1	10.1	19.4
Samazinātas	15.4	15.4	21.8	29.4	11.5	10.7	6.4	6.2	5.6	2.6	4.7	4.1
Cits	76.3	70.6	66.8	55.1	73.9	62.3	80.1	68.2	84.0	77.3	85.2	76.5
Kopā	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	539		549		547		542		542		537	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P54. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka pamatalgas ir piesaistītas pie inflācijas (logita modeļa marginālie efekti)

	Eksportējošs uzņēmums				Neeksportējošs uzņēmums			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Apstrādes rūpniecība, D	0.104 (0.09)	0.033 (0.15)	0.124 (0.08)	-0.022 (0.13)	0.114 (0.14)	0.092 (0.14)	-0.044 (0.13)	0.001 (0.13)
Tirdzniecība, D	0.204* (0.08)	0.357* (0.15)	0.105 (0.07)	0.033 (0.13)	-0.013 (0.07)	0.025 (0.08)	-0.041 (0.07)	-0.068 (0.06)
Iekšzemes konkurence	0.062 (0.04)	0.025 (0.06)	0.041 (0.03)	-0.019 (0.05)	0.072 (0.04)	0.035 (0.05)	-0.016 (0.04)	-0.037 (0.04)
Ārējā konkurence	-0.068 (0.04)	-0.025 (0.05)	-0.029 (0.03)	-0.040 (0.05)				
Uz ekonomiskiem notikumiem pamatota cenu veidošana/ ekonomiskā stāvokļa noteikta cenu veidošana, D	0.038 (0.09)	0.104 (0.13)	0.003 (0.08)	0.053 (0.11)	0.197** (0.08)	0.323*** (0.06)	0.149* (0.07)	0.196** (0.07)
Novērojumu skaits	242		242		248		248	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – p<0.1, ** – p<0.05, *** – p<0.01.

Komentārs. Grupas apvienotas *Inflācijas pārmaiņas ietekmēja pamatalgu* (0) un *Inflācijas pārmaiņas neietekmēja pamatalgu* (1) dalījumā.

P55. tabula

Darbinieku īpatsvars ar iesaldētām algām, ja uzņēmums attiecīgajā gadā iesaldēja algas (%)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	wb – uzņēmumu skaita svāri						wl – nodarbinātības svāri					
Apstrādes rūpniecība	92.4	83.2	88.7	86.8	86.0	88.9	88.9	90.7	92.7	89.1	93.0	93.2
Būvniecība	99.0	99.2	98.9	98.0	97.4	97.4	96.8	98.0	97.7	96.3	96.0	96.0
Tirdzniecība	98.5	87.0	95.2	97.3	96.6	92.5	96.6	85.5	96.5	91.4	97.8	86.3
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	88.0	91.9	99.8	81.3	81.9	96.2	95.0	94.6	99.9	73.0	55.9	99.3
Finanšu un apdrošināšanas darbības			25.0	25.0	25.0	100.0			25.0	25.0	25.0	100.0
Kopā	93.8	90.8	96.2	90.2	89.3	94.0	94.6	92.7	96.9	82.5	79.8	95.1
Lielums												
10–19	99.6	92.5	94.8	96.9	91.3	92.7	99.6	93.6	95.5	97.7	92.6	94.2
20–49	90.6	91.7	100.0	90.3	96.1	100.0	90.4	91.7	100.0	90.2	97.3	100.0
50–199	81.1	85.1	93.2	80.3	86.5	88.1	80.7	84.7	92.4	75.7	86.4	86.7
200–..	100.0	100.0	98.5	80.3	67.7	96.8	100.0	100.0	98.1	82.0	74.9	97.0
Kopā	93.8	90.8	96.2	90.2	89.3	94.0	94.6	92.7	96.9	82.5	79.8	95.1

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P56. tabula

Darbinieku īpatsvars ar samazinātām algām, ja uzņēmums attiecīgajā gadā samazināja algas (%)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	wb – uzņēmumu skaita svāri						wl – nodarbinātības svāri					
Apstrādes rūpniecība	99.2	81.5	73.2	20.0	59.0	50.0	98.9	88.4	48.6	20.0	43.5	50.0
Būvniecība	75.1	89.2	80.9	79.3	100.0	100.0	74.9	67.1	65.1	76.8	100.0	100.0
Tirdzniecība	91.0	73.7	76.2	48.9	67.3	74.9	95.3	74.7	80.8	49.3	50.6	74.2
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	86.5	77.7	68.4	45.2	78.5		79.8	67.0	54.5	30.1	78.7	
Finanšu un apdrošināšanas darbības		100.0	80.0			16.0		100.0	80.0			16.0
Kopā	87.6	79.2	73.7	53.9	75.5	70.2	87.1	71.7	62.6	38.6	62.6	29.4
Lielums												
10–19	86.9	83.6	83.9	72.7	81.1	83.7	86.6	84.5	85.2	77.9	81.9	85.8
20–49	92.0	77.0	77.5	54.7	87.2	100.0	93.2	76.0	74.8	51.6	86.0	100.0
50–199	83.0	80.2	59.8	14.0	30.0	50.0	82.6	79.5	60.1	13.5	30.0	50.0
200–..	99.0	51.5	35.0			16.0	98.2	60.6	35.0			16.0
Kopā	87.6	79.2	73.7	53.9	75.5	70.2	87.1	71.7	62.6	38.6	62.6	29.4

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P57. tabula

Vidējais algas samazinājums, ja uzņēmums attiecīgajā gadā samazināja algas (%)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	wb – uzņēmumu skaita svāri						wl – nodarbinātības svāri					
Apstrādes rūpniecība	25.7	23.9	18.4		30.0		25.3	13.7	18.2		30.0	
Būvniecība	24.0	14.4	21.1	18.8	16.9	16.9	21.3	15.7	15.6	18.6	16.2	16.2
Tirdzniecība	24.3	24.4	26.0	29.3	47.7	35.0	25.6	19.5	20.6	21.7	46.5	35.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	37.6	26.7	26.1	26.3	16.5		31.3	20.3	32.1	24.8	17.3	
Finanšu un apdrošināšanas darbības		30.0				15.0		30.0				15.0
Kopā	28.3	24.2	24.6	25.5	26.2	22.5	26.2	17.9	22.7	22.3	24.5	16.0
Lielums												
10–19	33.7	28.2	25.7	24.8	26.1	25.8	32.7	27.1	24.5	23.3	23.8	23.6
20–49	20.8	20.6	24.7	27.7	26.4	20.0	20.7	20.7	23.9	26.0	27.0	20.0
50–199	24.3	28.0	24.4	10.0			24.2	29.1	25.8	10.0		
200–..	24.1	11.8	10.0			15.0	27.3	11.8	10.0			15.0
Kopā	28.3	24.2	24.6	25.5	26.2	22.5	26.2	17.9	22.7	22.3	24.5	16.0

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P58. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka darbaspēka izmaksas tika koriģētas, samazinot vai iesaldējot pamatālu attiecīgajā gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	2008		2009		2010	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Cits						
Nodarbinātība, ln	-0.028 (0.02)	-0.027 (0.03)	-0.097*** (0.03)	-0.089** (0.03)	-0.068*** (0.02)	-0.053 (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	0.029 (0.05)	0.038 (0.09)	0.058 (0.06)	0.075 (0.11)	0.133** (0.05)	0.186* (0.09)
Būvniecība, D	-0.080 (0.06)	-0.126 (0.09)	-0.036 (0.07)	-0.154 (0.11)	-0.086 (0.06)	-0.188 (0.11)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.172*** (0.04)	0.202** (0.07)	0.234* (0.10)	0.388*** (0.07)	0.178** (0.06)	0.306*** (0.07)
Eksporta daļa	-0.002 (0.06)	-0.213 (0.12)	0.141 (0.08)	-0.024 (0.15)	0.092 (0.08)	0.159 (0.15)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.038 (0.06)	0.053 (0.07)	0.081 (0.09)	0.060 (0.10)	0.061 (0.06)	0.088 (0.11)
Mātes uzņēmums, D	-0.200* (0.10)	-0.052 (0.10)	-0.233* (0.11)	-0.050 (0.15)	-0.089 (0.08)	-0.013 (0.14)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.031 (0.07)	-0.086 (0.11)	0.044 (0.09)	0.018 (0.11)	-0.063 (0.09)	-0.195 (0.13)
Pieprasījums	0.090*** (0.02)	0.119*** (0.02)	0.104*** (0.02)	0.156*** (0.03)	-0.000 (0.02)	-0.023 (0.04)
Produktivitāte	0.022 (0.02)	0.039 (0.03)	0.057* (0.03)	0.027 (0.04)	0.040 (0.03)	-0.018 (0.05)
Kredīts nav pieejams, D	-0.044 (0.04)	-0.142** (0.05)	-0.086 (0.05)	-0.186* (0.09)	-0.087* (0.04)	-0.180* (0.07)
Iesaldēta						
Nodarbinātība, ln	0.013 (0.01)	0.027 (0.03)	0.051*** (0.01)	0.023** (0.01)	0.035** (0.01)	0.072* (0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.014 (0.03)	-0.038 (0.09)	-0.099*** (0.02)	-0.021 (0.03)	-0.072* (0.03)	-0.135 (0.07)
Būvniecība, D	0.037 (0.03)	0.126 (0.09)	0.008 (0.02)	0.030 (0.02)	0.042 (0.03)	0.118 (0.06)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.044 (0.04)	-0.080 (0.06)	-0.141* (0.06)	-0.142*** (0.04)	-0.154*** (0.02)	-0.920** (0.32)
Eksporta daļa	0.001 (0.03)	0.213 (0.12)	-0.034 (0.02)	0.006 (0.04)	-0.048 (0.04)	-0.111 (0.10)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.019 (0.03)	-0.053 (0.07)	-0.021 (0.03)	-0.017 (0.03)	-0.033 (0.03)	0.039 (0.12)
Mātes uzņēmums, D	0.082* (0.03)	0.052 (0.10)	0.036** (0.01)	0.012 (0.03)	0.043 (0.04)	0.009 (0.10)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.015 (0.03)	0.086 (0.11)	-0.011 (0.02)	-0.005 (0.03)	0.031 (0.04)	0.124 (0.07)
Pieprasījums	-0.043*** (0.01)	-0.119*** (0.02)	-0.054*** (0.01)	-0.117*** (0.02)	0.022 (0.01)	0.016 (0.03)
Produktivitāte	-0.011 (0.01)	-0.039 (0.03)	-0.014 (0.01)	-0.007 (0.01)	-0.021 (0.01)	0.012 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.021 (0.02)	0.142** (0.05)	0.021 (0.01)	0.049* (0.02)	0.045* (0.02)	0.124* (0.05)
Samazināta (nākamajā lpp.)						
Novērojumu skaits	482		487		503	

P58. tabula (turpinājums)

	2008		2009		2010	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazināta						
Nodarbinātība, ln	0.014 (0.01)	0.000 (0.00)	0.046* (0.02)	0.066* (0.03)	0.033*** (0.01)	-0.019* (0.01)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.015 (0.03)	-0.000 (0.00)	0.041 (0.06)	-0.054 (0.08)	-0.060** (0.02)	-0.052* (0.02)
Būvniecība, D	0.043 (0.04)	0.000 (0.00)	0.028 (0.06)	0.124 (0.10)	0.044 (0.03)	0.070 (0.05)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.128*** (0.02)	-0.122*** (0.03)	-0.093 (0.15)	-0.247*** (0.05)	-0.025 (0.06)	0.614 (0.31)
Eksporta daļa	0.001 (0.03)	0.000 (0.00)	-0.107 (0.06)	0.018 (0.11)	-0.045 (0.04)	-0.049 (0.05)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.020 (0.03)	-0.000 (0.00)	-0.060 (0.06)	-0.043 (0.07)	-0.029 (0.03)	-0.128*** (0.03)
Mātes uzņēmums, D	0.118 (0.06)	0.000 (0.00)	0.197 (0.10)	0.038 (0.12)	0.046 (0.04)	0.004 (0.04)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.016 (0.03)	0.000 (0.00)	-0.033 (0.07)	-0.013 (0.08)	0.032 (0.05)	0.071 (0.06)
Pieprasījums	-0.046*** (0.01)	-0.000*** (0.00)	-0.051** (0.02)	-0.039 (0.03)	-0.022* (0.01)	0.007 (0.01)
Produktivitāte	-0.012 (0.01)	-0.000 (0.00)	-0.043* (0.02)	-0.020 (0.03)	-0.019 (0.01)	0.005 (0.02)
Kredīts nav pieejams, D	0.023 (0.02)	0.000* (0.00)	0.065 (0.04)	0.137* (0.07)	0.042* (0.02)	0.056* (0.03)
Novērojumu skaits	482		487		503	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Atkarīgais mainīgais: 1 – Cits, 2 – Pamatalga tika iesaldēta, 3 – Pamatalga tika samazināta. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P59. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka darbaspēka izmaksas tika koriģētas, samazinot vai iesaldējot pamatālu attiecīgajā gadā (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	2011		2012		2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Cits						
Nodarbinātība, ln	-0.047*	-0.079	-0.012	-0.044	-0.010	-0.048
	(0.02)	(0.05)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	0.099*	0.132	0.082*	0.100	0.046	0.098
	(0.04)	(0.09)	(0.04)	(0.07)	(0.04)	(0.06)
Būvniecība, D	-0.038	0.028	-0.009	-0.020	-0.064	-0.062
	(0.06)	(0.07)	(0.04)	(0.06)	(0.05)	(0.07)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.157***	0.259***	0.099**	0.099	0.084	0.047
	(0.03)	(0.06)	(0.04)	(0.07)	(0.05)	(0.09)
Eksporta daļa	0.047	0.067	0.043	-0.029	0.053	-0.054
	(0.07)	(0.14)	(0.06)	(0.12)	(0.06)	(0.12)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.041	0.154*	0.054	0.093	0.061	0.109*
	(0.06)	(0.08)	(0.05)	(0.07)	(0.05)	(0.05)
Mātes uzņēmums, D	-0.086	-0.115	-0.086	0.087	-0.073	0.109
	(0.08)	(0.14)	(0.08)	(0.08)	(0.09)	(0.07)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.028	-0.184	-0.044	-0.259	-0.067	-0.265
	(0.08)	(0.13)	(0.08)	(0.16)	(0.08)	(0.16)
Pieprasījums	0.010	-0.040	0.025	0.023	0.037*	0.038
	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.02)
Produktivitāte	0.065**	0.088	0.071***	0.086**	0.050**	0.040
	(0.02)	(0.05)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)
Kredīts nav pieejams, D	-0.052	0.005	-0.057	-0.118	-0.053	-0.097
	(0.04)	(0.08)	(0.03)	(0.07)	(0.03)	(0.07)
Iesaldēta						
Nodarbinātība, ln	0.039*	0.076	0.012	0.044	0.010	0.048
	(0.02)	(0.05)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.083*	-0.127	-0.082*	-0.100	-0.046	-0.098
	(0.04)	(0.08)	(0.04)	(0.07)	(0.04)	(0.06)
Būvniecība, D	0.031	-0.027	0.009	0.020	0.064	0.062
	(0.05)	(0.07)	(0.04)	(0.06)	(0.05)	(0.07)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.117***	-0.216**	-0.098*	-0.099	-1.084	-0.047
	(0.03)	(0.07)	(0.04)	(0.07)	(.)	(0.09)
Eksporta daļa	-0.038	-0.064	-0.043	0.029	-0.053	0.054
	(0.06)	(0.14)	(0.06)	(0.12)	(0.06)	(0.12)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.034	-0.149*	-0.050	-0.093	-0.061	-0.109*
	(0.05)	(0.07)	(0.05)	(0.07)	(0.05)	(0.05)
Mātes uzņēmums, D	0.110	0.110	0.088	-0.087	0.073	-0.109
	(0.08)	(0.14)	(0.08)	(0.08)	(0.09)	(0.07)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.023	0.175	0.044	0.259	0.068	0.265
	(0.07)	(0.12)	(0.07)	(0.16)	(0.08)	(0.16)
Pieprasījums	0.003	0.044	-0.025	-0.023	-0.037*	-0.038
	(0.01)	(0.03)	(0.02)	(0.03)	(0.01)	(0.02)
Produktivitāte	-0.053**	-0.085	-0.070***	-0.086**	-0.050**	-0.040
	(0.02)	(0.05)	(0.02)	(0.03)	(0.02)	(0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.043	-0.004	0.056	0.118	0.053	0.097
	(0.03)	(0.08)	(0.03)	(0.07)	(0.03)	(0.07)
Samazināta (nākamajā lpp.)						
Novērojumu skaits	499		501		494	

P59. tabula (turpinājums)

	2011		2012		2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazināta						
Nodarbinātība, ln	0.008*	0.003	0.000	0.000	0.000	0.000
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.017	-0.005	-0.000*	-0.000	-0.000	-0.000
	(0.01)	(0.00)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Būvniecība, D	0.007	-0.001	0.000	0.000	0.000	0.000
	(0.01)	(0.00)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.041***	-0.043*	-0.001**	-0.000	1.000	0.000
	(0.01)	(0.02)	(0.00)	(.)	(.)	(.)
Eksporta daļa	-0.008	-0.003	-0.000	0.000	-0.000	0.000
	(0.01)	(0.01)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.007	-0.005	-0.004**	-0.000	-0.000**	-0.000
	(0.01)	(0.00)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Mātes uzņēmums, D	-0.024*	0.005	-0.002**	-0.000*	-0.000**	-0.000
	(0.01)	(0.01)	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	0.005	0.009	0.000	0.000	-0.002**	-0.000
	(0.02)	(0.01)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Pieprasījums	-0.013***	-0.003*	-0.000	0.000	-0.000	0.000
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Produktivitāte	-0.011*	-0.003	-0.001***	0.000	-0.000***	0.000
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Kredīts nav pieejams, D	0.009	-0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	(0.01)	(0.00)	(0.00)	(.)	(0.00)	(.)
Novērojumu skaits	499		501		494	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Atkarīgais mainīgais: 1 – Cits, 2 – Pamatalga tika iesaldēta, 3 – Pamatalga tika samazināta. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P60. tabula

Kāda bija jaunpieņemtā darbinieka alga salīdzinājumā ar jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algu līdz 2008. gadam, 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā (%)?

	Līdz 2008. gadam		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Daudz zemāka	2.6	3.2	2.2	2.4	1.8	2.2
Zemāka	18.7	24.3	21.2	26.2	20.2	18.3
Aptuveni vienāda	74.8	70.4	73.0	68.6	67.6	64.3
Augstāka	3.2	1.6	2.8	2.1	9.8	12.0
Daudz augstāka	0.7	0.5	0.7	0.7	0.6	3.2
Kopā	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	474		497		503	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P61. tabula

Kāda bija jaunpieņemtā darbinieka alga salīdzinājumā ar jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algu dažādās profesiju grupās (%)?

	Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs				Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Daudz zemāka	1.6	1.6	0.8	0.6	2.0	2.3	1.1	1.6
Zemāka	19.1	21.4	14.1	9.8	19.2	21.1	14.9	9.9
Aptuveni vienāda	75.5	70.1	75.7	78.1	75.6	69.7	75.8	74.3
Augstāka	2.9	6.2	8.5	8.2	2.5	6.2	7.6	10.9
Daudz augstāka	0.9	0.7	0.9	3.4	0.8	0.7	0.6	3.3
Kopā	100	100	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	451		458		448		453	
	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas				Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas			
Daudz zemāka	2.1	2.2	1.1	1.6	2.3	2.4	0.9	1.1
Zemāka	17.1	17.8	16.3	9.7	14.9	20.5	15.0	14.3
Aptuveni vienāda	77.6	77.8	76.7	81.1	80.1	75.1	79.0	80.5
Augstāka	2.6	1.5	5.8	7.6	1.5	0.5	4.4	3.1
Daudz augstāka	0.6	0.6	0.05	0.1	1.1	1.5	0.7	1.0
Kopā	100	100	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	414		420		388		393	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P62. tabula

Kā 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā mainījās jaunpieņemtā un jau strādājoša darbinieka (ar līdzvērtīgu pieredzi un kvalifikāciju) algas starpība dažādās profesiju grupās salīdzinājumā ar atbilstošo situāciju attiecīgi līdz 2008. gadam un 2010. gadam (%)

	Administratīvais un augstākās kvalifikācijas intelektuālais darbs				Vidējas kvalifikācijas intelektuālais darbs			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nozīmīgs samazinājums	2.9	2.7	1.6	1.3	2.4	2.6	0.9	0.8
Mērens samazinājums	8.3	12.4	4.7	2.5	7.0	12.2	5.3	3.8
Nemainīgs	82.1	79.8	73.5	76.1	84.5	79.8	73.7	75.0
Mērens pieaugums	6.5	5.0	20.1	20.0	5.6	5.1	19.7	20.2
Nozīmīgs pieaugums	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.3	0.3	0.2
Kopā	100	100	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	450		458		440		446	
	Fiziskais darbs, kas prasa speciālas iemaņas				Fiziskais darbs, kas neprasa speciālas iemaņas			
Nozīmīgs samazinājums	1.9	2.4	1.1	1.0	2.0	2.7	1.0	1.0
Mērens samazinājums	8.2	12.1	5.4	3.1	6.5	9.6	4.4	2.6
Nemainīgs	82.8	79.6	73.6	73.6	85.6	82.5	80.0	81.1
Mērens pieaugums	6.5	5.3	19.7	22.2	4.8	3.6	14.0	14.5
Nozīmīgs pieaugums	0.6	0.6	0.2	0.1	1.0	1.5	0.7	0.9
Kopā	100	100	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	412		419		383		387	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P63. tabula

Vidējais minimālās algas saņēmēju īpatsvars uzņēmumā pirms un pēc minimālās algas palielināšanas 2014. gada 1. janvārī (%)

	wb – uzņēmumu skaita svāri		wl – nodarbinātības svāri	
	Līdz 01.01.2014.	Pēc 01.01.2014.	Līdz 01.01.2014.	Pēc 01.01.2014.
Lielums				
10–19	24.6	24.1	24.7	24.4
20–49	21.7	20.1	23.1	21.5
50–199	12.3	12.6	13.2	13.9
200–..	10.8	10.3	9.7	9.6
Kopā	21.3	20.6	15.5	15.3
Nozare				
Apstrādes rūpniecība	26.6	26.1	16.0	16.3
Būvniecība	15.7	13.4	10.6	8.6
Tirdzniecība	17.2	17.5	14.6	14.5
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	25.3	24.3	18.8	18.8
Finanšu un apdrošināšanas darbības	9.2	9.0	5.8	5.7
Kopā	21.3	20.6	15.5	15.3

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P64. tabula

Vai minimālās algas palielināšana 2014. gada 1. janvārī radīja nepieciešamību palielināt pamatalgu vai piemaksas tiem uzņēmuma darbiniekiem, kuri pelna vairāk par minimālo algu? (NC410; %)

	wb – uzņēmumu skaita svāri				wl – nodarbinātības svāri			
	Jā	Nē	Nezinu (Nav atbildes)	Kopā	Jā	Nē	Nezinu (Nav atbildes)	Kopā
Lielums								
10–19	21.5	59.9	18.6	100.0	21.0	59.4	19.6	100.0
20–49	31.0	55.4	13.6	100.0	31.7	55.5	12.8	100.0
50–199	23.5	64.7	11.7	100.0	24.8	62.0	13.2	100.0
200–..	18.4	69.9	11.7	100.0	19.1	64.0	16.8	100.0
Kopā	24.5	59.7	15.8	100.0	23.0	61.3	15.7	100.0
Nozare								
Apstrādes rūpniecība	33.4	53.0	13.7	100.0	27.4	45.5	27.1	100.0
Būvniecība	26.3	48.4	25.3	100.0	22.3	54.3	23.3	100.0
Tirdzniecība	22.9	63.3	13.8	100.0	16.9	75.8	7.4	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	19.3	65.3	15.3	100.0	25.1	65.3	9.6	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	48.8	43.6	7.6	100.0	16.5	56.6	26.9	100.0
Kopā	24.5	59.7	15.8	100.0	23.0	61.3	15.7	100.0

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P65. tabula

Darbinieku īpatsvars uzņēmumā, kuru pamatalga un/vai piemaksas pieauga, palielinoties minimālās algas līmenim (neatkarīgi no darbinieku algas līdz 2014. gada 1. janvārim; %; ja uzņēmums atbildēja "Jā" uz NC410)

	wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						Kopā
	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%	Nezinu (Nav atbildes)	
Lielums							
10–19	26.2	6.0	6.7	10.1	49.5	1.4	100.0
20–49	18.8	19.3	0.0	5.4	45.8	10.7	100.0
50–199	33.7	14.4	18.8	11.9	16.2	4.9	100.0
200–..	45.9	0.0	49.2	0.0	4.9	0.0	100.0
Kopā	33.3	9.5	22.5	6.7	24.1	3.9	100.0
Nozare							
Apstrādes rūpniecība	30.9	13.6	6.8	8.7	31.2	8.7	100.0
Būvniecība	49.1	3.2	19.5	10.6	17.6	0.0	100.0
Tirdzniecība	29.6	8.7	1.5	20.9	37.7	1.6	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	36.7	9.9	33.6	0.6	15.9	3.3	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	0.0	0.0	70.0	0.0	30.0	0.0	100.0
Kopā	33.3	9.5	22.5	6.7	24.1	3.9	100.0

P66. tabula

Uzņēmuma darbaspēka izmaksu (pamatalgas un piemaksu) kāpums, palielinoties minimālās algas līmenim (%; ja uzņēmums atbildēja "Jā" uz NC410)

	wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					Kopā
	Mazāk nekā 3%	3–5%	5–11%	Vairāk nekā 11%	Nezinu (Nav atbildes)	
Lielums						
10–19	17.0	17.1	30.1	19.6	16.1	100.0
20–49	18.2	30.6	13.3	18.4	19.5	100.0
50–199	28.0	18.6	37.8	13.2	2.4	100.0
200–..	30.8	4.9	12.7	5.8	45.9	100.0
Kopā	25.1	16.4	24.1	13.0	21.4	100.0
Nozare						
Apstrādes rūpniecība	24.1	26.8	14.3	24.2	10.6	100.0
Būvniecība	22.1	20.3	41.7	5.4	10.6	100.0
Tirdzniecība	15.5	27.6	32.7	14.6	9.7	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	32.9	5.3	17.1	9.2	35.5	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	0.0	18.5	70.0	0.0	11.5	100.0
Kopā	25.1	16.4	24.1	13.0	21.4	100.0

P67. tabula

Cik svarīgi bija pēc minimālās algas palielināšanas 2014. gada 1. janvārī veiktie darbaspēka izmaksu korekcijas pasākumi (%)

	Mums vajadzēja atlaist darbiniekus (LV4 13a)		Mēs varējām pieņemt darbā mazāk darbinieku (LV4 13b)		Mums vajadzēja palielināt cenas (LV4 13c)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nesvarīgi (nebija aktuāli)	77.8	83.7	72.4	78.7	57.6	65.8
Mazsvarīgi	8.2	6.7	11.0	10.5	14.7	12.7
Svarīgi	3.2	3.4	6.1	4.5	15.6	12.7
Ļoti svarīgi	2.3	1.0	2.5	1.4	4.3	4.3
Nezinu (Nav atbildes)	8.4	5.2	8.0	4.9	7.7	4.5
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	557		557		557	

	Mums vajadzēja samazināt ar darbaspēku nesaistītās izmaksas (LV4 13c)		Mums vajadzēja palielināt arī to darbinieku algas, kuri pelnīja vairāk par noteikto minimālās algas līmeni (LV4 13d)		Mēs palielinājām produktivitāti (LV4 13f)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nesvarīgi (nebija aktuāli)	55.4	63.6	56.9	65.4	55.2	60.7
Mazsvarīgi	14.2	14.2	15.4	13.0	13.9	15.2
Svarīgi	19.0	13.2	16.6	13.4	13.8	12.7
Ļoti svarīgi	5.2	5.0	4.0	3.4	4.0	4.4
Nezinu (Nav atbildes)	6.3	4.0	7.2	4.7	13.2	7.1
Kopā	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Novērojumu skaits	557		557		557	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P68. tabula

Darbinieku īpatsvars, ko uzņēmums varētu pieņemt darbā, ja minimālās algas līmenis 2014. gada 1. janvārī būtu palicis nemainīgs (285 eiro, nevis 320 eiro; %) (Jautājums tika uzdots, ja atbilde uz LV413 a un b bija "Svarīgi" vai "Ļoti svarīgi".)

Lielums	10–19	20–49	50–199	200–..	Kopā
wb	4.8	9.8	2.9		4.9
wl	5.0	9.9	3.2		4.3
Nozare	Apstrādes rūpniecība	Būvniecība	Tirdzniecība	Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	
wb	5.6	5.4	7.7	1.8	4.9
wl	4.3	5.0	7.7	1.1	4.3
Minimālās algas saņēmēju īpatsvars		0	1–49%	50–100%	
wb		1.3	4.5	7.1	4.9
wl		1.5	3.8	5.7	4.3
Novērojumu skaits	28				

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P69. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka uzņēmumā tika veikts attiecīgs pasākums, reaģējot uz minimālās algas palielināšanu (logita modeļa marginālie efekti)

	Mums vajadzēja atlaist darbiniekus (LV4 13a)		Mēs varējām pieņemt darbā mazāk darbinieku (LV4 13b)		Mums vajadzēja palielināt cenas (LV4 13c)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nodarbinātība, ln	0.038* (0.02)	-0.009 (0.01)	0.012 (0.02)	-0.002 (0.01)	0.033 (0.03)	-0.020 (0.03)
Minimālās algas saņēmēju īpatsvars	0.002*** (0.00)	0.001** (0.00)	0.002*** (0.00)	0.002*** (0.00)	0.006*** (0.00)	0.008*** (0.00)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.045 (0.04)	0.104 (0.06)	0.047 (0.06)	0.148* (0.06)	0.131 (0.08)	0.273** (0.09)
Būvniecība, D	0.022 (0.05)	0.023 (0.05)	-0.001 (0.06)	0.008 (0.04)	0.092 (0.08)	0.066 (0.08)
Eksporta daļa	-0.005 (0.06)	0.000 (0.05)	-0.091 (0.07)	-0.065 (0.05)	-0.142 (0.09)	-0.188 (0.10)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.018 (0.06)	-0.025 (0.04)	-0.032 (0.07)	-0.035 (0.04)	-0.054 (0.10)	-0.151 (0.08)
Mātes uzņēmums, D	-0.022 (0.07)	-0.089** (0.03)	-0.061 (0.07)	-0.125*** (0.03)	-0.112 (0.10)	-0.179* (0.08)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.032 (0.05)	0.047 (0.07)	-0.054 (0.06)	0.144 (0.10)	-0.105 (0.09)	0.326* (0.16)
Pieprasījums	-0.034** (0.01)	-0.037*** (0.01)	-0.033* (0.02)	-0.031* (0.01)	-0.037 (0.02)	-0.060* (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.033 (0.03)	-0.017 (0.03)	0.111** (0.04)	0.064* (0.03)	0.200*** (0.05)	0.060 (0.06)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D			0.199 (0.29)	-0.071 (0.05)	-0.068 (0.22)	-0.037 (0.20)
Novērojumu skaits	501		516		520	

P69. tabula (turpinājums)

	Mums vajadzēja samazināt ar darbaspēku nesaistītās izmaksas (LV4 13d)		Mums vajadzēja palielināt arī to darbinieku algas, kuri pelnīja vairāk par noteikto minimālās algas līmeni (LV4 13e)		Mēs palielinājām produktivitāti (LV4 13f)	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Nodarbinātība, ln	0.005 (0.03)	-0.049 (0.03)	-0.010 (0.03)	-0.001 (0.03)	0.044 (0.03)	0.017 (0.04)
Minimālās algas saņēmēju īpatsvars	0.005*** (0.00)	0.009*** (0.00)	0.003** (0.00)	0.005*** (0.00)	0.003*** (0.00)	0.004*** (0.00)
Apstrādes rūpniecība, D	0.098 (0.08)	0.274** (0.10)	0.166* (0.07)	0.265** (0.08)	0.252*** (0.07)	0.394*** (0.08)
Būvniecība, D	-0.054 (0.07)	0.009 (0.08)	0.107 (0.08)	0.166 (0.10)	0.020 (0.08)	0.091 (0.10)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.394** (0.13)	0.466** (0.17)	0.317* (0.16)	0.382* (0.18)	-0.114 (0.15)	0.273 (0.22)
Eksporta daļa	-0.053 (0.09)	-0.161 (0.11)	-0.188* (0.08)	-0.322** (0.11)	-0.127 (0.09)	-0.322** (0.12)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.122 (0.09)	-0.162* (0.07)	-0.075 (0.09)	-0.008 (0.09)	-0.093 (0.08)	-0.061 (0.11)
Mātes uzņēmums, D	-0.128 (0.11)	-0.221** (0.07)	-0.038 (0.10)	-0.141 (0.08)	-0.044 (0.10)	-0.173 (0.09)
Filiāle/meitas uzņēmums, D	-0.085 (0.10)	0.121 (0.13)	-0.163* (0.08)	-0.037 (0.11)	-0.084 (0.08)	0.214 (0.16)
Pieprasījums	-0.050* (0.02)	-0.042 (0.03)	-0.028 (0.02)	-0.059* (0.03)	-0.012 (0.02)	-0.046 (0.03)
Kredīts nav pieejams, D	0.212*** (0.05)	0.183** (0.06)	0.155** (0.05)	0.105 (0.06)	0.118* (0.05)	0.094 (0.07)
Novērojumu skaits	521		519		489	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartklūdas. * – p<0.1, ** – p<0.05, *** – p<0.01.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Nesvarīgi (nebija aktuāli)* un *Svarīgi* dalījumā. 0 – Nesvarīgi (nebija aktuāli), 1 – Svarīgi. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P70. tabula

Uzņēmumu cenu veidošanās mehānisms galvenajam produktam vai pakalpojumam iekšzemes tirgū 2013. gadā (%)

	Uzņēmums nevar noteikt cenu autonomi, jo			Cena noteikta		Vienojoties ar pircēju	Cits	Nezinu (Nav atbildes)	Kopā
	cena ir regulēta	cenu nosaka mātes uzņēmums vai saistīto uzņēmumu grupa	cenu nosaka pircējs(i)	ievērojot galveno konkurentu cenu	atbilstoši peļņas normai un izmaksu pārmaiņām				
	wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati								
Apstrādes rūpniecība	6.1	1.9	5.4	29.0	21.5	35.5	0.0	0.6	100.0
Būvniecība	12.0	0.0	4.8	28.9	13.4	39.3	1.6	0.0	100.0
Tirdzniecība	17.5	4.3	5.5	33.6	28.5	8.7	1.8	0.0	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	21.5	2.7	6.2	29.8	11.1	24.8	2.7	1.2	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	42.6	0.0	7.1	20.8	21.5	0.0	0.0	8.0	100.0
Kopā	17.1	2.6	5.7	30.4	18.5	23.1	1.7	0.8	100.0
Novērojumu skaits	94	16	29	164	108	120	9	4	544
	wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati								
Apstrādes rūpniecība	25.1	4.0	3.6	18.8	19.1	28.6	0.0	0.8	100.0
Būvniecība	14.6	0.0	12.4	30.4	11.1	28.9	2.6	0.0	100.0
Tirdzniecība	23.8	4.1	5.2	42.9	17.0	6.2	0.9	0.0	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	32.7	2.9	2.7	24.4	12.2	14.8	8.3	2.0	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	5.1	0.0	11.6	17.4	57.8	0.0	0.0	8.2	100.0
Kopā	25.2	2.9	5.1	27.1	18.1	16.2	3.8	1.6	100.0
Novērojumu skaits	94	16	29	164	108	120	9	4	544

P71. tabula

Uzņēmumu cenu veidošanās mehānisms galvenajam produktam vai pakalpojumam ārējā tirgū
2013. gadā (%)

	Uzņēmums nevar noteikt cenu autonomi, jo			Cena noteikta		Vienojoties ar pircēju	Cits	Nezinu (Nav atbildes)	Kopā
	cena ir regulēta	cenu nosaka mātes uzņēmums vai saistīto uzņēmumu grupa	cenu nosaka pircējs(i)	ievērojot galveno konkurentu cenu	atbilstoši peļņas normai un izmaksu pārmaiņām				
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati									
Apstrādes rūpniecība	7.9	7.1	6.3	26.8	11.0	35.6	5.2	0.0	100.0
Būvniecība	7.9	18.4	0.0	21.4	8.2	41.9	2.3	0.0	100.0
Tirdzniecība	21.1	10.2	6.1	22.4	18.3	17.9	2.8	1.2	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	16.0	4.6	6.3	31.4	10.3	28.3	0.8	2.3	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	21.0	18.6	0.0	42.7	0.0	0.0	0.0	17.7	100.0
Kopā	14.9	8.2	5.6	27.0	12.5	27.4	2.7	1.5	100.0
Novērojumu skaits	38	26	16	77	41	84	6	4	292
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati									
Apstrādes rūpniecība	27.9	6.4	4.4	19.2	12.6	27.5	2.0	0.0	100.0
Būvniecība	4.5	16.1	0.0	16.7	4.6	51.1	7.0	0.0	100.0
Tirdzniecība	42.8	10.9	4.0	17.5	9.9	9.9	4.5	0.5	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	23.2	6.2	4.0	19.9	16.2	29.6	0.3	0.7	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	2.3	14.1	0.0	51.1	0.0	0.0	0.0	32.5	100.0
Kopā	25.5	8.4	3.5	22.3	11.7	23.0	1.9	3.7	100.0
Novērojumu skaits	38	26	16	77	41	84	6	4	292

P72. tabula

Cenu pārmaiņu biežums 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam (%)

	Jā, cenas mainījās		Nē	Nezinu (Nav atbildes)	Kopā
	biežāk	retāk			
Ārējā tirgū iegūto ieņēmumu daļa ir 0					
wb	29.2	7.0	41.6	22.2	100.0
wl	28.4	6.6	41.0	23.9	100.0
Novērojumu skaits	167	37	228	112	544
Ārējā tirgū iegūto ieņēmumu daļa ir lielāka nekā 0					
wb	25.4	8.2	45.1	21.3	100.0
wl	24.5	5.5	45.9	24.1	100.0
Novērojumu skaits	79	22	135	56	292

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P73. tabula

BIEŽĀKAS cenu noteikšanas faktoru mediānais reitings 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam (%)

	Pieprasījums svārstījās vairāk	Darbspēka izmaksas mainījās biežāk	Ar darbspēku nesaistītās izmaksas mainījās vairāk	Lielāka konkurence galvenā produkta tirgū	Konkurentu cena tika mainīta biežāk
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Apstrādes rūpniecība	3	4	4	2	3
Būvniecība	2	3	4	3	3
Tirdzniecība	3	4	3	2	3
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	2	4	3	2	2
Finanšu un apdrošināšanas darbības	3	2	3	1	4
Kopā	2	4	3	2	3
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Apstrādes rūpniecība	3	5	3	2	3
Būvniecība	3	4	4	1	2
Tirdzniecība	2	5	4	1	3
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	1	4	4	3	3
Finanšu un apdrošināšanas darbības	5	2	3	1	4
Kopā	2	4	4	2	3

Piezīme. Reitings no 1 (mazāk svarīgs) līdz 5 (vissvarīgākais), 0 – Nav viedokļa.

P74. tabula

NC53b – RETĀKAS cenu noteikšanas faktoru mediānais reitings 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam (%)

	Pieprasījums svārstījās mazāk	Darbspēka izmaksas mainījās mazāk	Ar darbspēku nesaistītās izmaksas mainījās mazāk	Vājāka konkurence galvenā produkta tirgū	Konkurentu cena tika mainīta retāk
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Apstrādes rūpniecība	3	3	3	3	2
Būvniecība	2	2	5	3	4
Tirdzniecība	3	2	3	5	4
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	3	2	4	4	2
Finanšu un apdroši- nāšanas darbības					
Kopā	3	3	3	4	2
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati					
Apstrādes rūpniecība	2	4	4	3	1
Būvniecība	2	3	5	1	4
Tirdzniecība	3	2	3	5	4
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	2	1	3	4	5
Finanšu un apdroši- nāšanas darbības					
Kopā	2	3	3	4	2

Piezīme. Reitings no 1 (mazāk svarīgs) līdz 5 (vissvarīgākais), 0 – Nav viedokļa.

P75. tabula

NC54a – Konkurences līmenis Jūsu uzņēmuma galvenajam produktam vai pakalpojumam iekšzemes tirgū 2013. gadā (%)

	Vāja	Mērena	Liela	Ļoti liela	Nav	Kopā
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
Apstrādes rūpniecība	2.2	40.1	34.0	18.1	5.5	100.0
Būvniecība	7.1	22.4	33.5	35.5	1.5	100.0
Tirdzniecība	3.7	22.8	30.0	43.5	0.0	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	5.5	18.5	36.7	33.4	5.8	100.0
Finanšu un apdroši- nāšanas darbības	0.0	18.2	22.0	59.8	0.0	100.0
Kopā	4.5	23.9	33.4	34.9	3.2	100.0
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
Apstrādes rūpniecība	2.4	48.6	26.4	16.5	6.1	100.0
Būvniecība	9.2	13.9	25.7	47.7	3.4	100.0
Tirdzniecība	1.7	17.1	25.7	55.5	0.0	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	7.0	21.9	29.3	29.2	12.6	100.0
Finanšu un apdroši- nāšanas darbības	0.0	35.9	43.1	21.0	0.0	100.0
Kopā	4.6	26.8	28.7	33.3	6.6	100.0
Novērojumu skaits	26	120	167	185	17	515

P76. tabula

Konkurences līmenis Jūsu uzņēmuma galvenajam produktam vai pakalpojumam ārējā tirgū 2013. gadā (%)

	Vāja	Mērena	Liela	Ļoti liela	Nav	Kopā
wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
Apstrādes rūpniecība	0.9	29.6	47.5	21.2	0.8	100.0
Būvniecība	0.0	27.0	45.6	27.4	0.0	100.0
Tirdzniecība	5.2	26.1	27.9	35.8	5.0	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	1.3	24.0	35.9	38.5	0.2	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	17.7	0.0	54.8	27.5	0.0	100.0
Kopā	2.7	25.7	37.8	32.0	1.8	100.0
wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati						
Apstrādes rūpniecība	1.1	16.7	55.9	25.4	0.9	100.0
Būvniecība	0.0	29.5	35.6	34.9	0.0	100.0
Tirdzniecība	2.2	21.7	19.0	55.0	2.1	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	0.5	11.8	41.2	40.0	6.5	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	32.5	0.0	56.5	11.0	0.0	100.0
Kopā	4.9	14.5	43.5	34.3	2.8	100.0
Novērojumu skaits	8	57	97	80	6	248

P77. tabula

Kā mainījās konkurence uzņēmuma galvenā produkta vai pakalpojuma tirgū 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju līdz 2008. gadam (%)

	Iekšzemes tirgus				Ārējais tirgus			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Stiprs konkurences sarukums	2.9	2.4	2.2	2.2	0.9	1.0	1.0	1.0
Mērens konkurences sarukums	11.8	11.0	3.8	2.4	7.6	5.9	2.8	1.3
Nav pārmaiņu	33.8	39.3	24.7	24.2	45.7	51.5	32.5	35.8
Mērens konkurences palielinājums	30.0	20.1	28.1	26.4	25.2	19.7	27.4	23.1
Būtiski lielāka konkurence	18.7	18.4	38.5	36.3	11.2	8.8	27.3	26.4
Nav konkurentu	2.8	8.7	2.8	8.5	9.4	13.1	9.1	12.5
Kopā	100	100	100	100	100	100	100	100
Novērojumu skaits	493		504		306		316	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

P78. tabula

Faktori, kas izskaidro varbūtību, ka konkurence uzņēmuma galvenā produkta vai pakalpojuma iekšzemes un ārējā tirgū samazināsies, pieaugs vai saglabāsies nemainīga 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar situāciju līdz 2008. gadam (vispārinātā sakārtotā logita modeļa marginālie efekti)

	Iekšzemes tirgus				Ārējais tirgus			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Samazinās								
Nodarbinātība, ln	-0.003 (0.01)	0.012 (0.01)	-0.001 (0.00)	-0.000 (0.00)	-0.000 (0.01)	0.003* (0.00)	-0.001 (0.01)	0.000 (0.00)
Apstrādes rūpniecība, D	0.014 (0.04)	-0.049 (0.03)	-0.004 (0.01)	0.000 (0.00)	-0.021 (0.01)	-0.009* (0.00)	-0.008 (0.01)	-0.003 (0.00)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.009 (0.08)	0.122 (0.16)	-0.053*** (0.01)	-0.050*** (0.01)	-0.065*** (0.02)	-0.047* (0.02)	-0.031** (0.01)	-0.020 (0.01)
Būvniecība, D	0.063 (0.06)	-0.023 (0.04)	0.039 (0.03)	0.000 (0.00)	0.019 (0.05)	0.032 (0.04)	-0.006 (0.01)	-0.002 (0.00)
Eksporta daļa	0.035 (0.04)	0.097 (0.06)	-0.009 (0.01)	-0.000 (0.00)	0.114** (0.04)	0.023** (0.01)	-0.011 (0.01)	-0.002 (0.00)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.048 (0.03)	-0.023 (0.04)	0.010 (0.01)	-0.000** (0.00)	0.040 (0.02)	0.004 (0.00)	0.018 (0.01)	0.002 (0.00)
Pieprasījums	-0.048*** (0.01)	-0.043* (0.02)	0.007 (0.00)	0.000 (0.00)	-0.012 (0.01)	-0.002 (0.00)	0.003 (0.00)	0.000 (0.00)
Kredīts nav pieejams, D	0.000 (0.02)	0.041 (0.04)	0.015 (0.01)	0.000 (0.00)	0.014 (0.01)	0.005 (0.00)	0.006 (0.01)	0.006* (0.00)
Iekšzemes konkurence	-0.034 (0.02)	-0.019 (0.03)	-0.000 (0.01)	0.000 (0.00)				
Ārējā konkurence					-0.037*** (0.01)	-0.007* (0.00)	-0.020** (0.01)	-0.001 (0.00)
Nemainās								
Nodarbinātība, ln	-0.003 (0.01)	0.015 (0.01)	-0.003 (0.02)	-0.007 (0.03)	-0.000 (0.03)	0.115*** (0.03)	-0.013 (0.05)	0.010 (0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	0.016 (0.04)	-0.078 (0.06)	-0.021 (0.05)	0.065 (0.08)	-0.115 (0.07)	-0.446*** (0.09)	-0.075 (0.07)	-0.174 (0.11)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	-0.011 (0.10)	0.068** (0.03)	-0.091 (0.12)	-0.138 (0.15)	-0.003 (0.23)	-0.094 (0.23)	-0.051 (0.23)	-0.014 (0.28)
Būvniecība, D	-0.124* (0.06)	-0.032 (0.07)	-0.078 (0.05)	0.016 (0.09)	0.070 (0.13)	-0.175 (0.19)	-0.059 (0.15)	-0.146 (0.13)
Eksporta daļa	0.041 (0.05)	0.121 (0.08)	-0.042 (0.06)	-0.074 (0.12)	-0.041 (0.11)	0.042 (0.14)	-0.102 (0.10)	-0.147 (0.16)
Galvenokārt ārvalstu, D	0.045 (0.03)	-0.033 (0.06)	0.043 (0.06)	0.055 (0.09)	0.127* (0.05)	0.110 (0.08)	0.131 (0.08)	0.111 (0.10)
Pieprasījums	0.039* (0.02)	0.076** (0.03)	0.033 (0.02)	0.055 (0.05)	-0.056* (0.02)	-0.062 (0.04)	0.030 (0.03)	0.005 (0.05)
Kredīts nav pieejams, D	0.000 (0.03)	0.053 (0.05)	0.072 (0.04)	0.014 (0.08)	0.066 (0.06)	0.195* (0.08)	0.058 (0.06)	0.330** (0.10)
Iekšzemes konkurence	-0.152*** (0.03)	-0.204*** (0.06)	-0.175*** (0.03)	-0.177*** (0.04)				
Ārējā konkurence					-0.169*** (0.04)	-0.260*** (0.06)	-0.177*** (0.04)	-0.088 (0.05)
Pieaug (nākamajā lpp.)								
Novērojumu skaits	462		473		235		245	

P78. tabula (turpinājums)

	Iekšzemes tirgus				Ārējais tirgus			
	2008–2009		2010–2013		2008–2009		2010–2013	
	wb	wl	wb	wl	wb	wl	wb	wl
Pieaug								
Nodarbinātība, ln	0.006 (0.03)	-0.028 (0.02)	0.004 (0.03)	0.007 (0.03)	0.000 (0.04)	-0.118*** (0.03)	0.015 (0.05)	-0.010 (0.04)
Apstrādes rūpniecība, D	-0.030 (0.08)	0.127 (0.09)	0.025 (0.06)	-0.065 (0.08)	0.137 (0.08)	0.454*** (0.09)	0.083 (0.08)	0.176 (0.11)
Finanšu un apdrošināšanas darbības, D	0.020 (0.19)	-0.190 (0.17)	0.145 (0.12)	0.188 (0.15)	0.068 (0.23)	0.141 (0.22)	0.082 (0.23)	0.034 (0.28)
Būvniecība, D	0.061 (0.09)	0.055 (0.10)	0.039 (0.07)	-0.016 (0.09)	-0.089 (0.18)	0.143 (0.20)	0.065 (0.16)	0.148 (0.13)
Eksporta daļa	-0.076 (0.08)	-0.218 (0.13)	0.051 (0.08)	0.074 (0.12)	-0.073 (0.12)	-0.064 (0.14)	0.114 (0.11)	0.150 (0.16)
Galvenokārt ārvalstu, D	-0.093 (0.06)	0.056 (0.09)	-0.052 (0.07)	-0.054 (0.09)	-0.168* (0.07)	-0.113 (0.08)	-0.149 (0.09)	-0.113 (0.11)
Pieprasījums	0.009 (0.02)	-0.033 (0.03)	-0.040 (0.02)	-0.055 (0.05)	0.069* (0.03)	0.063 (0.04)	-0.034 (0.03)	-0.005 (0.05)
Kredīts nav pieejams, D	-0.001 (0.05)	-0.094 (0.08)	-0.087 (0.05)	-0.014 (0.08)	-0.080 (0.07)	-0.200* (0.08)	-0.065 (0.07)	-0.336** (0.10)
Iekšzemes konkurence	0.185*** (0.03)	0.223*** (0.05)	0.175*** (0.03)	0.177*** (0.04)				
Ārējā konkurence					0.205*** (0.04)	0.267*** (0.06)	0.197*** (0.05)	0.089 (0.05)
Novērojumu skaits	462		473		235		245	

Piezīmes. ln – logaritms, D – fiktīvais mainīgais, wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati. Iekavās norādītas standartkļūdas. * – $p < 0.1$, ** – $p < 0.05$, *** – $p < 0.01$.

Komentārs. Sakarā ar mazo novērojumu skaitu dažās grupās grupas apvienotas *Samazinās*, *Nemainās* un *Pieaug* dalījumā. Skaidrojošo mainīgo apraksts sniegts P2. tabulā.

P79. tabula

Cenu veidošanās mehānisms 2013. gadā (%)

	Cena tika mainīta regulāri (neatkarīgi no ekonomiskās situācijas)	Cena tika mainīta ekonomisku iemeslu dēļ	Nezinu (Nav atbildes)	Kopā
	wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati			
Apstrādes rūpniecība	7.5	92.5	0.0	100.0
Būvniecība	7.3	90.6	2.2	100.0
Tirdzniecība	20.2	78.6	1.1	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	15.5	81.6	2.8	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	8.0	92.0	0.0	100.0
Kopā	14.2	84.1	1.7	100.0
	wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati			
Apstrādes rūpniecība	5.1	94.9	0.0	100.0
Būvniecība	4.2	94.6	1.2	100.0
Tirdzniecība	28.5	70.9	0.6	100.0
Citi uzņēmējdarbības pakalpojumi	21.7	75.9	2.4	100.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	8.2	91.8	0.0	100.0
Kopā	16.7	82.1	1.2	100.0
Novērojumu skaits	82	469	6	557

P80. tabula

Cenas pārmaiņu biežums 2013. gadā (%)

	Cena tika mainīta regulāri (neatkarīgi no ekonomiskās situācijas)		Cena tika mainīta ekonomisku iemeslu dēļ	
	wb	wl	wb	wl
Biežāk nekā vienu reizi gadā (nav konkrētāk noteikts)				
Katru dienu	11.5	6.2	11.2	10.6
Katru nedēļu	2.5	0.7	1.7	2.6
Katru mēnesi	3.6	1.0	2.9	6.1
Katru ceturksni	9.1	4.9	6.6	4.7
Katru pusgadu	10.2	22.6	6.9	7.6
Katru gadu	8.1	4.3	8.0	5.5
Vienu reizi gadā	22.2	25.6	23.0	17.9
Aptuveni vienu reizi divos gados	9.0	5.7	14.6	14.7
Retāk nekā vienu reizi divos gados	4.6	3.3	12.4	11.7
Nekad	7.2	20.0	2.1	2.8
Nezinu (Nav atbildes)	11.9	5.5	10.6	15.7
Kopā	100	100	100	100
Novērojumu skaits	82		469	

Piezīme. wb – uzņēmumu ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati, wl – nodarbināto ģenerālkopu reprezentējoši svērtie dati.

Attēlu saraksts

P1. Pārmaiņas uzņēmumu darbībā 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; wl – nodarbinātības svāri (C21)	129
P2. Pārmaiņas uzņēmumu darbībā; wl – nodarbinātības svāri (C21)	130
P3. Pārmaiņas uzņēmumu darbībā; wl – nodarbinātības svāri (C21)	131
P4. Pieprasījuma, kredītu pieejamības, pircēju maksāspējas un izejvielu pieejamības šoku ilgums; wl – nodarbinātības svāri (C22)	132
P5. Kredītu pieejamība 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; wl – nodarbinātības svāri (C23)	133
P6. Kredītu pieejamība; wl – nodarbinātības svāri (C23)	134
P7. Kredītu pieejamība; wl – nodarbinātības svāri (C23)	135
P8. Kredītu pieejamība un pārmaiņas uzņēmumu darbībā (C23 un C21); wl – nodarbinātības svāri	136
P9. Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; wl – nodarbinātības svāri (C24)	137
P10. Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C24)	138
P11. Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C24)	139
P12. Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas un pārmaiņas uzņēmumu darbībā (C24 un C21); wl – nodarbinātības svāri	140
P13. Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; wl – nodarbinātības svāri (C25)	141
P14. Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C25)	142
P15. Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C25)	143
P16. Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas un pārmaiņas uzņēmumu darbībā; wl – nodarbinātības svāri (C25 un C21)	144
P17. Pieprasījuma pēc uzņēmuma galvenā produkta un tā cenas pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; wl – nodarbinātības svāri (C26)	145
P18. Pieprasījuma pēc uzņēmuma galvenā produkta un tā cenas pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C26)	146
P19. Pieprasījuma pēc uzņēmuma galvenā produkta un tā cenas pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C26)	147
P20. Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; wl – nodarbinātības svāri (C27)	148
P21. Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C27)	149
P22. Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C27)	150
P23. Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas un pārmaiņas uzņēmumu darbībā; wl – nodarbinātības svāri (C27 un C21)	151
P24. Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu; wl – nodarbinātības svāri (C33a)	152
P25. Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu; wl – nodarbinātības svāri (C33a)	153
P26. Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu un pārmaiņas uzņēmumu darbībā; wl – nodarbinātības svāri (C33a un C21)	154
P27. Pasākumi nodarbināto skaitu samazināšanai; wl – nodarbinātības svāri (C33b)	155

P28. Pasākumi nodarbināto skaita samazināšanai; wl – nodarbinātības svari (C33b)	156
P29. Pasākumi nodarbināto skaita samazināšanai un pārmaiņas uzņēmumu darbībā; wl – nodarbinātības svari (C33b)	157
P30. Vai bija vieglāk samazināt nodarbināto skaitu salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; wl – nodarbinātības svari (C34)	158
P31. Šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai darbā 2013. gadā; wl – nodarbinātības svari (C35)	159
P32. Šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai darbā 2013. gadā; wl – nodarbinātības svari (C35)	159
P33. Šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai darbā 2013. gadā; wl – nodarbinātības svari (C35)	160
P34. Kolektīvo darba līgumu izplatība 2013. gadā; wl – nodarbinātības svari (C43)	161
P35. Algu indeksācija atbilstoši inflācijai; wl – nodarbinātības svari (C45)	162
P36. Algu indeksācija atbilstoši inflācijai; wl – nodarbinātības svari (C45)	163
P37. Algu pārmaiņu biežums; wl – nodarbinātības svari (C46)	164
P38. Algu pārmaiņu biežums; wl – nodarbinātības svari (C46)	165
P39. Algu apjoma iesaldēšanas un samazināšanas stratēģija; wl – nodarbinātības svari (C47)	166
P40. Algu iesaldēšanas un samazināšanas stratēģija; wl – nodarbinātības svari (C47)	167
P41. Jaunpieņemto darbinieku algas; wl – nodarbinātības svari (C48)	168
P42. Jaunpieņemto darbinieku algas; wl – nodarbinātības svari (C48)	169
P43. Uzņēmumu cenu veidošanas politikas autonomijas līmenis 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita svari (C51)	170
P44. Uzņēmumu cenu veidošanas politikas autonomijas līmenis 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita svari (C51)	171
P45. Cenu pārmaiņu biežums 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam; wb – uzņēmumu skaita svari (C53)	172
P46. Cenu pārmaiņu biežums 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam; wb – uzņēmumu skaita svari (C53)	173
P47. Ja cena mainījās biežāk/retāk 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam, kādi bija tā iemesli (pirmā izvēle – vissvarīgākā); wb – uzņēmumu skaita svari (C53a)	174
P48. Konkurences līmenis 2013. gada beigās; wb – uzņēmumu skaita svari (C54)	175
P49. Konkurences līmenis 2013. gada beigās; wb – uzņēmumu skaita svari (C54)	176
P50. Konkurences līmeņa pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; wb – uzņēmumu skaita svari (C55)	177
P51. Konkurences līmeņa pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; wb – uzņēmumu skaita svari (C55)	178
P52. Cenu pārmaiņu modelis 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita svari (C56)	179
P53. Cenu pārmaiņu modelis 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita svari (C56)	180
P54. Cenu pārmaiņu biežums 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita svari (C56)	181

P1. attēls

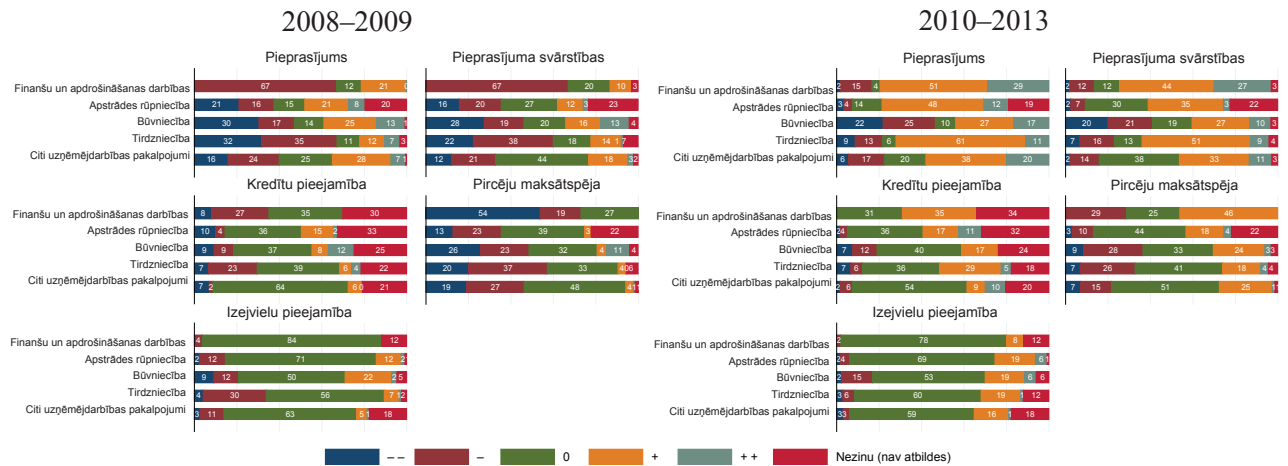
Pārmaiņas uzņēmumu darbībā 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; w1 – nodarbinātības svāri (C21)

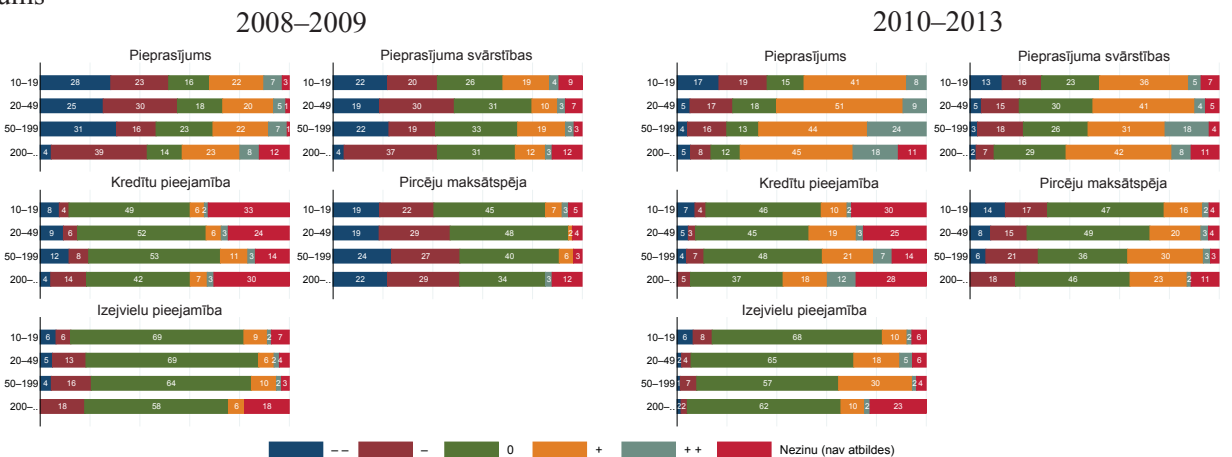
P2. attēls

Pārmaiņas uzņēmumu darbībā; w1 – nodarbinātības svāri (C21)

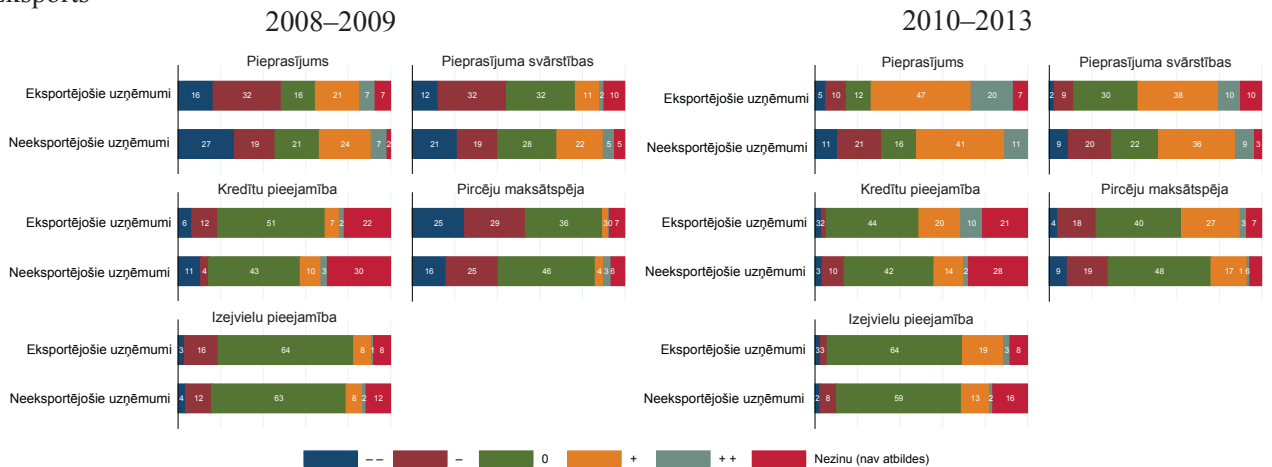
a) Nozare

b) Lielums

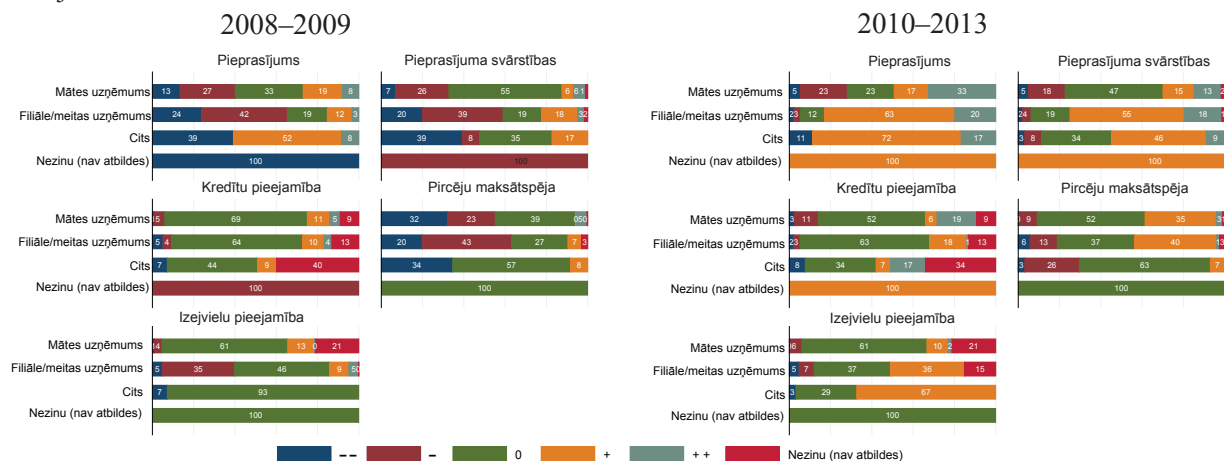
c) Eksports

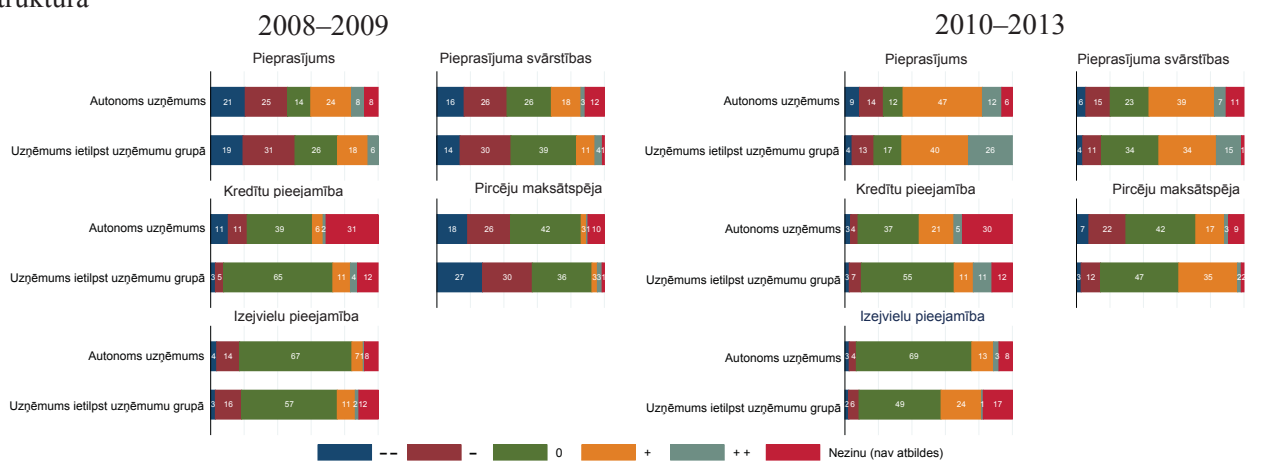
P3. attēls

Pārmaiņas uzņēmumu darbībā; w1 – nodarbinātības svāri (C21)

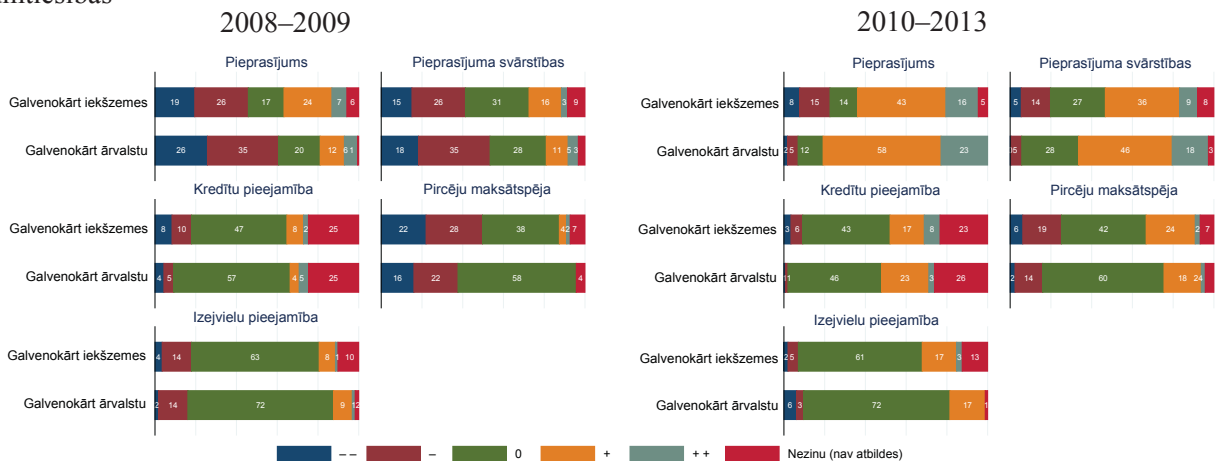
d) Autonomija

e) Struktūra

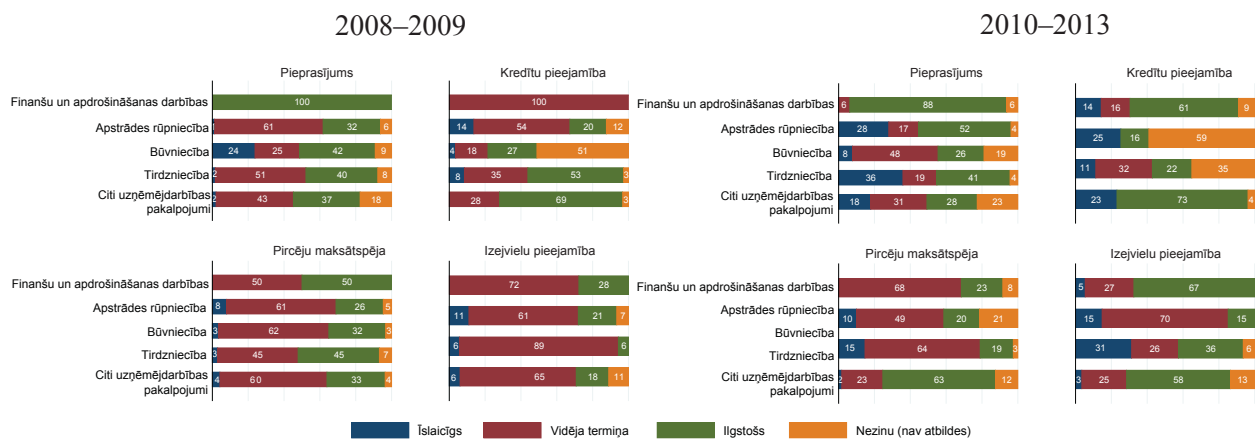
f) Īpašumtiesības

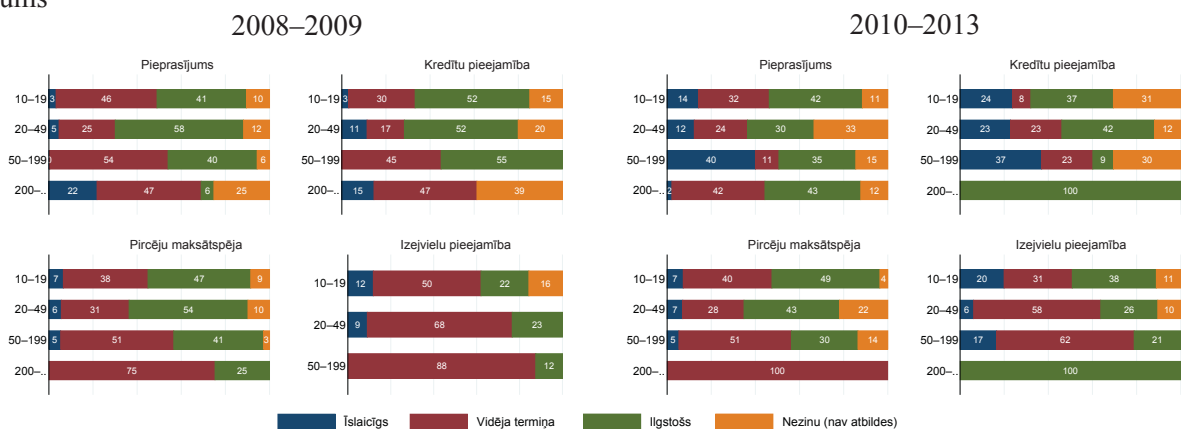
P4. attēls

**Pieprasījuma, kredītu pieejamības, pircēju maksātspējas un izejvielu pieejamības šoku ilgums;
wl – nodarbinātības sviri (C22)**

a) Nozare

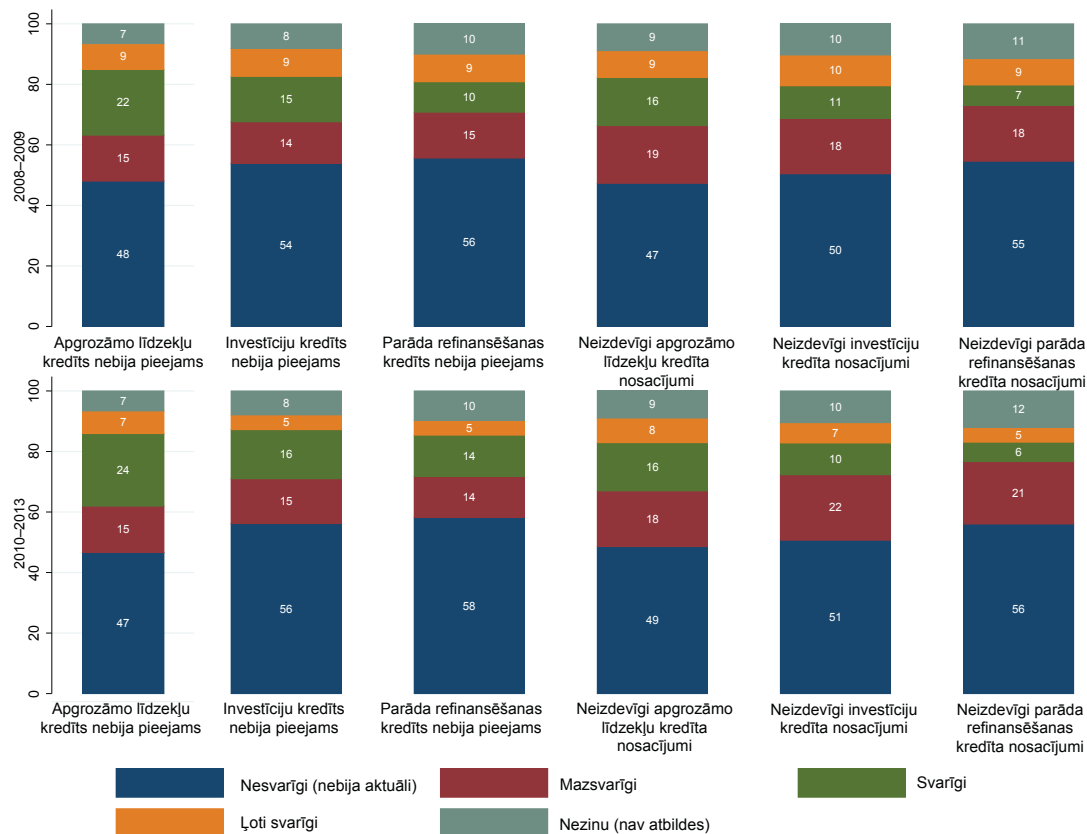

b) Lielums

P5. attēls

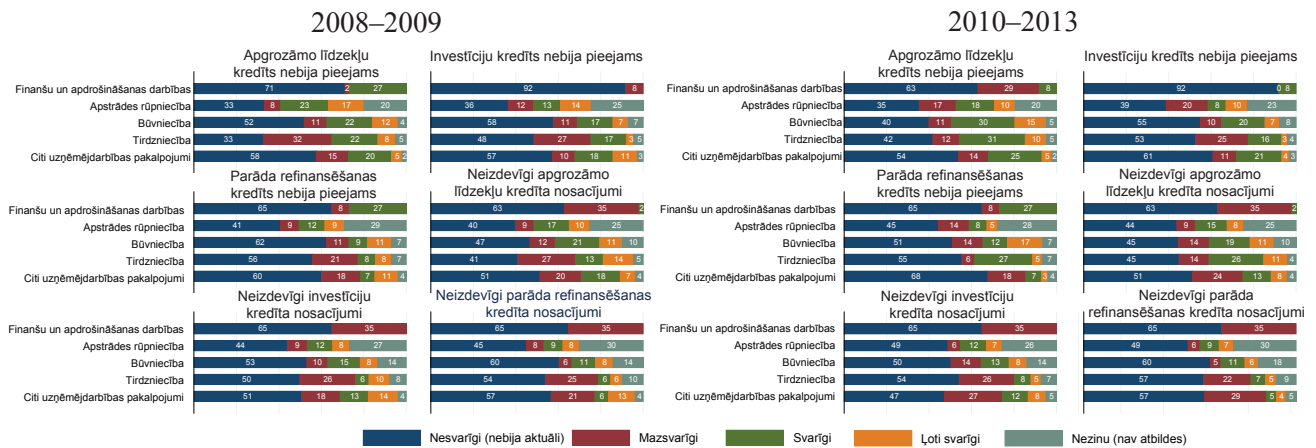
Kredītu pieejamība 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; w1 – nodarbinātības svāri (C23)

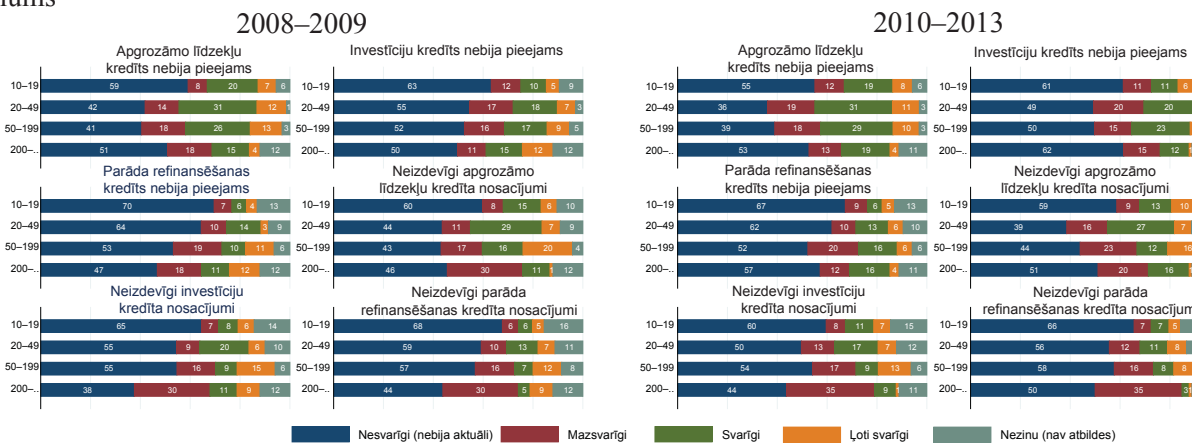
P6. attēls

Kreditu pieejamība; w1 – nodarbinātības svāri (C23)

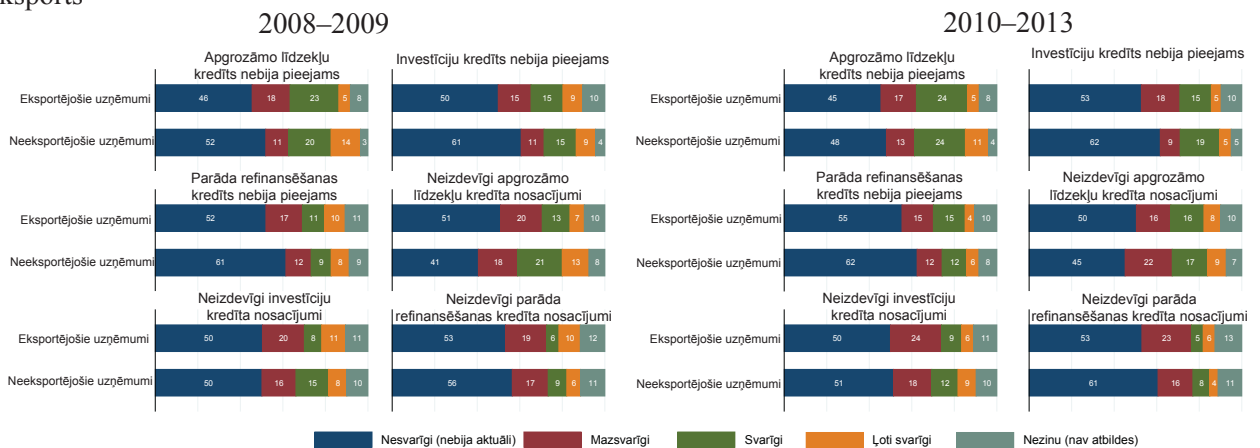
a) Nozare

b) Lielums

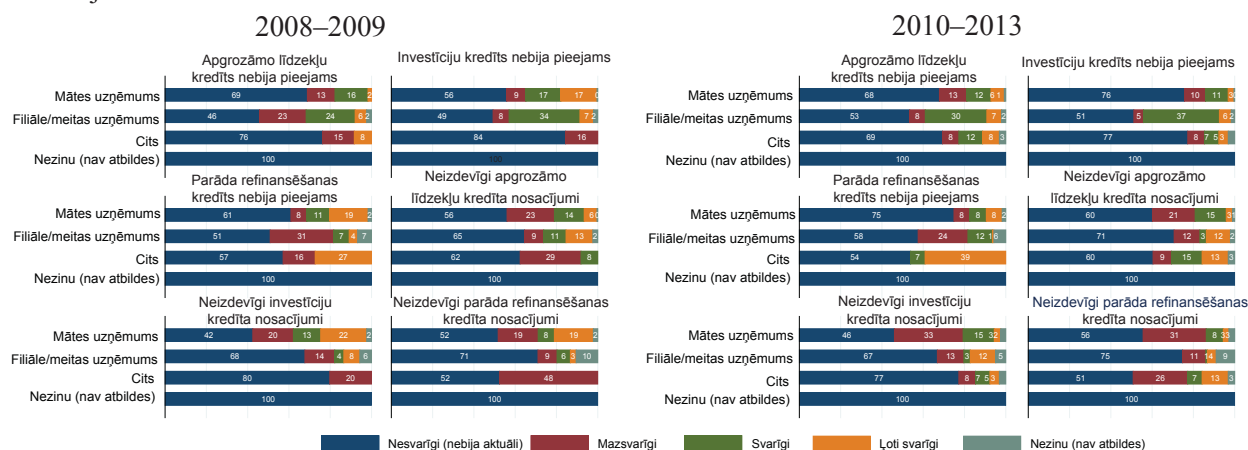
c) Eksports

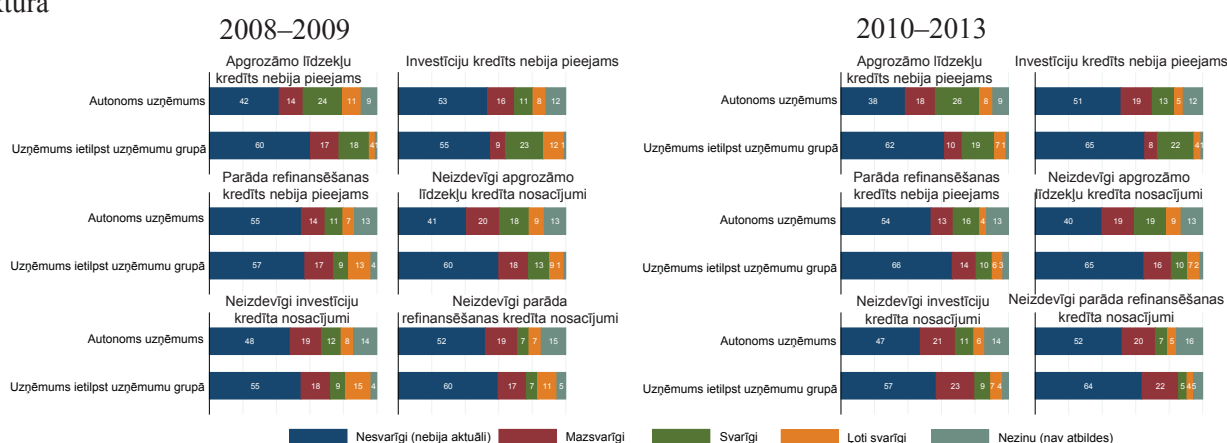
P7. attēls

Kredītu pieejamība; w1 – nodarbinātības svāri (C23)

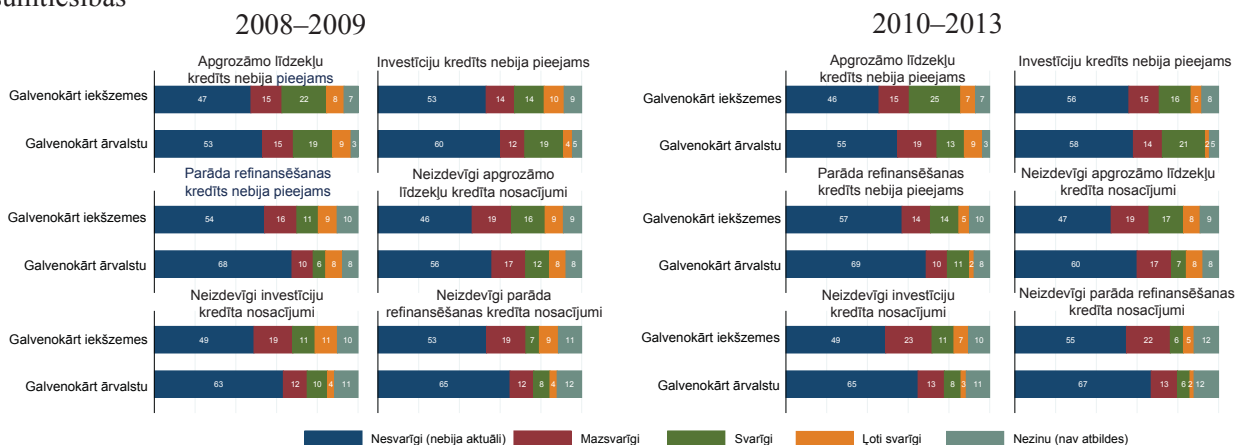
d) Autonomija

e) Struktūra

f) Īpašumtiesības

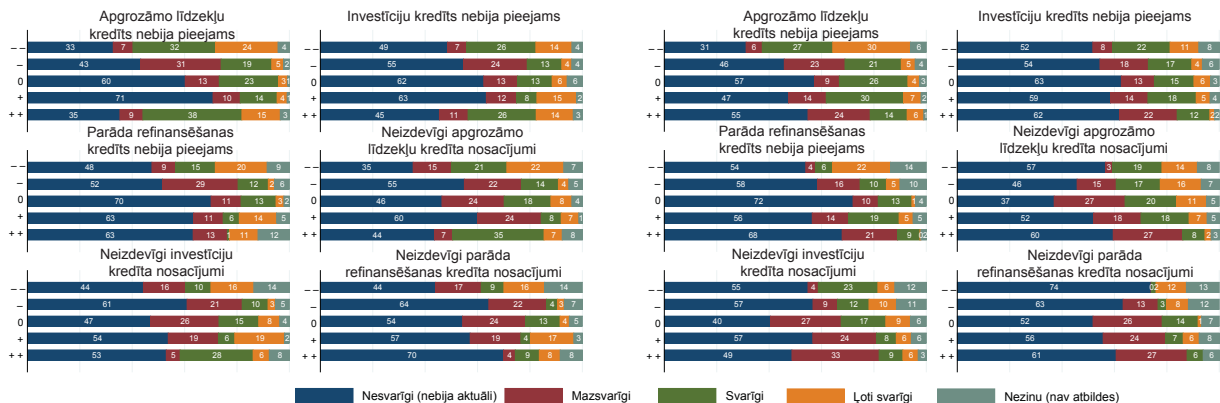
P8. attēls

Kredītu pieejamība un pārmaiņas uzņēmumu darbībā (C23 un C21); w1 – nodarbinātības svāri

a) Kredītu pieejamība un pieprasījuma pārmaiņas

2008–2009

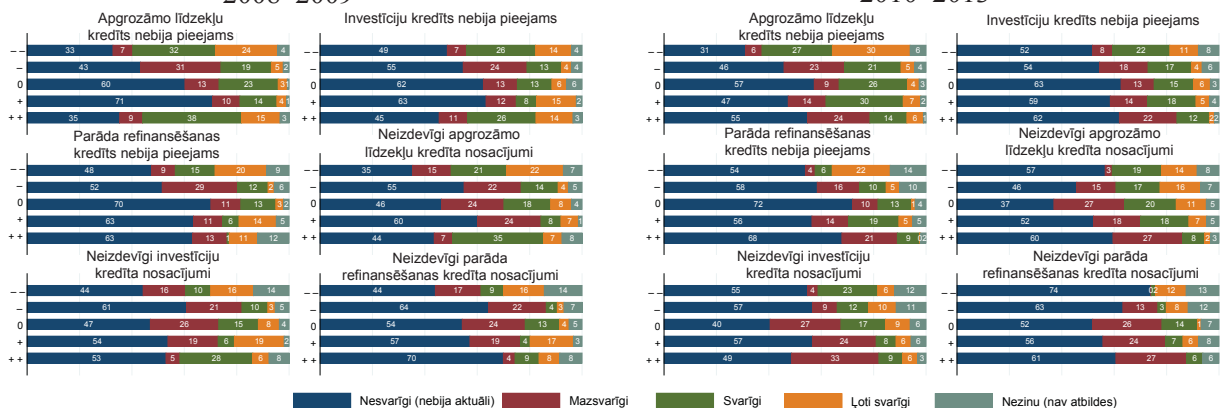
2010–2013

b) Kredītu pieejamība un kredītu pieejamības pārmaiņas

2008–2009

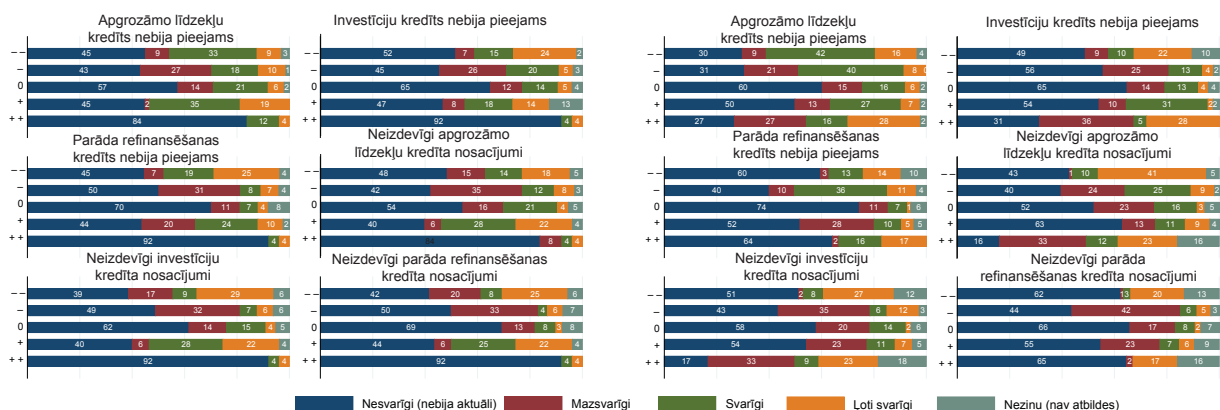
2010–2013

c) Kredītu pieejamība un pircēju maksāspēja

2008–2009

2010–2013

P9. attēls

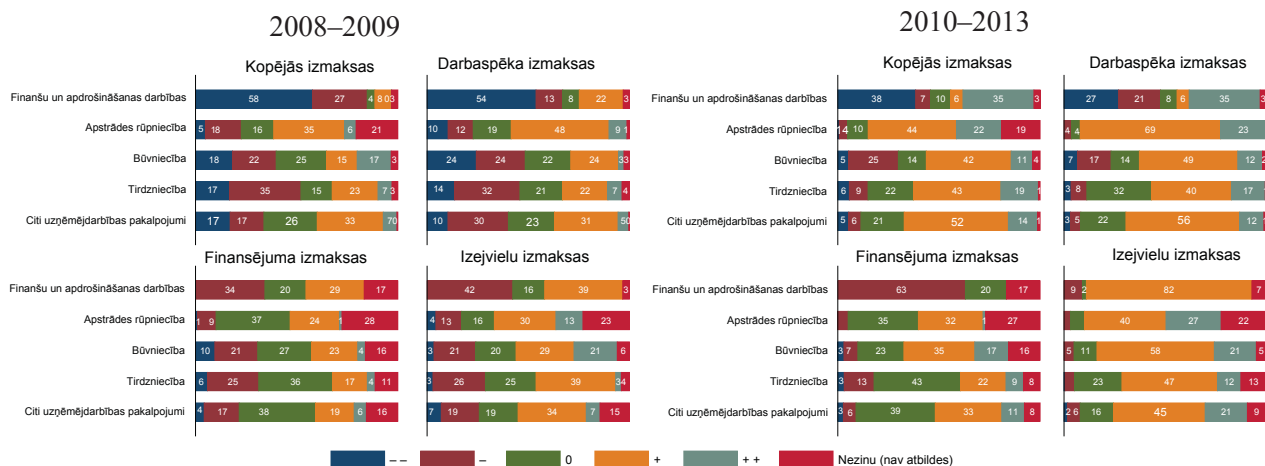
**Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā;
w1 – nodarbinātības svāri (C24)**

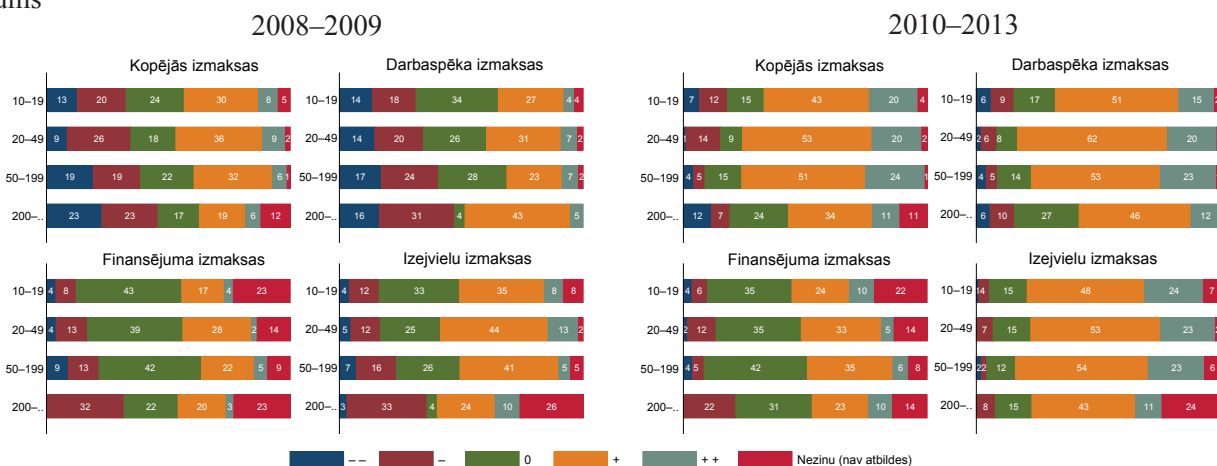
P10. attēls

Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C24)

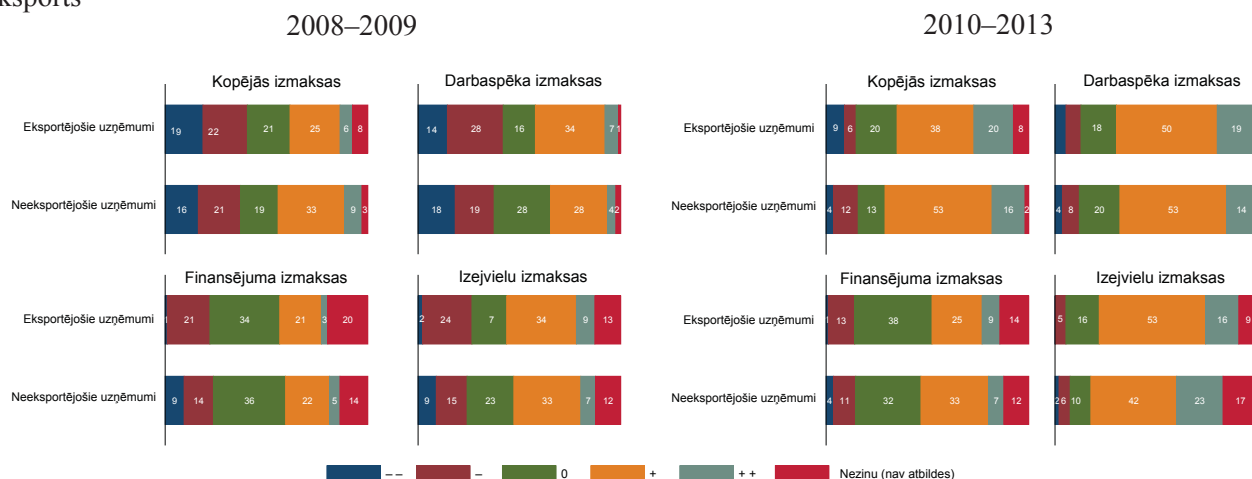
a) Nozare

b) Lielums

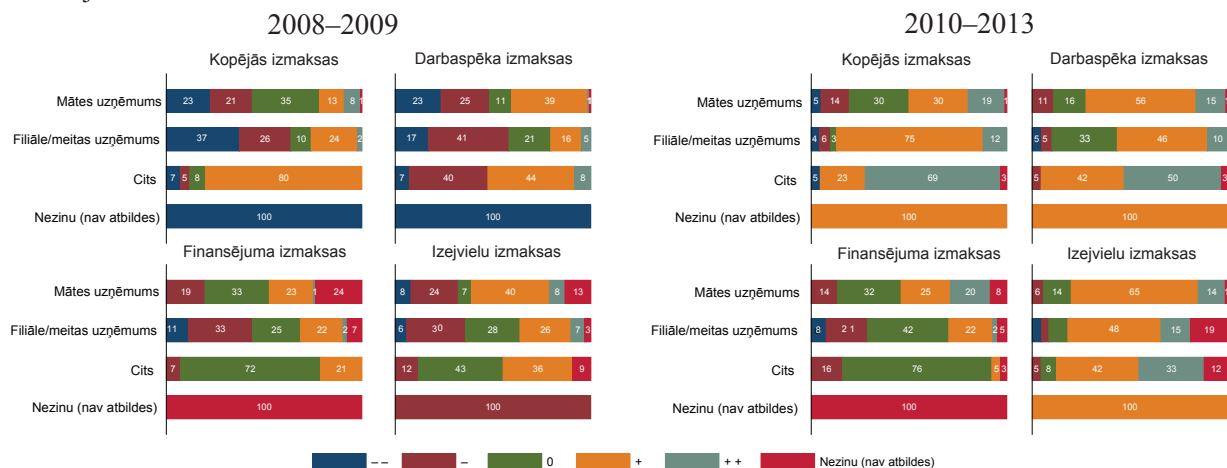
c) Eksports

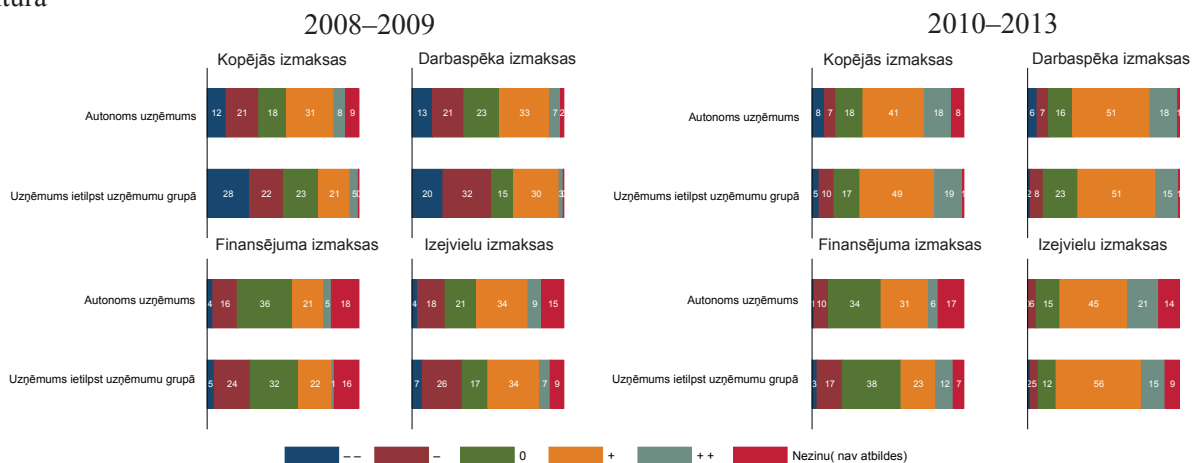
P11. attēls

Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C24)

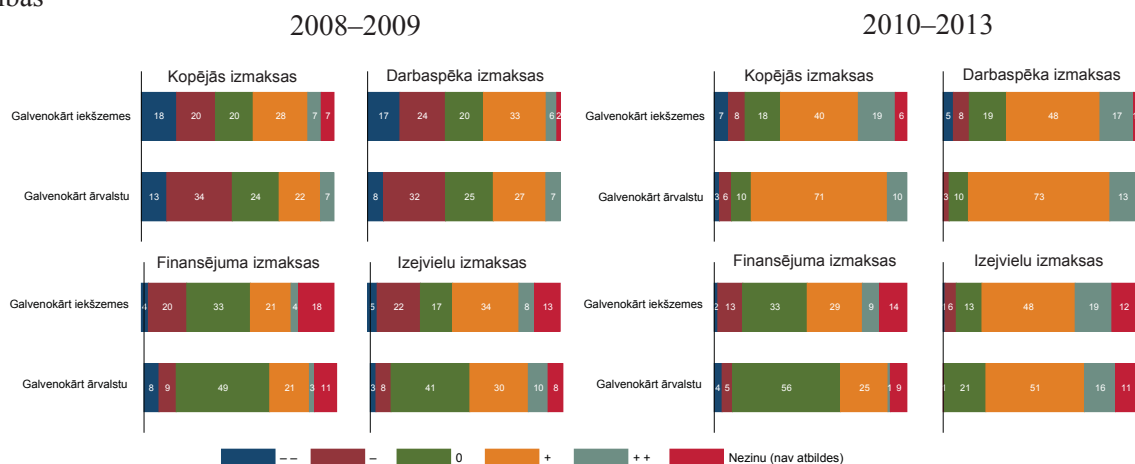
d) Autonomija

e) Struktūra

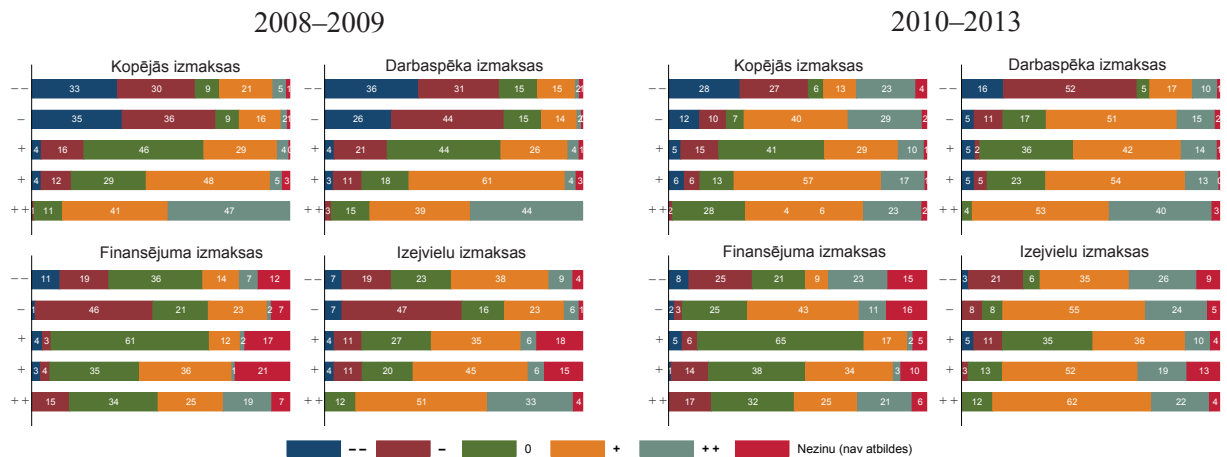
f) Īpašumtiesības

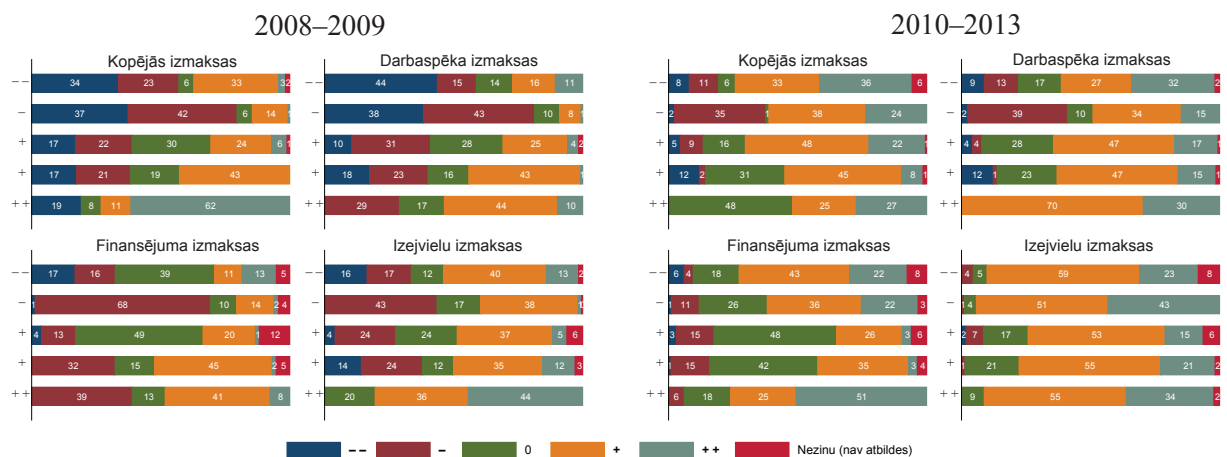
P12. attēls

**Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas un pārmaiņas uzņēmumu darbībā (C24 un C21);
wl – nodarbinātības svāri**

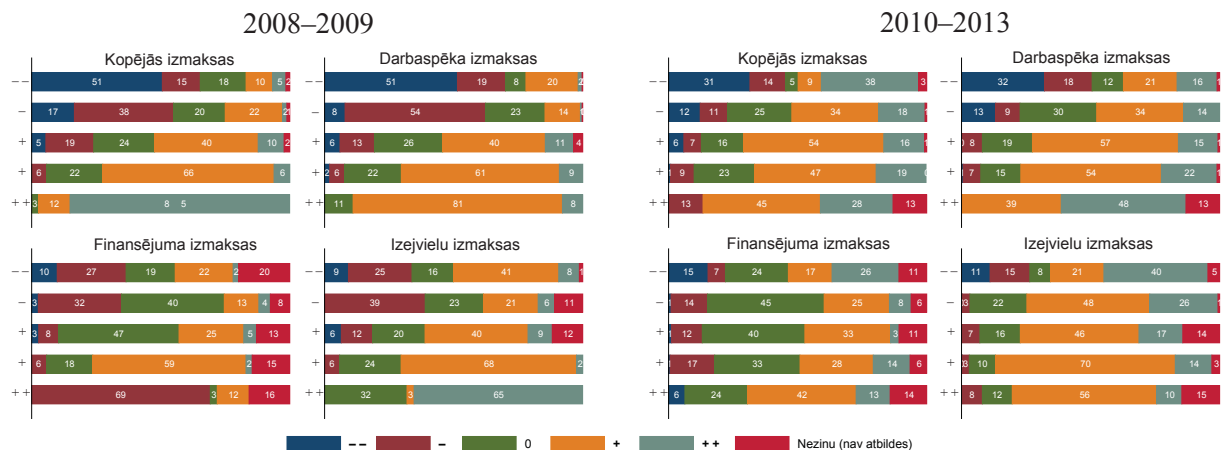
a) Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas un pieprasījuma pārmaiņas

b) Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas un kredītu pieejamība

c) Kopējo izmaksu komponentu pārmaiņas un pircēju maksātspēja

P13. attēls

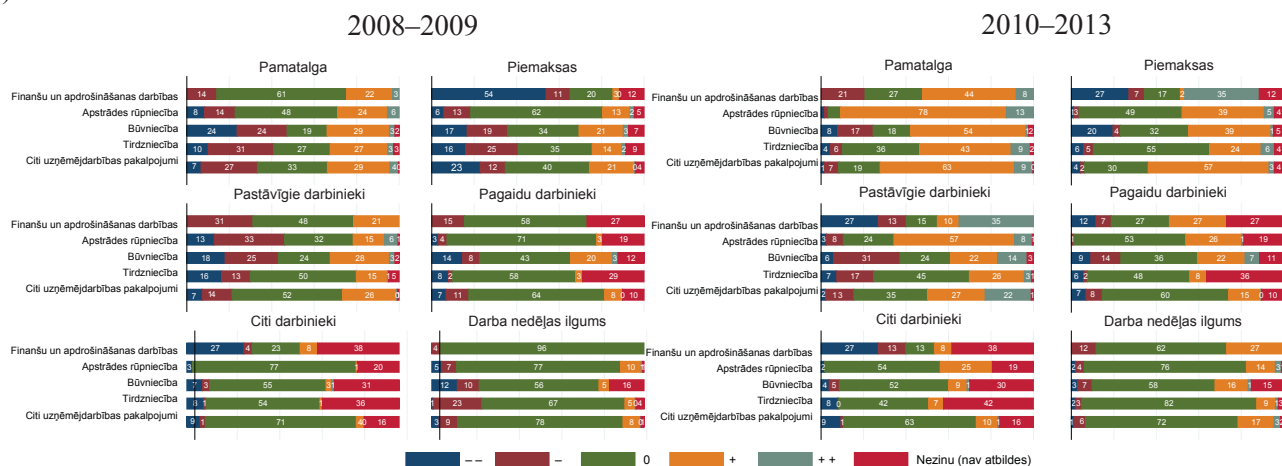
**Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā;
wl – nodarbinātības svāri (C25)**

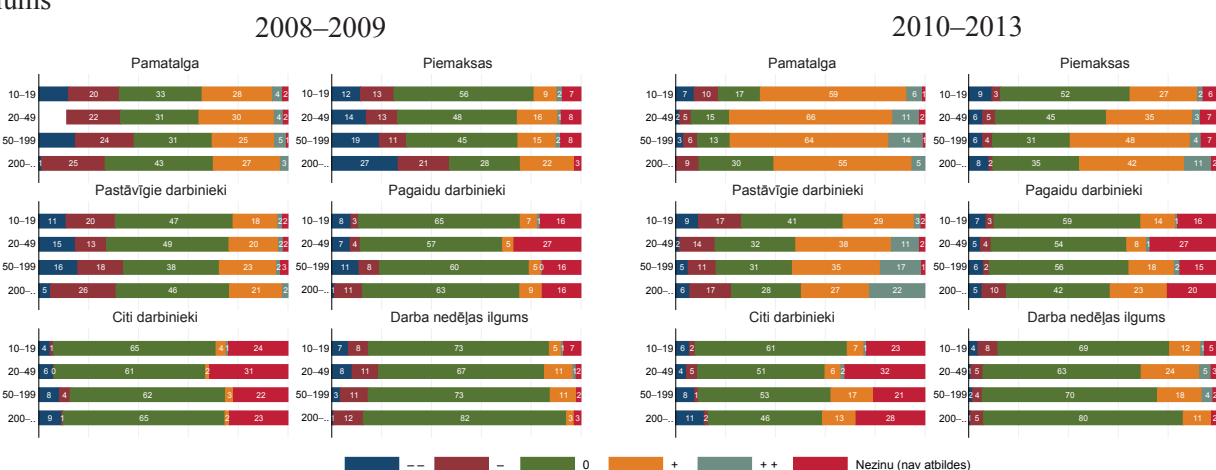
P14. attēls

Darbspēka izmaksu komponentu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C25)

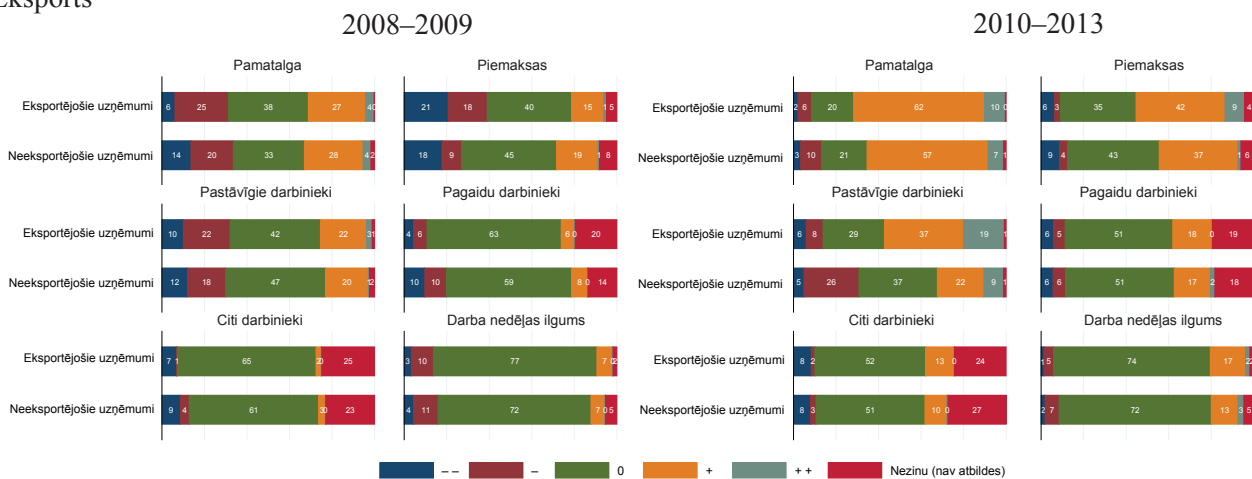
a) Nozare

b) Lielums

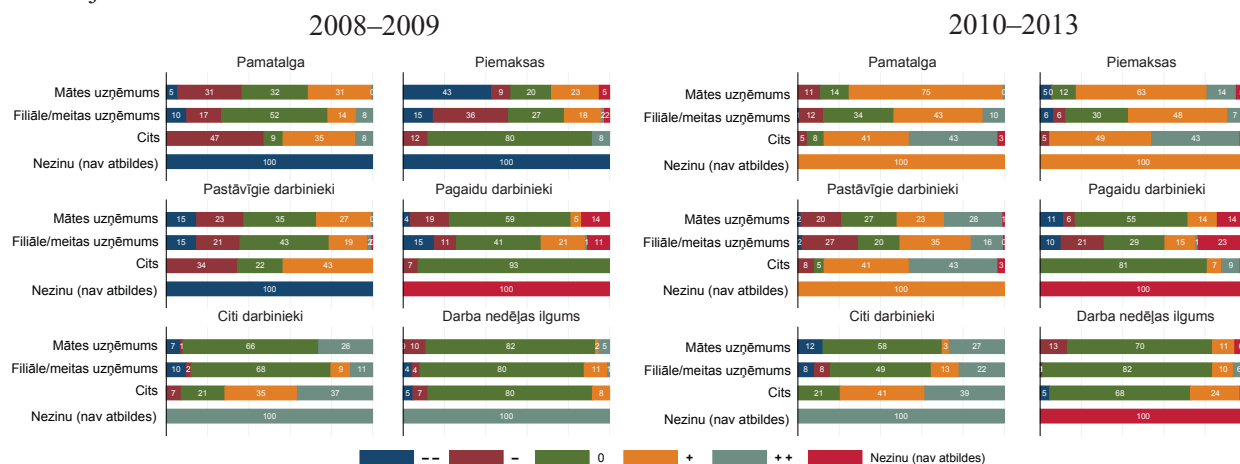
c) Eksports

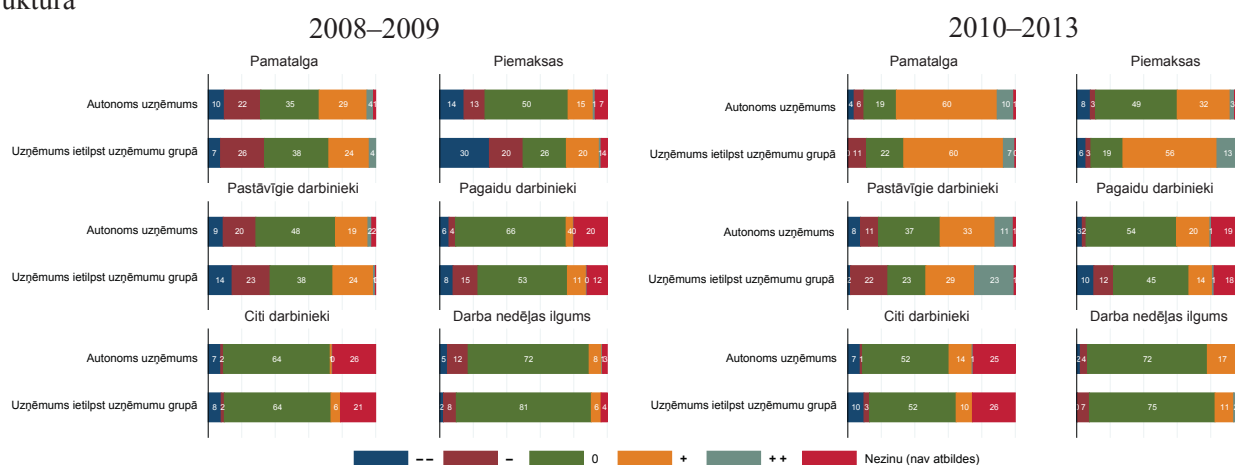
P15. attēls

Darbspēka izmaksu komponentu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C25)

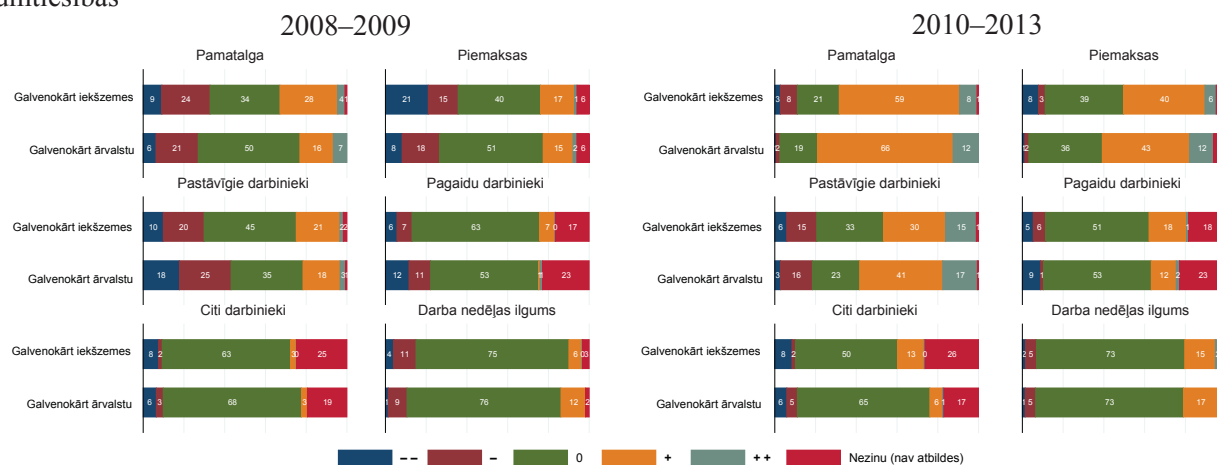
d) Autonomija

e) Struktūra

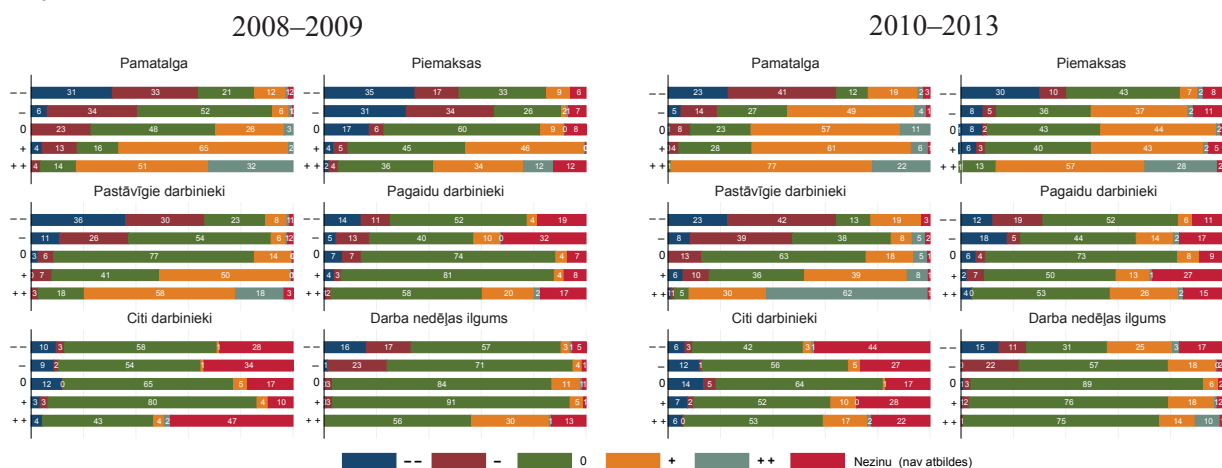
f) Īpašumtiesības

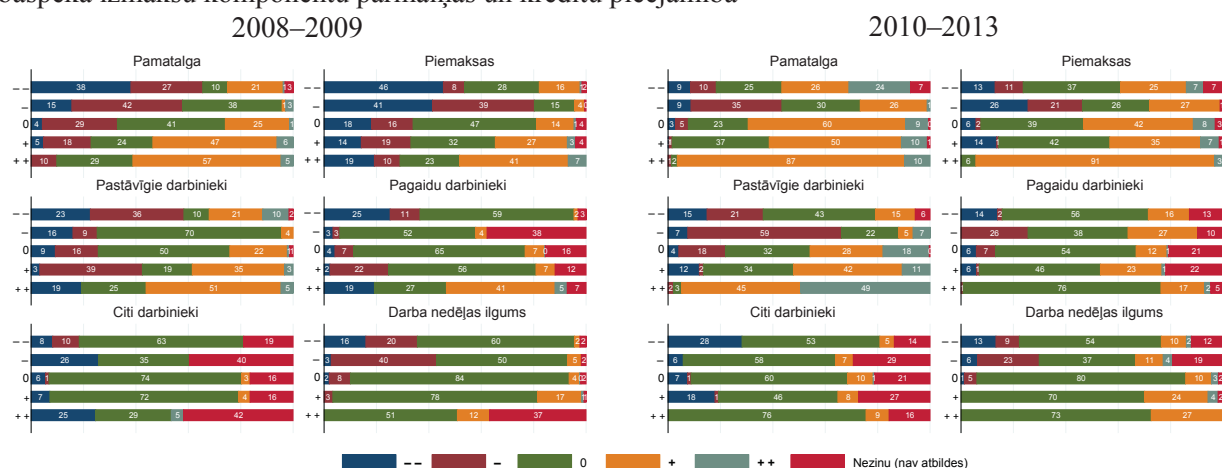
P16. attēls

Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas un pārmaiņas uzņēmumu darbībā; w1 – nodarbinātības svari (C25 un C21)

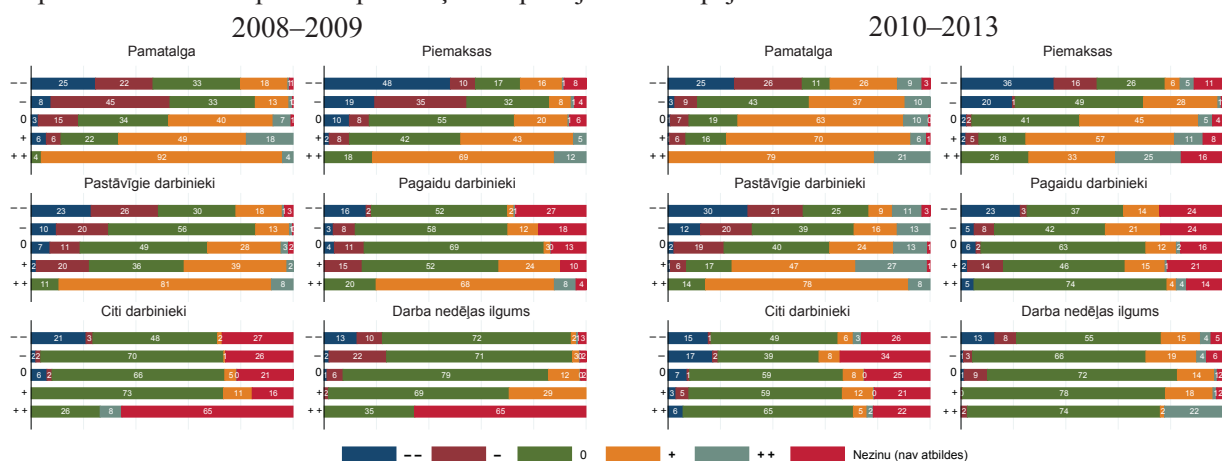
a) Pieprasījums

b) Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas un kredītu pieejamība

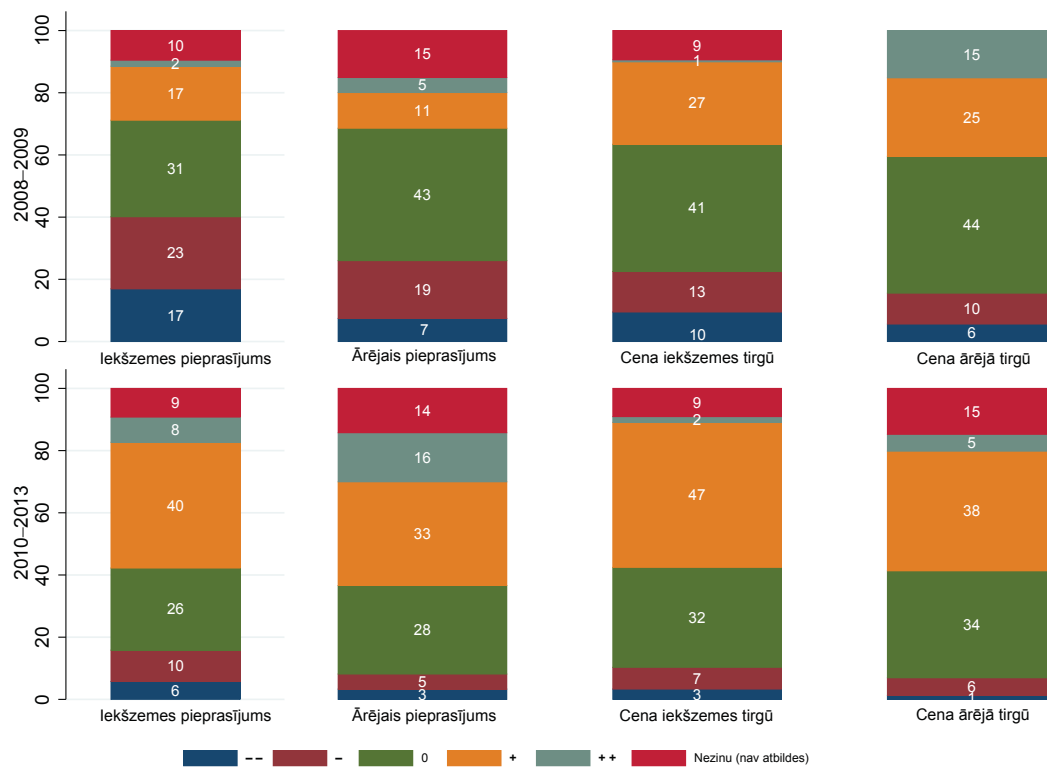

c) Darbaspēka izmaksu komponentu pārmaiņas un pircēju maksātspēja

P17. attēls

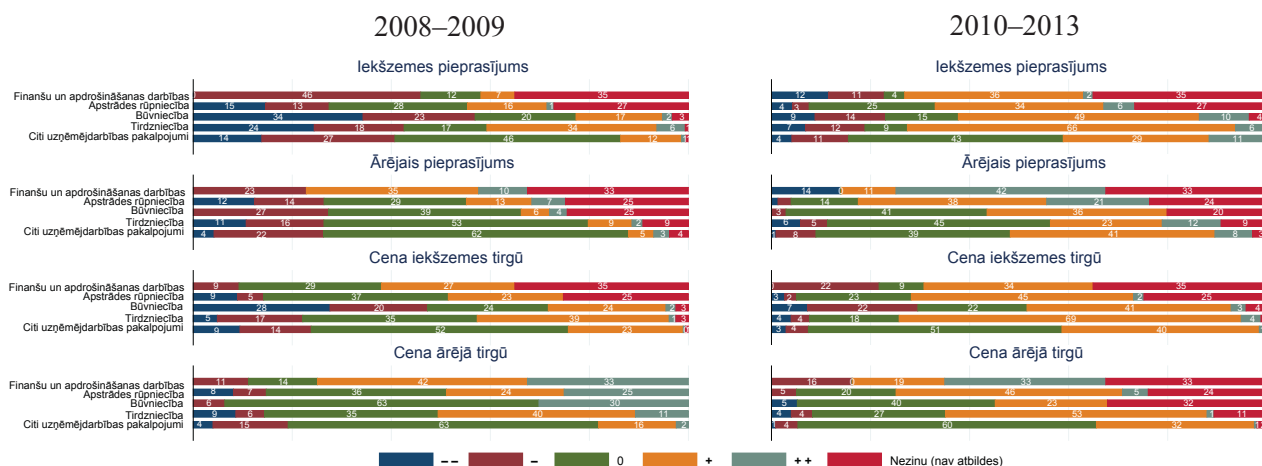
Pieprasījuma pēc uzņēmuma galvenā produkta un tā cenas pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; wl – nodarbinātības svāri (C26)

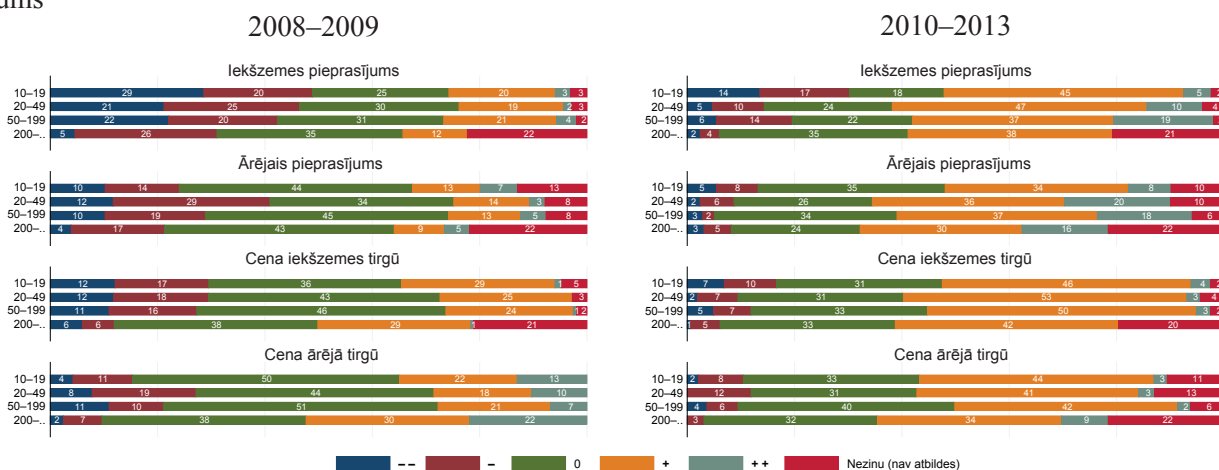
P18. attēls

Pieprasījuma pēc uzņēmuma galvenā produkta un tā cenas pārmaiņas; wl – nodarbinātības sviri (C26)

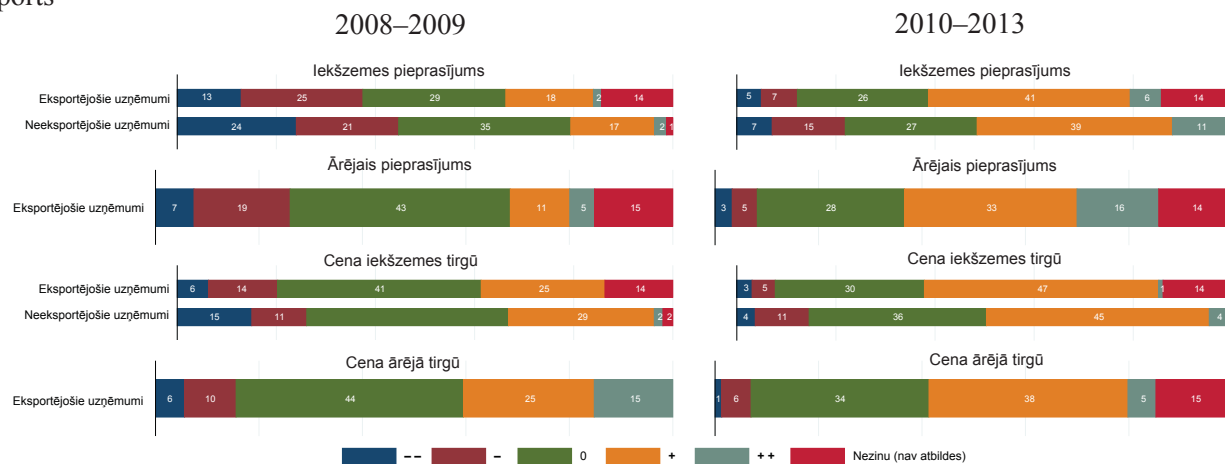
a) Nozare

b) Lielums

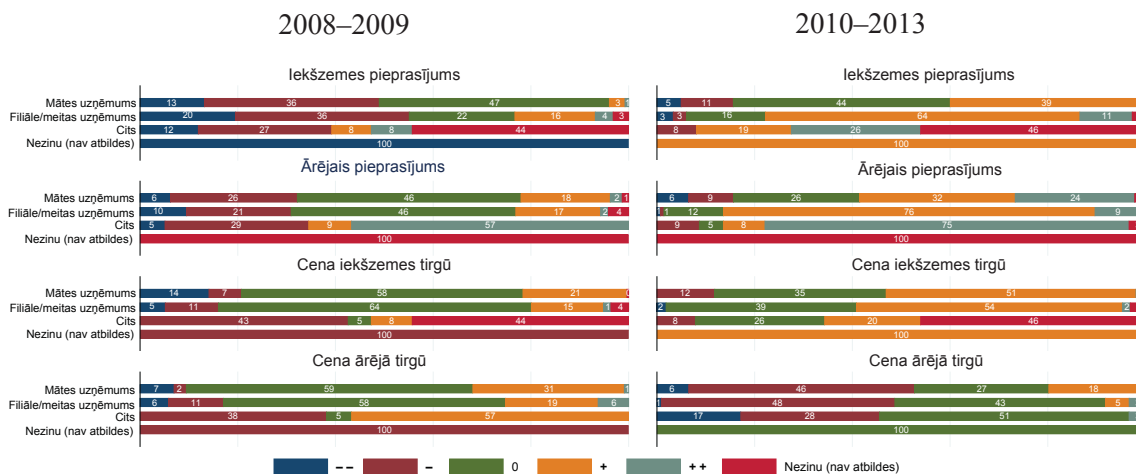
c) Eksports

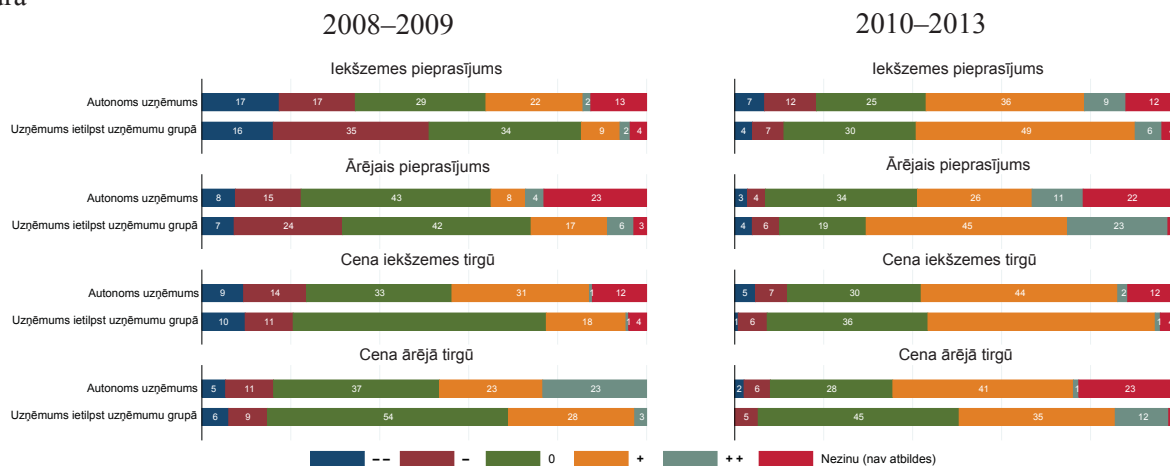
P19. attēls

Pieprasījuma pēc uzņēmuma galvenā produkta un tā cenas pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C26)

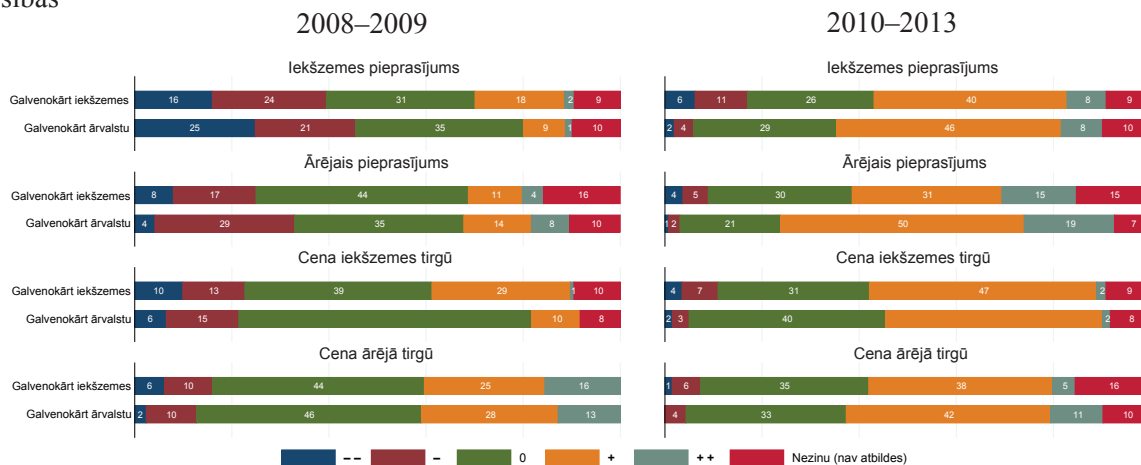
d) Autonomija

e) Struktūra

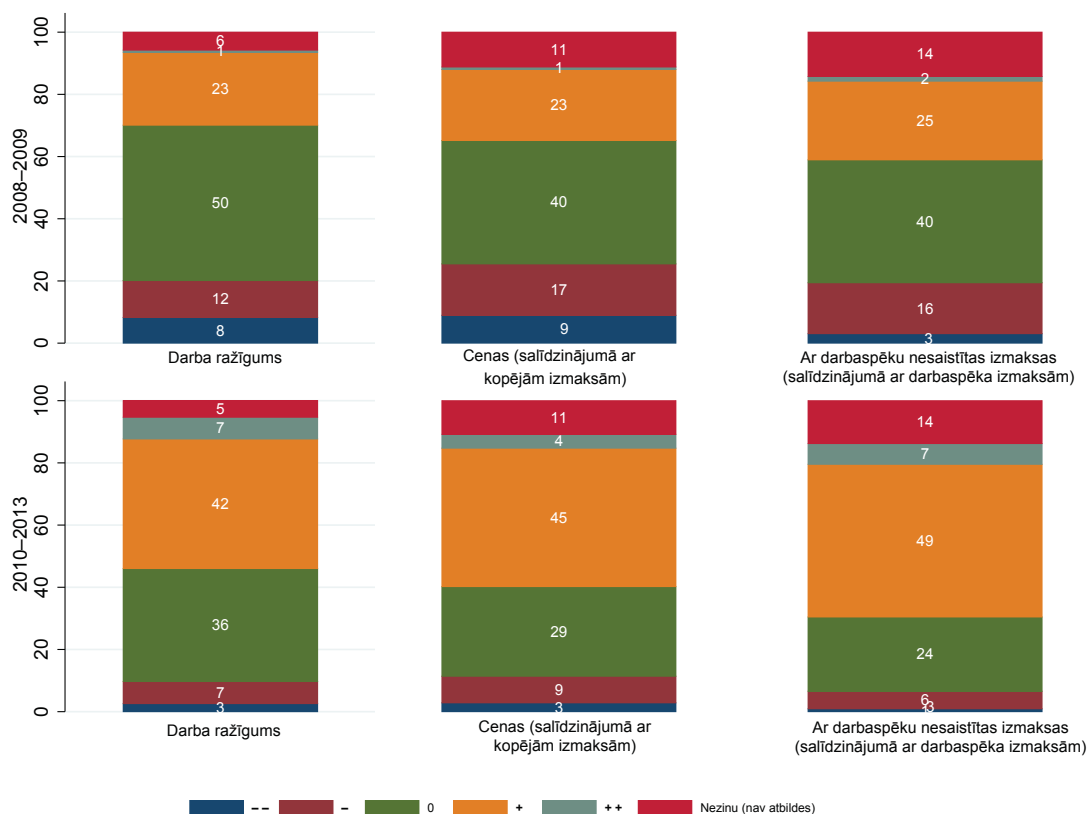

f) Īpašumtiesības

P20. attēls

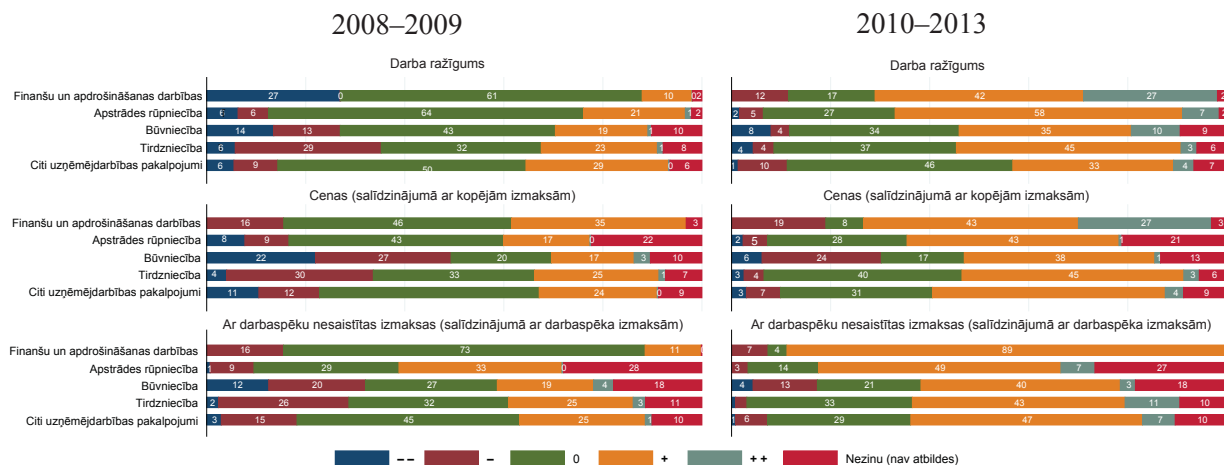
Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas 2008.–2009. gadā un 2010.–2013. gadā; wl – nodarbinātības sviri (C27)

P21. attēls

Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C27)

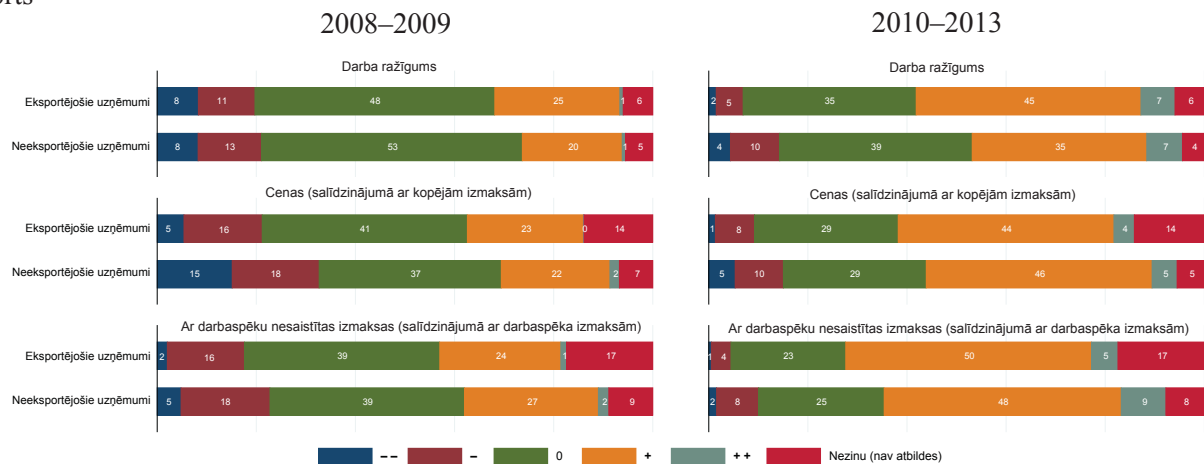
a) Nozare

b) Lielums

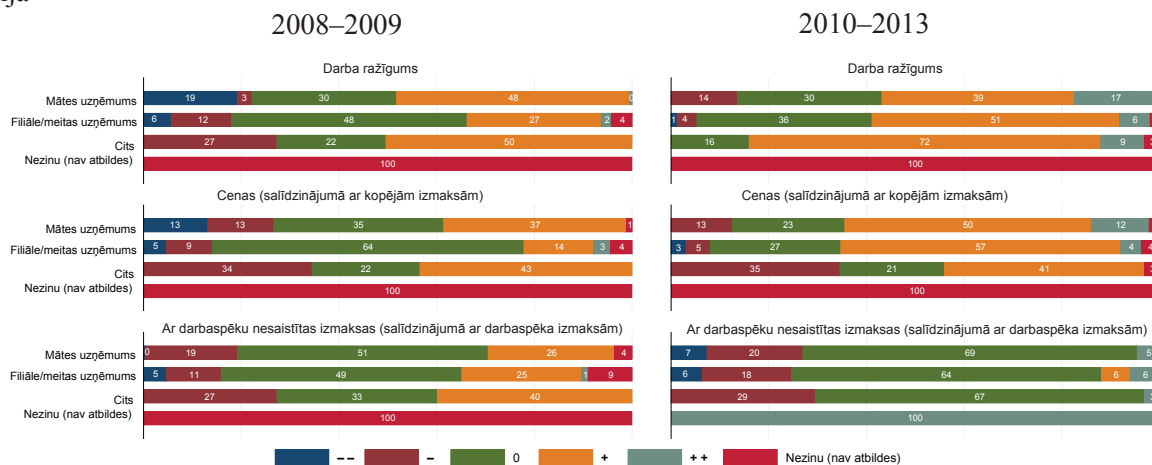
c) Eksports

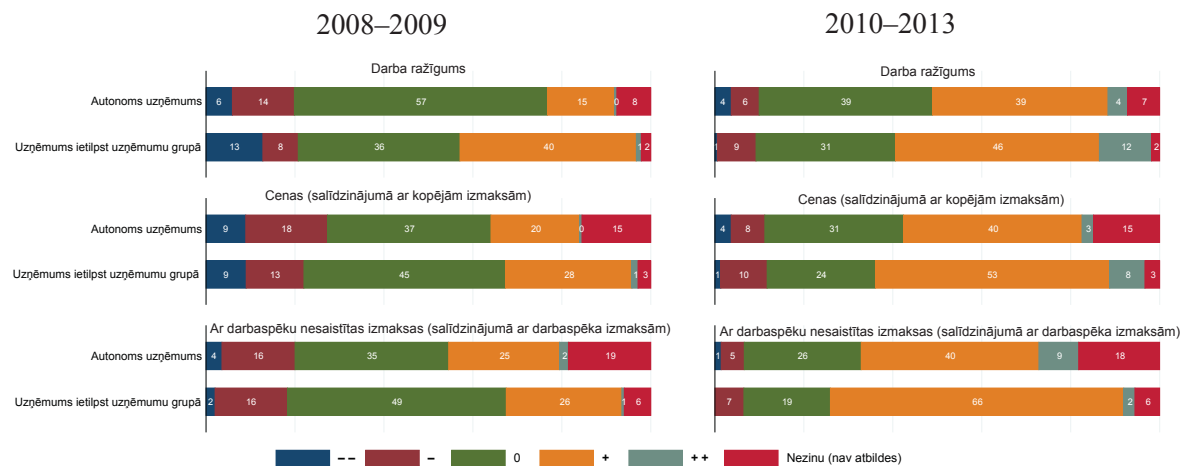
P22. attēls

Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas; wl – nodarbinātības svāri (C27)

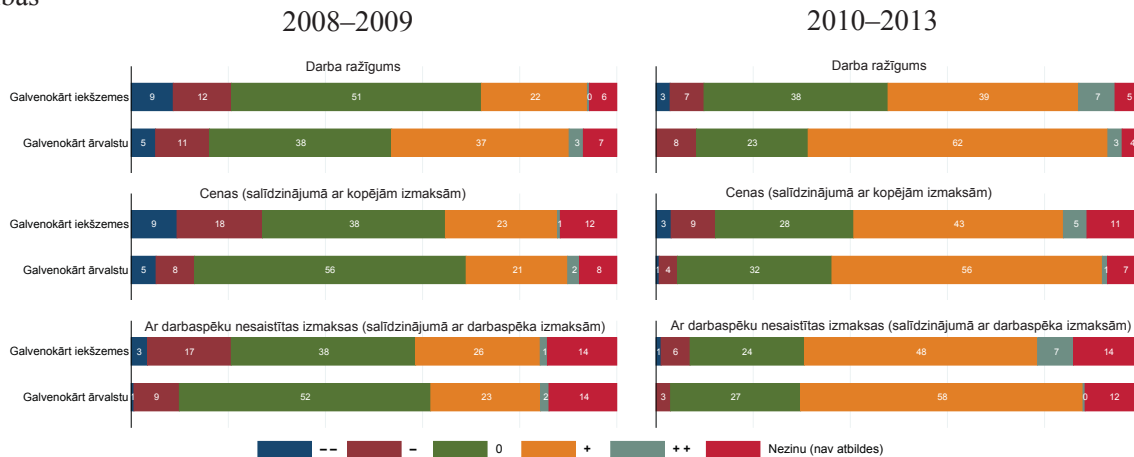
d) Autonomija

e) Struktūra

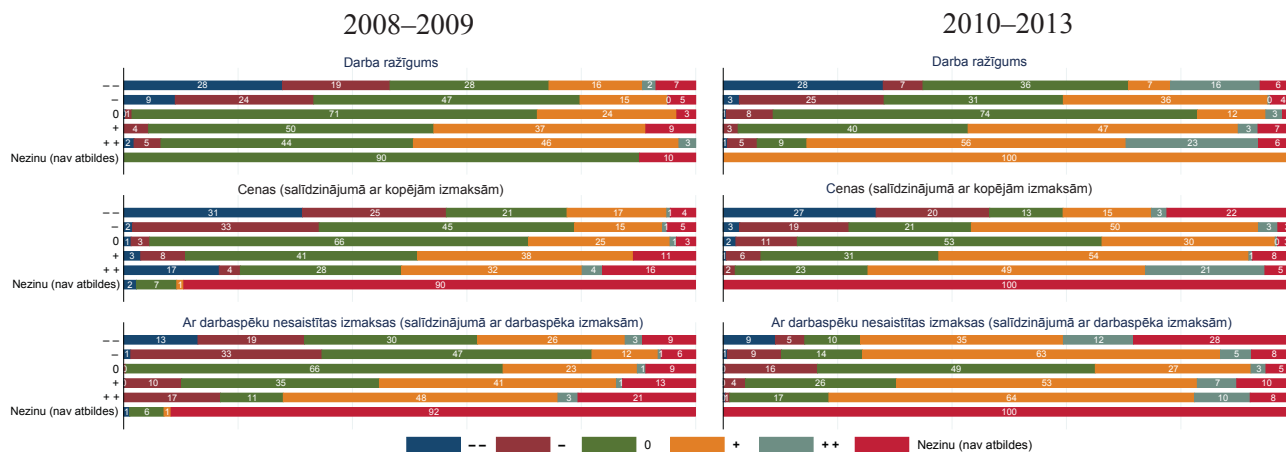
f) Īpašumtiesības

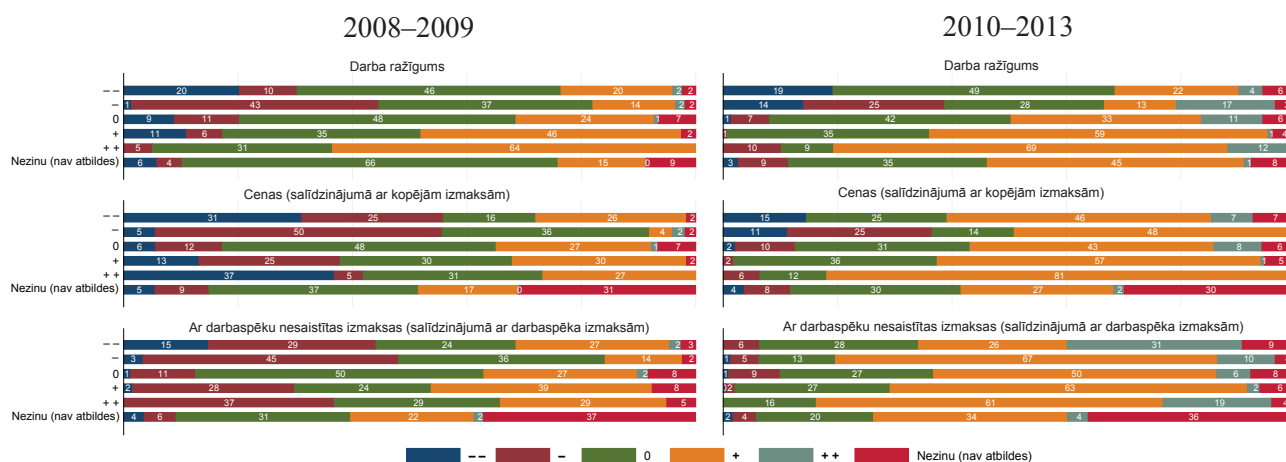
P23. attēls

Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas un pārmaiņas uzņēmumu darbībā; w1 – nodarbinātības svāri (C27 un C21)

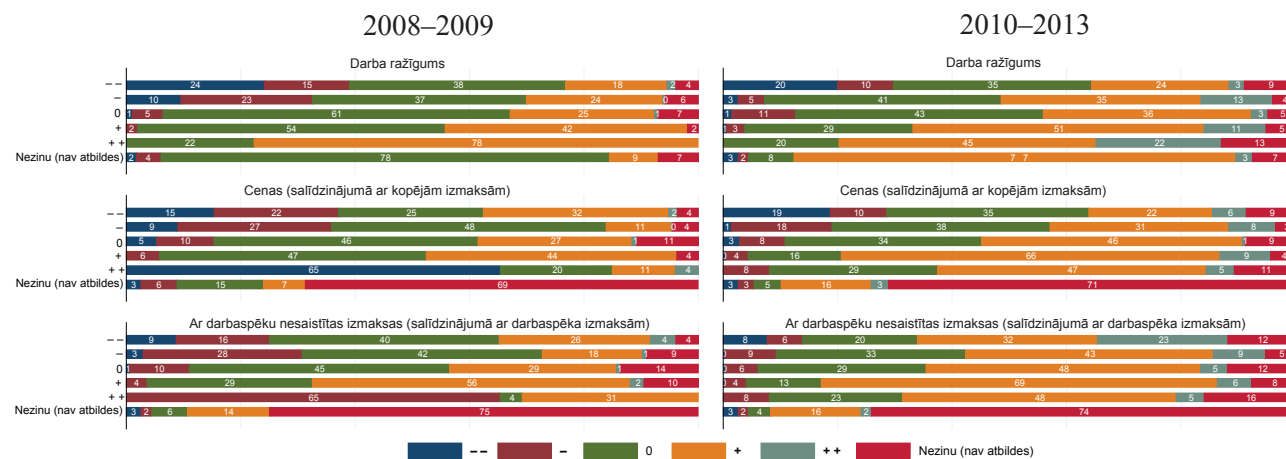
a) Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas un pieprasījums

b) Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas un kredītu pieejamība

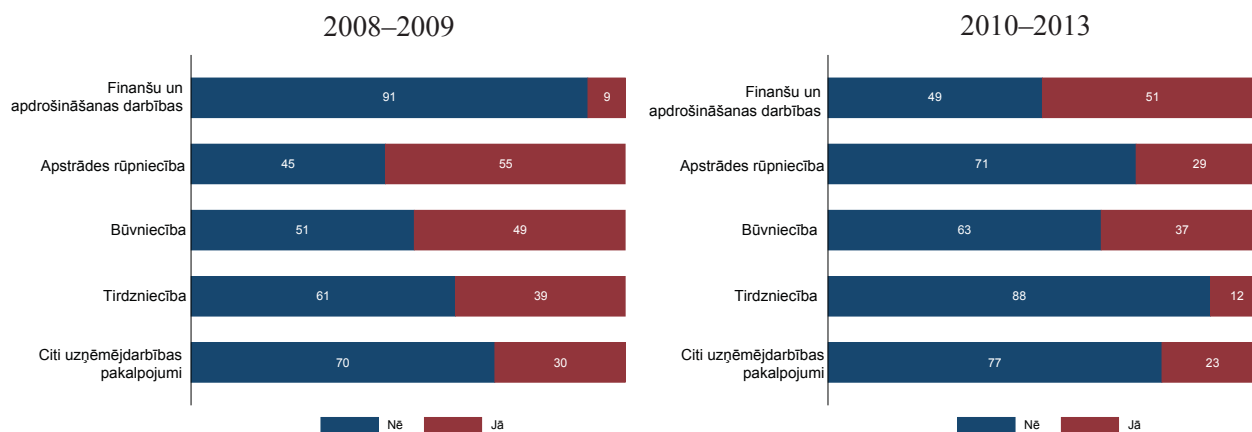
c) Darba ražīguma, cenu un ar darbaspēku nesaistīto izmaksu pārmaiņas un pircēju maksātpēja

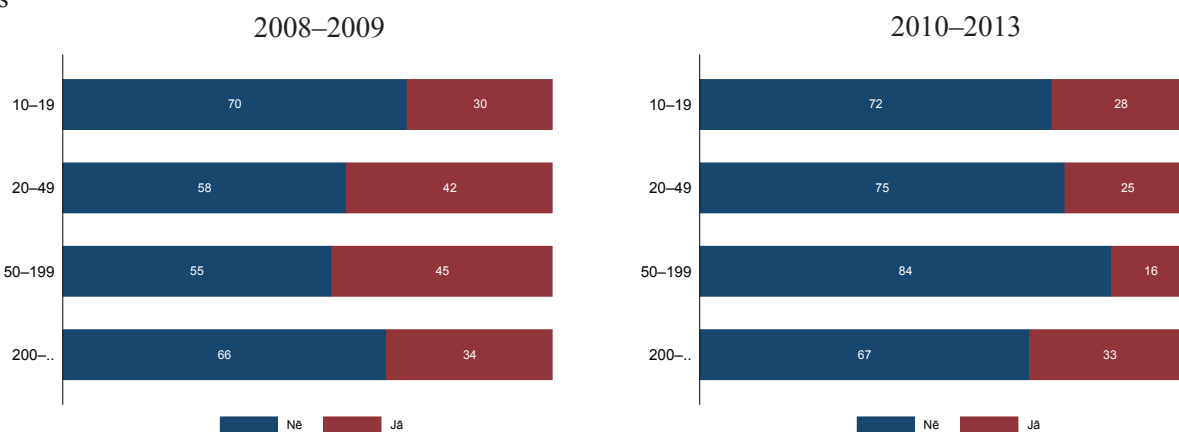
P24. attēls

Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu; w1 – nodarbinātības svāri (C33a)

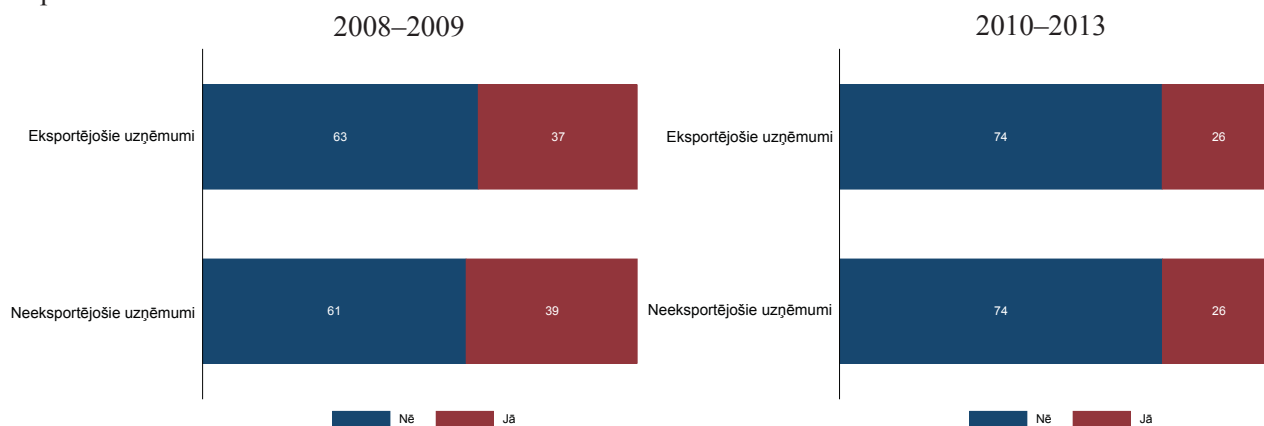
a) Nozare

b) Lielums

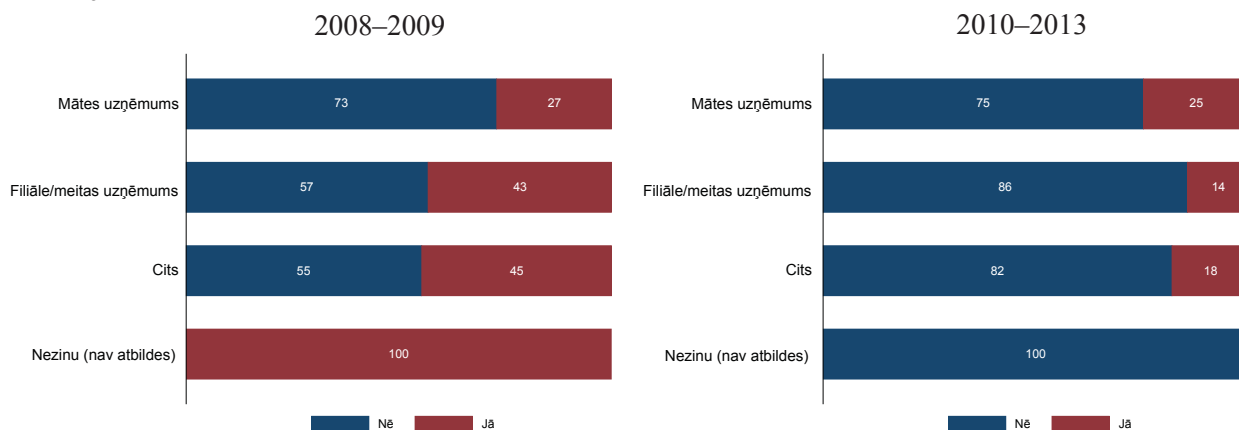
c) Eksports

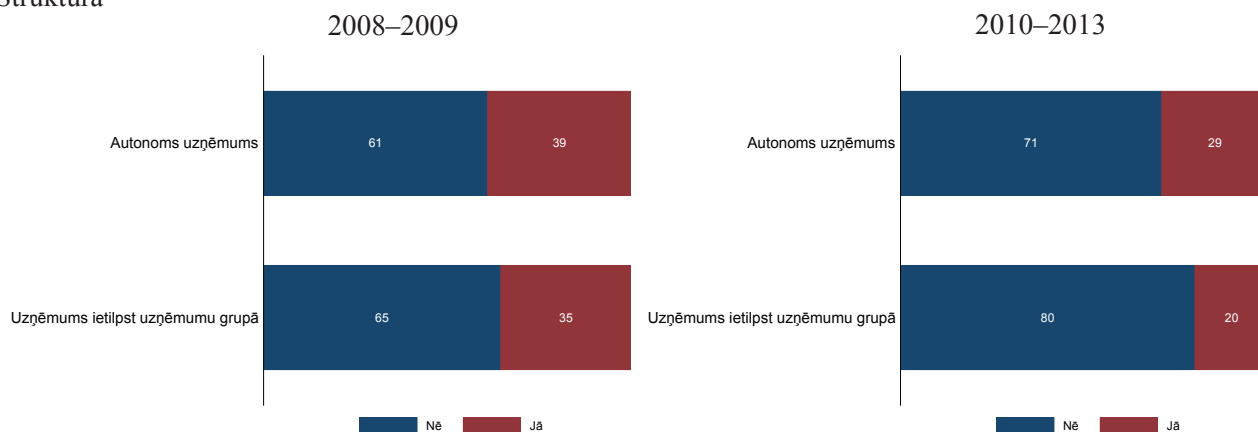
P25. attēls

Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu; w1 – nodarbinātības svāri (C33a)

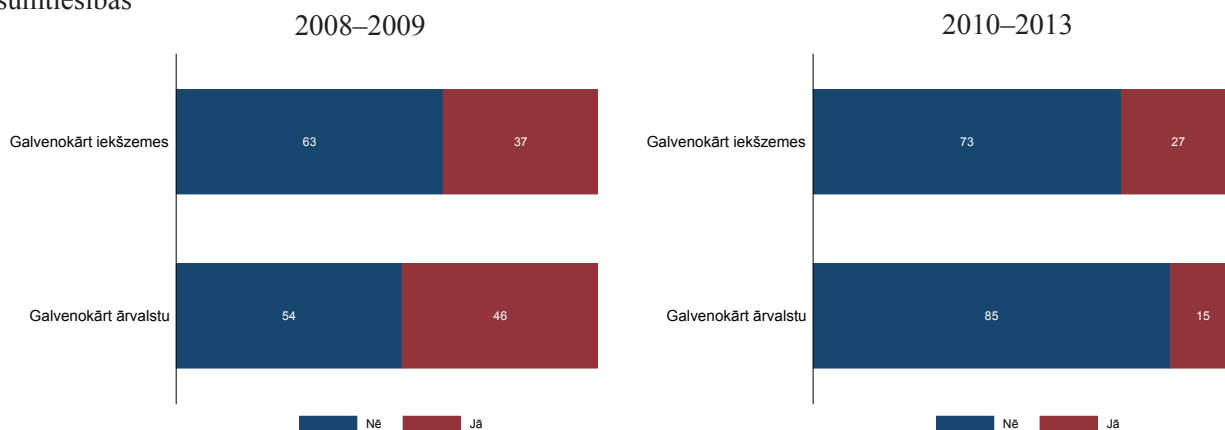
d) Autonomija

e) Struktūra

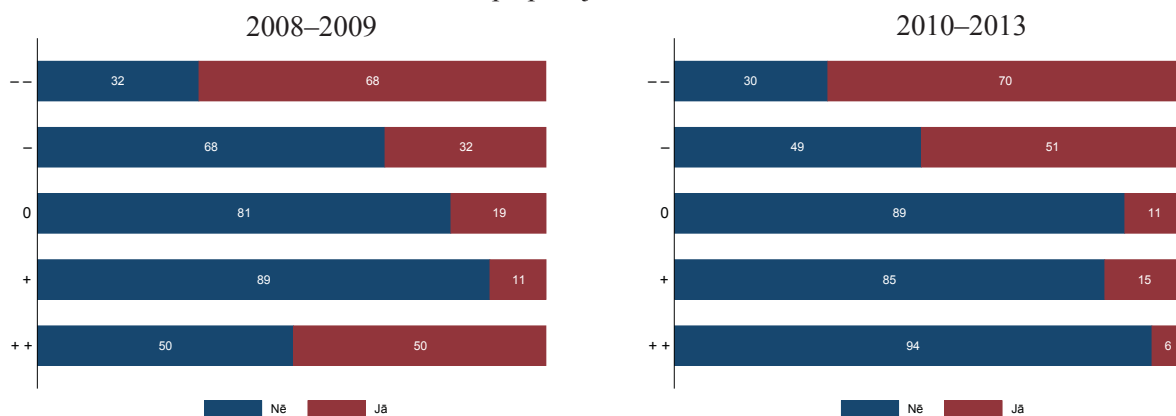
f) Īpašumtiesības

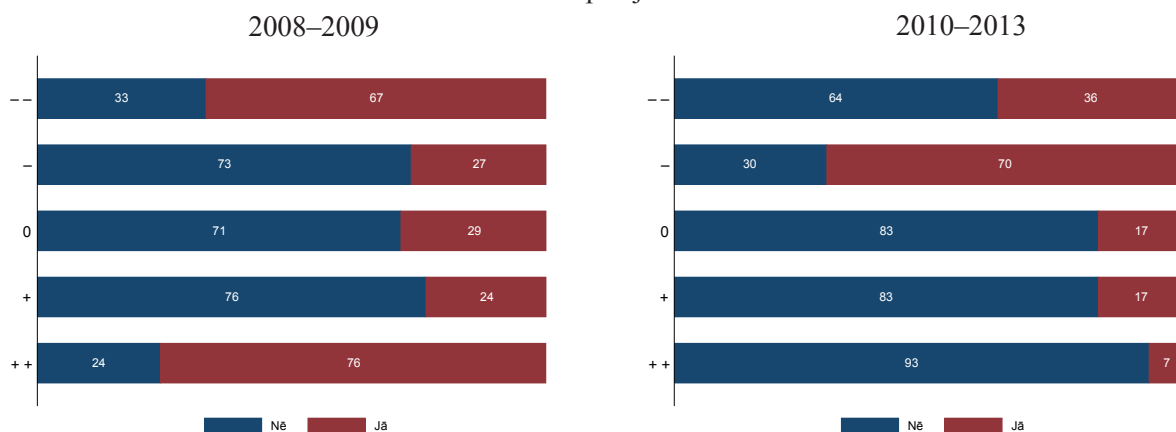
P26. attēls

Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu un pārmaiņas uzņēmumu darbībā; w1 – nodarbinātības svāri (C33a un C21)

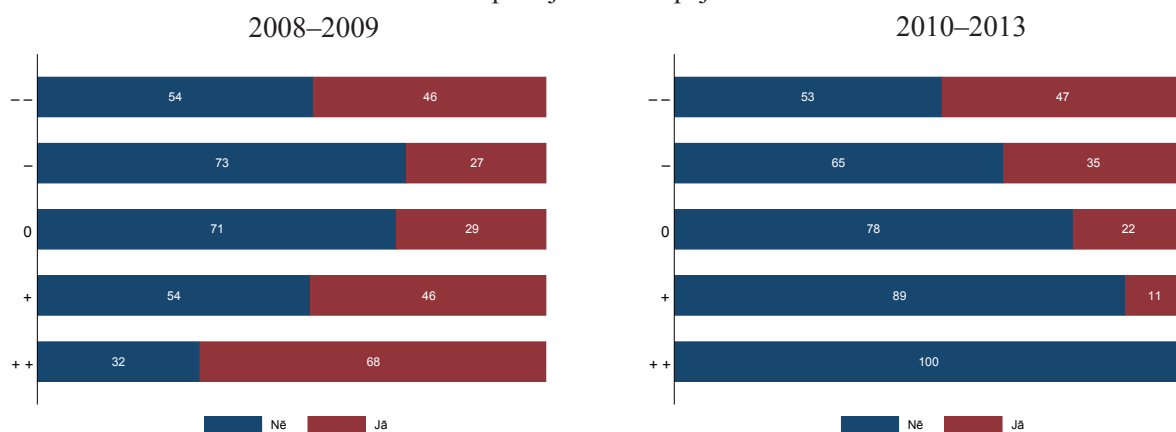
a) Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu un pieprasījums

b) Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu un kredītu pieejamība

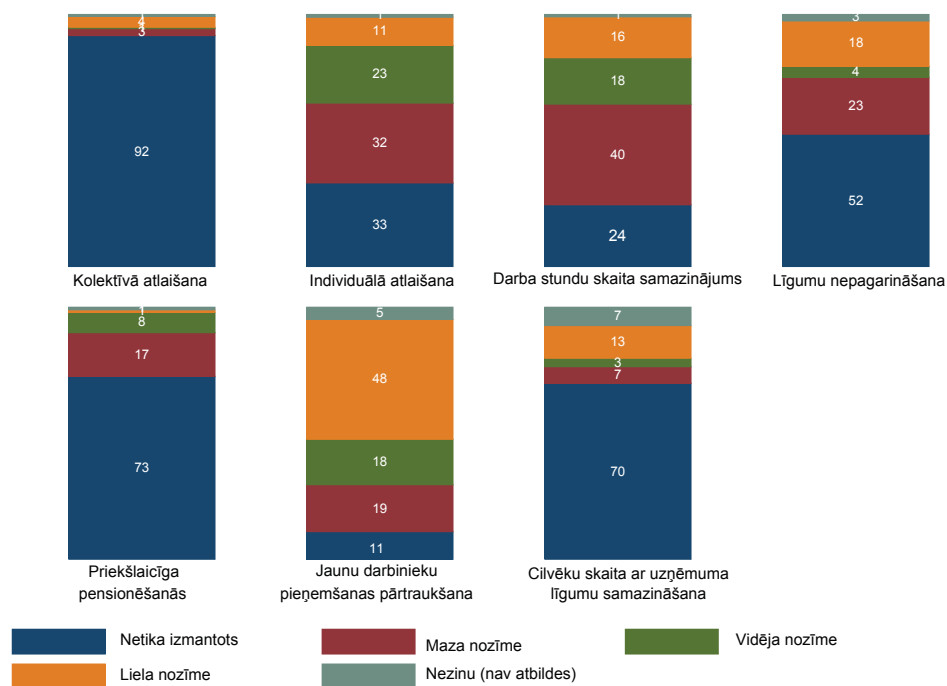
c) Nepieciešamība samazināt nodarbināto skaitu un pircēju maksātspēja

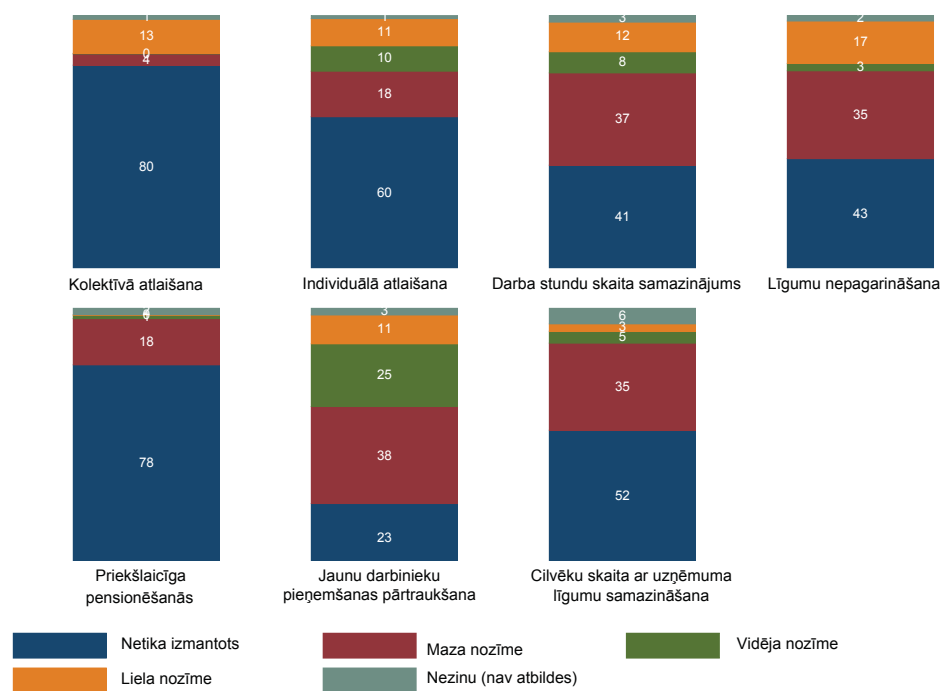
P27. attēls

Pasākumi nodarbināto skaitu samazināšanai; w1 – nodarbinātības svāri (C33b)

2008–2009

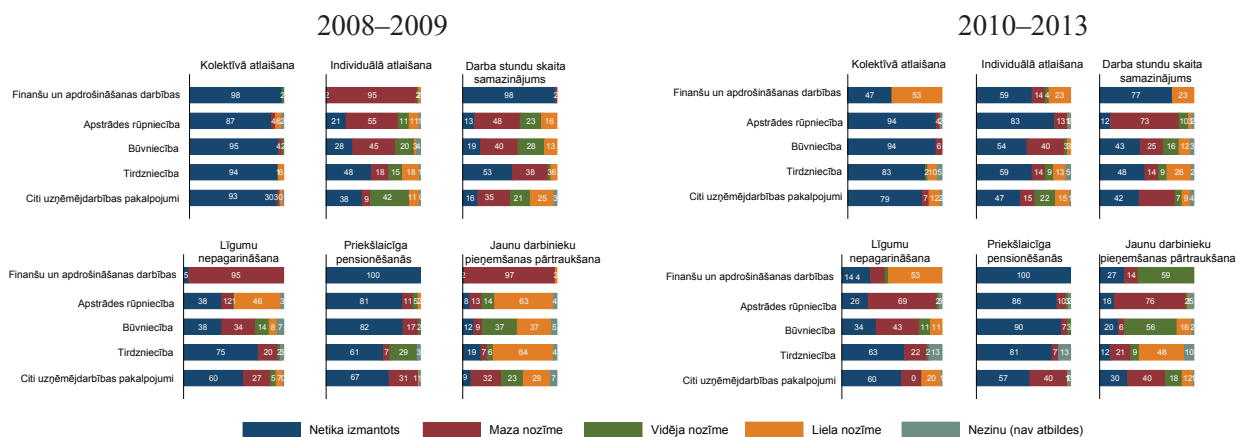
2010–2013

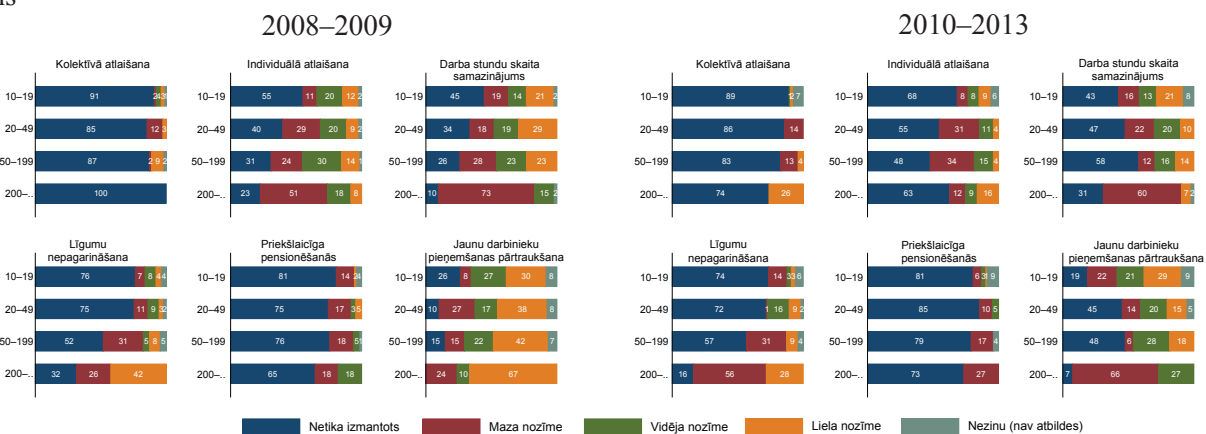
P28. attēls

Pasākumi nodarbināto skaita samazināšanai; wl – nodarbinātības svāri (C33b)

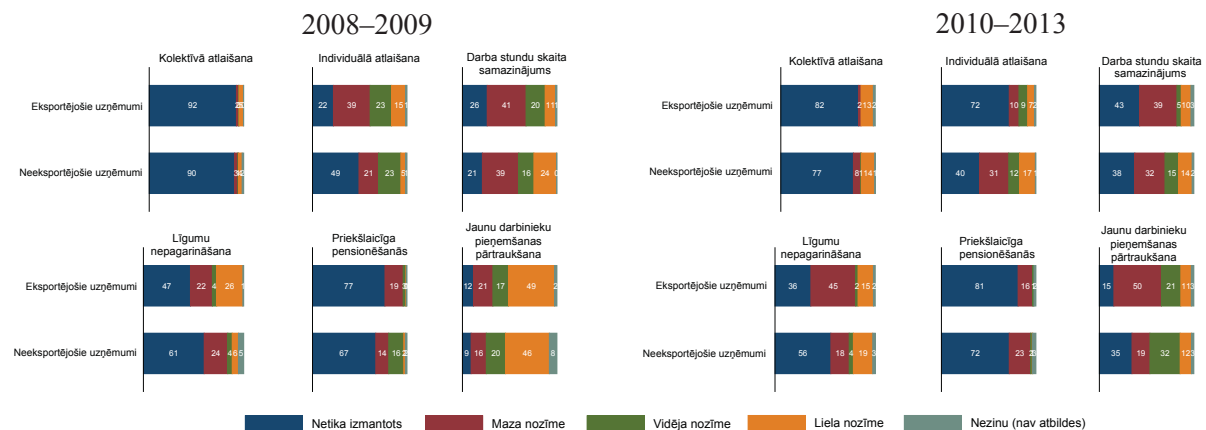
a) Nozare

b) Lielums

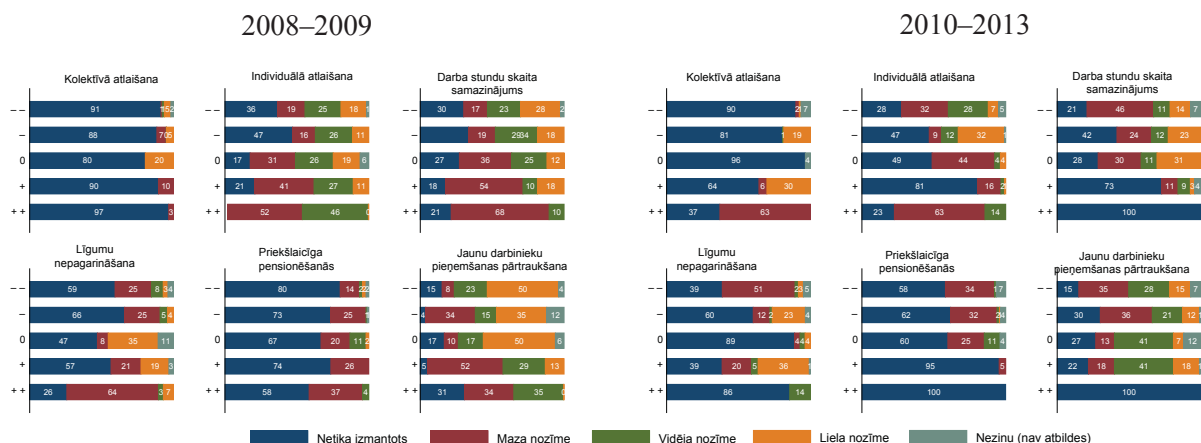
c) Eksports

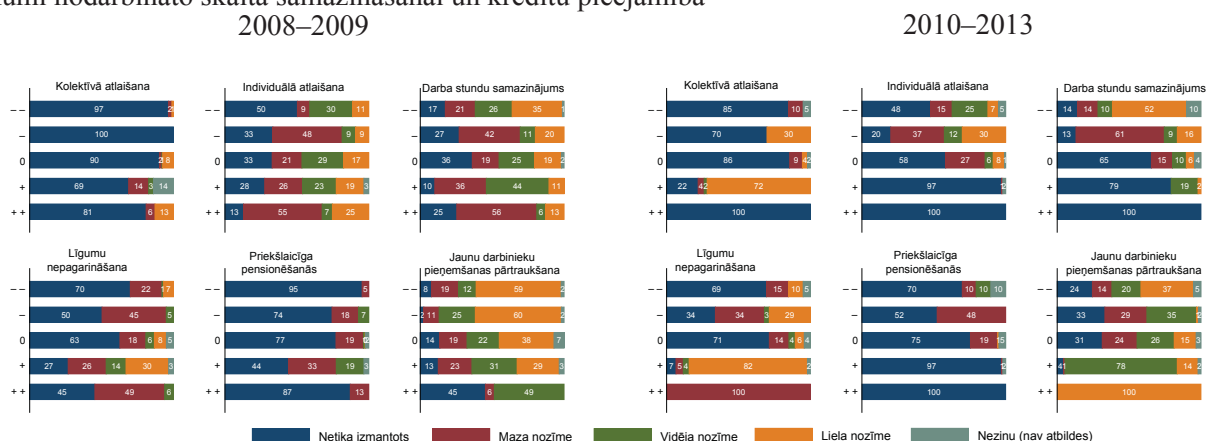
P29. attēls

Pasākumi nodarbināto skaita samazināšanai un pārmaiņas uzņēmumu darbībā; wl – nodarbinātības sviri (C33b)

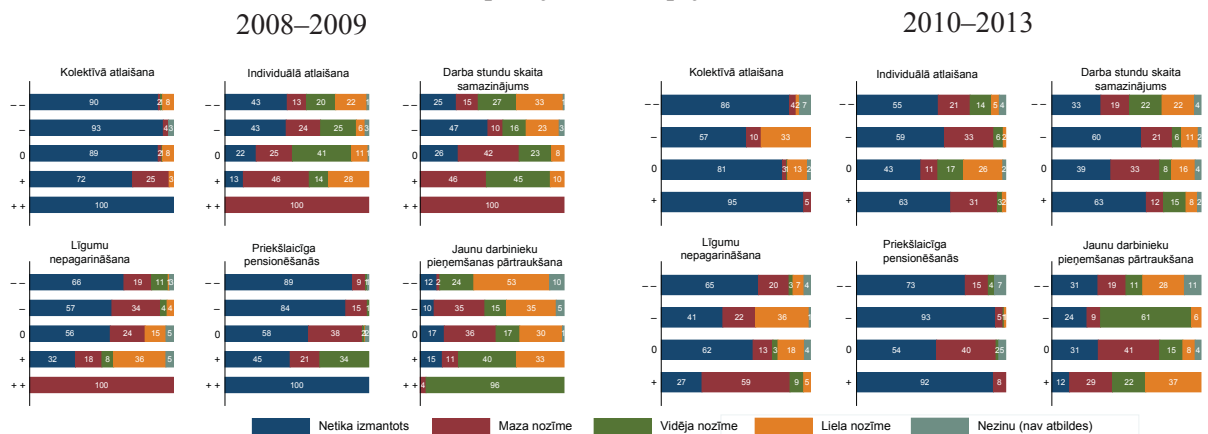
a) Pasākumi nodarbināto skaita samazināšanai un pieprasījums

b) Pasākumi nodarbināto skaita samazināšanai un kredītu pieejamība 2008–2009

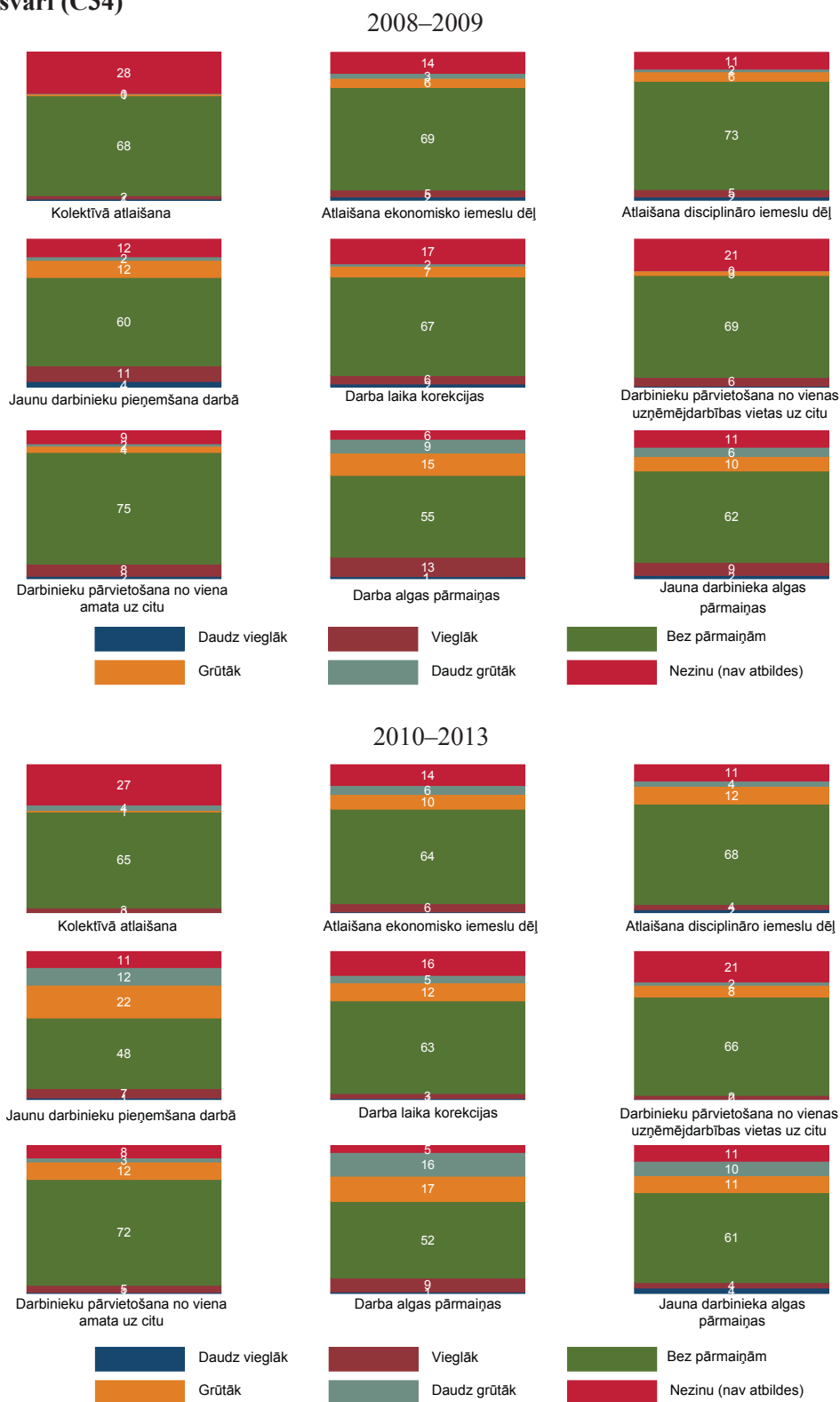

c) Pasākumi nodarbināto skaita samazināšanai un pircēju maksātspēja

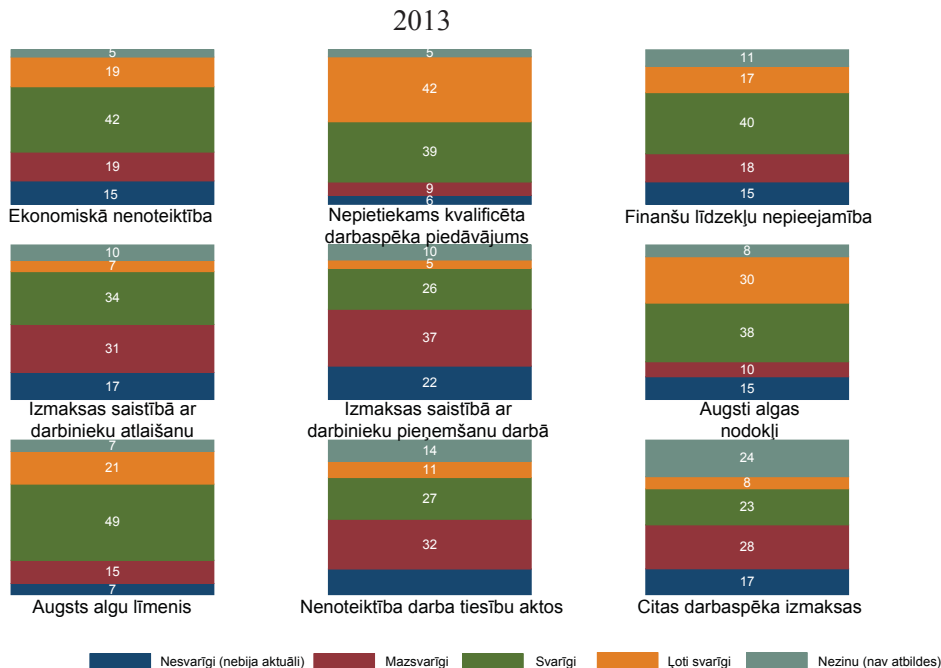
P30. attēls

Vai bija vieglāk samazināt nodarbināto skaitu salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu;
wl – nodarbinātības sviri (C34)

P31. attēls

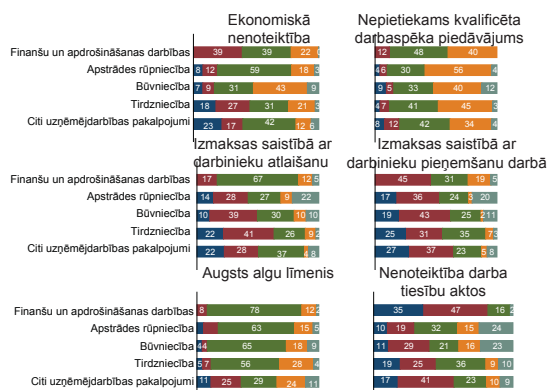
Šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai darbā 2013. gadā; wl – nodarbinātības svari (C35)

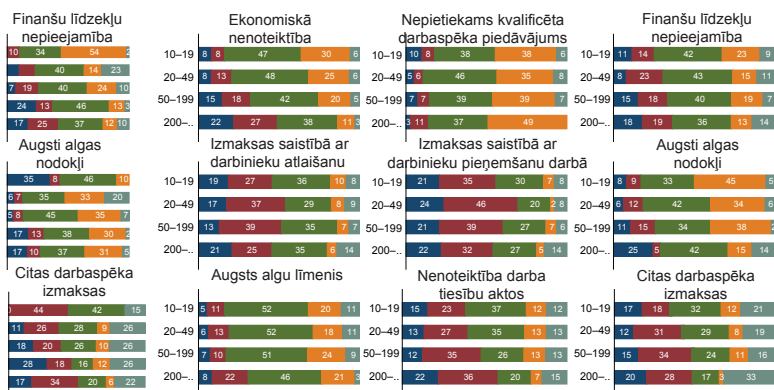
P32. attēls

Šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai darbā 2013. gadā; wl – nodarbinātības svari (C35)

Nozare

Lielums

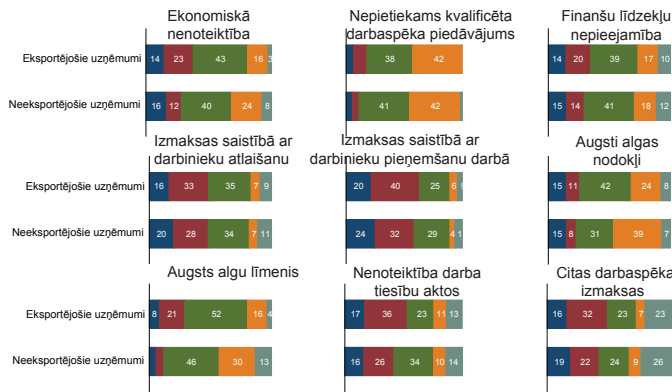

Nesvarīgi (nebija aktuāli) Mazsvarīgi Svarīgi Ļoti svarīgi Nezinu (nav atbildes)

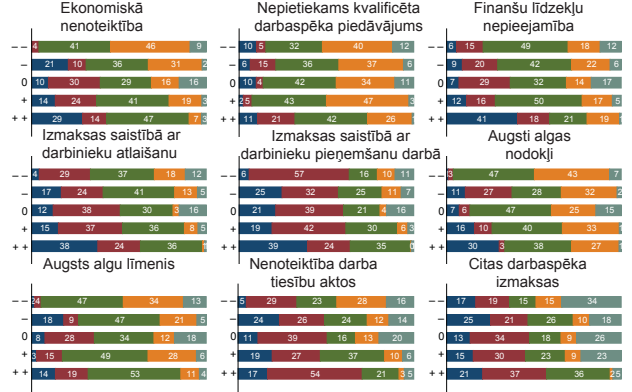
P33. attēls

Šķēršļi jaunu darbinieku pieņemšanai darbā 2013. gadā; wl – nodarbinātības svāri (C35)

Eksports

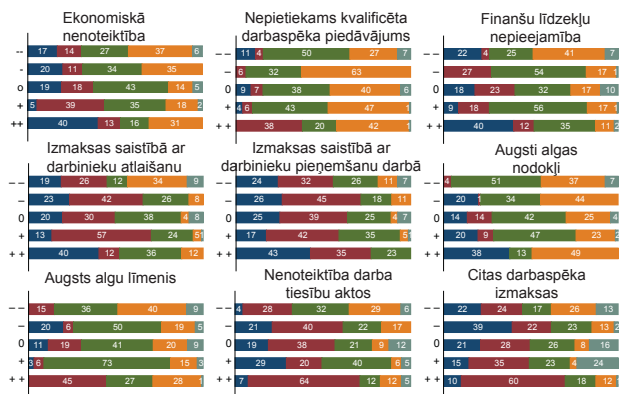

Pieprasījums

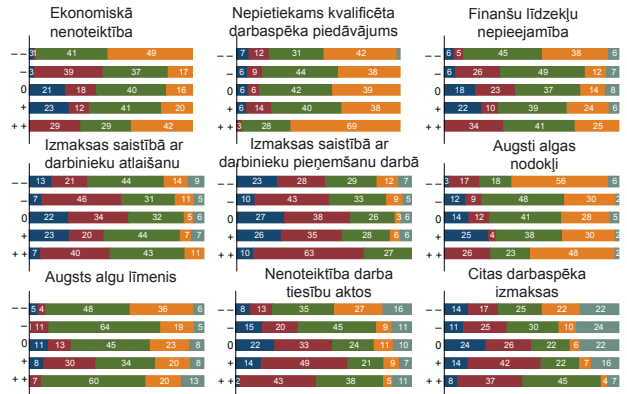

■ Nesvarīgi (nebija aktuāli) ■ Mazsvarīgi ■ Svarīgi ■ Ļoti svarīgi ■ Nezinu (nav atbildes)

Kredītu pieejamība

Pircēju maksātspēja

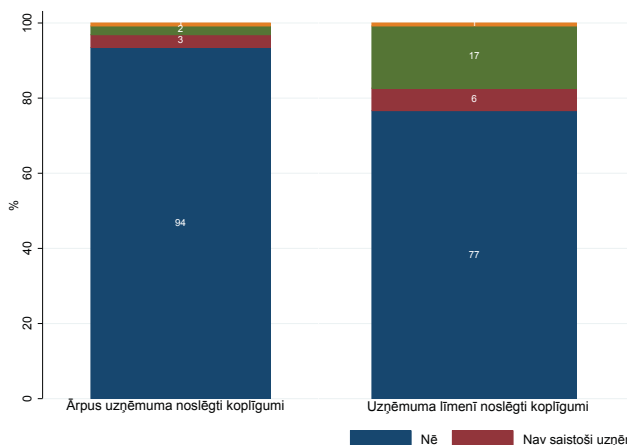

■ Nesvarīgi (nebija aktuāli) ■ Mazsvarīgi ■ Svarīgi ■ Ļoti svarīgi ■ Nezinu (nav atbildes)

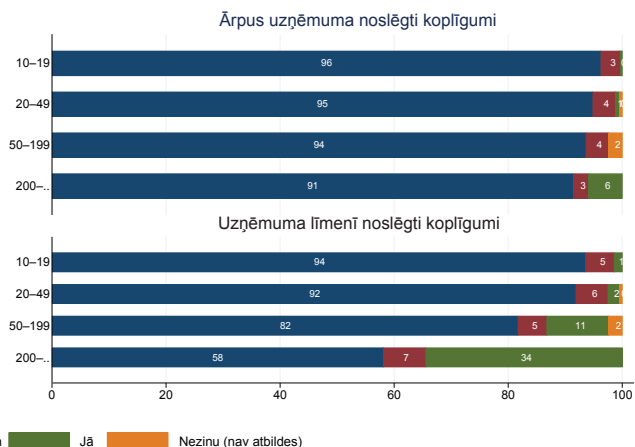
P34. attēls

Kolektīvo darba līgumu izplatība 2013. gadā; w1 – nodarbinātības svāri (C43)

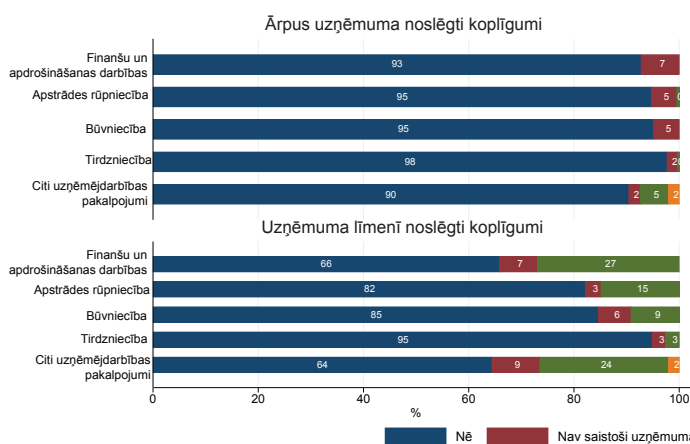
Kopā

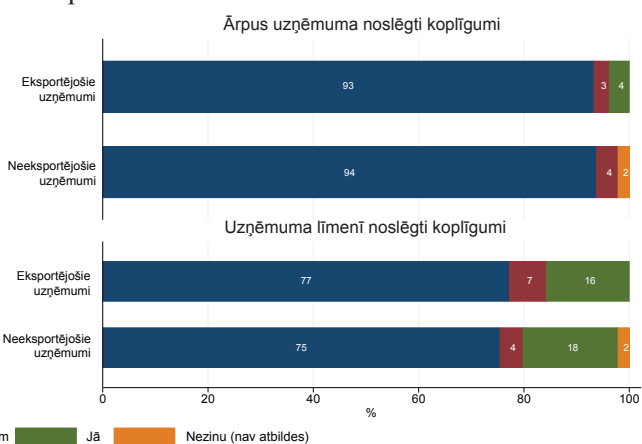
Lielums

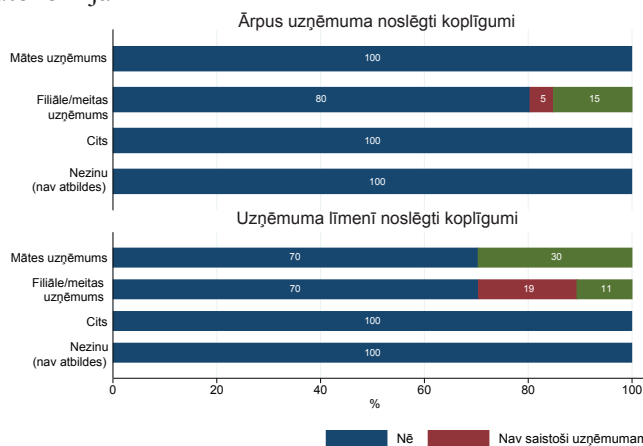
Nozare

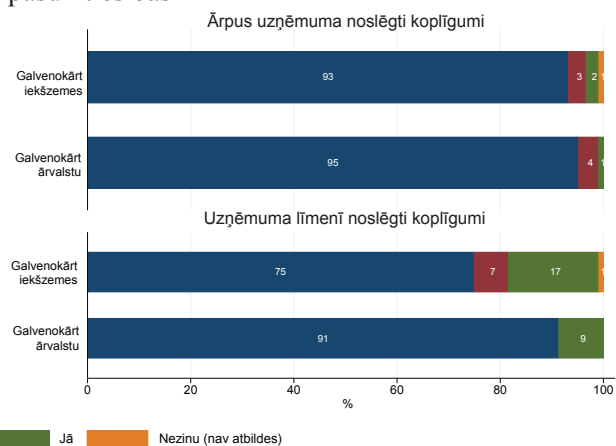
Eksports

Autonomija

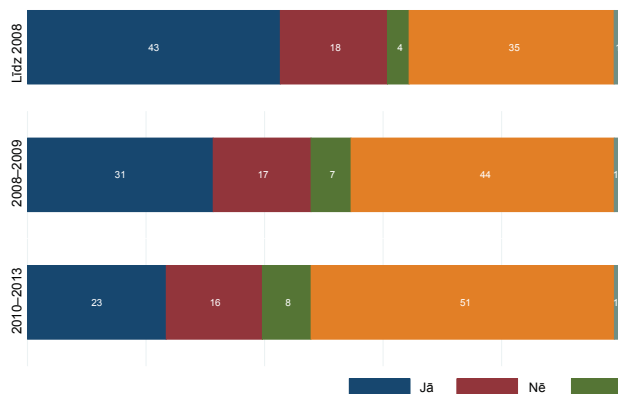
Īpašumtiesības

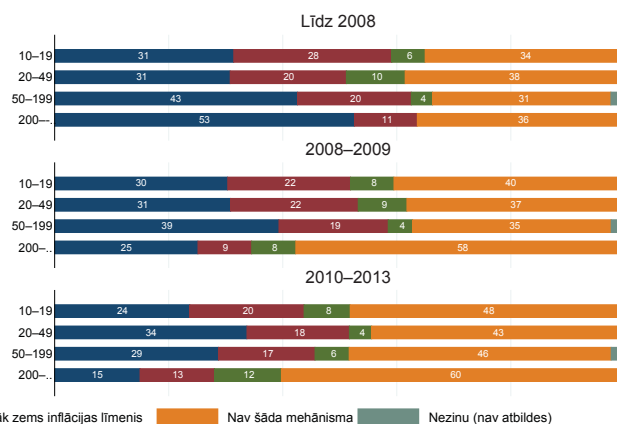
P35. attēls

Algu indeksācija atbilstoši inflācijai; w1 – nodarbinātības svāri (C45)

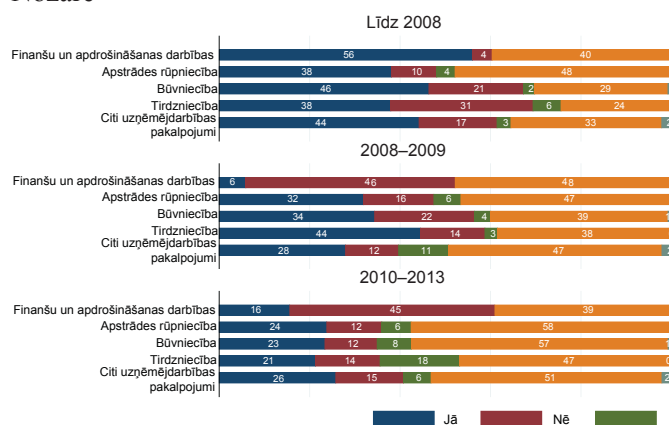
Kopā

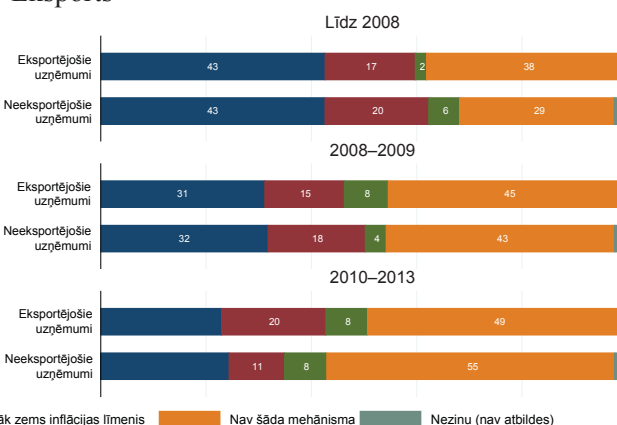
Lielums

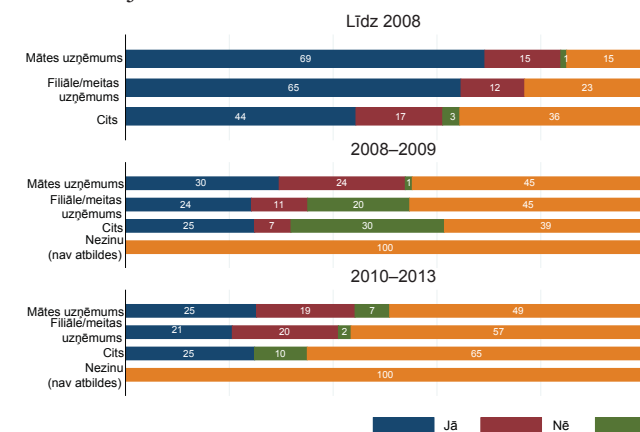
Nozare

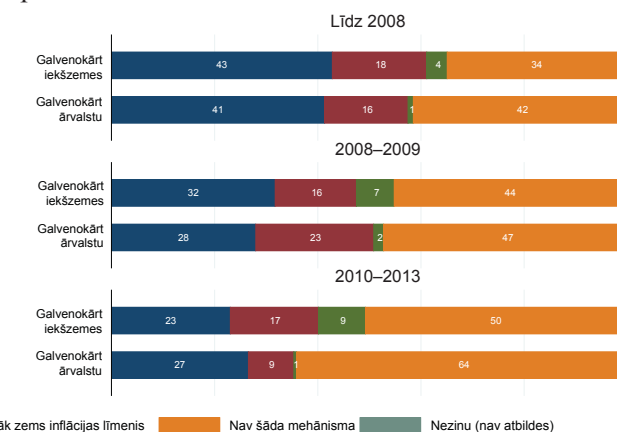
Eksports

Autonomija

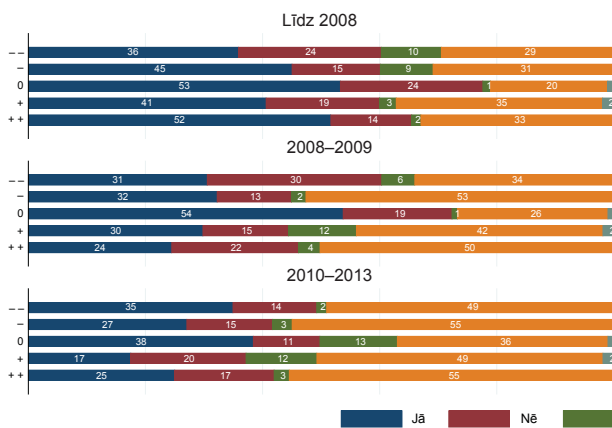
Īpašumtiesības

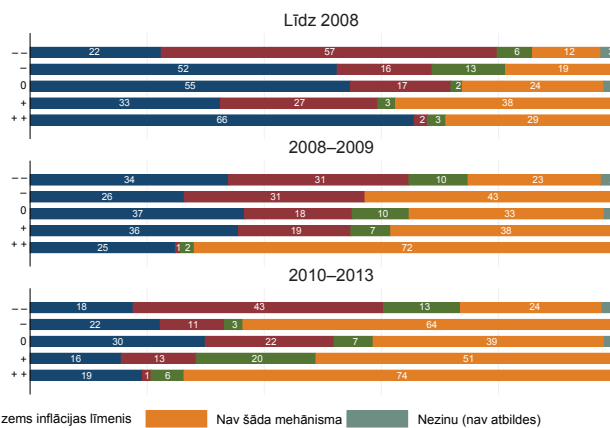
P36. attēls

Algu indeksācija atbilstoši inflācijai; wl – nodarbinātības svāri (C45)

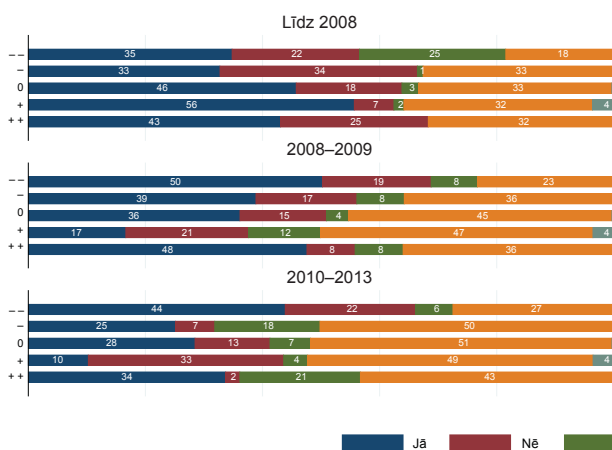
Pieprasījums

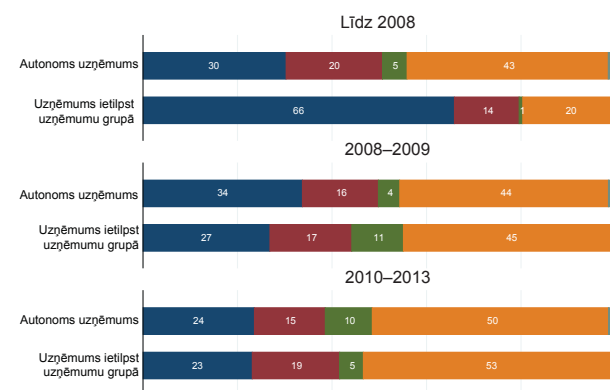
Kredītu pieejamība

Pircēju maksāspēja

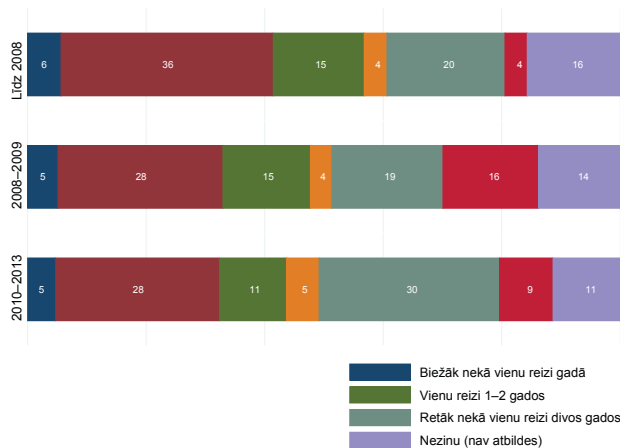
Struktūra

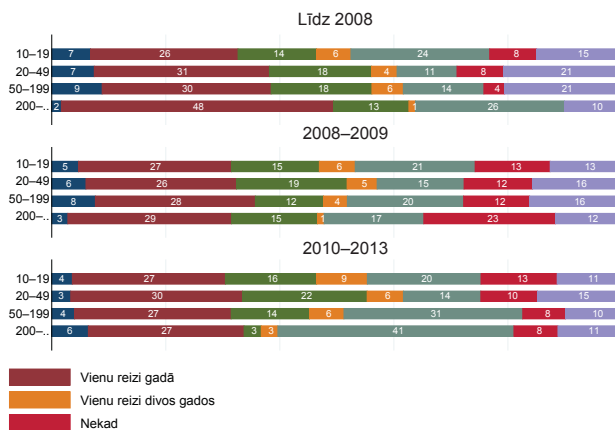
P37. attēls

Algu pārmaiņu biežums; wl – nodarbinātības svāri (C46)

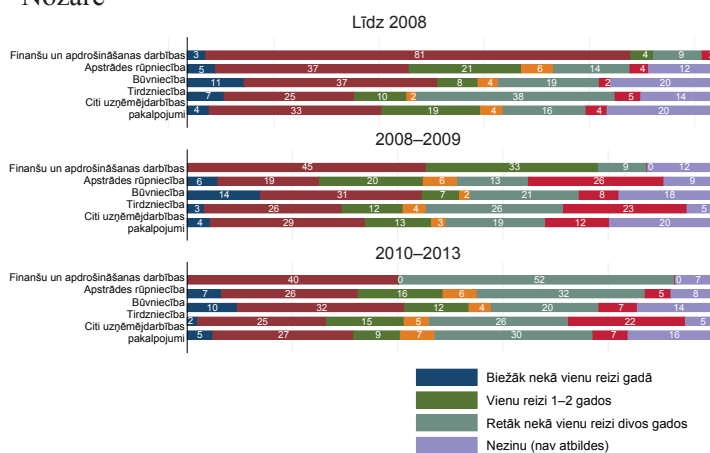
Kopā

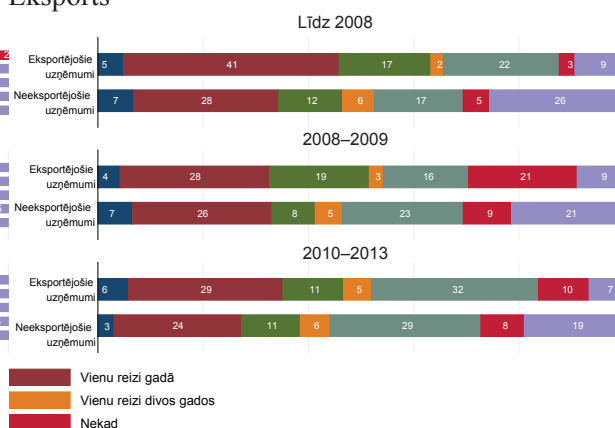
Lielums

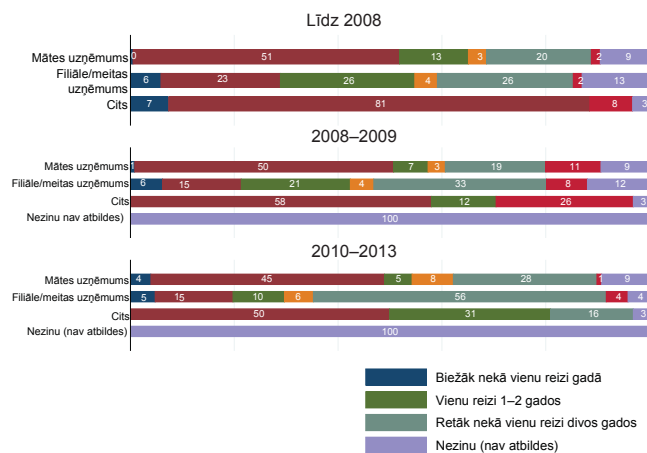
Nozare

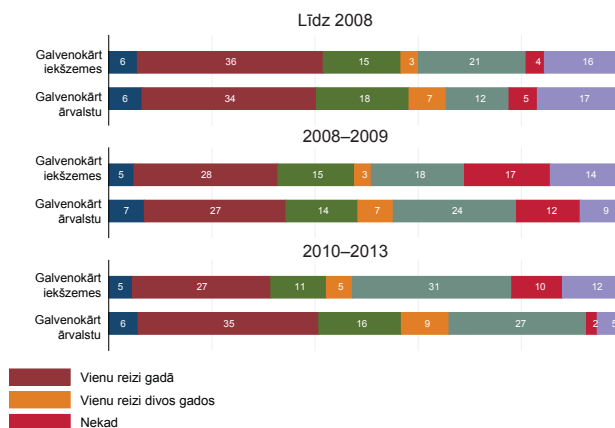
Eksports

Autonomija

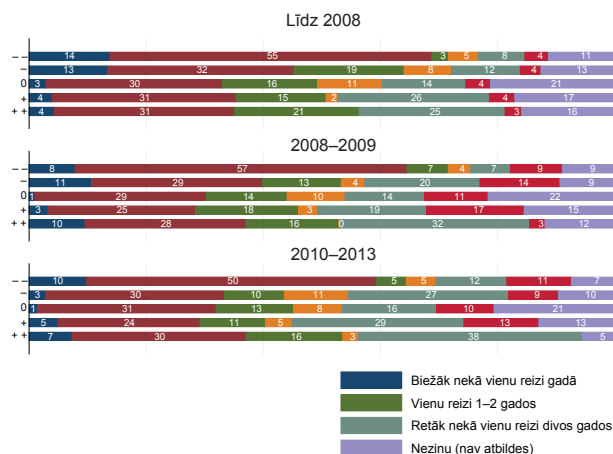
Īpašumtiesības

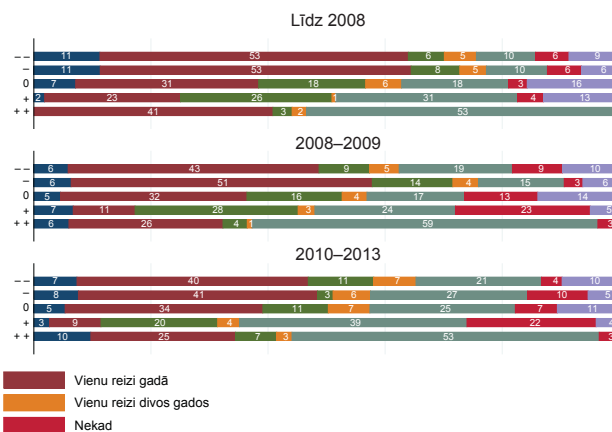
P38. attēls

Algu pārmaiņu biežums; wl – nodarbinātības svāri (C46)

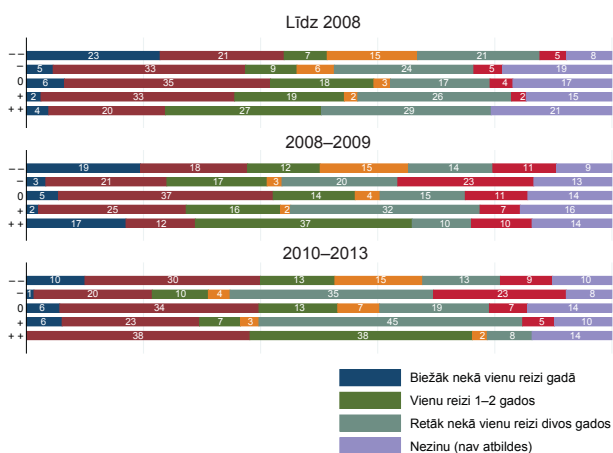
Pieprasījums

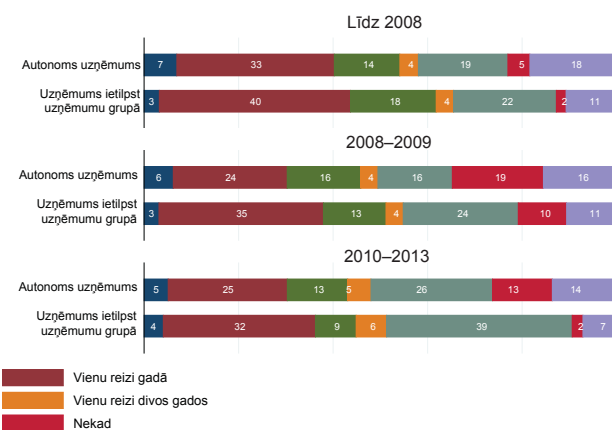
Kredītu pieejamība

Pircēju maksāspēja

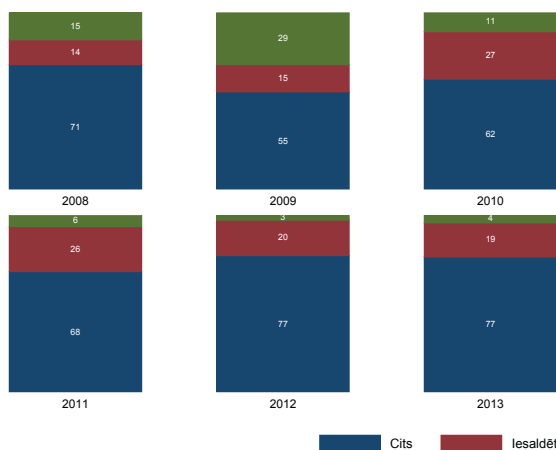
Struktūra

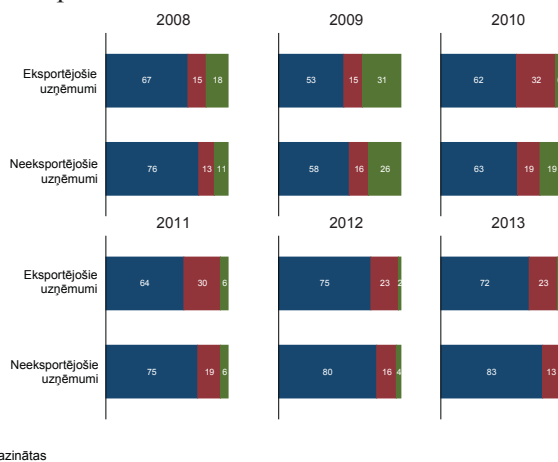
P39. attēls

Algu apjoma iesaldēšanas un samazināšanas stratēģija; w1 – nodarbinātības svāri (C47)

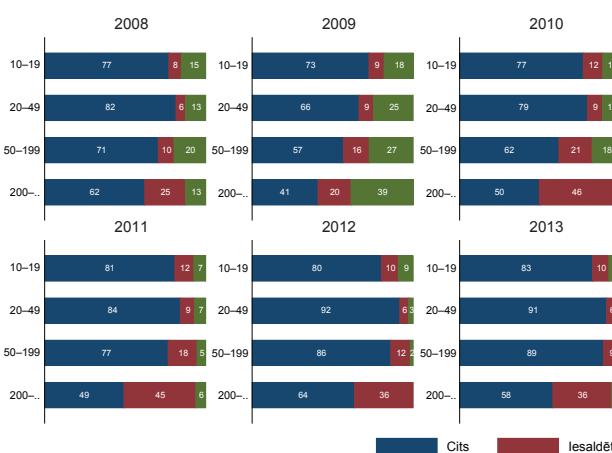
Kopā

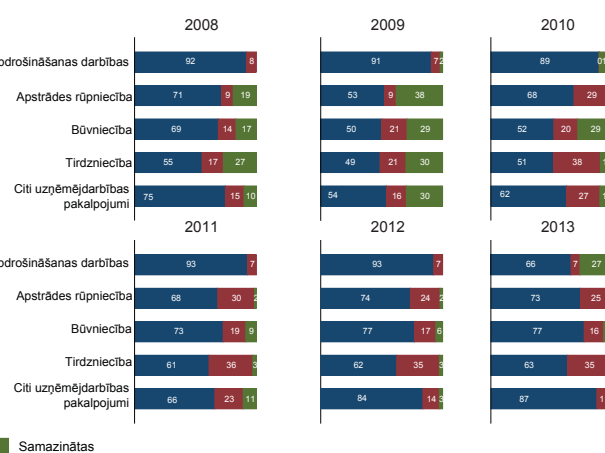
Eksports

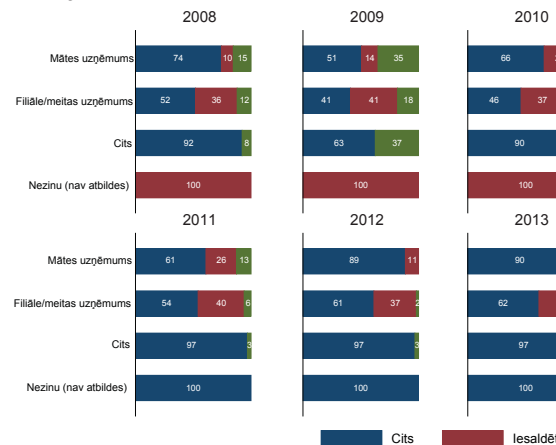
Lielums

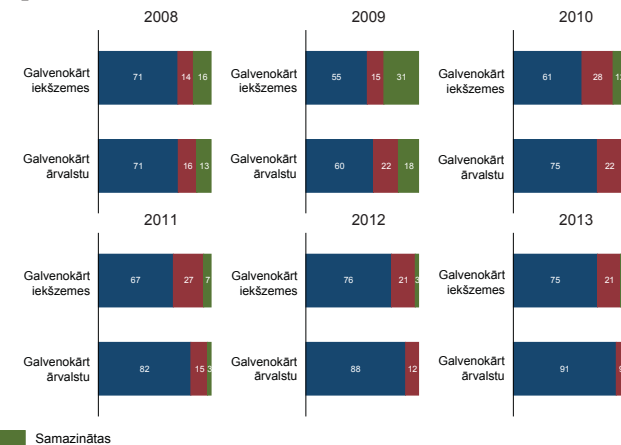
Nozare

Autonomija

Īpašumtiesības

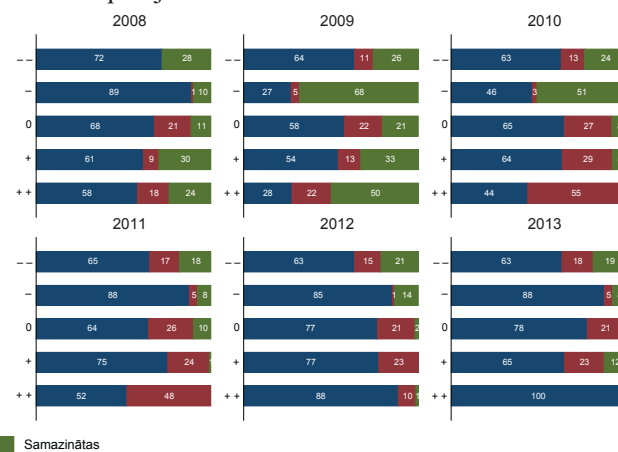
P40. attēls

Algu iesaldēšanas un samazināšanas stratēģija; w1 – nodarbinātības svāri (C47)

Pieprasījums

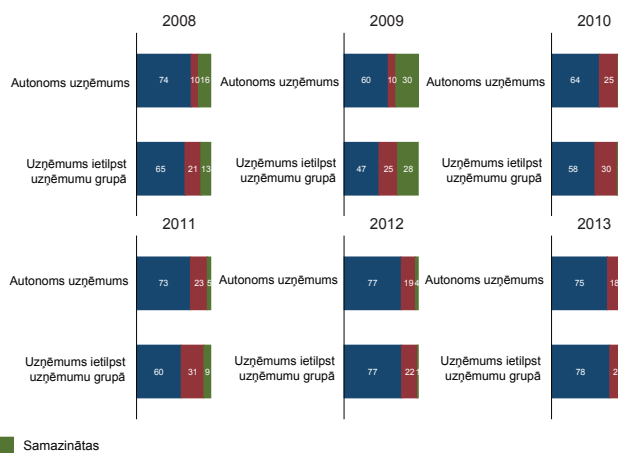
Kredītu pieejamība

Pircēju maksāspēja

Struktūra

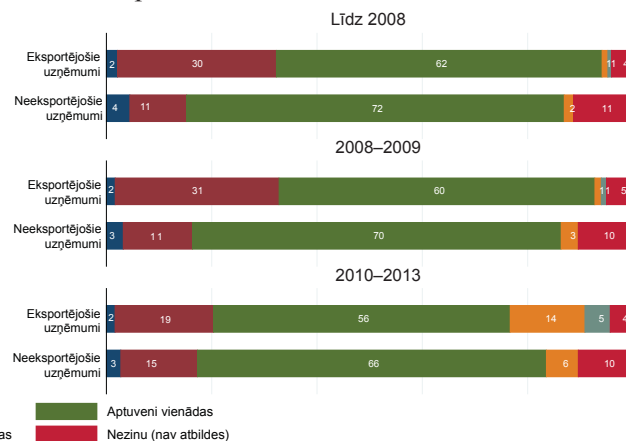
P41. attēls

Jaunpieņemto darbinieku algas; w1 – nodarbinātības svāri (C48)

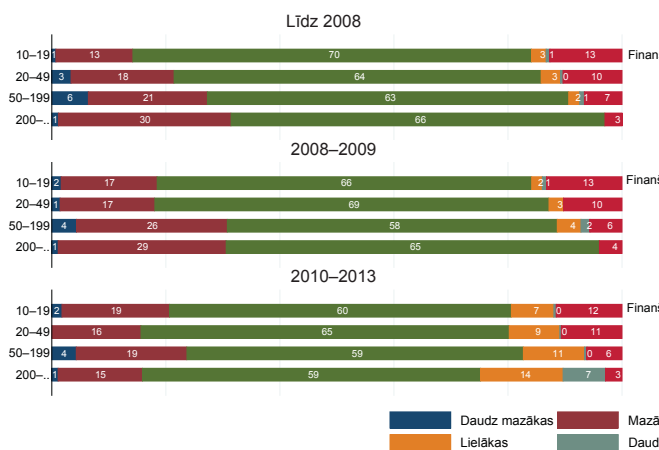
Kopā

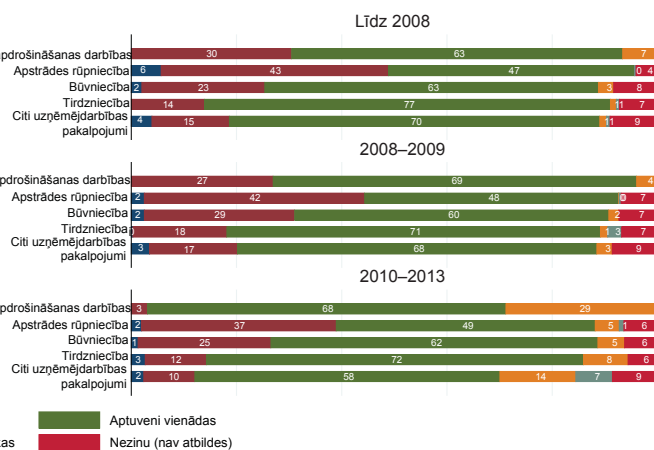
Eksports

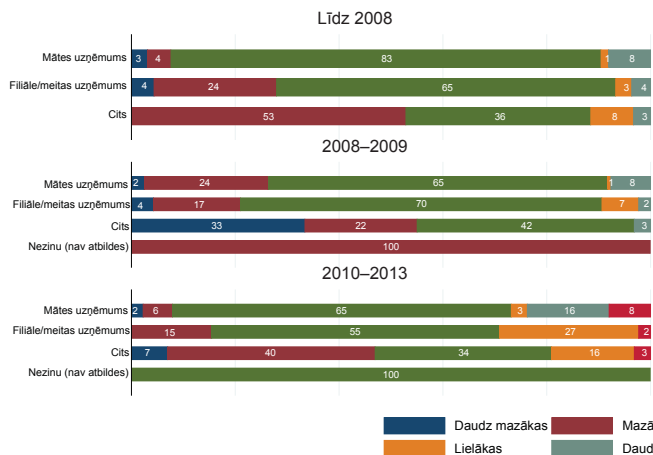
Lielums

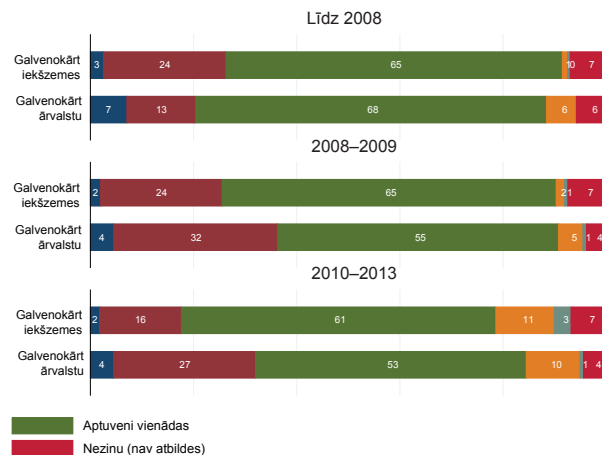
Nozare

Autonomija

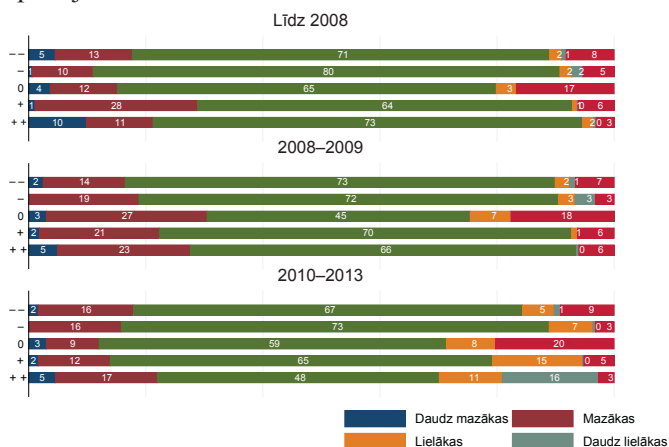
Īpašumtiesības

P42. attēls

Jaunpieņemto darbinieku algas; w1 – nodarbinātības svāri (C48)

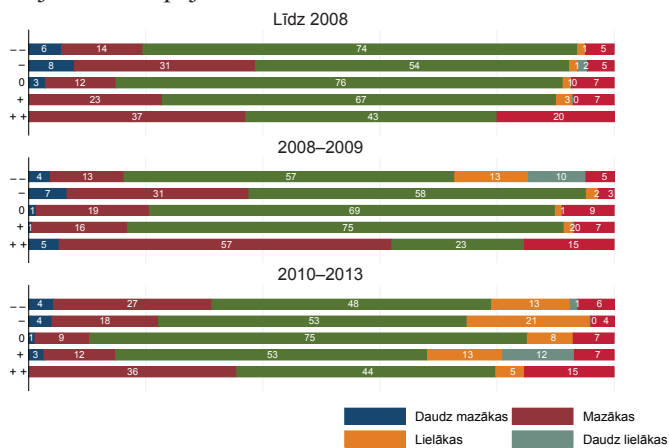
Pieprasījums

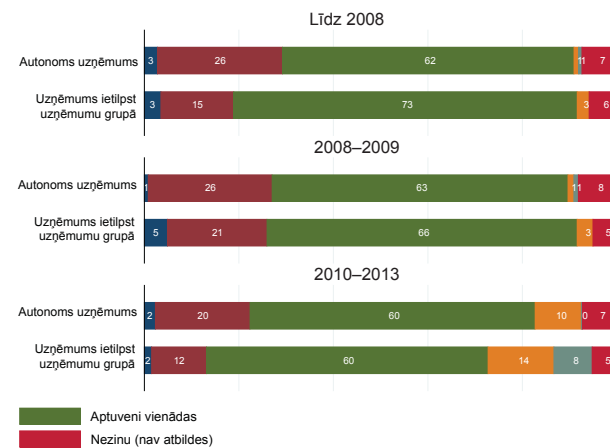
Kredītu pieejamība

Pircēju maksāspēja

Struktūra

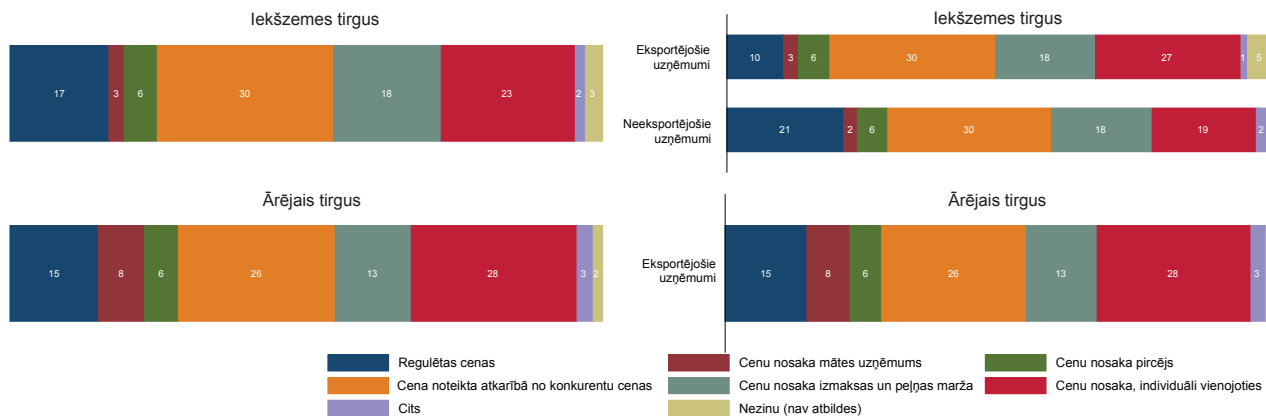

P43. attēls

Uzņēmumu cenu veidošanas politikas autonomijas līmenis 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita sviri (C51)

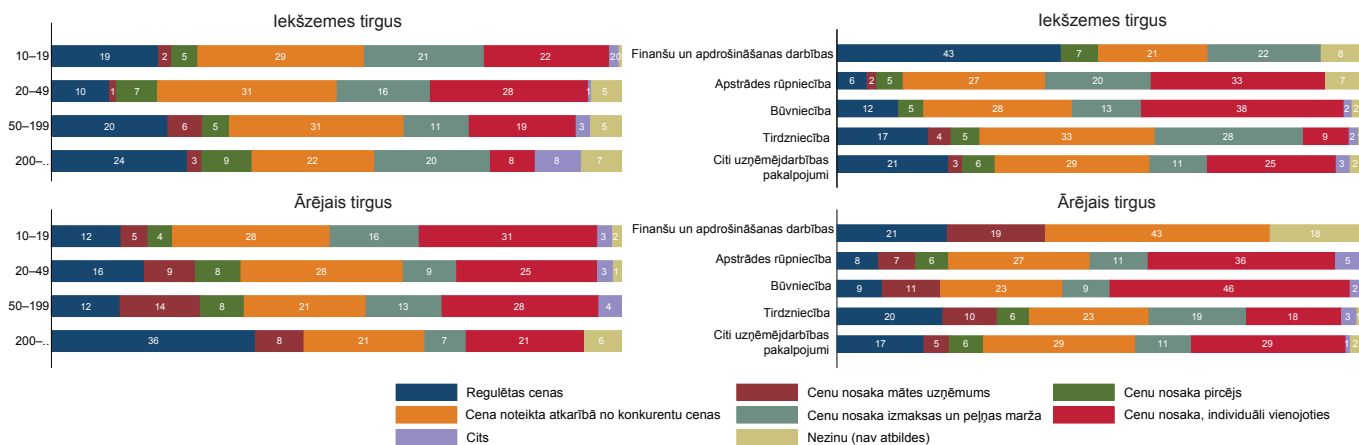
Kopā

Eksports

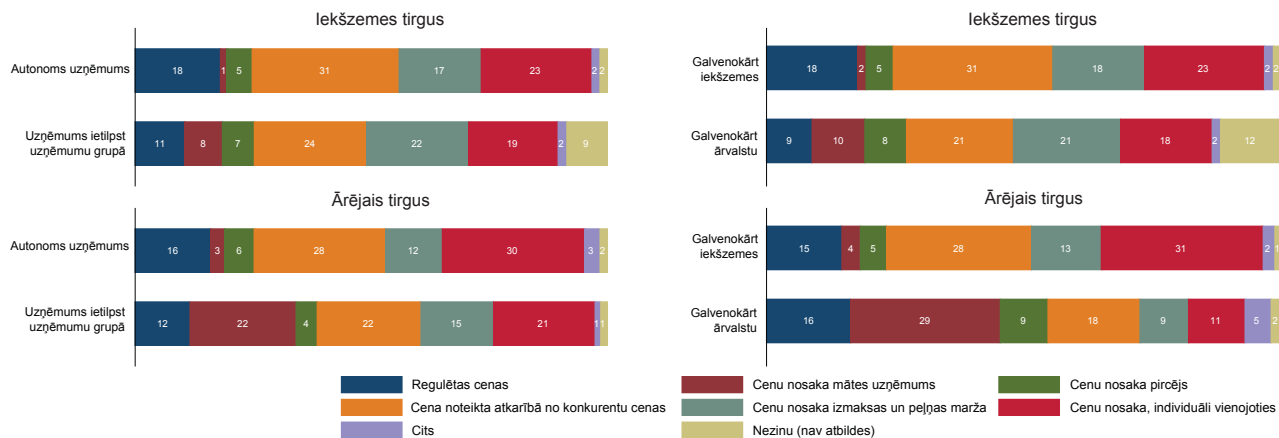
Lielums

Nozare

Struktūra

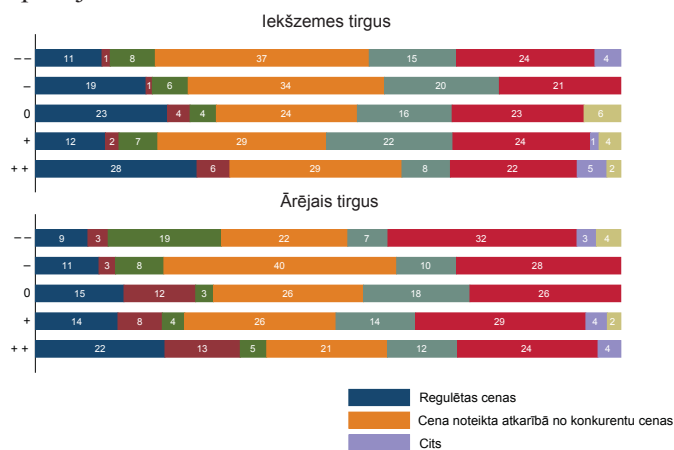
Īpašumtiesības

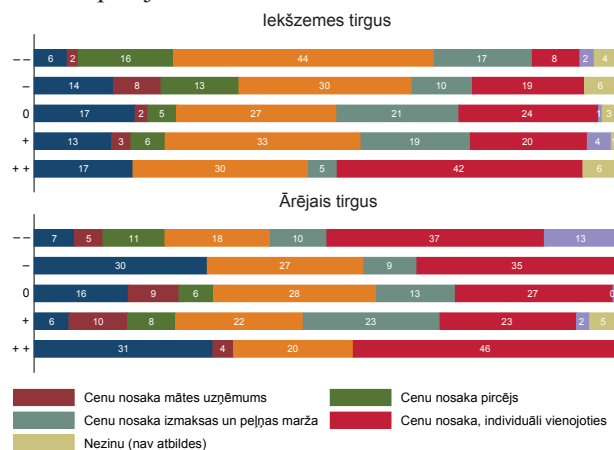
P44. attēls

Uzņēmumu cenu veidošanas politikas autonomijas līmenis 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita sviri (C51)

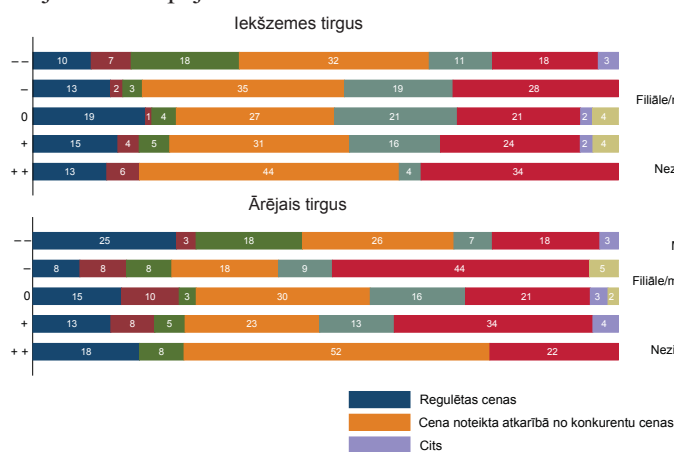
Pieprasījums

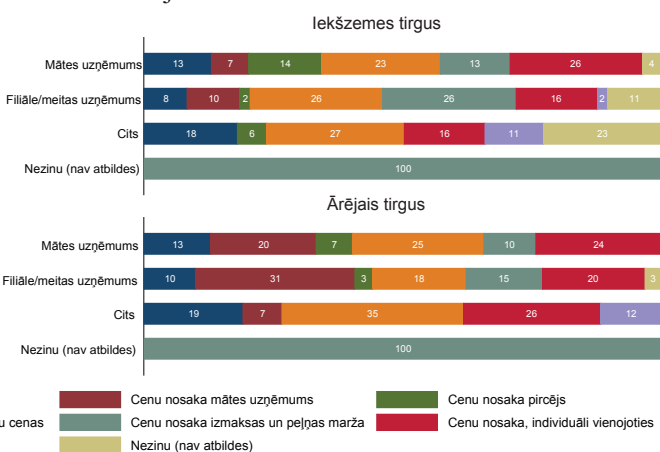
Kredītu pieejamība

Pircēju maksātspēja

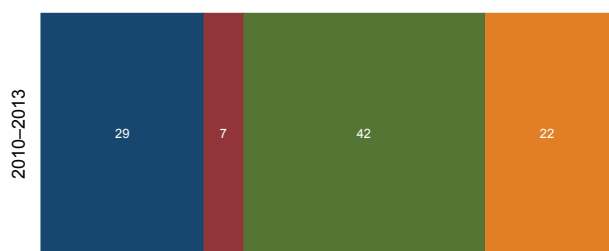
Autonomija

P45. attēls

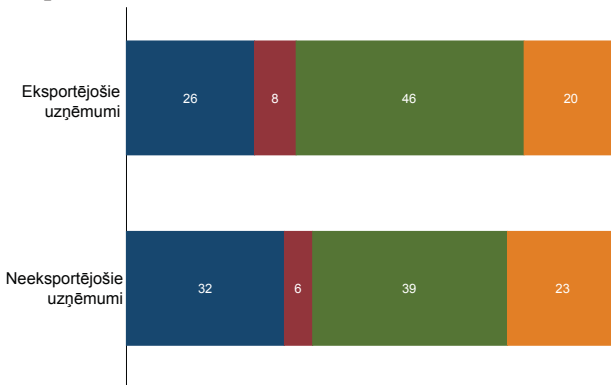
**Cenu pārmaiņu biežums 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam;
wb – uzņēmumu skaita svāri (C53)**

Kopā

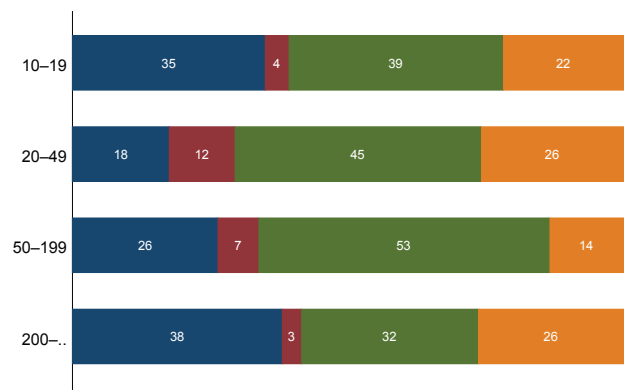

Jā, biežāk Jā, retāk Nē Nezinu (nav atbildes)

Eksports

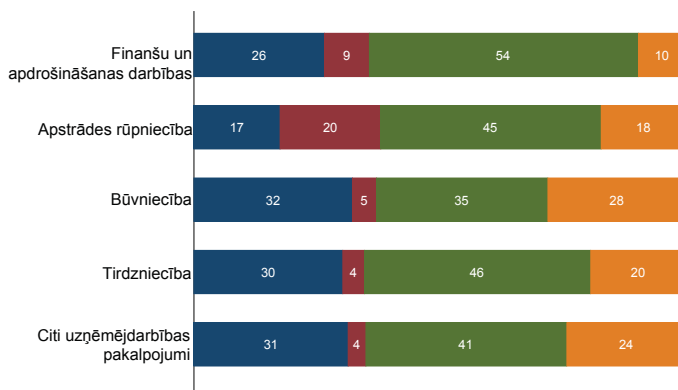

Lielums

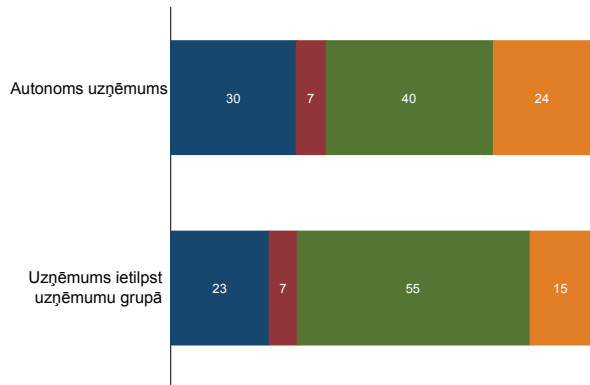

Jā, biežāk Jā, retāk Nē Nezinu (nav atbildes)

Nozare

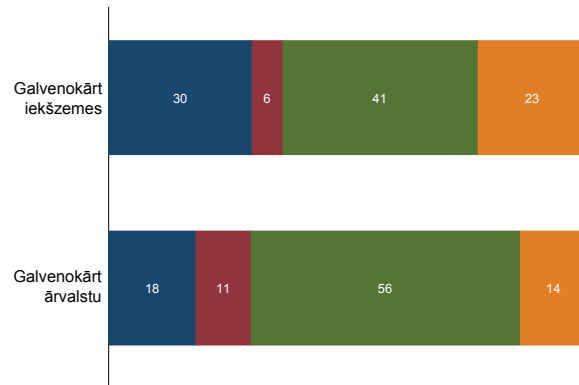

Struktūra

Jā, biežāk Jā, retāk Nē Nezinu (nav atbildes)

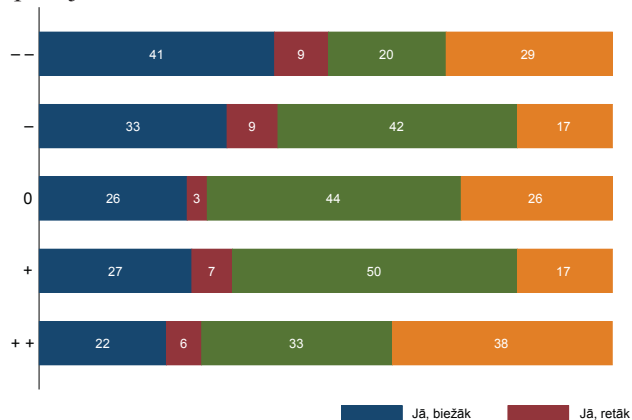
Īpašumtiesības

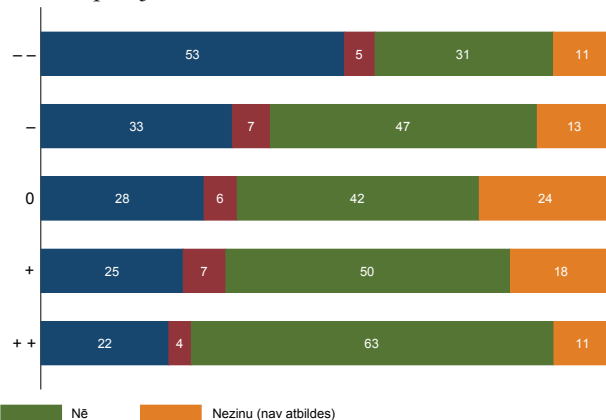
P46. attēls

Cenu pārmaiņu biežums 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam;
wb – uzņēmumu skaita svāri (C53)

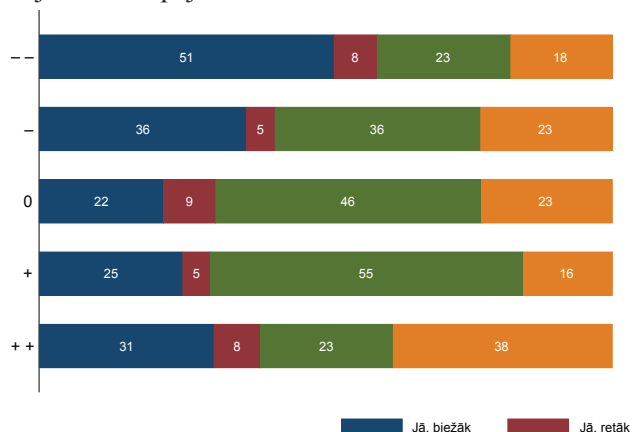
Pieprasījums

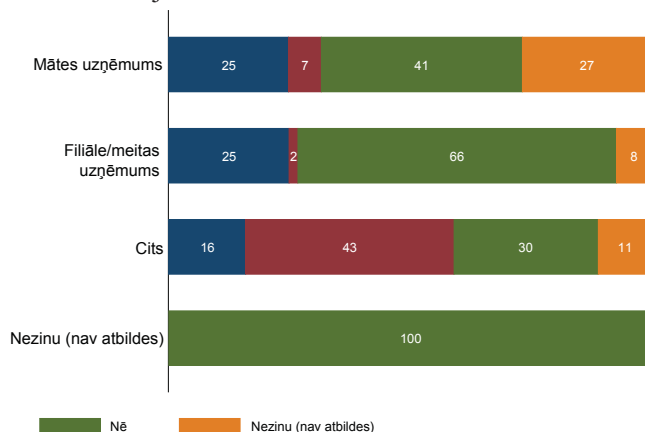
Kredītu pieejamība

Pircēju maksātspēja

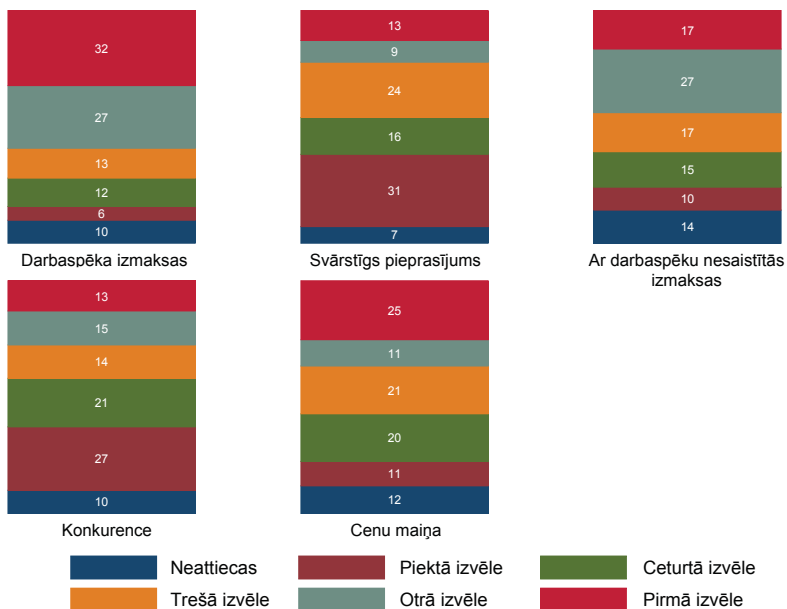
Autonomija

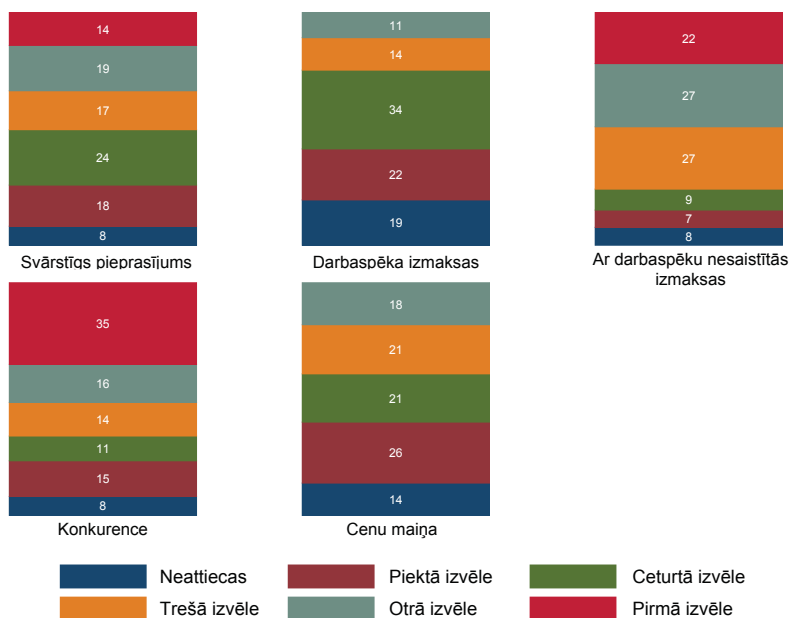
P47. attēls

Ja cena mainījās biežāk/retāk 2010.–2013. gadā salīdzinājumā ar periodu līdz 2008. gadam, kādi bija tā iemesli (pirmā izvēle – vissvarīgākā); wb – uzņēmumu skaita svāri (C53a)

Biežāk

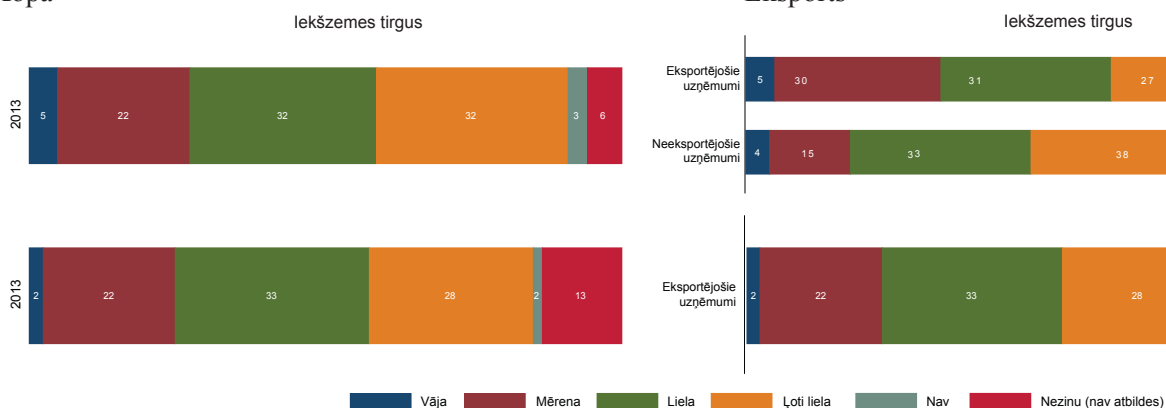
Retāk

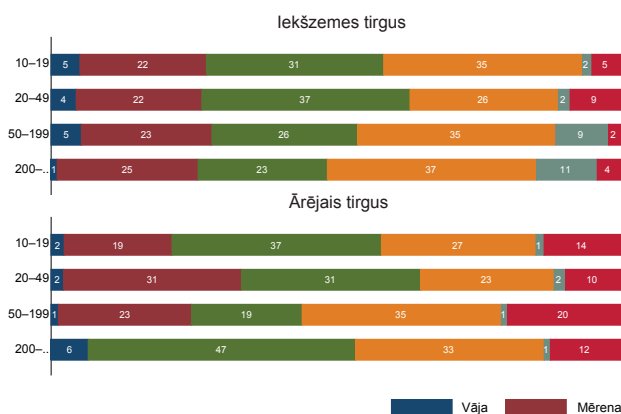
P48. attēls

Konkurences līmenis 2013. gada beigās; wb – uzņēmumu skaita svāri (C54)

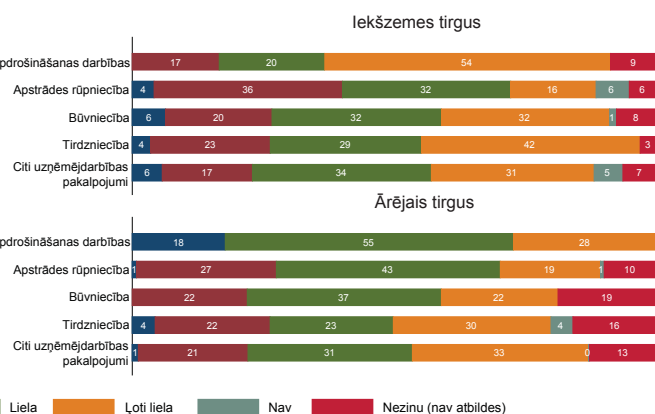
Kopā

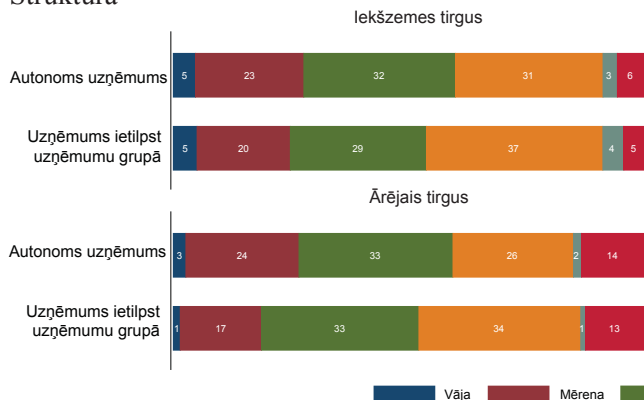
Lielums

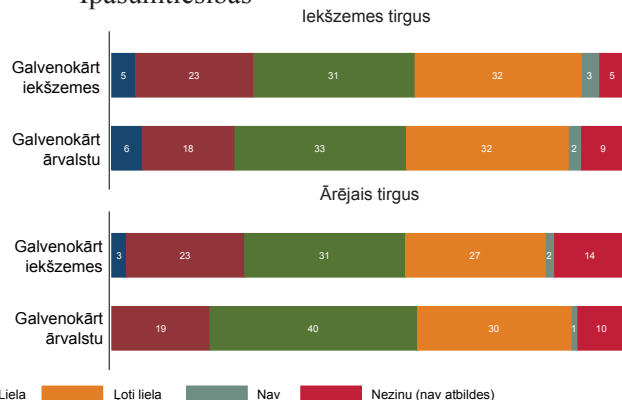
Nozare

Struktūra

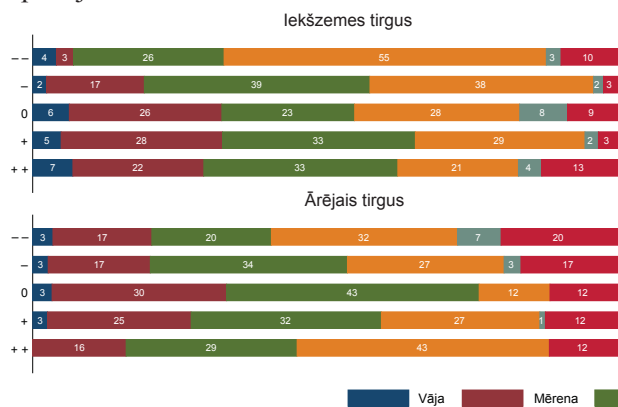
Īpašumtiesības

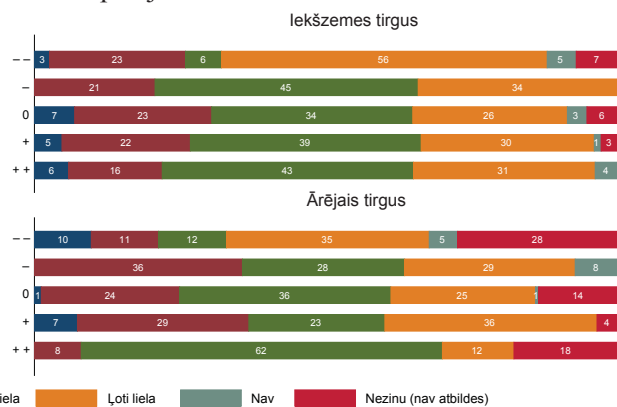
P49. attēls

Konkurences līmenis 2013. gada beigās; wb – uzņēmumu skaita svāri (C54)

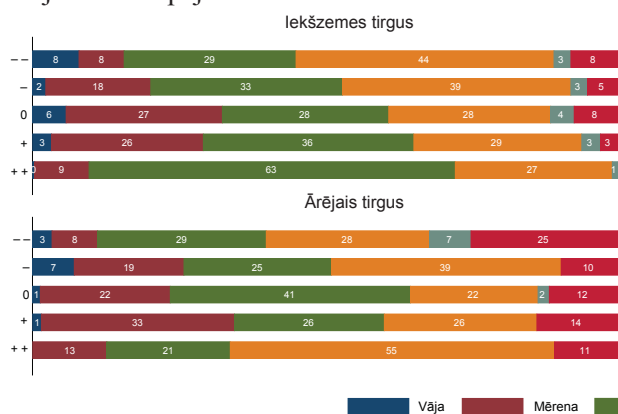
Pieprasījums

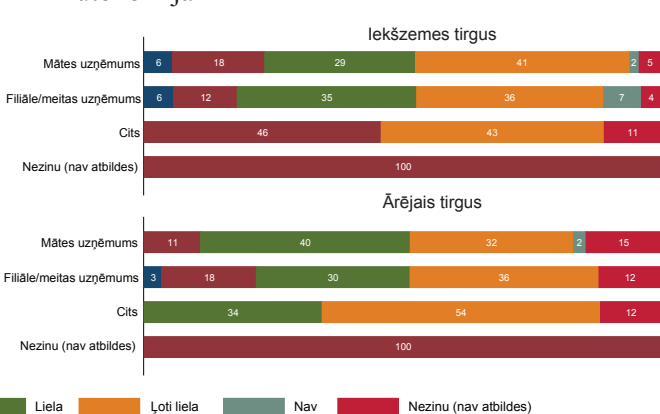
Kredītu pieejamība

Pircēju maksātspēja

Autonomija

P50. attēls

**Konkurences līmeņa pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu;
wb – uzņēmumu skaita svāri (C55)**

Kopā (iekšzemes tirgus)

Kopā (ārējais tirgus)

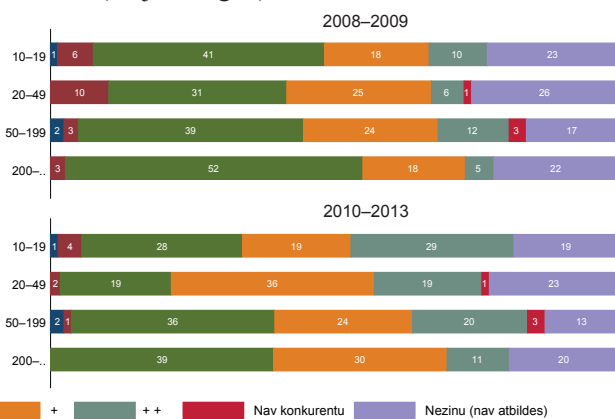

-- 0 + ++ Nav konkurentu Nezinu (nav atbildes)

Lielums (iekšzemes tirgus)

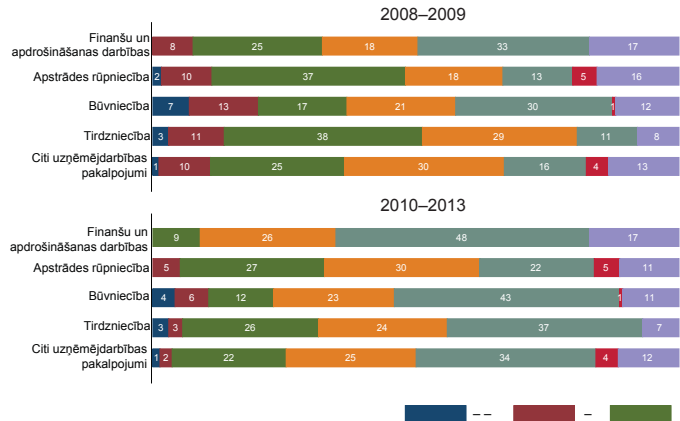

Lielums (ārējais tirgus)

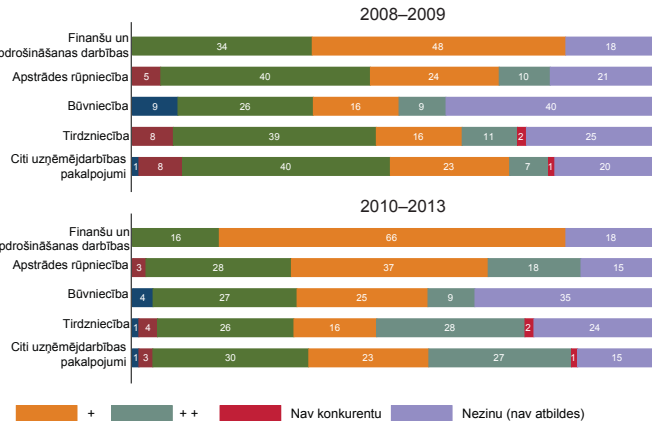

-- 0 + ++ Nav konkurentu Nezinu (nav atbildes)

Nozare (iekšzemes tirgus)

Nozare (ārējais tirgus)

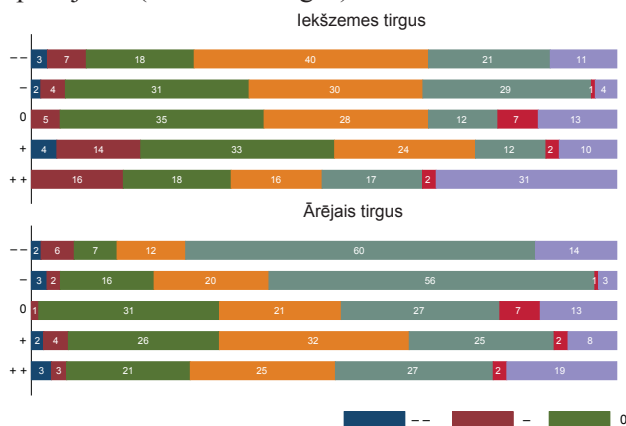

-- 0 + ++ Nav konkurentu Nezinu (nav atbildes)

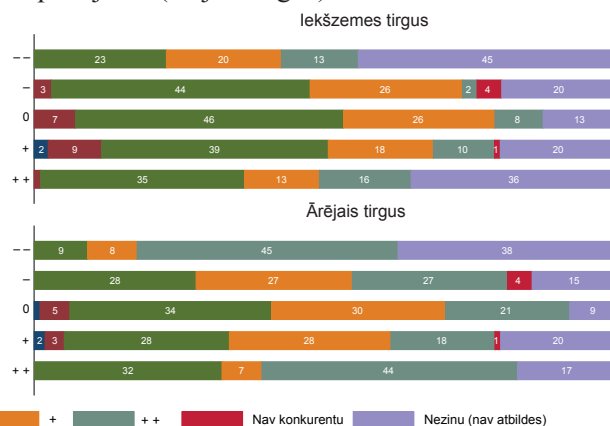
P51. attēls

**Konkurences līmeņa pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu;
wb – uzņēmumu skaita svāri (C55)**

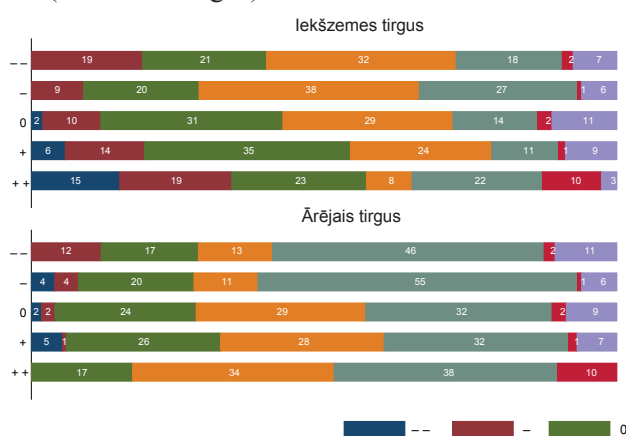
Pieprasījums (iekšzemes tirgus)

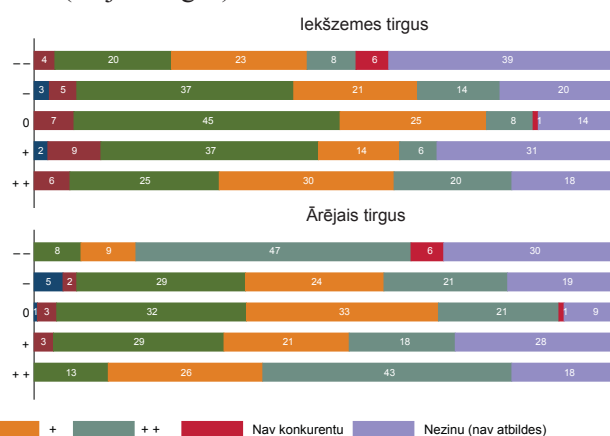
Pieprasījums (ārējais tirgus)

Cena (iekšzemes tirgus)

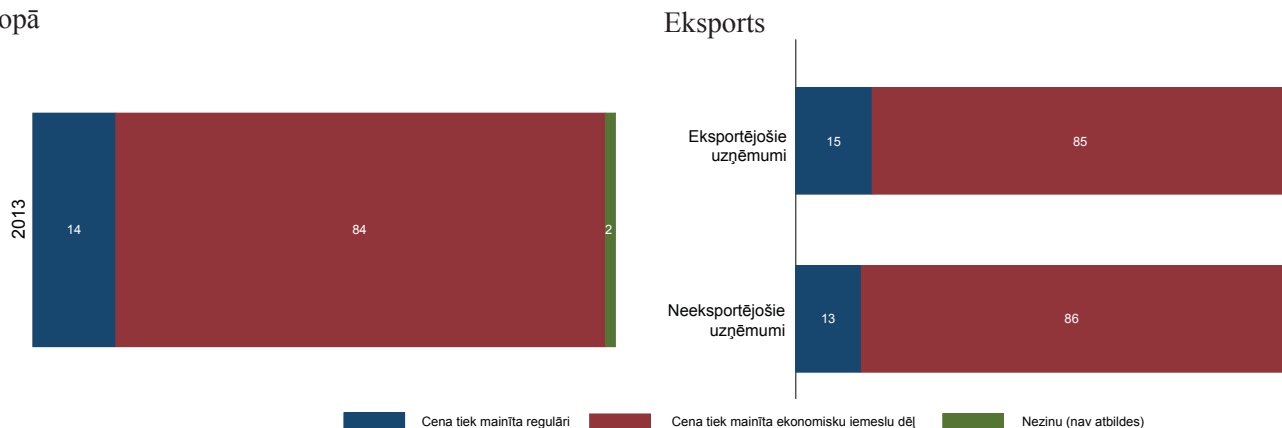
Cena (ārējais tirgus)

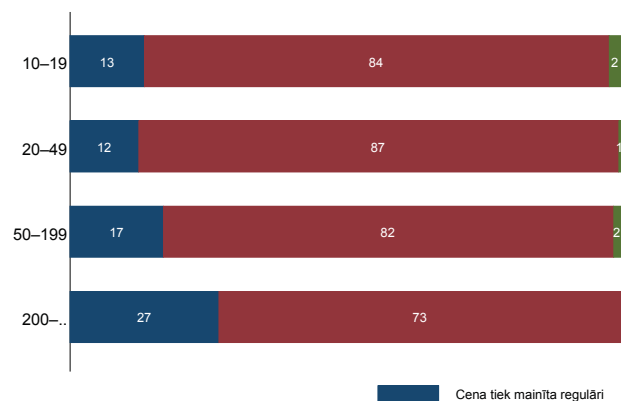
P52. attēls

Cenu pārmaiņu modelis 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita svāri (C56)

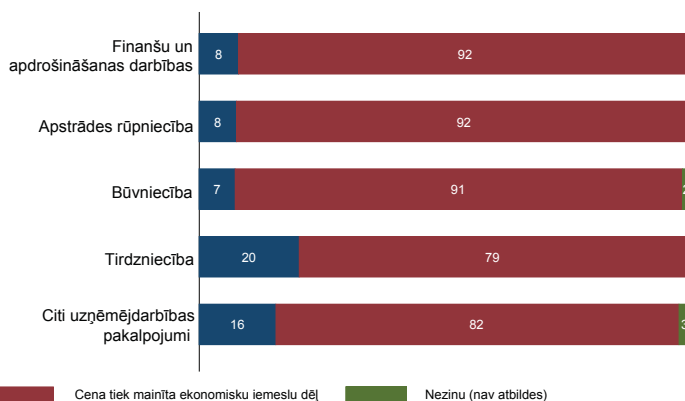
Kopā

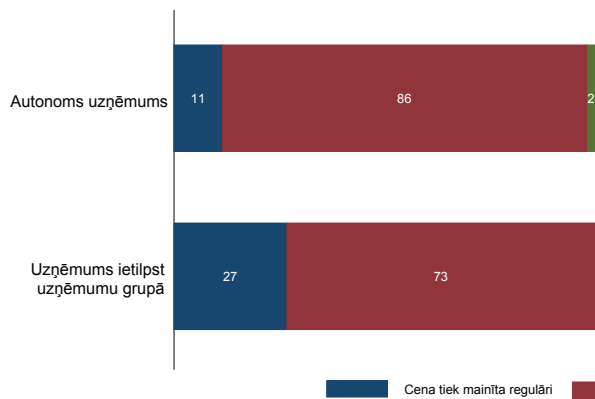
Lielums

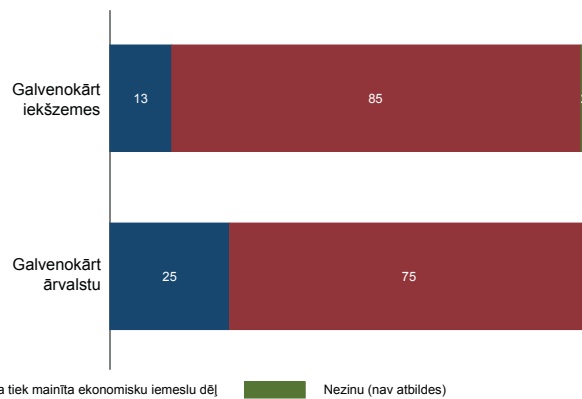
Nozare

Struktūra

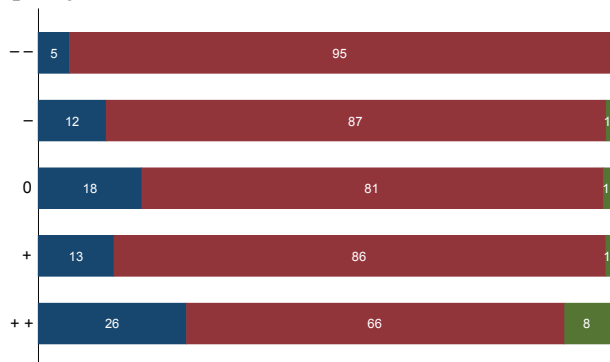
Īpašumtiesības

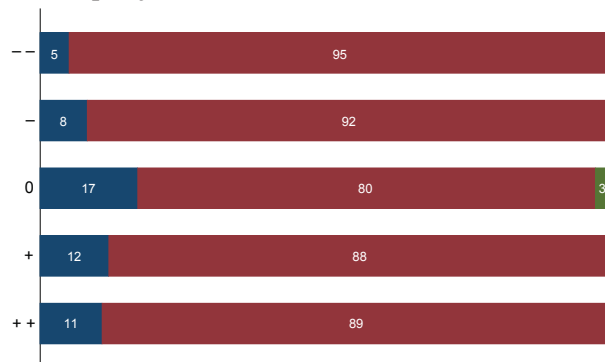
P53. attēls

Cenu pārmaiņu modelis 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita svāri (C56)

Pieprasījums

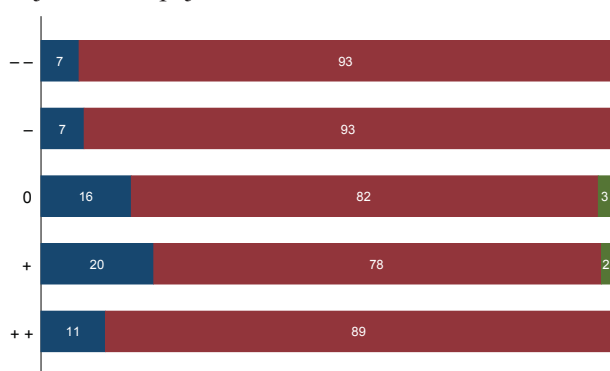

Kredītu pieejamība

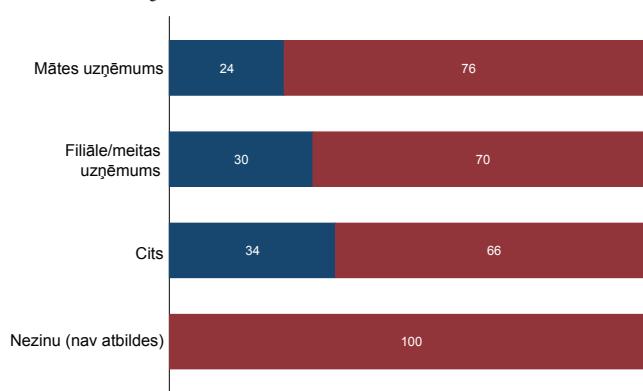

Cena tiek mainīta regulāri Cena tiek mainīta ekonomisku iemeslu dēļ Nezinu (nav atbildes)

Pircēju maksātspēja

Autonomija

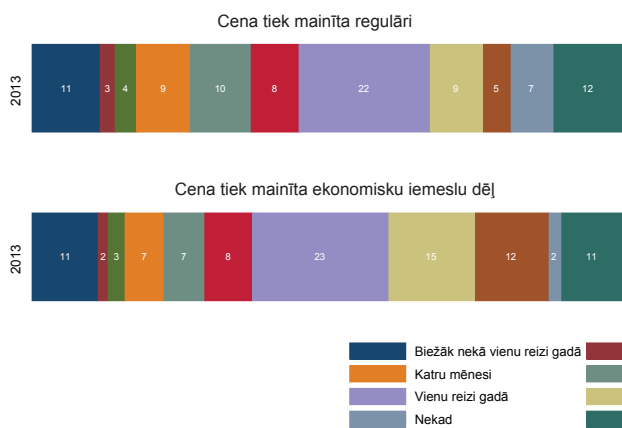

Cena tiek mainīta regulāri Cena tiek mainīta ekonomisku iemeslu dēļ Nezinu (nav atbildes)

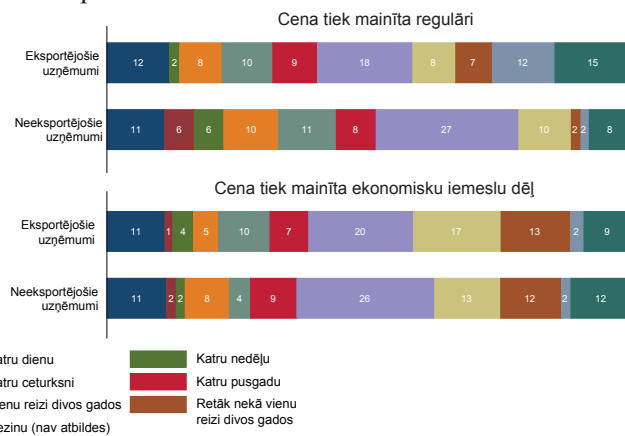
P54. attēls

Cenu pārmaiņu biežums 2013. gadā; wb – uzņēmumu skaita svāri (C56)

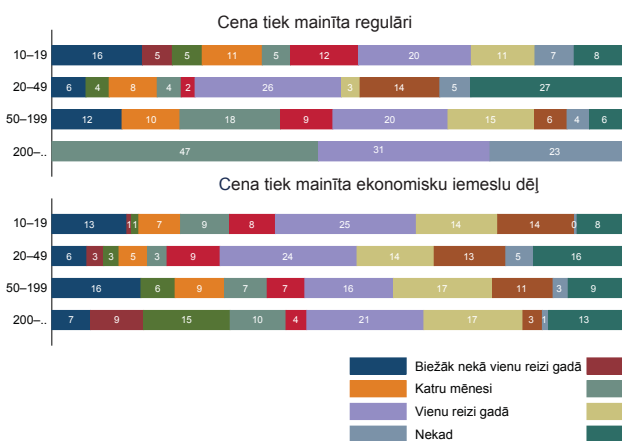
Kopā

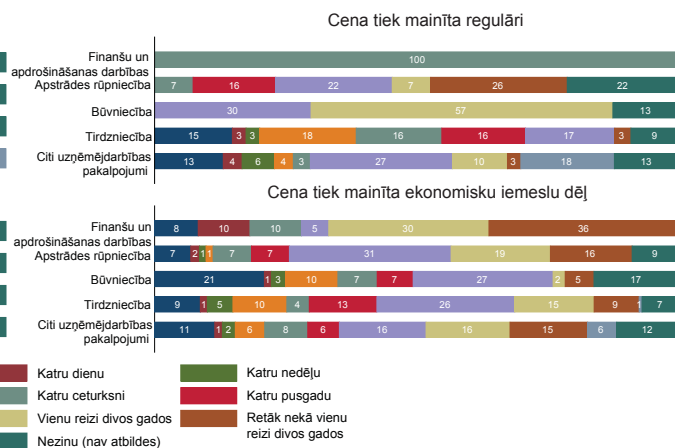
Eksports

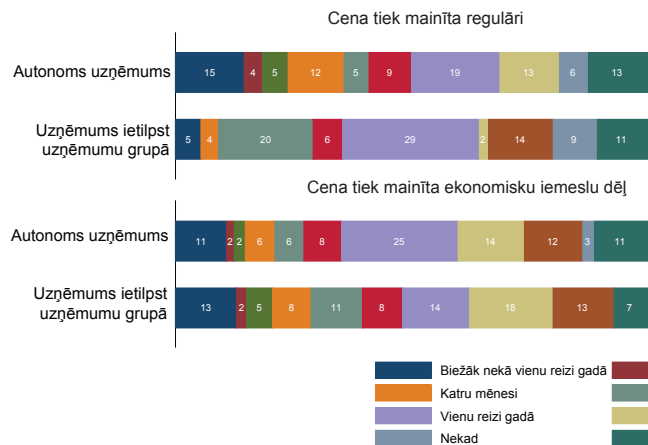
Lielums

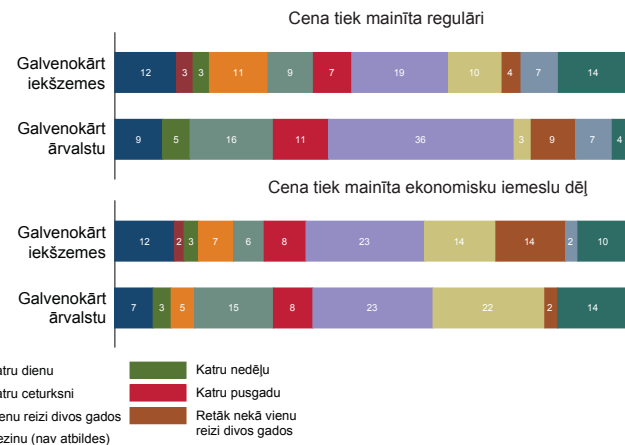
Nozare

Struktūra

Īpašumtiesības

LITERATŪRA

1. AMECO. Eiropas Komisijas gada makroekonomikas datubāze [skatīts 2015. gada 29. septembrī], 2015. Pieejams: http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/ameco/ziped_en.htm.
2. BEŅKOVSKIS, Konstantīns, FADEJEVA, Ludmila. *PVN likmju ietekme uz cenu veidošanos Latvijā: par ko liecina PCI mikrodati?* Rīga : Latvijas Banka, 2013. Pētījums 1/2013. 49 lpp.
3. BEŅKOVSKIS, Konstantīns, KALNBĒRZIŅA, Krista, FADEJEVA, Ludmila. *Cenu veidošanas mehānisms Latvijā: ko var uzzināt, analizējot PCI mikro datus.* Rīga : Latvijas Banka, 2010. Diskusijas materiāls 1/2010. 57 lpp.
4. BENKOVSKIS, Konstantins, FADEJEVA, Ludmila, KALNBERZINA, Krista. Price Setting Behaviour in Latvia: Econometric Evidence from CPI Micro Data. *Economic Modelling*, vol. 29, issue 6, November 2012, pp. 2115–2124.
5. BILS, Mark, KLENOW, Peter J. Some Evidence on the Importance of Sticky Prices. *Journal of Political Economy*, vol. 112, issue 5, October 2004, pp. 947–985.
6. BLANCHARD, Olivier, GRIFFITHS, Mark, GRUSS, Bertrand. *Boom, Bust, Recovery Forensics of the Latvia Crisis.* Brookings Papers on Economic Activity, vol. 47, issue 2 (Fall), 2013, pp. 325–388.
7. BRAUKŠA, Ieva, FADEJEVA, Ludmila. *Iekšējā mobilitāte Latvijas darba tirgū 2005.–2011. gadā.* Rīga : Latvijas Banka, 2013. Pētījums 2/2013. 46 lpp.
8. DHYNE, Emmanuel, ÁLVAREZ, Luis J., Le BIHAN, Hervé, VERONESE, Giovanni, DIAS, Daniel, HOFFMANN, Johannes, JONKER, Nicole, LÜNNEMANN, Patrick, RUMLER, Fabio, VILMUNEN, Jouko. *Price Setting in the Euro Area: Some Stylized Facts from Individual Consumer Price Data.* European Central Bank Working Paper Series, No. 524, September 2005. 52 p.
9. *Eiro zonas banku veiktās kreditēšanas apsekojums.* Rīga : Latvijas Banka, 2014 [skatīts 2015. gada 29. septembrī]. Pieejams: <https://www.bank.lv/lb-publicacijas/eiro-zonas-banku-veiktas-kreditesanas-apsekojums>.
10. *Finanšu Stabilitātes Pārskats.* Rīga : Latvijas Banka. 65 lpp. [skatīts 2015. gada 29. septembrī]. Pieejams: <https://www.bank.lv/lb-publicacijas/finansu-stabilitates-parskats>.
11. KRASNOPJOROVŠ, Oļegs. *Vidējā alga Latvijā: cik liela, cik ticama, cik atbilstoša?* 28.06.2011. [skatīts 2015. gada 21. jūlijā]. Pieejams: www.makroekonomika.lv.
12. KRASNOPJOROVŠ, Oļegs. *Employment Protection in Latvia: Rigid de jure, Flexible de facto?* 01.11.2013. [skatīts 2016. gada 11. janvārī]. Pieejams: www.makroekonomika.lv/employment-protection-latvia-rigid-de-jure-flexible-de-facto.
13. KRUGMAN, Paul. *Latvian Adventures.* *The New York Times*. 19.09.2013. [skatīts 2015. gada 21. jūlijā]. Pieejams: <http://krugman.blogs.nytimes.com>.
14. *OECD Employment Outlook 2013.* 13 July 2013. 270 p. [skatīts 2015. gada 2. oktobrī]. Pieejams: http://www.oecd-ilibrary.org/employment/oecd-employment-outlook-2013/protecting-jobs-enhancing-flexibility-a-new-look-at-employment-protection-legislation_empl_outlook-2013-6-en.

15. WILLIAMS, Richard. Generalized Ordered Logit/Partial Proportional Odds Models for Ordinal Dependent Variables. *Stata Journal*, vol. 6, No. 1, March 2006, pp. 58–82.